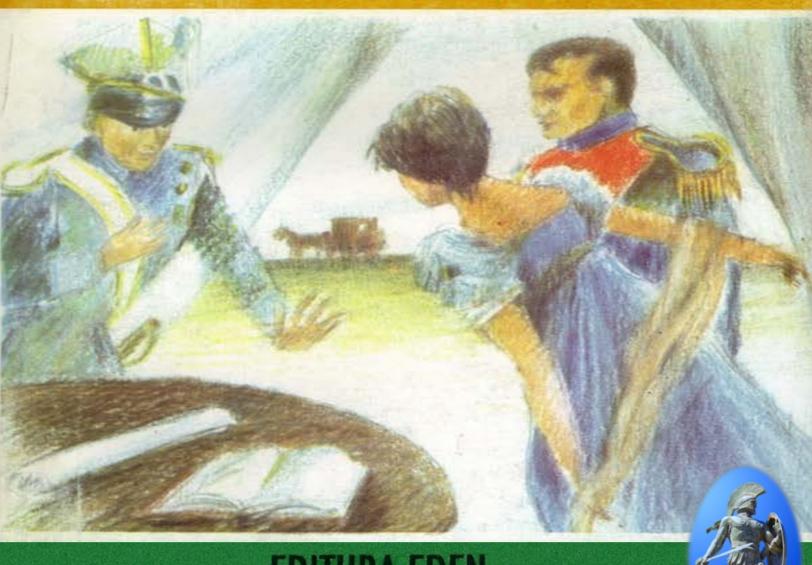
ULTIMA IUBIRE AL LUI NAPOLEON

EDITURA EDEN

Consilier literar NICULAE GHERAN

Ediţia princeps:
KARL MAY
DER LIEBE DES ULANEN (1-5 Bände)
Roman
Druck und Verlag H.G. Münchmeyer
Dresden, 1905-1906

La pregătirea pentru tipar a romanului s-a folosit ca text de baza romanul foileton *Sub vulturul imperial*, apărut sub semnătura Liei Hârsu, la editura Cosmos (fasc. 1-93). Confruntarea cu textul original și traducerea fragmentelor omise în versiunea română, aparțin Ilincăi Pandele, redactarea finală Nedeei Burcă.

Dreptul de folosința a acestei ediții revine Editurii Pallas

KARL MAY Opere - 39

ULTIMA IUBIRE A LUI NAPOLEON

Din ciclul Dragostea ulanului

*

Roman

EDITURA PALLAS București, 1998 Coperta de SERGIU GEORGESCU

Tehnoredactare de CRISTINA STANCIU

Corectura de MIHAI GRIGORESCU

Ediție electronică îngrijită de

I.S.B.N. 973-98587-3-2

CUPRINS

- 1. Căpitanul gărzii imperiale
- 2. Familia Richemonte
- 3. Pharao și Biribi
- 4. Un pețitor princiar
- 5. Cei doi netrebnici
- 6. Un atentat eşuat
- 7. La bătrânul Blücher
- 8. Răpirea
- 9. Mareşalul "Înainte!"
- 10. Întoarcerea exilatului
- 11. Caseta furată
- 12. Bandiții din pădurea Argonne
- 13. Napoleon Bonaparte
- 14. Atacul
- 15. Recunoștința
- 16. Ultima iubire a lui Napoleon
- 17. O percheziție bizară
- 18. Fuga
- 19. Demonul aurului
- 20. După Waterloo
- 21. Ultima bucurie a lui Blücher

1. Căpitanul gărzii imperiale

Era anul 1814. Napoleon I, învins, se afla în drum spre insula Elba, unde fusese exilat. În ziua de 31 martie, Aliaţii intraseră în Paris, în frunte cu stăpânitorii Austriei, Rusiei și Prusiei. Unul însă, care contribuise, desigur, în cea mai mare măsură la victoria armatelor aliate, stătea în Montmartre și nu putea lua parte la alai; acesta era bătrânul mareșal Blücher.

Căruntul mareșal "Înainte!" suferea de friguri și de o inflamație a ochilor. Lupta de la Paris o condusese purtând pe cap o pălărie mare, femeiască, pentru a-și apăra ochii. Până și la intrarea triumfală se arătă călare, cu aceeași pălărie de mătase verde sub chipiul de general. Dar, la rugămințile lui Gneisenaus și ale generalului chirurg, dr. Völzke, acceptă, până la urmă, să se cruțe.

Curând însă, starea lui îmbunătățindu-se, îi fu îngăduit să locuiască în oraș, și atunci se instală în palatul ducelui de Otranto, în Rue Cerutti. De aici pornea în fiecare zi să facă plimbări prin oraș, pentru a vedea ceea ce era demn de văzut. Îi plăcea mai ales să se plimbe prin aleile grădinii Palatului Regal, înveșmântat într-un pardesiu modest și cu nelipsita-i pipă în gură. Adesea venea la birtul Very, unde bea cafea sau bere caldă.

În acest birt se aflau, într-o după-amiază, câţiva bărbaţi, jucând cărţi. După vorbă, păreau să fie francezi, iar ţinuta lor milităroasă le trăda profesiunea.

La o masa învecinată ședea un tânăr civil căruia, în ciuda acrului absent pe care-l afișa, nu-i scăpa nici un cuvințel din conversația celorlalți.

Deodată, se deschise uşa şi intră un bătrân foarte simplu îmbrăcat care, după ce salută scurt, luă loc la una din mesele din față. Comandă o ceaşcă cu bere caldă și, după

ce i se aduse, păru atât de ocupat încât nu se mai sinchisi de nimeni.

Avea o figură distinsă, pe care fruntea lată, nasul puternic și coroiat, precum și gura fină, umbrită de o mustață deasă și pleoștită, o făceau deosebit de expresivă. Trăsăturilor desăvârșite li se adăugau o bărbie fermă, și niște ochi de un albastru foarte blând. Dintr-înșii izvora o privire limpede, capabilă, însă, de-a deveni, uneori, dură și ascuţită.

Omul nostru mai ceru o ceașcă, și încă una.

Afară soarele ardea cu putere; în local era zăduf, astfel că bătrânul transpiră, probabil și de pe urma berii calde. Fără să-i pese de nimeni, își scoase haina, ca și cum asta nar fi însemnat nimic extraordinar la Paris.

Jucătorii, însă, păreau să aibă alte concepții despre politețe și unul din ei întrebă înțepat:

— Cine-o fi omul ăsta? Că doar n-am venit aici să stăm laolaltă cu drojdia poporului!

Vecinul său încuviință cu un semn din cap.

- Francez nu e în nici un caz, zise el. Unul de-al nostru n-ar cuteza niciodată să-şi bată astfel joc de regulile politeții și ale bunelor moravuri. O fi vreunul din nemții ăia! Barbarii ăștia nu vor ști niciodată să se poarte cuviincios într-o societate. Războiul îl fac ca vandalii, distracțiile lor sunt mitocănești și toate moravurile absolut respingătoare. Bunăoară, individul ăsta! Un țărănoi împuțit, căruia i s-ar cuveni să-i arătăm ușa!
- De ce n-am face-o?! întrebă al treilea. Sau, de ce n-am porunci chelnerului să-i repeadă o palmă acestui bădăran şi să-l azvârle pe uşă afară? La urma-urmei, nemţii nu-s decât nişte jigodii care merită oricând câteva ciomege pe spinare.

La aceste cuvinte, tânărul de la masa vecină se ridică, îndreptându-se către ceilalţi.

— Monsieurs, zise el, îngăduiți-mi să mă prezint. Numele meu e Hugo de Greifenklau, locotenentul de ulani în serviciul Majestății Sale, Regele Prusiei. Domnul despre care tocmai ați vorbit, este Excelența Sa Mareșalul von Blücher. Aștept să retractați tot ce ați spus despre dânsul și despre germani, în general.

Jucătorii părură intimidaţi când auziră că cel pe carelinsultaseră nu era nimeni altul decât temutul mareşal, dinaintea căruia pălise până şi steaua marelui Napoleon Bonaparte. Murmurară ceva neînţeles, care putea fi luat drept scuze şi doar acela care-i numise pe germani "jigodii" mai strecură printre dinţi câteva înjurături. De altfel, el sări în sus şi se propti ameninţător în faţa tânărului ofiţer:

- *Monsieur*, nu ne-am exprimat dorinţa de-a vă cunoaşte; este deci o insolenţa din partea dumneavoastră de a vă prezenta astfel şi această obrăznicie îndreptăţeşte întru totul părerile mele despre germani. În ceea ce-l priveşte pe dumnealui de colo, n-are nici o importanţă dacă un personaj necuviincios e mareşal sau, dimpotrivă, doar un simplu marinar. Nu retractam nici o iotă din cele spuse!
- În cazul acesta, îmi daţi voie să vă întreb cum vă numiţi?
- Sunt mândru de numele meu. Sunt Albin Richemonte, căpitan al gărzii imperiale, răspunse francezul, cu voce tare, căci observase cum Blücher urmărea discuţia cu luare-aminte, deşi părea la fel de absent ca până atunci.
- Aşadar, zici că mareşalul i-un bădăran, iar germanii nişte jigodii, bune de ciomăgit? întrebă Greifenklau, dârz.
 - Chiar aşa! râse Richemonte, obraznic.
 - Atunci, îmi vei permite să-ți trimit martorii mei.
 - Asta e culmea ridicolului! Nu mă bat cu nemții!
- Iar ceea ce zici dumneata e laşitate şi, totodată, mârşăvie. Dacă ai impresia ca noi, germanii, nu cunoaștem regulile bunei cuviințe, fiind, şi în această privința, asemenea jigodiilor care merită bătaie, află atunci, domnule Richemonte, că dumneata ești acela care ar merita o corecție. Şi, deoarece se pare că educația

dumitale cam lasă de dorit, primește pe loc ceea ce ți se cuvine!

Ridică braţul şi-i trase francezului o palmă zdravănă, apoi încă una şi încă una... Richemonte nu avu timp nici să crâcnească, iar ceilalţi fură atât de sideraţi de întâmplare, încât nici prin cap nu le trecu să vină în ajutorul camaradului ofensat.

De abia după ce-și reveni din uluială, realizând dintr-o dată îngrozitorul lucru ce i se întâmplase, francezul duse repede mâna la șoldul, stâng, unde purta de obicei sabia; fiind, însă, în civil și o retrase și, cu un răcnet de furie, se năpusti asupra neamțului.

— Jigodie, m-ai luat prin surprindere! Dar să nu-ți imaginezi că...

Ridică braţul însă, în aceeaşi clipă, Greifenklau îi repezi un pumn în faţă, dar cu atâta putere, încât celălalt se clătină şi se prăbuşi la pământ.

Printre cei de față se găseau mulți nemți, care veneau aici mai mult ca să-l vadă pe bătrânul Blücher. Atacul fulgerător al lui Greifenklau fusese și pentru dânșii o surpriză, dar acum erau gata cu toții să-l apere în caz de nevoie. Patronul localului le-o luă însă înainte. El își dădu seama că se află într-o situație primejdioasă, nemții erau învingători și nu putea îngădui ca ei să fie insultați în birtul lui, câtă vreme stăpâneau Parisul. De aceea, ajutat de oamenii săi, îl împinse pe căpitanul gărzii imperiale într-o încăpere alăturată, de unde i se mai auziră încă vreme îndelungată urletele.

În vremea asta, Blücher catadicsi să se ridice și, surâzând, se îndreptă către Greifenklau:

— Bine zis, bine făcut, fiule! zise, bătându-l prietenos pe umăr. Acesta este tratamentul cuvenit unor asemenea obrăznicături și, slavă Domnului, a avut parte de el cu vârf și îndesat. L-am auzit și eu pe mizerabilul acela și dacă nu mi-ai fi luat-o tu înainte, martor mi-e Dumnezeu că i-aș fi dat eu una peste bot, să mă țină minte câte zile o avea... Care vasăzică, te numești Greifenklau, nu-i așa, băiatule?

Locotenentul nu fu deloc surprins de felul de a vorbi al mareșalului. Erau obișnuiți cu el și se mai știa că, atunci când era în bună dispoziție, îi tutuia chiar pe ofițerii superiori de stat-major. Lucrul acesta era privit ca o deosebită onoare.

- Hugo de Greifenklau, Excelență! răspunse tânărul, luând poziție.
 - Şi zici că eşti locotenent?
 - Locotenent de husari, Excelență!
- Doar atât? mormăi bătrânul. Un individ care se pricepe să lovească astfel... abia locotenent! Căpitan de cavalerie am să te fac, băiatule. Vino mâine dimineață la mine și o să aranjăm chestia asta. Acum, însă, bea un păhărel de bere și scoate-ți haina, căci e al naibii de cald în casa asta, iar afară arde soarele și berea e caldă. Hai, tinere, nu face mofturi! Oameni suntem cu toții și doar n-o să-mi jupoi carnea de pe mine din pricina blestemaților de francezi!

Greifenklau se supuse. Se așeză alături de mareșal la masă, își scoase haina și se întreţinu cu Blücher ca și cum acesta i-ar fi fost un camarad ca oricare altul. Felul de a fi al bătrânului nu-l puse deloc în încurcătura. Blücher era renumit pentru modul prietenos în care se purta și nu o dată se întâmplase să-și aprindă pipa pe stradă, la ţigara unui simplu soldat, adresându-i-se apoi jovial:

— Mai omule, mai, ce fel de buruiană fumezi tu acolo? Mi se împute tot tutunul de la frunzele tale de laur. N-ai de gând să-l arunci, ai?

A doua zi de dimineaţa, când Hugo de Greifenklau se prezentă la Blücher ca să-şi ia în primire numirea făgăduită, mareşalul scutură capul necăjit.

— Ascultă, băiete, o istorie păcătoasă de tot. Pe 2 aprilie, am depus comanda asupra armatei sileziene și acum scriitorașii ăia cred că n-aș mai avea nici un drept să

mă amestec. Te-am recomandat dar, din păcate, nu e liber nici un loc de căpitan de cavalerie. Mă voi gândi însă la tine și, îndată ce se va ivi prilejul, o să-ţi dovedesc că știu să mă ţin de cuvânt. Colo lângă fereastră e lădiţa cu pipe şi, alături, tutunul. Aprinde-ţi una, băiatule! La o pipă se flecăreşte mai bine şi, ca niciodată, tocmai acuma s-a nimerit să am şi timp.

Auzind vestea, Greifenklau se simţi puţin dezamăgit, dar amabilitatea mareşalului îl mângâie, fiindu-i o despăgubire îndestulătoare.

Chiar și la plecare se îndreptară spre casă împreună, căci locuiau pe aceeași stradă. Numai că lui Greifenklau nu-i fu scris să ajungă atât de repede precum sperase.

O tânără femeie i-o luă înainte. Judecând după îmbrăcăminte, părea de bună condiție, iar statura-i înaltă, ținuta mândră a capului și picioarele mici trădau tinerețe și grație.

Deodată, doi ofițeri cazaci îi ieşiră în cale. Se uitară la străină, își zâmbiră cu înțeles unul altuia și se opriră pe trotuar astfel încât tânăra numai cu greu ar fi avut loc să treacă mai departe. Când dădu să se strecoare, unul din ofițeri o prinse de braţ și i se adresă într-o franţuzească stricată:

— Nu vă e teamă, domnișoară, să umblați singură, în vremurile astea de ocupație străină? Ne vom permite să vă însoțim.

Ea făcu ochii mari și răspunse:

— Mulţumesc, n-am nevoie de compania dumneavoastră.

Se dădu puţin la o parte, astfel că Greifenklau putu să-i vadă obrazul — o figură atât de încântătoare cum nu-şi mai aducea aminte să fi văzut vreodată până atunci. Rusul râse zgomotos, dar nu dădu drumul bratului.

— Se prea poate să n-aveţi nevoie de compania noastră, zise el, dar în ţara noastră nu obişnuim să lăsăm femeile singure şi fără apărare pe stradă. Fiţi atât de bună, duduie, şi spuneţi-ne unde locuiţi!

Atunci se apropie Greifenklau şi prinse mâna rusului, strângând-o ca într-o menghină, încât acesta dădu drumul fetei, scoţând un ţipăt uşor. Apoi, ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic, neamţul nostru se înclină foarte politicos, zicând:

— Mă iertați, domnilor camarazi, domnișoara întradevăr n-are nevoie de tovărășia dumneavoastră; e logodnica mea și tocmai am ajuns o din urmă.

La auzul acestor cuvinte, chipul frumos al fetei se împurpură, dar nu interveni în discuţie.

- De unde și până unde, camarad? izbucni rusul. Ești ofițer?
 - Da.
 - Cum te numeşti?
 - Hugo de Greifenklau, de la husari.
- Aşa... Te felicit pentru logodnica dumitale și te rog să mă scuzi. E drept că te-am văzut și pe dumneata, dar nu știam că sunteți împreună...

Începuse a vorbi cu ochii scăpărând de mânie, dar termină pe un ton mult mai prietenos. Știa, de bună seama, că nu te poţi pune cu un husar. Salută şi-şi văzu de drum alături de camaradul său, în vreme ce Greifenklau luă uşurel braţul tinerei şi porni cu dânsa. Ea îl privi cercetător cu coada ochiului şi el se prefăcu că nu bagă de seama. Abia după ce nu mai puteau fi auziţi de cei doi ruşi, dădu drumul braţului fetei.

— Domnişoara, zise dânsul, am fost foarte îndrăzneţ şimi dau seama că se cuvine să-mi cer iertare. Trebuie să vă spun că-l cunosc pe rusul acela, este contele Mertsakeff, vestit şi temut pentru brutalitatea lui. Ştiam bine ca nu va renunţa cu una cu două şi de aceea am îndrăznit să va dau drept logodnica mea, singurul mijloc ca să vă apar de dansul. Vă rog să mă iertaţi.

Ea îl privi deschis și cu prietenie.

- Iertare? Dimpotrivă, trebuie să vă mulţumesc...
- Îmi permiteţi să vă întreb dacă locuiţi departe?

- Aş-mai avea de parcurs câteva străzi.
- V-aş scuti cât mai repede de prezenţa mea, dar când mă gândesc ce lesne s-ar putea să mai aveţi o astfel de întâlnire, mi se pare de datoria mea să nu vă părăsesc încă. Dispuneţi de persoana mea cum doriţi!

Ea privi cercetător în josul străzii și zărind câțiva soldați, îi luă iarăși brațul.

- Îmi daţi voie să mă încredinţez pazei dumneavoastră?
- Cu plăcere, domnișoară.

Străbătură împreună o bucată de drum, fără să-şi mai vorbească. Dar între două inimi tinere, o astfel de tăcere poate fi mai grăitoare decât vorbele. Şi când, în cele din urmă, ea se opri în faţa unei porţi, lui i se păru că fuseseră ceasuri întregi alături şi nu doar câteva minute.

- Aici locuiesc, domnule, zise ea.
- În cazul acesta, trebuie să vă părăsesc

Îndreptați asupra lui, ochii ei mari se umplură de duioșie.

- Spuneați, domnule, că sunteți husar. Așadar, prusac? Știați că aici, la Paris, prusacii nu sunt agreați?
- E lesne de înțeles, în vremurile pe care le străbatem. Dar eu sunt de părere că nimeni n-ar trebui disprețuit, înainte de a se ști bine dacă merită ori nu aceasta.
- Vreţi să spuneţi că dumneavoastră nu meritaţi ura compatrioţilor mei?
- Cel puţin pe a dumneavoastră n-aş vrea să mi-o atrag cu nici un preţ. Mă aflu aici ca soldat, pentru că era de datoria mea să-mi urmez drapelul. Dar nu duşmănesc nici un francez numai pentru simplul motiv că aparţine naţiei sale.
- Vă cred, domnule. De aceea voi face o excepție de la regula pe care mi-am impus-o. M-ați ocrotit atât de prietenește! Vă invit să ne vizitați, pe mine și pe mama, bineînțeles, în cazul în care lucrul acesta vă va face plăcere.

- Plăcere? întreba el, strălucind de bucurie. Dar voi fi fericit de această excepție și primesc invitația, dacă-mi veți indica ora cea mai potrivită...
- Puteți veni mâine după amiază la trei? Dacă nu cumva sunteți de serviciu...

Ea îi întinse o carte de vizită, pe care el nu cuteză încă să-și arunce privirea, apoi îi zâmbi ca unui vechi prieten și dispăru în gangul casei.

Abia după ce se depărta binișor, Greifenklau îndrăzni să citească numele fetei, *Margot Richemonte*, *Rue d'Ange 10*.

— Margot Richemonte? spuse el oprindu-se, străfulgerat de o presimţire întunecată. Parcă tot Richemonte se numea şi căpitanul acela pe care l-am pălmuit ieri! Or fi rude? În fine, mă gândesc numai la ce-i mai rău! Sunt atâtea nume care se potrivesc, la urma urmei!

Ajuns acasă, luă o carte și se trânti pe canapea. Dar nu putu citi. Vocea ei limpede și serioasă îi răsuna, mereu în urechi, iar când încerca să se concentreze asupra literelor, acestea se strângeau parcă și dintre ele ieșea la iveală figura frumoasei Margot.

Mânat de un impuls interior Greifenklau se prezentă, chiar în după-amiaza aceleiași zile, în *Rue d'Ange nr. 10.* Observă că etajul întâi al casei era împărțit în două locuințe. Privirea îi căzu pe ușa din dreapta, unde se găsea o mică firmă: Văduva Richemonte. Fără îndoială, mama lui Margot. Așadar, văduvă? Vasăzică, tânăra fată era orfană de tată? Probabil, în felul acesta devenea explicabilă seriozitatea ce se putea citi pe atât de delicatele ei trăsături.

Sună. O servitoare se ivi în prag. El își spuse numele și fu lăsat să intre. Servanta îi deschise ușa unui salon confortabil, fără a fi însă luxos. Pe o canapea ședea, o doamnă îmbrăcată în negru, al cărei păr sclipea argintiu. Trăsăturile-i delicate trădau o suferință tăinuită. Privirea-i

întunecată se opri cercetător asupra noului sosit, iar când acesta se înclină, doamna se ridică puţin, zicând:

— Fiţi binevenit. Fiica mea nu e încă aici, pentru a vă primi, deoarece am preferat să vă fac înainte o mărturisire sinceră. Luaţi loc, vă rog!

El se așeză, suportând privirea ei mereu ațintită asuprăi, ca și cum ar fi vrut să-i scormonească în adâncul sufletului. Ce primire neobișnuită! Și oare ce avea să-i spună, înainte de a o lăsa pe Margot să intre?

— Aţi luat apărarea fetei mele, începu bătrâna, şi inima mea de mamă vă este profund recunoscătoare. Ea şi-a exprimat dorinţa să vă cunosc, dar mă tem că vă veţi simţi dezamăgit. Sunteţi, probabil, obişnuit să vi-i închipuiţi pe parizieni veseli şi uşuratici. Şi poate că aveţi dreptate, până la un anumit punct. Sunteţi ofiţer, iar ofiţerilor le place compania tinerelor fete. Ei practică un soi de sport, vor să se distreze şi să se laude apoi cu nenumăratele lor cuceriri. Eu am ţinut-o pe Margot departe de aceste cercuri, căci îmi iubesc copila. E atât de bună şi m-ar durea mult s-o văd nefericită. Cea mai arzătoare dorinţă a inimii mele...

Se opri o clipă, ca pentru a se gândi dacă nu spusese prea mult. Apoi continuă:

- Am îndeplinit rugămintea fiicei mele. Ea v-a invitat şi ar fi fost insultător pentru dumneavoastră dacă nu vă primeam. Dar, de-aţi venit aici cu speranţa de a găsi una din acele distracţii obişnuite despre care vă pomeneam înainte, trebuie să ştiţi că o să vă fie greu să o realizaţi, domnule. Atât am ţinut să vă spun şi nădăjduiesc că n-o să vă simţiţi jignit.
- Jignit?! replică el. Sunteți perfect îndreptățită să vorbiți astfel, doamnă. Nici eu nu văd în oameni doar creaturi hărăzite să mă distreze. Sunt obișnuit să privesc viața cu seriozitate și mă bucur că sunteți înzestrată cu același fel de a gândi. Serviciul pe care l-am făcut domnișoarei Margot l-aș face oricărei femei și nimic nu mă îndreptățește să pretind o răsplată. Sigur, invitația ei m-a

bucurat mult, dar dacă prezența mea vă stingherește, sunt gata să plec imediat.

El se ridică. În ochii ei luci ceva ca un zâmbet de mulțumire. Îi făcu semn să rămână.

- Vreau să cred că Margot nu s-a înșelat, spuse dânsa. Te rog să rămâi, domnule, și să încerci a găsi oarecare plăcere în conversația cu două femei singuratice. Mama dumitale trăiește?
 - Din păcate, nu, doamnă. Părinții mei sunt morți.
 - Asta e o pierdere grea. Dar vei fi având fraţi, surori?
- Sunt singur pe lume. Trăiesc pentru datoria mea și în orele libere în tovărășia cărților, care sunt cei mai buni prieteni ai mei.

Discuţia urmă în felul acesta câtva timp, până intră Margot. Purta o rochie simplă de casă şi arăta atât de fermecătoare, încât lui Hugo inima începu să-i palpite. Când îi întinse mâna, chipul fetei se împurpura. El simţi că-i făcea plăcere prezenţa lui şi asta îl făcu fericit.

Bătrâna deveni și ea mai veselă. Se părea că tânărul locotenent dobândise încrederea ei și când el își luă rămas bun, ea îl pofti să vie și a doua zi, la aceeași oră.

Greifenklau plecă, stăpânit de impresia covârșitoare pe care frumoasa fată o făcuse asupra lui.

— Tânărul acesta este într-adevăr diferit de cei de-o vârstă cu el și de bărbaţii din clasa lui, zise doamna Richemonte. De la el ar trebui să ia pildă Albin. Pe unde o fi umblând iarăşi? De două zile nu s-a mai arătat.

Se auzi soneria.

— Poate că vine acum, zise Margot.

Cele două femei nu avură deloc expresia aceea de bucurie ca atunci când aștepți o persoană a cărei sosire îți face plăcere.

— Domnul baron de Reillac! strigă servitoarea din ușă.

Imediat își făcu apariția în odaie personajul în chestiune. Era un bărbat înalt și foarte slab, în vârstă de vreo 45 de ani, care se comporta însă ca un tinerel dornic de viață. Nu s-ar fi putut zice că e urât, dar avea într-însul ceva care-l făcea antipatic de la prima vedere.

Se înclină în mod exagerat de politicos și sărută mâna mamei, apoi a fetei.

- Am sunat dincolo, dar nu mi s-a răspuns, zise el. Probabil că domnul Albin nu e acasă?
- De alaltăieri nu l-am văzut, răspunse doamna Richemonte.

Şi, cu o privire plină de imputare, adaugă:

- Bănuiesc că s-a aflat în compania dumitale!
- Aşa e, încuviință baronul. Ziua am fost plecați afară din oraș, iar seara la club, unde am avut multe de discutat. Noi nu considerăm de lungă durată exilarea Împăratului. Şi se discută cum trebuie să ne comportăm atunci când se va întoarce, pentru a-şi valorifica drepturile...
- Pentru numele lui Dumnezeu, ce imprudență! exclamă văduva. Învingătorii se află încă între zidurile noastre și ați și început să vă agitați.
- Să n-aveţi nici o teamă! râse Reillac. Cel puţin în direcţia asta suntem inteligenţi. În altă direcţie, însă, cu atât mai proşti.

În tonul cu care rostise aceste cuvinte era ceva care o făcu pe bătrână să-l privească stăruitor.

- Nu știu ce vrei să spui, zise ea.
- Oh! făcu el, zâmbind dulceag, spuneam numai că în ce privește politica, știu cum să mă comport, dar, în ceea ce privește afacerile, sunt prea scrupulos.

Doamna Richemonte tuși încetișor în batistă.

— Ai venit cumva să discuți afaceri cu mine, domnule baron? întrebă ea.

El își drese glasul. Părea o fiară care se pregătește să se arunce asupra prăzii.

— De fapt, nu. Am venit să-l caut pe domnul Albin. Aseară mi-a dat cuvântul de onoare că mă va aștepta astăzi acasă.

— Dacă Albin și a dat cuvântul de onoare, o să-l și țină. E ofițer.

Baronul înalță din umeri.

- Ofiţer? Da. Chiar căpitan al gărzii. Cu toate astea, cuvântul de onoare poate fi călcat. Exista căpitani de gardă care se lasă şi pălmuiţi.
- Ce vrei să zici? întrebă ea. Nu vei fi vrând să susții că fiul meu vitreg...

Se întrerupse. Nu putea rosti cuvântul ce-i stătea pe buze. Reillac zâmbi batjocoritor:

 Că fiul dumneavoastră a fost pălmuit, asta voiam să spun.

Bătrâna sări în sus.

- Minţi, baroane!
- Eu, mint? Din nenorocire, nu! Domnul Albin însuşi mia povestit şi se vorbea chiar şi la club în şoapta despre asta. Au fost de faţă trei bărbaţi, cu care stătuse la masa de joc. I-a numit pe germani "jigodii" şi pe mareşalul Blücher, care era de faţă, l-a făcut "mitocan". Pentru asta a căpătat câteva palme zdravene de la un ofiţer neamţ, cu care a refuzat apoi să se bată în duel.
- Dumnezeule, ce afront! gemu doamna Richemonte, cazând înapoi pe canapea.

Dar în tonul cuvintelor ei nu era nimic din inima rănită a unei mame, ci doar un dispreţ adânc.

- Când se pot petrece astfel de lucruri, doamnă, veţi conveni că e posibil să nu-şi ţină nici cuvântul de onoare, urmă baronul. Mi-a făgăduit că va fi acasă după-amiază.
 - Ah, vasăzică e vorba și aici de o chestie de onoare?
- Firește. La club s-a organizat o partidă de joc, la care a luat parte și domnul Albin. Norocul nu i-a prea surâs; i-am împrumutat cinci mii de franci, pe care mi a făgăduit să mi-i înapoieze după-amiază la ora trei, aici, acasă. Am venit la cinci și tot nu-l găsesc.
- Dumnezeule, iarăși! se tângui femeia. Datoria lui crește nemăsurat...

Reillac zâmbi cu amabilitate.

- Aveţi dreptate, stimată doamnă. Ştiţi cât îmi datorează pe poliţe?
 - De unde să știu?
 - Peste două sute de mii de franci.
 - Două sute de...

Cuvântul îi rămase pe buze. Margot se făcuse albă ca varul. Baronul se uita la amândouă cu un zâmbet triumfător.

— Dar asta e cu neputință!

La aceste cuvinte ale bătrânei, baronul înălță din umeri și-și strâmbă buzele într-un rictus malițios.

- Cu neputință? De ce? Domnul Albin are pasiuni foarte costisitoare. Joacă pe sume mari și dăruiește câte unei dansatoare bijuterii în valoare de zeci de mii de franci. Avere nu mai are. Leafă nu mai primește, câtă vreme Împăratul e prizonier. De ce vă prinde mirarea, deci, că datoria sa a devenit atât de mare?
- Nu ştiu dacă va izbuti să iasă cu faţa curată, zise doamna Richemonte. E fiul meu vitreg şi cu toate astea mam jertfit pentru dânsul. Acum sunt şi eu săracă. Să-şi bată singur capul cum să iasă din încurcătură. Dumitale însă, domnule baron, nu-ţi datorez nici un fel de mulţumire, pentru că-l sprijini în risipa lui nebunească. Dacă nu i-ai fi dat nimic, ar fi fost nevoit să se mulţumească cu puţin.

Ochii lui Reillac străluceau într-o lumină ciudată. Era stăpânit de o bucurie drăcească, lăcomie și conștiința victoriei.

- Vă înșelați, doamnă, spuse dânsul. Oricare altul l-ar fi sprijinit la fel. De altminteri, e fiul răposatului dumneavoastră soţ, care a fost prietenul meu. Şi îmi cereţi să nu-l ajut, cel puţin din consideraţie pentru dumneavoastră, văduva acestui prieten?
- Considerație pentru mine? Ai dovedit vreodată asta? exclamă ea cu amărăciune. Cu puțin înaintea morții soțului meu m-am lăsat îndemnată să-mi pun și eu numele pe acele

polițe blestemate. Ce știam eu, ca femeie, de valoarea unor asemenea hârtii? Am semnat chiar în alb. Când bărbatul meu a murit, mi le-ai pus în față pe toate. Am fost nevoită să vând tot ce aveam ca să le pot plăti și să scap de închisoare. Şi asta numești dumneata considerație?

 Eu mă refeream la cele trei, pe care le mai am şi acum în mână.

Văduva îl privi pătrunzător, dar el susținu această privire.

- Încă trei polițe? De la mine? întrebă dânsa. Te înșeli sau îți permiți o glumă nelalocul ei.
- Ba nu e defel o glumă. Aţi vorbit de unele în alb, care urmau să fie completate mai târziu. Ei bine, au mai fost trei, iar când soţul dumneavoastră şi-a dat sfârşitul, domnul Albin a primit suma de la mine. Având în vedere că nu vi leam prezentat încă, n-am oare dreptul, deci, să vorbesc de consideraţie?

Doamna Richemonte sări în sus pentru a doua oară.

- E adevărat? strigă ea. Albin a primit suma?
- Da. În total o sută cincizeci de mii de franci!
- Dumnezeule sfinte! gemu bătrâna, acoperindu-și fața cu mâinile. Si eu am numai o rentă de două mii de franci!
- Voi fi nevoit să pun poprire pe veniturile dumneavoastră.

La una ca asta nu se așteptase. Se uita la el cu ochi holbați.

- În cazul acesta voi muri de foame, zise, cu glas stins.
- Nu, răspunse el, nepăsător. Nu veţi muri de foame, ci veţi fi nevoită să munciţi.
- De muncit, muncim și acum, eu și fiica mea. Crezi dumneata că se poate trăi cu două mii de franci pe an? Lucrăm amândouă pentru un atelier de broderii. Chiar ieri după-amiază s-a dus Margot să predea ceea ce aveam gata, devenind astfel ţinta interpelării obraznice a unor soldaţi.
- Asta nu mă privește, doamnă. Fiul dumneavoastră îmi datorează o sumă enormă. Bani n-are. De la dumneavoastră

am polițe în valoare de o sută cincizeci de mii de franci, pe care vi le-am adus chiar acum. Doriți să le onorați?

Văduva își împreună mâinile:

- Dar nu vezi dumneata că-mi este cu neputință? Cine ți-a îngăduit să dai fiului meu vitreg o asemenea sumă, folosindu-te de iscălitura mea?
- Tocmai semnătura dumneavoastră mi-a îngăduit-o, doamnă, răspunse baronul, zâmbind. Daţi-mi voie să vă zic însă că vă înşelaţi spunând că vă e cu neputinţă să achitaţi banii.
 - Dar cum Dumnezeu aş putea?
 - Cu ajutorul unui singur cuvânt. Şi acesta ar fi "da".

Ea îl privi întrebătoare. Baronul își plimbă privirea pe făptura zveltă a domnișoarei Margot.

— Mă cunoasteți cred destul de bine, doamnă, zise el. Am fost furnizorul armatei marelui Împărat și am câștigat milioane în această calitate. Pot oferi unei femei o viată plină de strălucire și încă de pe vremea când trăia soțul dumneavoastră v-am spus că 0 iubesc рe dumneavoastră. Am fost respins, sub cuvânt că domnisoara nu mă iubește. Pe atunci trăiați altfel. Acum veți recunoaște că o căsătorie din dragoste nu-i decât curată prostie. Repet astăzi propunerea mea de atunci, îndată ce mă voi întoarce de la altar cu domnisoara, voi rupe politele fiului dumneavoastră vitreg și pe ale dumneavoastră. Dacă nu primiti, atunci...

La cuvintele din urmă, se ridică și duse mâna spre pălărie.

— Vedeţi că sunt sincer. Numiţi-mă cum vreţi, îmi este indiferent. O iubesc pe Margot, şi nu voi precupeţi nici un efort pentru a o face soţia mea. Veţi accepta ori, de nu, va trebui să vă prăpădiţi. Vă dau un răgaz de o săptămână întreagă. De azi în opt zile vreau un răspuns. Chibzuiţi bine asupra celor ce aveţi de făcut. Respectele mele!

Plecă, lăsându-le pe amândouă femei în culmea agitației.

Margot tăcuse tot timpul. Chipul ei nu exprima tristele, ci, mai degrabă, o ură nemărginită, pe care maică sa n-o observase, fiind prea preocupată de propriile-i simţăminte.

- O sută cincizeci de mii de franci, se tângui bătrâna. Ai auzit, Margot?
 - Da, mamă.
 - Şi eu nu-i datoram nimic. E un şarlatan.
- E un diavol, mamă. De la început a lucrat cu socoteală. În primul rând l-a încurcat pe bietul tata în datorii, îndemnându-i pe el şi pe Albin la joc. După aceea te-a făcut pe tine să iscăleşti polițele. Acum, suntem pierdute, dacă nu-mi dau consimțământul la căsătorie.
 - Asta nu se va întâmpla! Nu, niciodată!
- Totuşi, replică fata, liniştită în aparenţă. I l-aş putea da.
 - Vorbeşti prostii, Margot! replică mama, speriată.
 - Ba nu.

Rostise aceste cuvinte cu un ton atât de hotărât, încât văduva o privi năucă.

- Nu! Nu pricep! Copila mea, doar nu-l poţi iubi pe acest ticălos?
 - Îl urăsc, așadar...

Se întrerupse. Un val de sânge îi năvăli în obraji; era din cauza ruşinii pe care o resimţea, fiind nevoită să vorbească cu mama ei despre asemenea lucruri. Dar era şi un semn al urii împotriva omului care cuteza să-şi întindă spre ea mâinile murdare, şi care credea că o poate cumpăra cu aur şi uneltiri ordinare.

— Aşadar...? întrebă bătrâna, temător. Vorbești atât de ciudat, fetiţo!

Cu un gest mândru, fata îşi dădu capul pe spate şi-şi privi mama cu ochi învăpăiaţi. În privirea ei se citea o hotărâre nestrămutată. Nările îi palpitau, iar inima îi zvâcnea atât de tare, încât tremura din tot trupul.

— Oh! exclamă Margot printre dinții strânși, oh! Asta a fost dintotdeauna demonul familiei noastre. El e vinovat de

tot ce ni s-a întâmplat și acum ne duce spre pierzanie. Dar înainte de a te prăbuși în mizerie și pe tine, scumpa, iubita mea mamă...

Se aruncă la picioarele bătrânei, îi cuprinse genunchii cu mâinile și-și ascunse fruntea în poala ei.

Mâna tremurătoare a văduvei mângâie cu duioșie părul răvășit al fetei.

— Fii liniştită, copila mea, fii liniştită! Nu-mi pot imagina că cerul ar putea îngădui triumful unui astfel de ticălos.

Tânăra sări în picioare.

— Dar dacă, totuși, se va întâmpla?! strigă ea.

Ochii îi erau încă umezi de lacrimi, dar de pe chipul ei palid ura dispăru, făcând loc unei hotărâri nestrămutate.

— Oh! Dumnezeule! murmură bătrâna.

Degetele-i tremurau și bărbia îi căzu pe piept, oferind astfel o imagine vie a disperării.

— Ei bine, zise Margot cu tărie, îl voi sili să rupă polițele chiar cu prețul de a mă jertfi.

Îngrozită, doamna Richemonte ridică mâinile ca pentru a se apăra.

- Niciodată, niciodată nu voi îngădui aceasta. Credemă. Cerul ne va...
- Cerul îl va ajuta numai pe acela, mamă, care va încerca să se ajute singur. Dumnezeu nu abate asupra noastră încercările, ca să ne scape iarăși îndată de ele, înainte de a fi luptat noi înșine. Nu, mamă, dacă va fi să nu mai existe într-adevăr alt mijloc împotriva nemerniciei acestui Reillac, ei bine, atunci dacă Domnul va vrea astfel, voi fi în fața lumii soția lui.
 - Margot!
- Dar niciodată, mamă, niciodată nu voi fi a lui! Niciodată nu mă va putea atinge! Dacă va împinge nemernicia până într-acolo, încât să mă silească să port numele lui murdar, atunci se va târî ca un câine la picioarele mele şi zadarnic se va gudura ca să-mi cerşească măcar o vorbă bună ori o privire.

2. Familia Richemonte

După ce le părăsi pe cele două doamne, sublocotenentul von Greifenklau, cu gândul îndreptat mereu spre Margot, străbătu câteva străzi, apoi intră într-o cafenea. Era una din acele cafenele de bulevard, cu terasa în plină stradă, de unde poţi privi desfăşurându-se viaţa oraşului.

Intră în sală și se așeză în dreptul unei ferestre. Peste foarte puţin timp zări ivindu-se un bărbat la a cărui vedere se simţi îndemnat să se dea la o parte din lumină. Era nimeni altul decât căpitanul de gardă Richemonte. După alte câteva minute, un al doilea bărbat se așeză lângă acesta.

Greifenklau nu-l cunoştea; era baronul de Reillac, care tocmai se întorcea de la doamna Richemonte. Şi părea să fi fost voia destinului ca tânărul sublocotenent german să fi ales tocmai localul acesta. Cei doi nu bănuiau că în apropierea lor stătea cineva care putea auzi fiecare cuvânt din convorbirea lor.

- Uite c-am venit! zise baronul, nu prea vesel.
- În sfârșit! făcu celălalt. Aștept cam de multișor. Care-i rezultatul demersului, baroane?
- Până acum nu e nici un rezultat. Le-am dat doamnelor dumitale un răgaz de o săptămână.
- O săptămână? Drace! De ce? De unde iau eu bani în timpul acesta?
 - De la mine.
- Ah, atunci aştept cu plăcere. Am nevoie de câteva mii de franci. Şi ce părere avea buna mea mamă vitregă despre toată tărăşenia?
- Aceea pe care o poate avea orice femeie într-o asemenea împrejurare... la început nu credea, apoi a început să se tânguie și să bocească. Eu nu pot suferi blestematele de lacrimi, de aceea am vorbit concis.

- Şi Margot?
- A tăcut chitic...
- Crezi că se rezolvă?
- Firește.
- Şi dacă nu?
- Atunci o să te odihnești nițeluș la răcoare.
- Pe toţi dracii, glumeşti, baroane. Între prieteni nici în glumă nu, trebuie pomenite asemenea chestiuni neplăcute.

Baronul înălță din umeri, cu nepăsare.

- Prieten? Glumă? La naiba cu toate astea! Îţi mărturisesc ca te-am ajutat numai de dragul surorii dumitale. Dacă ea va deveni soţia mea te iert de datorie şiţi mai dau pe deasupra cincizeci de mii de franci. Poliţele mamei dumitale, în valoare de o sută cincizeci de mii de franci, vor fi şi ele distruse. În felul acesta, plătesc "da"-ul micuţei Margot cu patru sute de mii de franci. Aşa că ce să mai amestecăm vorbele mari într-o afacere ca oricare alta?
 - Nădăjduiesc că-ți vei atinge scopul, baroane.
 - Dacă nu mi-l ating, numai dumneata ești vinovat.
 - Eu? Cum adică?
- Du-te la ele și pune-le cărbuni sub tălpi! Dă-ţi osteneala, căci ai toate motivele pentru aceasta! Îţi repet: în caz de nereuşită, nu voi şti ce-i mila. Pe de altă parte, te sfătuiesc să îmbraci un scut înainte de a le vizita pe cele două doamne.
 - De ce?
- Au aflat de datoria dumitale de la joc și de hm! de palmele alea, știi...
 - Pe toţi dracii! Cine le-a...
 - Eu, căpitane.
- Omule! strigă Richemonte. Şi-mi spui toate astea atât de liniştit?
- Da, cu aceeași liniște cu care îți dau banii. Vreau să am această satisfacție. Margot va ști că eu sunt acela care face un compromis, căsătorindu-mă cu sora unui ofițer dezonorat.

Un timp domni tăcerea. Greifenklau se așteptase ca Richemonte să izbucnească. Dar nu se întâmplă așa. El se găsea în mâinile înnobilatului furnizor al armatei, de aceea își dădea osteneala să-și stăpânească mânia.

- Crezi cumva, zise el, că mă tem de neamţul acela, şi de aceea am respins provocarea? O să mă bat în duel cu dânsul.
 - Nu cred.
 - De ce?
- Străinii ăștia sunt foarte sensibili la chestiunile de onoare. Nu-mi vine a crede că acest locotenent de husari... cum se numea... von Greifenklau va admite să se mai bată cu cineva pe care l-a pălmuit în prealabil. Ai făcut o mare prostie refuzându-i satisfacția.
 - Cum să-mi încrucișez spada cu un astfel de om? Reillac înălță din umeri.
- Cum crezi! Dar e îndoielnic că după o astfel de întâmplare ai mai putea rămâne ofițer. Să nu ne preocupăm însă de chestia aceasta. Câți bani îți trebuie?
 - Câteva mii de franci.
- Trei mii e de-ajuns? Bine. Vino cu mine acasă, să ţi-i dau. Astă-seară organizăm iarăşi o mică bancă, iar peste o săptămână sunt cumnatul dumitale şi te iert de toată datoria.

Plătiră și plecară.

Greifenklau ascultase cu toată luarea aminte, fără să piardă nici un cuvânt din convorbirea celor doi. Totul era acum limpede pentru dânsul; ticălosul acesta de baron socotea să obţină măna domnişoarei Margot, sora căpitanului pălmuit; doamna Richemonte datora baronului, pe poliţe, o sută cincizeci de mii de franci; cu suma aceasta şi datoriile căpitanului voia deci s-o cumpere pe frumoasa fată.

Greifenklau își sprijini capul în palmă și începu să socotească: "Patruzeci și cinci de mii de taleri e tot ce

posed, și asta numai dacă-mi vând moșioara. Dac-aș fi mai bogat, aș plăti totul, și cele doua femei ar fi libere".

Porni încetișor spre casă. Nu-și putea abate gândurile de la Margot și de la cei o sută cincizeci de mii de franci iar noaptea, în somn, visă o celulă întunecată și umeda de închisoare, în care lâncezea tânăra.

Când se trezi, fu bucuros că scăpase de coşmarul acesta, dar chipul obsedant îi apăru acum şi mai luminos şi resimţi un dor atât de fierbinte după dânsa, încât abia avu răbdare să aştepte după-amiaza.

În sfârşit, se apropia ora trei şi el porni într-acolo. Când intră în salon, tânăra îi ieşi înainte, cerându-şi scuze pentru mama ei, care lipsea din pricina unei indispoziții.

Greifenklau bănui imediat că aceasta era consecința discuției din ziua trecută cu baronul — dar nu se trăda cu nimic.

Margot însăși era foarte palidă și avea întipărită pe figură o hotărâre sălbatică. El băgă de seamă că ochii ei îl țintuiau uneori cu o privire în care era ceva nespus de cald și prietenos, dar îi vorbi puțin și rece. Nu putea fi vorba aici de grijă pentru mama bolnavă, ci de cu totul altceva. Își munci mintea zadarnic, până când, în cele din urmă, convorbirea alunecă asupra chestiunilor de inimă.

Acum, chipul ei căpătă iarăși o expresie de viață și căldură.

- Te invidiez, domnule, spuse ea. Ce fericire trebuie să resimți atunci când te întorci acasă, după ce-ai scăpat de moarte pe câmpul de luptă, și te înfățișezi ca învingător în fața soției iubite sau a logodnicei.
- Nu mă invidia, domnișoară, răspunse el. O asemenea fericire nu-mi este hărăzită.
 - Nu?
 - Nu! Fiindcă inima mea este deocamdată liberă.

Își lăsă ochii în pământ și-l întreba:

— Trebuie oare ca inima să aibă întotdeauna un rol hotărâtor?

- Îţi poţi închipui fericirea fără participarea inimii?
- Sigur că nu, dar inima poate participa în diferite moduri.

El o privi cercetător. Îi văzu buzele tremurând în vreme ce o cută de hotărâre întunecată i se întipări pe frunte.

- Nu te pricep, domnișoară, zise dânsul. Numai iubirea te face fericit; fără ea nu poţi fi niciodată.
- Te înșeli. Ura... o ură pătimașă. Tot fericire e când ți-o poți potoli.
 - E drept, însă asta e o fericire drăcească.

Ea ridică repede ochii spre dânsul și-l privi cercetător.

- Care vasăzică dumneata consideri că și un diavol poate fi fericit?
- Un diavol cu chip de om, adică un ticălos? Da, însă numai pentru moment. Aș vrea să-mi explici cum te-ai putea simți mereu fericit doar prin potolirea urii?

Ca un bun diplomat, prin această întrebare voia să-i smulgă taina, însă ea nu ghici asta și răspunse:

- Voi încerca să-ţi dau un exemplu... Închipuieşte-ţi o tânără fată, frumoasă şi bună. Ea întruneşte toate însuşirile pentru a face fericit un bărbat. Şi iată că apare unul care se simte vrăjit de farmecele ei. El caută să-i obţină mâna, dar e respins. Nu se lasă însă, ci începe să uneltească. Îşi îndreaptă armele spre rudele ei, le nenoroceşte, şi-îşi jură să-i ţină în puterea sa până va izbuti să pună mâna pe fată. Acesta e preţul...
 - Şi fata ce face?
 - Ea îi întinde mâna, ca să-și salveze familia.
- Asta înseamnă că n-a iubit niciodată, sau are o inimă mare, un spirit de jertfă rar și o încredere nestrămutată că va izbuti să-l corijeze pe ticălos.
 - Nu, nu vrea asta, ci numai să-l pedepsească.
- Ah, te contrazici, domnișoară. Înainte spuneai că fata îi întinde mâna, ca să-i salveze pe ai ei, și acum spui că face asta pentru a-l pedepsi.

- Da, vrea să-l pedepsească îngrozitor. Să fie soția lui și totuși el să n-o poată atinge "niciodată".
- Fata aceasta este un diavol, domnişoară. Da, da, un adevărat diavol. Un astfel de plan poate fi făurit numai întro clipă de furie sau disperare, dar nici o femeie cu inimă nu-l va îndeplini. O fată nobilă s-ar înspăimânta în faţa unui asemenea fapt. Gândeşte-te puţin la femeia aceasta care rămâne apoi toată viaţa singură, cu victima ei! Cum ar reacţiona, oare, văzând fericirea altora? Ar putea întâlni un bărbat de care să se simtă atrasă cu trup şi suflet. Ce-ar face atunci, cum ar mai putea să se elibereze din lanţurile în care s-a încătuşat singură? Un adevărat chin al lui Tantal, osândit pe veşnicie! E neapărată nevoie să-l pedepsească pe vinovat? Nu exista un judecător mai înalt? Cu ce drept încearcă această copilă să se substituie lui Dumnezeu, încercând, totodată, a-i aduce o jertfă atât de grozavă?

Avea dreptate. Ea făurise planul într-o clipă de furie oarbă. Acum, el îi înfățişa urmările într-o lumină care o înspăimânta. Dânsul știa că ea vorbise despre ea însăși, și, la gândul acesta, inima i se strânse. Se simți dintr-o dată ciudat și, într-o pornire nestăpânită, îi luă mâna și rosti:

— E cumplit ceea ce spui. Ai desprins cumva toate acestea din "Infernul" lui Dante? Repet: femeia despre care vorbești ar fi un diavol; va chinui, dar va fi și chinuită, prin ea însăși. Nu există nici o situație absolut deznădăjduită, absolut fără scăpare. Distruge planul acesta, care trezește oroare și coșmaruri!

Ea îi sorbea cuvintele de pe buze. Paloarea de pe față îi dispăruse și acum chipul ei era acoperit de roșeață, o roșeață care exprima rușinea. Totuși, ea mai făcu o ultimă încercare să se apere:

- Dar dacă nu există nici o altă cale de salvare?
- Cine ar putea susţine asta, domnişoară? Noi oamenii suntem miopi, uneori chiar orbi. Ceea ce ni se pare lesnicios, este adesea cu neputinţă de îndeplinit şi,

dimpotrivă, lucrurile de a căror realizare ne îndoim sunt poate o jucărie de copil. Să nu spunem niciodată că nu există salvare dintr-o situație care pare deznădăjduită. Ea este aici, se apropie, dar noi n-o vedem.

- Dar dacă totuşi oamenii nu pot face nimic?
- Atunci ajută Dumnezeu printr-înșii, fără ca ei să știe. Dar ceea ce mi-ai povestit, domnișoară, a fost într-adevăr numai o pildă? Sau e un fapt real?

Ea lăsă privirea în pământ, stingherită. Nu voia să-l mintă și, pe de altă parte, îi venea greu să spună adevărul, în cele din urmă se hotărî:

- Dacă ar fi un caz real, ar fi cineva îndreptățit să-l povestească?
- Ghicesc pe cine privește acest caz! răspunse el, devenind îndrăzneţ.

Ea roşi şi mai tare, ştiind că avusese gânduri pe care el le numise diavoleşti. Nu îndrăzni să îi ceară părerea, totuşi îl privi întrebătoare.

— E vorba de propria dumitale persoană, nu-i aşa, domnişoară?

Ea întoarse capul într-o parte, cu sfială:

— Şi acum mă condamni?

Se numise frumoasă și cât de ridicol vorbise despre nurii ei!

- Nu, nu te condamn. Te-ai cam pripit în hotărârea dumitale. Totuși, doresc nespus de mult să te pot ajuta, chiar dacă ar fi numai cu un sfat bun. Îmi dai voie să pun unele întrebări?
 - Da.
 - Îl urăști pe baron?

Ea îl privi nespus de surprinsă.

- Îl cunoști?
- Da. Cu toate că numele nu i-l știu. Trebuie să-ţi fac două mărturisiri: în primul rând, am ascultat o convorbire pe care a avut-o ieri acest baron cu un căpitan al gărzii imperiale. Era vorba despre dumneata, domnișoară.

Deoarece am devenit un soi de confident, cred că nu-ţi va veni greu să-mi acorzi şi mai departe încrederea dumitale. Eşti înrudită cu acel căpitan?

- Cum se numeşte?
- Albin Richemonte.
- Este fratele meu vitreg, dar îl dispreţuiesc. A abătut nenorocirea asupra noastră și mă simt străină de el ca de cel mai străin om, cu toate că e fiul tatălui meu, de a cărui moarte și el e vinovat. Nu-i așa că mă condamni? Cine a mai văzut soră care-și dispreţuiește fratele?
- Nu te condamn, ci mulţumesc lui Dumnezeu că e doar fratele dumitale vitreg. Şi eu îl dispreţuiesc.
 - Cum? Îl cunoşti?
- Da, și acesta e al doilea lucru pe care trebuie să ți-l povestesc. Ai auzit cumva că fratele dumitale a avut o altercație cu un ofițer german?
 - Da.
- Ei bine, acest ofițer sunt eu. Dacă te-aș fi cunoscut atunci, poate că l-aș fi cruţat.
- Nu am să-ţi iert nimic, domnule. Ţi-ai apărat onoarea şi atâta tot. Era datoria dumitale. Să ne despărţim prieteni.
 - Cum, mă concediezi?
- Îmi pare rău că trebuie s-o fac, dar mama se simte, într-adevăr, foarte rău. Mi-ar face plăcere, însă, să te văd mâine.

Deşi ar fi dorit să afle câte ceva despre relaţiile pe care le avea Margot cu baronul, Greifenklau îşi dădu seama că nu trebuie să stăruie. Văzând că fata, din delicateţe, tace, nu mai insistă nici dânsul.

Simţea nevoia unei plimbări lungi, care să îi limpezească minţile. Era însă un lucru ştiut că un militar neamţ n-avea voie să se aventureze în anumite cartiere ale orașului. Populaţia îi ura pe străini. Adeseori liniştea nopţii era sfâşiată de strigătul: "Vive l'Empereur!" şi uneori se produceau chiar ciocniri armate.

Când se lăsă noaptea, Greifenklau se întoarse acasă și se dedică lecturilor sale și mai ales gândurilor la Margot.

Să fi fost cam pe la unsprezece, când auzi o larmă îndepărtată. Se apropie de fereastră și o deschise. Da, era o hărmălaie produsă de sute de glasuri, auzindu-se chiar și câteva împuşcături. Larma venea din cartierul în care locuia aleasa inimii sale.

Gândul acesta îl îngrijoră nespus. Îmbrăcă repede tunica, își încinse sabia, vârî un pistol în buzunar și coborî în stradă. Auzi de la unii și de la alții că bonapartiștii se încăieraseră cu lucrătorii, și atunci se repezi într-acolo.

Cu cât se apropia, cu atât străzile deveneau mai animate. Din depărtare se auzeau semnale de alarmă. Pompierii treceau în goană și oameni din Garda națională alergau spre locurile lor de adunare. Strada pe care locuia Margot era asediată de o mulțime sălbatică. De la mai multe ferestre răsunau strigăte de ajutor. Greifenklau află că muncitorii jefuiau casele. Poporul asista la aceasta fără să se amestece. De ici, de colo, răsuna strigătul: "Trăiască Împăratul!" sau "Trăiască Republica!" și exista temerea că se va produce o ciocnire serioasă între cele doua tabere.

Tânărul își croi drum prin mulțime și băgă de seamă ca locuința văduvei era luminată. Asta îl liniști. Ajunse în câteva clipe și urcă scara. Sună și servitoarea scoase capul afară, în întuneric, întrebând:

- Cine e?
- Anunţă pe locotenentul Greifenklau!
- Dumnezeule asta-i salvarea! Intraţi! Coniţele vor fi foarte bucuroase.

Fata îl conduse prin salon într-o cameră în care ardea lumina. Abia intră și o ușă se și deschise, în cadrul ei apărând Margot.

— Ah! Dumneata, domnule! exclamă ea, cu o mulţumire vie. Slavă Domnului, acum nu mai avem de ce ne teme. Îţi mulţumesc din suflet că ţi-ai părăsit o clipă îndatoririle ca să ne linişteşti.

- Pentru o clipă? Vă stau cu totul la dispoziție. De la fereastra odăii mele am auzit larma și am bănuit că venea din strada aceasta. Am crezut că prezența unui militar va fi de natură să vă liniștească și am alergat, deci, să vă ofer ocrotirea mea, domnișoară.
- Oh! cât de drăguţ din partea dumitale! Eram atât de singure, şi am trecut într-adevăr prin clipe de spaimă. Grija dumitale ne obligă la cea mai mare recunoştinţă. O s-o anunţ pe mama, să se liniştească şi ea.
 - Chiar te rog.

După câteva clipe se înapoie.

— Mama îți mulțumește din suflet. Din păcate, nu poate veni aici... Dar ce e asta? Ce zarvă grozavă!

Se duse la fereastră s-o deschidă, dar el îi prinse mâna.

— Nu aici, domnișoară. Aici e lumină și vei fi zărită de jos. În asemenea ocazii, este necesară o maximă prudență. Să mergem în salon, unde e întuneric. De acolo putem privi, fără să fim descoperiți.

Ea îl urmă. Tumultul din stradă sporise. Strigătele se încrucișau, mulțimea tălăzuia încolo și încoace, ca o mare agitată. Greifenklau deschise fereastra și privi afară. În clipa aceea răsunară alte glasuri agitate în capătul străzii.

— Trăiască Republica! Jos cu bonapartiștii!

Un nou roi de oameni năvăli în stradă. Judecând după sloganuri, republicani. Atunci se auzi din partea opusă:

— Trăiască Împăratul; Jos cu sansculoții!

Din mijlocul străzii se auziră voci care strigau:

— Trăiască Ludovic al XVIII-lea! Jos cu bonapartiștii și cu sansculoții!

Cele trei tabere se ciocniră. O încăierare grozavă se produse. Răcnete și țipete oribile umpleau strada. Împuşcăturile, detunăturile și vaietele răniților se înmulteau tot mai mult.

În cele din urmă un strigăt de triumf acoperi toată larma:

— Trăiască Ludovic al XVIII-lea!

- Jefuiți pe bonapartiști!
- Jos cu sansculoţii!

Partizanii lui Ludovic triumfaseră. Se auzeau acum trosnetele ușilor sparte și zăngănitul geamurilor; începea jaful.

Margot tremura din tot trupul.

- Domnişoară, du-te lângă mama dumitale! îi spuse Greifenklau. Nu se știe ce se poate întâmpla.
- Dumnezeule! gemu ea. Fratele meu e cunoscut ca bonapartist.
 - Unde locuieşte?
 - În cealaltă aripă a etajului.
 - E acasă?
- Nu. Nici n-ar cuteza să vină acasă în momentele acestea.
 - Jefuiți! Jefuiți! se auzea de jos.
- Aici e numărul zece! strigă deodată cineva. Aici locuiește căpitanul.

Se auzea cum oamenii pătrundeau în casă.

- Dumnezeule, vin, vin! strigă Margot. Dincolo n-au decât să jefuiască, numai pe biata mama s-o cruţe!
- Dacă încep dincolo, apoi pătrund ei și aici. Purtați numele fratelui și trebuie să plătiți pentru el. Voi căuta să evit aceasta. Du-te la mama dumitale, iar eu voi face tot cemi va sta în putință.

Se auzeau chemările speriate ale bătrânei bolnave. Margot alergă la dânsa. În aceeași clipă, izbituri puternice amenințau să spargă ușa care răspundea în vestibul. Servitoarea se ascunsese... Greifenklau se pomeni singur de tot. Luă o lumânare, în mâna stângă, cu dreapta trase piedica pistolului și își scoase sabia, apoi deschise ușa. Afară era o mulțime de oameni sălbatici și scara era de asemenea ocupată.

— Ce doriţi, domnilor? strigă dânsul.

Oamenii râmaseră înmărmuriți, văzând înaintea lor un ofițer german. Se dădură puțin înapoi, numai unul din ei

strigă obraznic:

- Îl căutăm pe bonapartistul Richemonte.
- Nu locuiește aici, ci în aripa cealaltă.
- Atunci o să-l căutăm acolo.
- Nu-i acasă.
- Nu face nimic. O să-l scotocim niţel prin vizuină.
- Pentru treaba asta veniţi la o oră cam nepotrivită, spuse Greifenklau surâzând. De altminteri, ce lucruri de preţ poate avea un biet bonapartist? Veţi rămâne dezamăgiţi, domnilor. Aici zace o femeie grav bolnava şi cred că ar trebui să ţineţi seamă de asta.
- Aţi auzit? se adresă cel ce vorbise celorlalţi. Ce ziceţi, plecăm?

Se auziră înjurături. Oamenii șovăiau.

Margot rămăsese câteva clipe cu mama ei, acum însă stătea, tremurând de frică, în fundul vestibulului, așteptând rezultatul parlamentarilor.

Se uita la Greifenklau care, singur, încerca să ţină piept mulţimii dezlănţuite. Lumânarea din mâna stângă lăsa să i se observe statura puternică, bărbătească.

— Am auzit pe cineva pronunţând cuvântul "jaf", mai zise ofiţerul. Sunt încredinţat că el n-a fost rostit de un partizan al lui Ludovic al XVIII-lea. Noi l-am îndepărtat pe Împărat şi ne-am vărsat sângele pentru voi, în numele păcii şi nu pentru a încuraja hoţia. Trăiască Ludovic al XVIII-lea, trăiască ordinea! Jos cu jefuitorii şi hoţii! Poporul francez nu e un popor de borfaşi, ci un popor de oameni cinstiţi.

Se auziră glasuri aprobatoare.

— Trăiască Ludovic al XVIII-lea, trăiască ordinea! Haideţi, să mergem! Neamţul ăsta are dreptate.

Coborâră scara și părăsiră casa.

Când Greifenklau reintră în vestibul, o zări pe Margot. Ochii îi străluceau de bucurie și admirație. Omul acesta cutezase — el, un străin, — să înfrunte o hoardă sălbatică. Îi întinse mâinile și zise mișcată: — Domnule, îți mulțumesc. Numai dumneata ne-ai salvat. Mă duc s-o înștiințez pe mama că primejdia a trecut.

Plecară. Greifenklau lăsă lumânarea în vestibul și se întoarse în salon, pentru a privi iarăși în strada luminată de cerul înstelat. Nu trecu mult și Margot se apropie de dânsul. Vru să se dea în lături, ca s-o lase la fereastră, dar fata se împotrivi.

- Rămâi, te rog, domnule! Avem loc amândoi. Nu ţi-a fost frică de oamenii aceia? Te-ar fi putut ucide.
- Bucuria de a-mi fi dat viaţa de dragul dumitale, m-ar fi călăuzit în veşnicie şi poate... poate ar fi fost mai bine...
 - De ce?
- El tăcu. Abia după câtva timp răspunse, șoptind șovăitor:
- Pentru că inima şi viaţa mea întreagă îţi aparţin şi fără dumneata nu voi fi nimic altceva decât o maşinărie fără simţire.
 - Spune-mi prenumele dumitale!
 - Hugo, răspunse el, surprins.
- El bine, domnule Hugo, de ce te chinuiești cu imagini tulburi, care aparțin viitorului? Cu siguranță, vei fi cândva fericit.
 - Nu! răspunse el, aproape cu asprime.
 - De ce nu?
- Domnișoară, nu-mi cere explicații care te-ar putea indispune.
- La ce te gândești, domnule Hugo? Acum, că ne-ai salvat, trebuie să fii sincer. Așadar, te rog, răspunde-mi la ce te întreb: de ce crezi că nu vei putea fi fericit?

Tânărul ofițer o privi grav, apoi rosti încetișor:

— Pentru că... te... iubesc... și pentru că...

Margot tresări puternic, dar căută să-și ascundă emoția:

- Mai departe! Şi pentru că?...
- Iubirea mea nu găsește ecou.

Răsuflând din adâncul pieptului, Greifenklau își trecu mâna peste frunte și privi aproape cu frică spre tânăra fată, care-i ședea dinainte cu ochii plecați, plină de un farmec nespus. Atitudinea aceasta însă nu dură mult. Ridică fruntea și-l privi cu tristețe nespusă.

— Eu n-am voie să vă iubesc, domnule Hugo.

Oricât de nefavorabil ar fi părut, la prima vedere, un asemenea răspuns, Greifenklau reţinu un singur amănunt.

- N-ai voie? se grăbi să întrebe. Dar dacă ai avea voie, m-ai iubi?
 - Da, şopti ea, privind iarăși în jos.
- Dar de ce n-ai voie să mă iubeşti? Spune-mi, Margot! Într-un elan de efuziune, îi petrecu braţul stâng în jurul gâtului, o atrase spre sine, aşa încât capul ei se lipi de umărul lui, şi cu mâna dreaptă îi mângâie drăgăstos părul.
 - Îmi vine greu s-o spun, domnule.
- Atunci voi vorbi eu în locul dumitale. Îţi închipui că nu mă poţi iubi din pricina baronului?
 - Ai ghicit, şopti ea.
- Dar dacă-i plătesc eu cei o sută cincizeci de mii de franci?
 - Oh, Dumnezeule! Eşti atât de bogat?
- Vreau să fiu sincer, Margot. Nu-s bogat și nu posed decât o sfoară de moșie, care poate valora tocmai atât cât ne trebuie. Dar o voi vinde pentru a vă scăpa de omul acela nefast.

Ea nu răspunse, ci îl cuprinse cu braţele, astfel încât el îi putu auzi bătăile furtunoase ale inimii. Un val de lacrimi îi năvăli în ochi şi zadarnic căută să şi-l stăpânească. El ghici tulburarea ce se produsese în sufletul ei şi aşteptă să se mai liniştească, pentru ca s-o întrebe:

- De ce plângi, Margot? Cu ce te-am supărat?
- Cu nimic, Hugo, răspunse dânsa, privindu-l cu dragoste nespusă. Plâng de fericire. N-am crezut să întâlnesc vreodată un bărbat care să fie dispus să-şi jertfească toată averea, din dragoste pentru mine. Dar nu trebuie să primesc, oricât de fericită m-ar face iubirea ta...
 - Şi de ce nu?

- Ce ţi-ar rămâne ca să poţi trăi? Ce înseamnă un ofiţer sărac?
 - Dumnezeu ne va veni în ajutor, sunt sigur de asta.
- Doamne! exclamă ea, lipindu-și obrazul de al lui. Merit eu, oare, o sumă atât de mare?

El o trase spre sine și o strânse la piept.

— Mai mult decât tot atâtea milioane, câte mii sunt în joc aici.

Multă vreme statură așa, lipiți unul de altul.

Larma de jos se potolise, gloata îndreptându-se spre altă zonă. O liniște adâncă se instaura pretutindeni și asta îi trezi din visare pe cei doi tineri fericiți.

- Cât o să se bucure mama! zise Margot. Să-i spunem chiar azi?
- Da. E o mare îndrăzneală din partea mea, pentru că nu mă cunoaște încă. Dar totodată scapă de grija polițelor, așa că poate afla chiar de pe acum.
- Atunci mă duc să văd dacă n-a adormit încă. Plecă în vârful picioarelor, dar se întoarse îndată înapoi, spunând că bătrâna adormise. Se subînţelegea astfel că n-o vor deranja. Cei doi îşi luară rămas bun şi Greifenklau îşi părăsi iubita, pentru a se duce acasă şi a visa la dânsa. Dar, foarte curând, lucrurile luară o întorsătură neprevăzută.

3. Pharao^[2] și Biribi^[3]

La o încrucişare de străzi locotenentul se opri, pentru ași aprinde o ţigară. Făcu câţiva paşi, când un individ cu umeri largi îl opri şi i se adresă:

— Halte-là, camarade! Donneh moah eng pee de fee puhr ma pipe. — Stai, camarade, dă-mi puţintel foc pentru pipa mea.

Era o franţuzească oribilă. Dacă Greifenklau nu l-ar fi recunoscut după statură, cu siguranţă l-ar fi putut recunoaşte după felul de a vorbi pe bătrânul Blücher, care era vestit, printre altele, şi pentru cât de prost vorbea franţuzeşte.

- Porunciţi, Excelenţă!
- Drace, unul de-al nostru! E atât de întuneric încât îţi vine să-ţi bagi degetele în ochi. Am văzut doar ţigara aprinsă. Dar cine eşti dumneata?
 - Locotenentul Greifenklau, de la husari.
- Ah, tot tu, tinere? Şi tot nu eşti căpitan încă? râse bătrânul, în vreme ce-şi aprindea pipa. Am colindat pretutindeni ca să văd revoluţia aia vestită, care cică ar fi avut loc, dar n-am putut observa nimic.
 - Eu am cam trăit-o, Excelență.
- Adevărat? Haide, băiatule, trebuie să-mi povesteşti. Cunosc pe aici un cuibuleţ plăcut unde poţi găsi un vin ce nu-i deloc de lepădat şi câte altele încă. O să mi te spovedeşti acolo. De plată să nu te îngrijeşti, fac eu cinste.

Se bătu cu palma peste buzunar, făcând să zornăie monezile de aur, apoi porni înainte.

Greifenklau știa că Blücher era un jucător pasionat, căruia îi cam plăcea să-și încerce norocul seara; bănuia, deci, că și acum avea de gând să-și petreacă noaptea în vreun local.

După câtva timp, mareșalul se opri în fața unui imobil care, după toate aparențele, era o casă particulară.

- Băiete, zise el, te iau cu mine aici, deoarece știu că ești un om de treabă și discret. Cred că-ţi vei ţine gura asupra celor ce vei vedea; de nu, dracu' te-a luat!
- Fiţi sigur, Excelenţă, că nu-s dintre cei care trăncănesc.
- Nădăjduiesc, băiete, căci de-ar fi să aflu c-ai avut limbariță, te dibuiesc chiar și din gaură de șoarece, și-apoi vai de pielea ta are să fie!

Trase de un clopot și abia după câtva timp se auziră pași dinăuntru. Un glas întreba:

- Cine e?
- Blücher, răspunse mareșalul.

Uşa fu deschisă imediat şi cei doi intrară. Portarul se înclină până la pământ; Blücher nici nu-l luă în seamă şi urcă scara. Sus, într-o odaie, se aflau câţiva bărbaţi care, la apariţia lui, se ridicară respectuoşi. El dădu din cap şi, fără să-l recomande pe Greifenklau, trecu pe dinaintea lor într-o altă încăpere, unde nu se afla nimeni.

Pe o masă găsiră pahare curate și sticle pline. Blücher luă imediat una, o destupă și turnă de băut.

— Înainte de orice, să bem! zise el. Or fi cum or fi, ei, francezii, dar vinul lor zău că merită toate paralele! Noroc, băiete! Sunt sigur că n-o să-ţi stea în gât!

Ciocni cu locotenentul, se întinse pe scaun și dădu paharul peste cap.

— Aşa! Nu-i aşa că-i bun? Acum aşează-te colea lângă mine şi povesteşte-mi despre blestemata aia de revoluţie! Timp avem berechet.

Greifenklau se supuse, istorisind însă numai ceea ce socoti necesar, fără să atingă problema sentimentală. În vreme ce povestea, intrară, unul după altul, câţiva bărbaţi, care salutară respectuos, apoi dispărură printr-o altă uşă, neîndrăznind să se aşeze la masa lui Blücher. După ce Greifenklau sfârşi, mareşalul spuse:

- Aşadar, o răscoală obișnuită într-o Sodomă ca asta. Noi n-avem nici în clin nici în mânecă cu toată afacerea. Dacă mă miră ceva, e că s-au dovedit înțelegători și te-au ascultat. Nu m-aș fi așteptat la atâta bunăvoință de la niște francezi! Atitudinea ta a fost curajoasă și fără cusur, băiatule, n-am încotro, trebuie să te laud. Dar cum le-ai cunoscut tu pe cucoanele acelea?
- În mod normal, aşa cum se face îndeobşte cunoştinţă cu nişte cucoane, Excelenţă.
 - Ei, cum?

Se știa că Blücher nu disprețuia sexul frumos. El observă că sublocotenentul își dădea osteneala să păstreze un ton nepăsător în povestirea sa, așa că bănui imediat că la mijloc e o aventură amoroasă, despre care ținea neapărat că afle cât mai multe.

- Am întâlnit-o pe fată pe stradă, răspunse tânărul. Fusese acostată de un rus, așa că i-am luat apărarea și am condus-o acasă. Drept urmare, mama ei mi-a îngăduit s-o vizitez.
- Ai dracului și rușii ăștia! spuse Blücher. Unde văd o fustă, sar în sus ca niște dopuri de șampanie. Care vasăzică spuneai ca a acostat-o, băiatule? În ce fel s-a întâmplat asta, rogu-te?
 - A prins-o de braţ.
 - Măi să fie! Atunci trebuie să fi fost o fată drăguţă, nu?
 - De ce-aş minţi, Excelenţă?
- Aha, restul îl bănuiesc. Şi zii, te-a prins în mreje, băietasule?

Greifenklau înaltă uşurel din umeri și tăcu stingherit.

— Hm! mormăi Blücher. Ce ţi-e şi cu tinereţea asta. Atâta importanţă şi mister de parcă ar fi vorba de cine ştie ce mare chestie politică. Şi-ţi închipui tu, băieţaşule, că bătrânul Blücher e atât de prost încât să nu ghicească toată daravera? Tinere, şi eu am fost odată june şi prost, un adevărat fluieră-vânt; am alergat după fete cum aleargă ţăranul după cârtiţe, şi mereu furam câte o guriţă, care de

fapt aparţinea altuia. Acum sunt bătrân şi uscat ca Matusalem, dar tot îmi place mai mult să mă uit la o pereche de ochi frumoşi, decât la o pereche de cizme rupte. Aşadar, îmi poţi spune adevărul fără teamă. Nu-i aşa că teai cam îndrăgostit?

Greifenklau se văzu strâns cu uşa. N-ar fi vrut să-l mintă pe mareşal, spunându-şi că acesta, ca cel mai înalt superior al său, avea dreptul să-l ceară sinceritate desăvârşită, putându-i fi, totodată, de mare folos.

- Da, cam așa stau lucrurile, Excelență, recunoscu el.
- E lesne de înțeles, încuviință bătrânul. Ea e frumoasă, precum spuneai, și nici tu nu ești tocmai de azvârlit la gunoi. Așa stând lucrurile, nimic mai firesc decât să vă fi căzut cu tronc, unul celuilalt. Dar un sfat bun n-ar strica să primești de la mine, băiatule: iubește-o cât poftești, dar la căsătorie, ferească Dumnezeu, să te gândești; deocamdată!
 - Şi de ce nu?
- Asta o să ti-o spun băiatule. Căsătoria nu e asa cum tio vei fi închipuit tu. La început femeile sunt drăgăstoase și dulci ca zahărul, dar după nuntă se schimbă lucrurile și numai ce o vezi că devine ca mătrăguna și vitriolul. Îți strepezește dinții, zău așa. Curte poți să faci oricărei fete poftești, dar propuneri de căsătorie nu, altminteri ești pierdut fără vreo sansă de salvare. Nici nu li închipui ce soi rău sunt muierile! Cu multi ani în urmă m-am îndrăgostit de o femeie din înalta societate; eram nebun după ea. Îi plăcea să joace, și mie la fel. Într-o seară am câștigat de la ea câteva mii de taleri, pe cuvânt de onoare. Se temea grozav de bărbatu-său, care trebuia să plătească. Atunci iam propus s-o iert de datorie, în schimbul unui sărut. Şi ce crezi că mi-a răspuns dumneaei? Că nici gând să se vândă pentru câteva mii de taleri! Bun! Mi-am încasat banii și vremea s-a scurs. Eu am avansat în grad și am devenit general, iar legătura noastră s-a destrămat, încetul cu încetul. Ea a îmbătrânit, dar de joc nu s-a putut dezbăra. Într-o seară, iar am câștigat de la ea o sumă frumușică. Și

numai ce-mi spune în gura mare, faţă cu toţi cei de faţă, că era dispusă să dea sărutarea pe care i-o cerusem atunci, dacă o iert de datorie. Dar eu i-am răspuns: "Nici gând de aşa ceva, stimată doamnă. Vremurile se schimbă; mi-a trecut pofta de dumneata. Nu-mi plac bătrânele". Cred că-ţi poţi închipui, băiatule, ce mutră a făcut. Ascultă ce-ţi spun eu: femeile sunt la început dulci ca mierea, dar mai târziu devin amare ca fierea. De aceea te sfătuiesc să te îndrăgosteşti cât vrei dar să nu te însori niciodată... Ei, dar ce-i mutra asta de înmormântare? Nu cumva s-a şi întâmplat?

Greifenklau râse.

- Cam aşa.
- Pe toţi dracii, ai dat-o-n bară! I-ai promis, într-adevăr?
- Firește.
- Nici că se poate mai rău. Bietul de tine, te compătimesc. Dar ia spune, e bogată?
 - Nu.
 - Băiete, eşti un măgar.
 - Dar unul foarte fericit, Excelenţă.
- Aşa îţi închipui acum. Las c-o să vezi mai târziu. Şi încă o franţuzoaica! Dacă ţi s-ar fi aprins călcâiele după o nemţoaică de-a noastră, hai să zic c-ar mai fi mers, dar să te încurci cu o "mademoazelă", asta e prea de tot, băiete. Şi când te gândeşti, un flăcău ca tine! N-ar trebui decât să întinzi braţul şi s-ar prinde de el o mie şi o sută, şi când colo te azvârli orbeşte în prăpastie.

Blücher clătină din cap. Greifenklau, însă, spuse cu ton împăciuitor:

- Nu e aşa, Excelenţă. Margot este...
- ...Ia stai! Care vasăzică o cheamă Margot?
- Da.
- De, cel puţin numele nu sună urât. Dar vezi că ea e săracă şi nici tu n-ai nimic. Ce o să se aleagă de voi?
 - O să-mi vând moșioara.

Spusese aceasta fără să se gândească deloc că destăinuia astfel tocmai ceea ce voia să treacă sub tăcere.

— Să-ţi vinzi moşioara? întreba Blücher, speriat. De ce? Tocmai pentru ca vrei să te căsătoreşti ar trebui s-o păstrezi. Solda pe care o primeşti e un fleac. Moşia îţi aduce un spor frumuşel. Cu ce vrei să trăieşti când n-o să-l mai ai?

Greifenklau lăsă capul în jos și rămase gânditor.

- Aveţi dreptate, Excelenţă, zise el apoi, dar trebuie totuşi s-o vând. Sunt silit să fac jertfa aceasta şi o fac cu plăcere.
 - Dar cine te sileşte, rogu-te?
- Un baron dintr-ăia proaspeţi, care a fost furnizorul armatei lui Napoleon.
- Un furnizor al armatei? Trăsnetul să-l lovească pe individul ăla. Oamenii ăștia sunt toți niște ticăloși, croiți parcă după același calapod. Dar ce legătură are una cu alta? Ai jucat cumva cu el? Îi ești dator?

Locotenentul îşi dădu seama că mersese prea departe pentru a mai putea păstra tăcerea. Se hotărî deci să fie sincer şi povesti mareşalului totul. Blücher îl ascultă fără să-l întrerupă. Când tânărul sfârşi, clătină din cap şi zise.

- E încurcată râu chestia asta. Eşti un om de onoare şi nu mai poţi da înapoi. Moşioara ta s-a dus, bietul de tine! Dar asta e; ieri îndrăgostit şi azi măgar. Ce-ai de gând să faci ca să capeţi bani? Poliţele trebuie achitate peste opt zile, un răstimp prea scurt ca să poţi rezolva vânzarea moşiei.
- Asta nu mă îngrijorează defel. Moșia e liberă de orice datorii. Dacă aș vrea s-o ipotechez, oricare bancher mi-ar da suma de care am nevoie.
- Hm, zău îmi pare rău de tine, băiete. Margot aia e chiar aşa o minune de fată încât să merite a-ţi jertfi, de dragul dumneaei, cu inima uşoară, puţinul ce-l ai?
 - E un înger.
 - Măi să fie! Aş putea s-o văd și eu, ai?

- Dacă porunciţi, Excelenţă, o să v-o prezint.
- Bun! Cu bătrâna nici n-ai vorbit încă, nu-i așa?
- Nu.
- Şi mâine vrei să te duci să-i ceri mâna fetei?
- Da.
- Bine! O să te însoţesc și am s-o fac pe peţitorul. Cred că nu e nici o rușine pentru tine dacă bătrânul Gebhard Leberecht von Blücher va pune și el niţică sare în mâncarea asta. Când eşti aşteptat?
 - La ora trei.
- Atunci vino la două și jumătate la mine. În cinstea ta, mă voi pune la patru ace, dar ia aminte: dacă s-o-ntâmpla de nu-mi place fata, nu scot o vorbă. Nu vreau să-mi încarc cugetul cu vina de-a fi contribuit la nenorocirea ta. Ah!

Se ridică, pentru că tocmai intrase un bărbat care părea să-i fie foarte cunoscut și pe care-l salută prietenește. Străinul părea un om distins; degetele îi erau acoperite cu inele de preţ, iar de lanţul ceasornicului îi atârnau giuvaericale care reprezentau o avere. Când mareşalul făcu prezentările, tânărul ofiţer află că avea în faţa lui pe unul din cei mai mari bancheri din Paris.

Cei trei intrară acum în odaia în care se aflau toți cei ce sosiseră între timp.

De la cea dintâi privire, locotenentul își dădu seama că se afla în societatea unor jucători împătimiți. Toate mesele erau ocupate și peste tot se jucau diverse jocuri de noroc. Bancherul se apropie de o masă la care se juca biribi.

- Vreţi să-mi acordaţi azi revanşa pentru ieri, Excelenţa? îl întrebă pe Blücher.
- Mai târziu, monsieur. Mai întâi vreau să încerc în altă parte.

Se îndreptă spre un grup care juca pharao.

- Ai mai jucat așa ceva, vreodată? îl întrebă pe Hugo.
- Până acum, nu.
- Nici măcar n-ai privit cum se joacă?
- Ba da, Excelenţă.

- Bun, bun! O să poți lua parte, deci.
- Nu-s jucător, se scuză Greifenklau.
- Asta nu contează. Trebuie să știi că acela căruia i s-a îngăduit să intre aici, e obligat să joace. Te-am introdus și nădăjduiesc să nu fie spre paguba ta. Ai ceva bani, tinere?
 - Câteva sute de franci.
 - Ajunge, ca să pontezi cu prevedere. Haide!

Greifenklau ura toate jocurile de noroc. Ar fi plecat cu dragă inimă, dar n-avea încotro. Era silit să joace, dar își propuse să fie cu băgare de seamă.

Blücher îl prezentă celorlalţi şi locotenentul se mulţumi deocamdată să privească. Mareşalul puse pe masă pentru început o mie de franci şi declară că va înceta, îndată ce va pierde această sumă. Norocul îi fu schimbător. În cele din urmă, puse şi Greifenklau o sumă modestă şi câştigă; mai puse o dată, cu acelaşi rezultat. Blücher îl încuraja cu privirea. Locotenentul avu noroc, mareşalul pierdu, însă, până la sfârşit. După un ceas, Greifenklau avu peste o mie de franci, pe când bătrânul îi pierduse pe ai săi. Se retrase de la masă şi tânărul socoti de datoria sa să-l urmeze.

- Bănişorii mei s-au dus pe gârlă, zise mareşalul. Totuşi, încă n-am isprăvit. Jocul ăsta a fost numai un aperitiv. Aseară am câştigat la biribi cincisprezece mii de franci; cum bancherul ţinea banca, astăzi s-ar cuveni să-şi ia revanşa. După cât s-arată, ai noroc, băiete. Cât ai câştigat?
 - Ceva peste mie.
- Asta mă bucură. Banii mei au ajuns pe mâini bune şi te pot întovărăși la biribi. Cunoști jocul?
 - Din văzute.
- E de ajuns. Dar trebuie să-ţi spun că se joacă pe sume mari. Cea mai mică miză, e o mie de franci. Hai să-ncercăm să ne luăm de piept cu nobila doamnă Fortuna.

Blücher o luă înainte, cu Greifenklau după el.

Când cei doi se apropiară de masa la care, după cât se părea, se aflau cei mai bogați dintre toți cei prezenți, bancherul îi zâmbi mareșalului. Acesta procedă ca la război și se avântă de-a dreptul asupra dușmanului, mizând cinci sute de franci. Îi pierdu, apoi îi recâștigă. Era suficient să-l vezi jucând, ca să poţi înţelege cât de înrobit era acestei pasiuni. Totuși, norocul nu-l favoriza, căci în cele din urmă pierdu mai mult decât câștigase.

Greifenklau cuteză să pună două sute de franci şi câştigă dublu. Apoi puse o suta pe numărul doisprezece şi încasă de treizeci şi două de ori atâta. Se văzu deodată în posesia sumei de peste patru mii de franci şi putu risca mai mult. Îşi propuse să dispună doar de jumătate şi avu satisfacţia să n-o piardă în întregime. Se vedea bine că era în graţiile Fortunei. Într-un rând miză o mie de franci şi câştigă şaisprezece mii.

Norocul său începu să stârnească senzație. Puse zece mii pe unu până la optsprezece și câștigă dublu. La mize mai mici pierdu în câteva rânduri. După un ceas și jumătate se afla în posesia unei sume foarte mari. Câțiva jucători se retraseră, iar bancherului începură să-i lipsească banii numerar.

- Încă de zece ori, apoi încetez, domnilor, anunță el. Atunci Blücher se întoarse spre Greifenklau și-i șopti:
- Folosește-te de norocul pe care-l ai, băiatule. Cu așa ceva s-ar putea să nu te întâlnești în fiecare zi.
 - Excelenţa voastră nu mai joacă?
 - Nu, căci nu mai am parale.
 - Dar aveţi credit.
 - Nu împrumut de la francezi.
 - Aş îndrăzni să mă ofer eu...
- Îţi mulţumesc, băiatule. Aş primi, dar ca orice jucător care se respectă, sunt superstiţios. Trebuie să-ţi laşi câştigul neatins, altminteri sunt încredinţat că ai pierde. Joaca mai departe şi eu voi privi. Cât ai acum?
 - Vreo cincizeci de mii de franci.
- Drace! Ei băiatule, continuă! Mi-ar face multă plăcere dacă-ai izbuti să-i jecmănești pe franțuzoii ăștia.

Jocul lua iarăși o turnură favorabilă tânărului nostru erou.

Se apropia ultimul tur. Afară de bancher și Greifenklau nu mai participa decât un singur jucător. Acesta puse ultimul sutar, iar Greifenklau, ascultând de o inspirație subita, arătă spre numărul alăturat și zise:

— Douăzeci de mii pe acesta!

Bancherul se înspăimântă.

- Știi dumneata, domnule, zise el, că, dacă ai câștiga, ar trebui să-ți plătesc de opt ori pe atâta, adică o sută șaizeci de mii de franci?
 - Ştiu, răspunse locotenentul.
- Vezi însă că nu mai am bani. Mi-ai da credit până mâine dimineață la ora zece, în caz c-aş avea ghinion?
 - Cu cea mai mare plăcere.
 - Atunci e în regulă.

Cei de față se priveau uluiți.

Bancherul trase cartea, o întoarse încetişor, cu teamă parcă, și păli ca un cadavru: era numărul pe care mizase Greifenklau. O exclamație generală de uimire se auzi în încăpere: nimeni din cei de-acolo nu pierduse încă, vreodată, o asemenea sumă.

— Te rog să-mi dai adresa dumitale, domnule, ceru bancherul.

Greifenklau îi dădu cartea de vizită. Poseda acum peste două sute de mii de franci. În timpul jocului fusese de un calm desăvârşit; acum însă îi venea să strige în gura mare de fericire.

Mareşalul îl bătu pe umăr și zise:

— Măi să fie ce baftă ai avut! Eşti un om norocos, tinere. O să te-ajut la cărat, căci singur nici vorbă să te descurci cu tot bănetul ăsta. Înainte de toate însă, sunt de părere că ar trebui să sărbătorim evenimentul cu o sticlă de şampanie.

Toţi jucătorii se așezară la mese pentru a-şi sărbători norocul, ori pentru a-şi îneca în vin tristeţea ghinionului, în cursul discuţiilor, Greifenklau află, în sfârșit, unde anume se găseau.

Pe vremea aceea, la Paris, numeroși proprietari își deschideau casele jucătorilor din înalta societate. Aceștia se adunau acolo seara, fără să dea ochii măcar cu stăpânul. Nu se plătea nici o taxă de intrare, dar tot ce se consuma era atât de scump, încât gazda câștiga suficient, într-un asemenea local îl adusese mareșalul pe locotenent.

Totul fusese bine prevăzut. Aveau chiar săculeți de pânză, pentru ca jucătorii norocoşi să-şi poată transporta acasă banii. Se întâmpla adesea să fie nevoie de astfel de săculeți, deși niciodată nu câștigase cineva o sumă atât de mare, ca în ziua aceea.

La plecare, mareșalul se ținu de cuvânt, ajutându-l pe Greifenklau să-și care comoara.

- Ia spune, tinere, cum te simţi? îl întrebă bătrânul, când ajunseră în stradă.
 - Minunat, Excelență.
- Cred și eu! Întâlnirea noastră ți-a fost de bun augur și, desigur, îți dai seama acum că un joculeț nu e chiar atât de dăunător.
- Nu vreau să pozez în virtuos, râse ofițerul, dar, cu toate astea, mă jur să nu mai joc niciodată.
 - Poftim?!
- Da, Excelență, vă dau cuvântul meu de onoare. Norocul nu trebuie forțat, altminteri mâine el s-ar putea transforma în reversul său. Iar eu vreau să mă bucur de câștigul de-acum cu inima pe deplin împăcată.
- Ai dreptate, băiete. Norocul e mai parşiv chiar decât muierile. Nu te poţi încrede în el niciodată. Chestia asta am aflat-o de mult dar, lipsindu-mi înţelepciunea ta, nu de puţine ori am făcut-o de oaie. În privinţa aceasta bătrânul Blücher e un idiot fără pereche. Dar rămâne între noi!
- Mai mult decât orice mă bucură acum faptul ca nu mai sunt nevoit să-mi vând moșioara. Îi pot da iubitei mele Margot cei o sută cincizeci de mii de franci, și-mi mai

rămâne și mie ceva. Asta mă face fericit, cum n-am fost încă niciodată până acum!

- Te cred, fiule. Când vrei să-l dai banii?
- Chiar mâine.
- Bun. Schimbă-i în hârtii, ca să-i poţi purta mai uşor. Şi nu uita să vii să mă iei la ora trei.
 - Fiţi fără grijă, Excelenţă!
 - Şi nu crezi că bătrâna, mama ei, va face mofturi?
 - Nu cred.
- Nici n-aş sfătui-o. Unui individ care din dragoste curata jertfeşte o suta cincizeci de mii de franci, nu i se poate refuza nimic. Care vasăzică, tată nu are?
- Nu, are în schimb un frate, după cum v-am mai spus, Excelență. Îl cunoașteți, adăugă el, șovăind.
 - **Z**ău?
- L-am întâlnit în împrejurări nu tocmai favorabile pentru dânsul. E vorba de individul pe care l-am pălmuit
 - Drace! Şi vrei să devii cumnatul acestui ticălos?
 - Cumnatul vitreg, se grăbi să rectifice Greifenklau.
- Tot una e. Un cumnat rămâne cumnat chiar dacă mizerabilul ar fi de zece ori vitreg. Da, pe acest individ îl socot în stare de tot ce mi-ați povestit despre el. Un astfel de om e în stare să-și prăpădească și averea. Nădăjduiesc că n-o să ne iasă mâine înainte, altminteri voi face în așa fel încât să-i treacă pofta de a se mai arăta prin lume. Dar ia spune, băiete, unde cocioaba ta?
 - Aproape de tot, a treia casă de aici.
- Care vasăzică, suntem vecini! Hai, vino! Trebuie să trag un pui de somn, pentru a uita cât bănet am dat azi pe apa sâmbetei.

În fața locuinței lui Greifenklau se despărți de acesta și nu îngădui cu nici un chip să fie condus acasă.

După ce tânărul locotenent își făcu lumină în odaie, întinse pe masă câștigul, ca să-l numere. Dintr-o singură lovitură, câștigase o adevărată avere. I se părea că Dumnezeu îi pricinuise întâlnirea cu mareșalul numai

pentru a-i lumina calea. Norocul lui extraordinar era, parcă, binecuvântarea providenței. Şi când se întinse în pat, se gândi cu mulțumire că a doua zi îl așteaptă o fericire și mai mare.

4. Un peţitor princiar

Exact la ora zece, în dimineaţa următoare, un om îi aduse lui Greifenklau restul până la o sută şaizeci de mii de franci. După aceea, locotenentul plecă să-şi schimbe monezile în bancnote şi, nu peste multă vreme, avea în portvizitul său talismanul menit să pună capăt grijilor iubitei şi mamei acesteia. Abia avu răbdare să aştepte după amiaza şi începu să se gătească cu mult înainte de vreme.

Blücher îl primi în uniformă de gală, așa cum, de altfel, promisese.

— Bine ai venit, băiatule, zise el. E exact două şi jumătate, trebuie să plecăm... şi zău că nu ştiu încă ce voi spune odată ajuns acolo. Pentru o cuvântare în faţa soldaţilor sunt totdeauna pregătit, dar când e vorba de peţit, asta e cu totul altceva. Mi-am frământat mintea în fel şi chip, dar inspiraţie, ioc! Bine-o să mai arăt şezând ca viţelul la poarta nouă, fără să pot scoate o vorbuliţă.

Greifenklau râse:

- Închipuiți-vă că sunteți pe câmpul de luptă, Excelență.
- Uşor de zis! Mă trec fiorii când mă gândesc, zău aşa. Dracu' să le ia chestiile astea de inimă-albastră! Altfel m-aş simţi dacă Margot aia ar fi pentru mine. Dar ca să scoţi castanele din foc pentru altul, vezi tu, nu-i nici o afacere! În sfârşit, am intrat în horă, trebuie să joc. Hai să mergem, băiete!

Plecară. Când ajunseră la ţintă, Margot le ieşi în întâmpinare. Chipul ei strălucea de bucurie și ţinea braţele ridicate, ca să-l îmbrăţişeze pe iubit. Dar când îl zări pe bătrân, se lăsă, uluită, în jos.

— Hei, îmbrăţişaţi-vă, nu vă jenaţi, mormăi Blücher. Eu îs tăcut ca peştele şi nu spun la nimeni.

La vorbele acestea, fata se simți stingherită și încurcătura ei spori când Greifenklau îl prezentă pe

însoţitorul său drept vestitul mareşal, despre ale cărui isprăvi se povesteau lucruri atât de minunate.

Intrară în salon. Blücher privi cercetător în jur, apoi la fată, îl bătu pe locotenent pe umăr și zise:

— Tinere, sunt mulţumit de tine. Margot asta e nespus de frumoasă. Să fiu al naibii dacă nu-mi lasă gura apă când mă uit la ea. Va fi o femeie cu care n-o să-ţi fie ruşine.

Greifenklau află că starea doamnei Richemonte se îmbunătățise; când intră în salon, părea încă slăbită. Şi dânsa se mira ca tânărul nu venise singur; dar când află identitatea însoțitorului, chipul ei exprimă o satisfacție plina de orgoliu.

Discuţia se roti la început în jurul chestiunilor de ordin general, apoi se trecu la evenimentul din ziua precedentă. Blücher conversă cu cele două femei nemţeşte, ca şi cum iar fi fost prietene vechi, şi astfel se scurse un sfert de ceas, fără însă ca el să fi găsit mijlocul de i aduce vorba despre adevăratul scop al vizitei.

Deodată ţârâi soneria. Servitoarea se duse să deschidă şi intră baronul de Reillac...

Acesta tresări zărindu-i pe cei doi ofițeri. Pe Blücher îl cunoștea și, când auzi numele lui Greifenklau, știu imediat că stătea față în față tocmai cu ofițerul care-l pălmuise pe Albin Richemonte. Se întrebă ce căutau cei doi bărbați aici și nu găsi altă explicație decât că veniseră chiar pentru lămurirea acestei chestiuni. Nu-l găsiseră pe căpitan, astfel că intraseră la mama acestuia.

Pe de altă parte mareșalul își dădu seama îndată că noul venit era acel personaj care urmărea s-o câștige pe Margot, prin uneltirile sale. De aceea nu-i dădu nici o atenție și nici nu-i răspunse la salut.

- Îl căutați pe căpitanul Richemonte? cercetă Reillac.
- Ce vă face să credeţi una ca asta? întrebă Greifenklau cu răceală.
 - Tocmai prezența dumneavoastră aici, Monsieur.

- Vă înșelați. Căpitanul a declarat că nu dorește să aibă de-a face cu mine. Prezența mea aici le privește numai pe doamne.
- Ah! exclamă franţuzul, surprins. Cum se face că le cunoaşteţi pe dumnealor?!
 - Aşa, pur şi simplu!

Baronul rămase pe gânduri. Prezența locotenentului părea s-o privească mai mult pe Margot. Oare ce intenții avea în legătură cu fata? Gelozia începu să-l roadă și hotărî să lămurească totul pe loc.

- Vă cunoașteți de mult? întrebă el.
- Doriţi neapărat să ştiţi?
- Desigur. Mă număr printre prietenii acestor doamne și mă interesează tot ce este în legătură cu dânsele.
- Pot să vă informez că ne cunoaștem doar de puţină vreme, dar sunt sigur că prietenia aceasta va dura mult, până la sfârșitul vieţilor noastre.

Nici nu se putea ceva mai lămurit. Baronul află că locotenentul avea intenții precise cu privire la Margot și îi propuse să-l distrugă imediat toate speranțele.

— Ce anume vă îndreptățește să aveți această convingere? întreba el.

Greifenklau îi aruncă o privire mirată:

— Am impresia că vreți să mă supuneți unui adevărat interogatoriu.

Baronul nu se sinchisi de ironie și răspunse:

- Mda... Mă interesez prea mult de soarta acestor doamne, ca să-mi fie indiferent cu cine se împrietenesc. Se impun informații cât mai exacte.
 - Aveţi cumva intenţia de a mă insulta?!
 - Absolut deloc!
- Nici n-aș sfătui pe cineva să încerce, interveni mareșalul care, pe jumătate întors cu spatele, ascultase conversația și, enervat de tupeul francezului, hotărî să se amestece în discuție.

Baronul privi surprins la mareșal. Era bogat și se simțea în siguranță.

- Ce-a vrut să spună Excelența voastră cu aceste cuvinte? întrebă el, plin de ifose.
- Am vrut să spun că atâta neruşinare ar putea să-ți dăuneze!
 - Monsieur, sunt un nobil.
- Ce? Cum? izbucni Blücher, ridicându-se. Aşa mă numeşti tu pe mine? Musiu!? Îţi arăt eu musiu! Eu sunt mareşalul von Blücher. Prinţ de Wahlstatt, ai înţeles? Se cuvine să-mi spui "Excelenţă" sau "Alteţă". Dumneata poţi să fii "musiu" cât pofteşti, dar eu nu-s, aşa să ştii! Zici că eşti nobil! Zău că nu se vede. Dacă ţii neapărat să vezi oameni nobili, ia te rog binoclul, pune-l la ochi şi priveştene pe noi doi de-aici! Sămânţa de Blücher a fost încă de pe vremea lui Carol cel Mare şi nici familia Greifenklau nu e mai tânără. Dumneata însă ai fost pecetluit nobil abia de Napoleon. Te rog frumos să nu faci pe aristocratul, până nu vei fi învăţat să te porţi ca atare. Toată lumea-ţi cunoaşte meritele! Cu mine n-ai nimerit-o, iar pe nobleţea dumitale nu dau doi bani.

Greifenklau zâmbea discret. Margot rămăsese și ea liniștită. Doar doamna Richemonte îl privi speriată pe bătrân, care rostise totul atât de repede și cu forță, încât părea cu neputință de oprit. Ea se temea de baron, de aceea își împreună mâinile, implorator.

Reillac sări în sus de pe scaun.

- Bine, o să vă numesc "Excelență", zise el. Dar va rog să-mi spuneți ce-ați înțeles când ați pomenit de meritele mele și când ați afirmat că mă cunoașteți. M-ați ofensat mai adineauri în mod public și sper că nu veți refuza să-mi dați deplină satisfacție.
- Satisfacţie? zise Blücher, fulgerându-l cu privirea. Eşti nebun? Ai fost furnizor al armatei; asta înseamnă că ai furnizat pentru soldaţi vite de tot soiul şi pentru că aceste vite aveau mai multe oase decât carne, ai devenit un om

bogat. Şi deoarece oile furnizate de dumneata ţi-au transmis cultura lor academică, Napoleon te-a gratificat cu un titlu de nobleţe. Şi acum te-ai apucat să nenoroceşti familii cu uneltirile dumitale scârboase. Perverteşti taţii şi fiii, insulţi mamele şi fiicele. Ameninţi cu închisoarea şi alte nenorociri, ca să poţi pune laba pe o femeie. Ptiu! Şi asta numeşti dumneata nobleţe? Uite cine vrea satisfacţie de la mine! Ascultă, musiu, da, musiu, şi încă o dată musiu, în loc să-ţi dau satisfacţie o să pun să ţi se dea, însă nu cu sabia, ci cu biciul, sau cu coada lopeţii de la grajd!

Asta era prea de tot. Cele două femei se speriară, căci socoteau inevitabil ca bărbaţii să treacă la fapte. Şi Greifenklau se ridicase, alăturându-se mareşalului.

Baronul se făcuse alb ca varul. Era gata-gata să se azvârle asupra lui Blücher, dar înfăţişarea marţială a bătrânului soldat făcu asupra lui o impresie atât de puternică, încât se reţinu. Furia lui spori însă cu atât mai mult cu cât nu cuteza să şi-o reverse asupra celor doi ofiţeri. Aşa stând lucrurile, se întoarse, ca un laş, spre femei:

- Care vasăzică ați trăncănit pe socoteala mea...
- Nici un cuvânt! replică doamna Richemonte
- Eu, în schimb, da, zise Margot.
- Cu cine?
- Cu domnul von Greifenklau.
- Aşadar, ai ajuns atât de intimă cu dânsul, încât i-ai destăinuit până și secretele noastre de familie...
- Nu-i treaba lui să se amestece, mormăi Blücher, dar dacă ține neapărat, o să-i dăm un răspuns, ca să vadă că a pescuit degeaba în apă tulbure.
 - Şi, întorcându-se spre francez, urmă:
- Da, acești doi oameni sunt atât de intimi unul cu altul, încât scopul venirii mele aici este să cer doamnei Richemonte consimțământul pentru căsătorie.
 - Ah!

Exclamația aceasta de uimire scăpă în același timp de pe buzele baronului și de pe ale bătrânei femei, care nu aflase încă ce puseseră la cale cu o seară înainte cei doi tineri.

Reillac se uită la fată atât de năucit, de parcă nu-i venea să-și creadă urechilor.

- Veți admite, îndrugă el, că...
- Spanac! îl întrerupse Blücher. Nu se admite nimic. Dar stai totuși să vezi că am vorbit foarte serios. Hai băiatule, ia-ți fata de mână și ascultați vorbele mele.

Luă mâinile celor doi, le puse una în alta, îi împinse spre doamna Richemonte, se propti drept ca o lumânare în fața acesteia și, făcând o plecăciune, începu:

— Doamnă, în primul rând, ei se iubesc, în al doilea rând, vor să se căsătorească și, în al treilea rând, vă comunic că am venit aici pentru a cere încuviințarea dumneavoastră. Cine are ceva împotrivă, n-are decât să mio spună. O să-l iau de ceafă de are să vadă pe dracu'!

Peţitoria asta fu atât de neaşteptată pentru doamna Richemonte, încât ea nu găsi la repezeală nici un răspuns. Nici n-ar fi avut timp, căci înainte de a spune ceva, baronul se apropie de ea şi grăi:

— Văd că aici se joacă o adevărată comedie. Dar eu nu vreau s-o fac pe spectatorul mut. Vă rog, deci, să nu luați nici o hotărâre, până nu-mi voi spune și eu cuvântul.

Scoase din buzunar un portofel și, din el, câteva hârtii pe care le prezentă doamnei Richemonte.

- Doamnă, îmi iau permisiunea să va înaintez aceste polițe spre achitare. Dacă nu le plătiți imediat, știți ce vă așteaptă!
- Dumnezeule! strigă înspăimântată femeia. Toate astea au venit atât de neașteptat peste mine! Nu știu nici ce să mai spun!
- N-aveți nimic de spus, ci doar de plătit, replică baronul.
 - Mizerabile! scrâşni mareşalul cu dispreţ.
 - La mine vă referiți?! şuieră baronul.

- La cine altul?! Doar în afară de dumneata nu mai e nici un ticălos pe aici.
- Asta rămâne de văzut, surâse cu superioritate francezul. Deocamdată vreau să fiu plătit.
 - Vei fi! răspunse Greifenklau.

Întinse mâna spre polițe, dar baronul le retrase repede.

- Vreţi cumva să plătiţi pentru doamna?
- Sper că doamna Richemonte îmi va îngădui să-i pun suma la dispoziție.

Reillac izbucni în râs.

- Nostim. Ghiciţi suma!
- O sute cincizeci de mii franci, îi răspunse locotenentul, nepăsător.
- Aşa e. Se pare că domnișoara v-a informat exact. Dar mai știți și că banii trebuie plătiți imediat?
 - I-ai chiar acum!

Zicând aceasta, Greifenklau scoase portofelul și trase dintr-însul un teanc de bancnote pe care le puse pe masa. Baronul se apropie și le numără. Simţindu-se luat prin surprindere, chipul i se întunecă de ciudă.

- O sută cincizeci de mii de franci, zise el încetişor. E exact.
 - Haide, ia-ţi banii şi şterge-o, mormăi Blücher.

Cuvintele acestea îl scoaseră din sărite pe Reillac.

- S-o șterg? zise el. Excelența voastră are un vocabular neobișnuit pentru un om civilizat.
- Ai dreptate! replică mareșalul, calm. Dar îți închipui cumva că-mi dă prin gând să te număr printre oamenii civilizați? În ceea ce te privește, expresia pe care am folosit-o e cea mai potrivita cu putința și sper c-o să-mi urmezi invitația fără zăbavă.
- O să trebuiască, totuși, să-mi îngăduiți să mai rămân puțin. Am să-i comunic doamnei, că mai posed niște hârtii ale fiului dumneaei, pe care va trebui să i le prezint. Dacă nu le va putea plăti, atunci...
 - Atunci, fă cu dânsul ce poftești.

- Nu-i aşa, mamă? interveni Margot.
- N-am nici un motiv să-l compătimesc, răspunse doamna Richemonte.
- Ai auzit? se adresă Blücher baronului. Dă încoace polițele!
- Numai atunci când voi primi banii din mâinile doamnei. Nu știu încă dacă e dispusă să primească pomana domnului locotenent.

Își juca ultima carte, deși înțelesese prea bine că fusese învins.

— Sunt uluită, domnule ofițer, spuse doamna Richemonte. Excelența sa îmi cere mana lui Margot pentru dumneata. Mi se pare neobișnuit, căci știu că vă cu cunoașteți abia de foarte puțin timp.

Greifenklau o cuprinse pe fată cu braţul şi spuse:

- Doamnă, dragostea nu ţine seamă de timp; se apropie, e aici, nu i te poţi împotrivi. Mi-am dat seama că inima mea, viaţa mea aparţine fetei dumneavoastră. Ea este tot ce aveţi mai de preţ şi nu să v-o răpesc vreau eu, ci s-o fac fericită pentru totdeauna. Atâta doar că, pe lângă fiică, veţi mai căpăta şi un fiu a cărui preocupare supremă va fi să vă ocrotească pe amândouă.
 - Dar tu ce părere ai, Margot?
- Îl iubesc, mamă, şopti fata, îmbrăţişându-şi iubitul cu drag. El şi-a jertfit întreaga avere, ca să ne salveze pe noi.
 - Atunci nu pot primi banii, spuse bătrâna.
- Te înșeli, Margot, interveni Greifenklau. N-am făcut nici un sacrificiu. Nu mai e nevoie să-mi vând proprietatea, după cum crezusem. Îți voi povesti mai târziu cum am ajuns în posesia acestei sume. Dar Excelența sa poate să va confirme că, primind banii, doamna Richemonte nu-mi va prilejui nici cea mai mică pagubă.
- Da, aşa stau lucrurile, zise Blücher. Băiatul ăsta năzdrăvan a pus mana pe bani întocmai ca Adam pe Eva, adică în somn. Poate să-i dăruiască, sau să-i azvârle pe

fereastră, după cum îi e voia, fără a fi câtuși de puţin păgubit.

- Dar e o sumă imensă, domnule locotenent. Trebuie, să-ţi spun că-mi va fi cu neputinţă să ţi-o restitui.
- Prietenia dumneavoastră mi se pare infinit mai valoroasă, răspunse Greifenklau. Dacă veţi consimţi la dragostea noastră, voi fi răsplătit cu o fericire infinit mai preţioasă decât toate milioanele lumii.

Cu lacrimi în ochi, bătrâna îi întinse mâna.

— Eşti un om nobil, Hugo von Greifenklau. Dumnezeu să te binecuvânteze şi să-ţi dea fericirea pe care eu o voi implora zilnic de la dânsul.

Zicând aceasta, ea împreună mâinile celor doi. Blücher zâmbi și zise:

— Copii, primiţi şi binecuvântarea mea. N-o fi valorând mare lucru, dar nici de stricat n-are ce să strice. Iar dumneata, musiu cu titlu de nobleţe, ai văzut acum că eşti de prisos aici. Ia-ţi banii, dă poliţele şi apoi şterge-o în culise, altminteri nu vei mai putea evita să primeşti ceea ce ţi se cuvine.

Ochii baronului scânteiau de furie.

- Ah! credeţi că aţi învins? Băgaţi de seamă să nu vă fi înşelat. Nu obişnuiesc să renunţ atât de lesne la înfăptuirea planurilor mele. Margot nu poate deveni soţia unui german. Să aşteptăm ce va aduce viitorul.
- Poftim?! Te ţii de ameninţări?! se oţărî Blücher, înaintând spre Reillac. Şterge-o repede, până nu vezi pe dracu', ticălosule!

Furios, francezul azvârli polițele și se făcu nevăzut, înțelesese că, deocamdată, nu mai era nimic de făcut. Totuși, n-avea de gând să renunțe. Coborând scara, îi ieși înainte căpitanul, fratele lui Margot.

- Ah! dumneata aici, baroane? La mine veneai? întrebă tânărul Richemonte, luând seama la înfățișarea ciudată a baronului.
 - Am fost la mama dumitale.

- Ce ai? întrebă el. Ți s-a întâmplat ceva neplăcut?
- Nu, nu, dimpotrivă, ceva cât se poate de agreabil.
- Ce anume? Te văd foarte impacientat.
- Mama dumitale mi-a plătit.
- Plătit? se mira căpitanul. Cu neputință!
- Absolut deloc! E adevărat. Tocmai am primit banii.
- Toţi?
- Toţi.
- Îţi baţi joc de mine? De unde ar putea scoate mama o sută cincizeci de mii de franci?
 - De la curtezanul soră-ti.
 - Prostii! Margot n-are nici un curtezan.
- Dacă ții neapărat, du-te înăuntru să iei parte la logodna lor.

Căpitanul privi bănuitor pe Reillac.

- Zău, nu știu ce să mai cred, baroane! zise el. Ai înnebunit ori ești bolnav și vorbești sub efectul febrei... sau...
- Vorbesc sub efectul urii şi al furiei, îl întrerupse celălalt. Dar e purul adevăr. Margot tocmai s-a logodit.
 - Cu cine?
 - O, să te bucuri nemaipomenit! Ia ghicește, căpitane!
 - Să nu pierdem vremea! Cine-i individul?
- Un bun cunoscut de-al dumitale. Cineva foarte apropiat, a cărui mână a venit în atingere foarte directă cu obrajii dumitale.

Richemonte tresări.

- Nu vei fi vrând să zici... scrâșni el. Vorbești despre locotenentul von Greifenklau?
 - Întocmai!
 - Omul acesta se află acum la mama mea?
- Tocmai a cerut mâna surorii dumitale, care i-a fost acordată.

Căpitanul se dădu înapoi, ca din fața unei năluci.

— Drace, trebuie să mă grăbesc... Oricine ar putea-o căpăta pe sora mea, numai omul acesta nu. O să-mi dea

socoteală de chipul cum a sedus-o.

- Foarte simplu: i-a dat bani să-mi achite mie datoria.
- Ah! de la el sunt!
- De la el.
- Atunci mă duc deîndată la ele. Uite cheia locuinței mele, baroane! Așteaptă-mă puţin și-ţi voi aduce vestea izgonirii neamţului!

Urcă treptele câte trei dintr-o dată și începu să tragă înverșunat de șnurul clopoțelului de la ușa văduvei, în vreme ce baronul intra în apartamentul din aripa cealaltă. Servitoarea veni și deschise.

- Unde-i mama?
- În salon.

Trecu ca o fantomă pe lângă fată și năvăli înăuntru în culmea furiei.

La una din ferestre stătea Greifenklau cu Margot, iar pe canapea doamna Richemonte cu... mareşalul Blücher. La una ca asta nu se așteptase căpitanul. Prezenţa acestui bărbat îl cam înfrâna.

Făcu o plecăciune și întrebă:

- Ai musafiri, mamă?
- Da, fiule, răspunse ea, cât se poate de firesc. Şi încă o vizită plăcută, care mă onorează: Excelența sa mareșalul Blücher și locotenentul Greifenklau.

Cu aceste cuvinte, făcu recomandările de rigoare. Cu un zâmbet ciudat, mareșalul își răsucea vârfurile mustății, pe când Greifenklau înclină doar puțin capul. Această lipsă de politețe alimentă și mai mult furia căpitanului:

- Nu știam că germanii sunt acceptați la tine, zise el.
- Domnii mi-au făcut o surpriză plăcută, răspunse bătrâna. Von Greifenklau este nu numai omul care ți-a apărat locuința, ci și logodnicul surorii tale.
- Îmi spui lucruri de neconceput, mamă. Nu-mi amintesc să fi însărcinat pe cineva cu apărarea locuinței mele, astfel că nu datorez nimănui recunoștință. Iar în

cealaltă privință, cred că ar trebui să-mi cereți și mie părerea, fiind vorba de o chestiune vitală pentru sora mea.

În ciuda acestor vorbe provocatoare, doamna Richemonte rămase liniștită. Ea zise doar atât:

- Nu vreau să te contrazic, cu atât mai mult cu cât sunt ferm încredințată că nici tu nu dorești altceva decât fericirea bunei noastre Margot.
 - Şi dacă, totuşi, mă voi opune?
- În acest caz... nu s-ar schimba nimic din ceea a fost deja hotărât.

Căpitanul înaintă un pas și șuieră printre dinți:

- Rămâne de văzut dacă, într-adevăr, nu se mai poate schimba nimic. Știai că eu îi cunosc pe acești domni?
 - Da.
 - Şi că ei m-au insultat?
 - Nu, ci doar că tu i-ai insultat pe dumnealor
- E o chestiune de optică. Așadar, recunoști că diferendul dintre noi ți-a ajuns la ureche și totuși, nu numai că-i primești în vizită pe potrivnicii mei, dar, colac peste pupăză, le mai oferi și mâna lui Margot. Sunt categoric împotriva unei asemenea mârșăvii și consider logodna ca nulă și neavenită.

Margot strânse braţul fratelui ei cu vârfurile degetelor.

- Ca de obicei, nu judeci lucrurile cum trebuie. Albin, zise ea. În ce priveşte mâna mea, eu singură pot dispune de dânsa. Tu ai vrut s-o transformi în obiectul unui negoț josnic, considerându-ne pe mine și pe mama niște sclave la cheremul tău. Nu ți-a reușit, însă. Suntem libere, și ai putea da, în sfârșit, dovadă de inteligență, recunoscând starea de fapt a lucrurilor.
- Crezi? spuse el, batjocoritor. Ia spune-mi, rogu-te, cui aparţine locuinţa aceasta?
 - Nouă.
 - Nu. Cine a închiriat-o?
 - Tu.

— Aşadar, eu sunt stăpân aici. Nici un om n-are dreptul să intre, fără permisiunea mea. Domnilor vă poftesc să părăsiți această casă. Altminteri, ați putea fi acuzați de violare de domiciliu.

Blücher izbucni într-un hohot răsunător de râs.

- Pe Dumnezeul meu, ce fioros sună! Bătrânul-maresal Blücher să compară în fata justiției sub acuzarea de violare de domiciliu! Fii atent, tinere, nu te face de râs și ascultă ce-ti spun! Relatiile dumitale familiale nu mă interesează; de eşti stăpân peste soră-ta, peste maică-ta, precum și peste întreaga casă, îmi este de asemenea perfect indiferent. Însă nu-mi e deloc totuna dacă continui să mă insulți. M-ai ofensat în mod public și de asemenea mi-ai ocărât poporul! Ai refuzat să dai satisfacție acestui domn, astfel că ai fost pălmuit de dânsul. O vorbă dacă aș aminti comandantului dumitale, și ai fi dat afară din armată. Te rog să părăsești imediat această cameră, altminteri îți promit că în maximum un ceas te vei afla la închisoare și în cel mult câteva zile vei fi alungat din armată. Deocamdată mai suntem stăpâni în Paris și nu vreau să te legeni în credinta că ne temem de dumneata.
 - Repet că, în calitate de frate...
 - Afară! îl întrerupse bătrânul, arătându-i ușa.

Tonul pe care fusese rostit cuvântul nu admitea nici o împotrivire.

Scăpărând scântei din ochi şi strângând din dinţi, Albin Richemonte părăsi încăperea, dar, ajuns afară, strânse pumnul şi scrâșni:

"Las că vă arăt eu vouă! O să mi-o plătiți scump, n-aveți grijă!"

5. Cei doi netrebnici

Baronul de Reillac îl aștepta pe Richemonte în apartamentul acestuia.

- Ah! exclamă el, după cum văd, nemții ăia nu s-au dat bătuți!
 - Să-i ia dracu'! înjură căpitanul.
- În ceea ce mă priveşte, ca să nu mă ia şi pe mine, voi încerca să-mi pun la punct toate afacerile. Aşa că, ia aruncă-ţi puţintel ochii pe hârtiile astea!

Scoase din buzunar câteva polițe pe care le puse dinaintea lui Richemonte.

- Dracu' să le ia și pe astea! răcni căpitanul, fără măcar să se uite la ele.
- Bine, încuviință baronul, n-are decât, dar asta abia după ce vor fi plătite.
 - Dar bine omule, nu poţi aştepta până voi avea banii?
 - Ştii bine care ne-a fost înţelegerea!
 - Chiar atât de departe nu cred că vei merge.
 - De ce nu! Îmi va face chiar mare plăcere.
 - Vroiai...

Căpitanul se plimbă agitat prin cameră în sus și în jos. Apoi rămase țintuit locului, cu glasul tremurând șovăitor.

— Vreau! răspunse baronul.

Se ridică din fotoliu, puse mâna pe umărul lui Richemonte și urmă pe un ton hotărât:

— Ştii că o iubesc pe sora dumitale. Obţinând-o pe Margot, aş fi despăgubit din belşug pentru marile pierderi pe care le sufăr, din pricina dumitale. De aceea ţi-am făgăduit să distrug poliţele, în caz că am izbuti s-o facem pe sora dumitale să mă vrea de bărbat. Dat fiind că planurile au eşuat, nu mai sunt obligat să-mi ţin făgăduiala.

Căpitanul stătea în fața lui fără să-l privească. Se uita pe fereastră, la rândul de case de peste drum.

- Sunt, oare, într-adevăr, speranțele pierdute? zise el. Cei doi se cred scăpați de toate grijile, dar eu voi mai sta puțintel de vorbă cu dânșii.
- Dumneata? râse baronul. N-ai avea nimic să le zici. Cum vrei să apari în faţa locotenentului? Cred că-ţi aminteşti că ai refuzat să te baţi în duel?
- Hm! da! Ia spune, baroane, mă pricep eu la tras cu pistolul și la mânuit spada?
 - Eşti chiar maestru, şi cu atât mai mult m-a mirat...
- E adevărat că n-am vrut să mă bat, dar nu din laşitate... Noi ofițerii am fost amenințați cu concedierea, pentru orice răbufnire de ură, ori duel cu nemții. Asta e!
- Crezi că acea confruntare ar fi ajuns la cunoştinţa superiorilor tăi?

Căpitanul ridică din umeri.

- Îţi închipui cumva că n-ar fi ieşit scandal, dacă unul dintre ei ar fi fost ucis de mine? Şi atunci aş fi fost dat afară din armată.
 - Asta o să se întâmple oricum.
 - De ce?
- Vei fi silit să-ţi dai demisia, din cauza datoriilor. E drept că-mi va părea rău să te văd ajuns într-o asemenea situaţie, de aceea mi-ar plăcea să înlăturăm piedicile şi să căutăm o ieşire convenabilă.

Căpitanul ciuli urechile. Vasăzică mai exista oarecare speranță.

- S-o căutăm!
- Hm! făcu baronul. Trebuie să fim cu băgare de seamă... Spuneai înainte că l-ai fi ucis cu siguranța pe neamţ în duel.
 - Fără îndoială.
- Sunt de aceeași părere, căci știu cum mânuiești spada. Dacă ar cădea?

Albin Richemonte tresări.

— Sugerezi să-l provoc? E cu neputință.

— La altceva mă gândesc, răspunse baronul, șovăind. Nu s-ar putea, ca omul acesta să dispară, fără să aibă loc vreun duel?

Căpitanul se făcu stacojiu la față. Se întoarse repede spre fereastră și își aținti privirea afară, fără să spună, un cuvânt. Apoi se întoarse iar și se apropie de baron.

— Vrei să spui că... l-aș putea ucide pe la spate?

Baronul râse viclean și înălță din umeri.

— Ce să mai zic, câtă vreme te afli deja pe buza prăpastiei... Dacă, însă, până mâine dimineață locotenentul Greifenklau va da, din cine știe ce motiv, ortul popii, eu, la rându-mi, promit să distrug jumătate din polițele semnate de dumneata. Celelalte vor avea aceeași soartă de îndată ce mă voi fi logodit cu sora dumitale.

Căpitanul încruntă sprâncenele și strânse din fălci. Părea o fiară încolțită, pe care disperarea o făcea mai periculoasă ca oricând.

- Ai vorbit cât se poate de lămurit!
- Sunt mulţumit clacă am fost înţeles.

Richemonte îl prinse de braţ pe baron şi-l privi întunecat.

- Te ţii de cuvânt?
- Da
- Bine, s-a făcut! Omul acela e, în primul rând, un afurisit de neamţ şi, în al doilea, duşmanul meu personal. Voi face astfel încât să nu ne mai stea în cale.
 - Cum vrei să procedezi?
- Dat fiindcă va petrece, desigur, seara la Margot, va porni către casă destul de târziu...
 - Probabil.
- Ei bine, de pornit va porni, dar de ajuns, nu va ajunge niciodată.

Baronul zâmbi. Punând la cale un asemenea plan îl va avea încă și mai mult la mână pe bietul iresponsabil!

— Sunt mulţumit de dumneata, zise el, dar am de făcut o observație. Există împrejurări când e foarte recomandabil

să te deghizezi.

- Aș! râse Richemonte, dispreţuitor. Mă crezi atât de prost? Ştiu foarte bine ce trebuie să fac.
 - Atunci, bine; suntem, aşadar, înțeleşi?
 - Sper.
 - Unde și când voi afla rezultatul?
- Vino astă-seară la cafeneaua noastră. Mă vei găsi acolo, deîndată ce voi termina treaba. În orice caz nădăjduiesc să am în dumneata un martor, cu ajutorul căruia voi putea să-mi găsesc un alibi.
- Îţi stau cu plăcere la dispoziţie şi nu doresc decât ca planul nostru să aibă succes. La revedere, căpitane...
 - La revedere, baroane.

Richemonte rămase în camera sa, umblă câtva timp încolo și încoace, apoi intră în odaia alăturată, unde obișnuia să lucreze. Vorba vine că lucra... Scria câte o scrisoare sau răsfoia un roman — atâta tot. Pe pereți atârnau felurite arme.

Luă de pe perete un pistol și-l cercetă.

"E cel mai bun pe care-l am, își zise el. Cu acesta n-am greșit încă niciodată ținta. L-aș putea folosi, dar... hm... face mult zgomot și asta ar putea deveni primejdios. Nu!"

Îl atârnă la loc în cui și luă o flintă, care se afla alături.

"Arma asta e teribil de silenţioasă, continuă el să monologheze. Din păcate, însă, nu mă pot bizui pe ea. Trebuie să merg la sigur, altminteri sunt pierdut!"

O puse și pe aceasta la loc și căută mai departe.

"Ah, ăsta e vechiul pumnal venețian, ascuțit și fabricat din sticla cea mai bună. Când îl înfigi, vârful se rupe și rămâne în rană, astfel că vindecarea este cu neputință, dacă nu intervine imediat o operație, care este foarte grea și cere multă îndemânare. O singură lovitura ar fi de ajuns. Arma asta sigură și tăcută e tocmai ceea ce-mi trebuie!"

În vreme ce căpitanul era preocupat cu astfel de gânduri, dușmanul său se afla într-o dispoziție minunata, la logodnica sa. Stăteau la fereastră, în timp ce mareșalul era împreună cu bătrâna, împărtășindu-și unul altuia întâmplări din viața. Blücher putea fi foarte amabil atunci când voia, și astăzi se afla într-o vervă nemaipomenita. Toți trei îl ascultau ca vrăjiți și el însuși se simțea din ce în ce mai bine, iar în cele din urmă spuse, privind-o pe Margot:

— Ia uitaţi-vă, doamnă! Aia doi se ţin atât de strâns unul de altul de parcă o armată întreagă ar ameninţa să-i despartă. Ce să-i faci, aşa e dragostea şi aşa sunt tinerii! Ei, nu roşi, duduiţă! Am fost şi eu odată tânăr. Acum, fireşte, nu-s decât un urs bătrân, la care nu se mai uită nimeni.

Margot îl privi cu drăgălășenie.

- Excelența voastră n-o vrea, cumva, să insinueze că numai tinerețea poate fi capabilă să aprindă vâlvătăile dragostei?
- Întocmai, fetiţo. Noi, bătrânii, trebuie să ne mulţumim, cel mult, să scoatem castanele din foc pentru alţii cum am făcut eu, de pildă, de dragul sublocotenentului dumitale.
 - Care vasăzică eu sunt... o castană? râse Margot.
- Da, și încă ce mai castană! Tocmai bună să muști dintr-însa! Eu, unul nu m-aș da absolut deloc în lături... ei, drace!... aș ține chiar cu dinadinsul să încerc... o dată...
- Excelența voastră nu pare a fi chiar atât de... pofticios.
- Crezi? Atunci să știi că te înșeli și o să ți-o dovedesc îndată. După faptă și răsplată, zice proverbul. Mi-am dat grozav de multă osteneală să vă ajut, astfel că se cuvine să fiu răsplătit. Şi ce credeți că voi pretinde?

Margot se făcu stacojie.

- Ei, ei, nu mai roşi aşa! Aşadar, cred că ai cam ghicit ce-aş pofti? Şi ce zici, îmi vei îndeplini rugămintea?
- Dar Excelența voastră nici n-a exprimat-o încă, zâmbi ea.
 - Atunci uite c-o exprim: nu vreau decât o sărutare! Râsul ei răsună cristalin și binevoitor:
 - O sărutare? De la logodnicul meu?

- De la ăla? Asta mi-ar mai lipsi! Puah! Nu, de la dumneata în persoană, duduiță. E drept că nu-s un locotenent dintre cei care se pricep să sucească capetele fetelor, dar m-am dovedit un bunic grozav de cumsecade și pentru asta merit să mă săruți. Ei, ce zici?
- Poate, răspunse ea. Dar tot s-ar cuveni să cerem permisiunea domnului locotenent.
- Asta-i bună! spuse mareşalul cu o mândrie comică. După ce-am cucerit Parisul, doar n-o să cer îngăduința unui țâști-bâști pentru o nimica toată! Nu! Mereu înainte! Asta mi-e deviza și nu o pot dezminți, până una alta! Dă încoace gurița, fără nici o teamă! Îi va mai rămâne și dumnealui ceva dintr-însa.

Se ridică de pe canapea și se apropie de Margot. Fata roși până-n vârful urechilor, dar totuși făcu doi pași înspre el:

- Excelență, zise ea, o sărutare de la dumneavoastră este un adevărat privilegiu. Așadar...
 - Spanac! Eu înțeleg altfel lucrurile. Gata!

Cu ceremonialul unui curtean de pe vremea lui Ludovic al XIV-lea, păși spre dânsa și o sărută delicat și politicos pe obraz, apoi zise:

- Aşa, ăsta a fost mareşalul. Acum însă vine şi rândul celuilalt, bătrânul pezevenghi Gebhard Leberech Blücher, care vrea să vadă dacă poate fi sărutat şi pentru el însuşi, nu numai de dragul mareşalului. Ce crezi, Margot?!
 - Oh, domnia-sa merită chiar mai multe...

Îi petrecu repede braţele în jurul gâtului, şi-l sărută de trei ori la rând, pe buze, cu luată căldura.

— Pe Dumnezeul meu, exclamă bătrânul cu așa ceva nu prea mă întâlnesc în toate zilele!

Ochii-i erau umezi de emoţie.

— Mi-ai făcut o mare bucurie, fetiţo, mie, biet vulpoi singuratic. Eu nu vă voi uita niciodată şi sper c-o să vă amintiţi şi voi de mine, măcar în ziua când veţi avea nevoie de un naş pentru plodul vostru. Când bătrânul Blücher

botează Dumnezeu însuşi priveşte o clipă în jos, dând binecuvântarea cuvenită. Acum, însă, sarcina mea aici s-a sfârşit și mai am o sumedenie de treburi. E-adevărat, însă că nu mă mai pot aștepta, cel puţin azi la sărutări atât de dulci! Tu mai râmai aici, băiatule, nu?

Greifenklau venise împreună cu mareșalul, așa că ar fi fost o necuviință să-l lase să plece singur.

- Dacă Excelența voastră îngăduie, merg și eu.
- Atunci, grăbește-te! Într-adevăr, nicăieri nu-i mai plăcut ca aici, dar știi bine că de-acum te poți întoarce oricând.

Greifenklau trebui să-i făgăduiască Margotei că se va înapoia diseară; apoi cei doi își luară rămas bun.

Când ieşiră, uşa de vizavi se deschise, în pragul ei ivindu-se căpitanul. Era pe punctul de a părăsi casa, dar se dădu repede îndărăt când îi zări pe cei doi ofițeri. 0 fracțiune de secundă, chipul lui exprimă toată ura pe care o nutrea împotriva lui Greifenklau.

Ajunşi în stradă, Blücher întrebă:

- Ai văzut ce privire ți-a aruncat franțuzul ăla?
- Da.
- Ce zici de asta?
- Ce să zic! Nu-mi poate face nimic.
- În mod cinstit, firește că nu, dar mutra lui nu-mi place. Știi ce se putea citi în ochii lui?
 - Ură, firește.
- Ură și viclenie. Părerea mea e că trebuie să le ferești de dânsul. Omul acesta e dracul gol, îi stă scris pe frunte.
- Se poate să aveţi dreptate, Excelenţă, zise Greifenklau, gânditor. Datorează sume însemnate baronului de Reillac, şi acesta s-a declarat dispus să-l ierte, dacă obţine mâna lui Margot. Din convorbirea pe care am surprins-o, totul reiese foarte clar. Da, baronul se oferea chiar să-i mai plătească ceva pe deasupra, deşi nu-l prea cred în stare să-şi respecte făgăduielile.

- Ei, ce alte concluzii mai tragi? Vreau să văd dacă ţi-ai păstrat mintea limpede.
- Baronul l-a ameninţat adineauri că-i va prezenta poliţele spre achitare. Dacă o va face, atunci căpitanul se va afla în mare încurcătură şi va trebui să plece din armată. O ruşine pe care se va strădui s-o evite cu orice preţ.
 - Şi cum ar putea-o face, repede şi sigur?
 - Înlăturându-mă pe mine din cale.
- Da, numai așa. Care vasăzică nu ești chiar atât de prost, tinere. Îi scânteiau ochii ca unei hiene, iar mustața i se zbătea, de parcă ar fi vrut să te muște. Individul ăla plănuiește ceva rău, fii cu băgare de seamă! Vrei să te duci neapărat diseară la drăguța ta?
 - Firește.
 - Atunci, bagă de seamă să fii înarmat.

Se despărţiră şi Greifenklau se îndreptă spre locuinţa sa. Cuvintele lui Blücher începură să-l obsedeze. Trecu încă o dată în revistă întreaga situaţie şi îşi propuse să fie cu băgare de seamă. Populaţia Parisului nu prea era favorabilă germanilor. Zilnic se produceau incidente şi nimeni nu se putea considera în deplină siguranţă. Ajungând acasă, tânărul trimise ordonanţa la un ofiţer prieten, pentru a-i cere platoşa sa împrumut.

Când o porni spre Margot, era îmbrăcat în civil, pentru a nu fi recunoscut imediat, însă sub manta avea cuirasa, iar în buzunar un pistol încărcat. Făcu un ocol, ajungând în strada celor două femei dintr-o direcţie opusă.

Culoarul era luminat de o lampă. La lumina acesteia i se păru că zărește ușa de la apartamentul căpitanului puţin întredeschisă, și i se mai păru că îndărătul crăpăturii scânteiau ochii ticălosului. Se făcu că nu observă, pentru a nu-l pune în gardă pe căpitan.

Sună. Margot îi ieşi în întâmpinare şi-l îmbrăţişa. Cu prilejul acesta simţi platoşa de sub manta. Puse mâna deasupra şi-l privi speriată:

— Ce ai, Hugo?

- Nimic, iubito, o zală ca oricare alta..., căută el s-o liniștească.
 - O zală? Dar de ce ai pus-o?
- Nu trebuie să te îngrijorezi. Un prieten de la cuirasieri m-a însărcinat s-o scot de la reparat, și am îmbrăcat-o numai pentru că ar fi fost prea incomod s-o port în mână.

Părea să-și fi atins ţinta — cel puţin ea nu-și trădă îndoiala prin nici o vorbă. Dar, de obicei, femeia posedă mai mult spirit de observaţie decât bărbatul și poate ghici deîndată ceea ce sexul opus deduce doar după multă chibzuinţă.

După ce se dezbrăcă, Greifenklau intră în salon. Dar abia apucă să schimbe câteva cuvinte cu doamna Richemonte, că Margot se și duse s-o caute pe servitoare. E acasă fratele meu? întrebă ea.

- Până mai adineauri a fost, dar acum l-am auzit plecând.
 - Se poate să fi fost altcineva. Du-te de vezi!

Servitoarea făcea curățenie și la căpitan, așa că avea cheile apartamentului său. Se înapoie imediat vestind că acesta plecase într-adevăr. Dânsul se încredințase că Greifenklau sosise și, bănuind că avea să petreacă mult timp împreună cu Margot, se-dusese mai întâi la cafenea, urmând ca apoi să-și aștepte victima în stradă.

Fata lua cheia și intră în locuința fratelui ei vitreg. Mânată de un instinct sigur, străbătu împreună cu servitoarea prima încăpere, apoi intră în odaia în care obișnuia să lucreze căpitanul. Lumină peretele pe care atârnau armele și observă un cârlig liber. Nu-și putu aminti pe dată ce fusese acolo și întrebă servitoarea:

- Tu ştergi praful şi de pe arme, nu?
- Da.
- Le stii pe toate?
- Da. Le-am avut adesea în mână.
- Ia amintește-ți ce era în cuiul acesta!

Slujnica privi oarecum uimită la stăpâna sa, întrebânduse ce anume o făcea să se intereseze așa dintr-o data de colecția de arme a fratelui ei, dar apoi începu să se gândească și zise, cu oarecare șovăială:

- Nu-mi aduc aminte exact. Dar ia staţi, duduie! Aici puştile, colo pistoalele, dincolo săbiile, apoi cuţitele de vânătoare şi... ah! am găsit: aici atârna un pumnal!
 - Un pumnal?
- Da, un pumnal cu mânerul de lemn negru și cu lama de sticlă. M-am mirat adesea de ce se fac pumnalele astea din sticlă și nu din oțel. Sticla se sparge foarte ușor.
- Da, avea un pumnal veneţian, zise Margot. Haide, e în regulă!

Ea știa bine pentru ce se fac pumnalele acestea din sticla. Îndată ce vârful atinge un os, se rupe, și rana e de doua ori mai primejdioasă din pricina aceasta. Iar de cel luase Albin cu dânsul, nu era deloc greu de ghicit. Oricum, se dovedise deja capabil de orice mârșăvie.

Când se înapoie în salon căută în zadar să citească ceva pe chipul iubitului. Nu putu descoperi nici cea mai mica urmă de îngrijorare; dimpotrivă, părea atât de vesel și fericit, încât rămase convinsă că e singura care ghicise primejdia ce-l pândea.

Să-l prevină şi să-i alunge astfel buna dispoziție? Să-l învinovățească fără nici un motiv pe fratele ei — şi aşa destul de compromis — de intenții criminale? Să creadă ceea ce-i spusese Greifenklau cu privire ia zale? Sau avea şi el bănuieli pe care se ferea să le dezvăluie? Preferase să nu-i spună nimic, ca să n-o nelinistească?

O sumedenie de incertitudini dureroase îi înghimpau sufletul, în vreme ce conversația curgea mai departe, calmă și uniformă.

Şi-apoi, mai era un gând care nu-i dădea pace. Dacă Greifenklau intrase într-adevăr la bănuială, atunci nu purta numai zala, ci, cu siguranță, avea și vreo armă asupra sa. Găsi curând un motiv să se îndepărteze și în vestibul scotoci prin buzunarele mantiei lui. Erau goale, însă. Se simți ceva mai liniștită dar, de îndată, își spuse că o armă de apărare nu se ține în mantie, ci în haină, unde e mai la îndemână.

Se înapoie în salon. Când locotenentul se apropie de dânsa și-i petrecu braţul în jurul mijlocului, ea își sprijini capul drăgăstos de umărul lui și își plimbă mâna mângâietor de-a lungul pieptului. Cu prilejul acesta făcu descoperirea... în buzunar avea un pistol. Îi simţi conturul și ca să se convingă, se întoarse cu mâna de mai multe ori, pipăind discret locul acela.

Acum știa că el îi împărtășea bănuiala și se simți îndemnată să vorbească. N-avea taine față de mama ei, astfel că nu se simți stingherită de prezența acesteia. Îi atinse din nou buzunarul, și-l întrebă:

— Poţi să-mi spui şi mie ce ţii aici?

Abia acum băgă el de seamă că fusese descoperit și nuși putu ascunde oarecare stinghereală.

- În buzunarul acesta? Pistolul, firește.
- Un pistol? La ce-ţi trebuie?
- Îl port din obișnuință. E lesne de înțeles că noi, ofițerii, suntem deprinși să purtăm arme, cu atât mai mult într-un oraș cucerit, ai cărui locuitori ne sunt ostili.
 - Te temi de ceva anume?
- Nu tocmai, dar ne aflăm în război și e de datoria noastră să ne păzim pielea. Îți amintești doar că până și voi, care erați localnice, v-ați aflat, la un moment dat, în pericol.

Margot se hotărî să nu mai stăruie deocamdată, în schimb își propuse să treacă la fapte. Era o ființă curajoasă. De aceea, se hotărî ca, la plecare, să-l urmărească în taină, până când îl va ști în siguranță.

În consecință, porunci servitoarei să-i ducă pălăria și haina în loja portarului, anunțându-l, totodată, că avea de gând să iasă mai târziu. Şi, abia după ce toate preparativele astea luară sfârșit, se putu și ea bucura de prezența iubitului.

Lucrurile se petrecură întocmai cum prevăzuseră baronul și căpitanul. Cei doi logodnici avură atât de multe să-și povestească, încât se despărțiră târziu, mult după miezul nopții.

Afară era întuneric, doar licărul stelelor desluşind vag contururile caselor și copacilor nu prea îndepărtați. Greifenklau își strânse mantaua pe corp, ca să nu-l împiedice într-o eventuală apărare, scoase revolverul din buzunar și-i trase piedica, apoi își văzu de drum, înăbuşindu-și pe cât putea paşii, căznindu-se să audă, fără a fi auzit.

Ar fi preferat să meargă prin mijlocul străzii, dar asta ar fi pus duşmanul în gardă. Rămânând pe trotuar, casele îi ofereau acoperire dintr-o parte, în caz de luptă.

În felul acesta străbătu strada fără a i se întâmpla ceva. Făcu același ocol pe care-l făcuse la venire și ajunse în strada următoare; pe la jumătatea ei, întoarse capul, din spirit de prevedere, și atunci i se păru că zărește o făptură negricioasă care, la o depărtare de vreo cincisprezece pași se oprise și ea, ca să nu-și trădeze prezența.

"Asta e! își zise Greifenklau. Așteaptă, ticălosule, și-om vedea noi care pe care."

Porni încetișor, de-a-ndărătelea, fără a-l scăpa din ochi pe individul celălalt, care-l urmărea în vârful picioarelor.

6. Un atentat eşuat

De îndată ce plecă locotenentul, Margot alergă în loja portarului, punându-și în grabă haina și pălăria.

- Încotro atât de târziu, domnişoară? întrebă, curios, bătrânul.
 - Câţiva paşi doar, până în colţul străzii.
- Singură și pe vremea asta de război! Daţi-mi voie să vă însoţesc.
- Îţi mulţumesc, dar trebuie să mă duc singură, căci am o misiune de taină.
- Ah, pricep! spuse portarul, cu subînţeles. Vreţi să vedeţi încotro se îndreaptă domnul care a stat până acum la dumneavoastră.
- Te înșeli, răspunse ea, jignită. O femeie cumsecade nu aleargă după un bărbat, ca să-l spioneze. Dă-mi drumul și ai grijă ca ușa să nu facă nici un zgomot! Nimeni nu trebuie să știe că am ieșit din casă.

El procedă întocmai.

Ajunsă în stradă, se opri o clipă să asculte, iscodind cercetător împrejurimile. Greifenklau se afla abia la câţiva paşi înaintea ei. Se oprise şi dânsul, din aceleaşi motive.

În vreme ce privirea ei, ascuţită de puterile dragostei, străpungea plină de îngrijorare întunericul, peste drum o umbră se desprinse dintre copaci, trecu drumul cu paşi înăbuşiţi şi se furişă după locotenent.

Nu era nimeni altul decât căpitanul, fratele ei. Inima i se strânse dureros. Nu-și dădu seama dacă de îngrijorare pentru Greifenklau sau din pricina rușinii de a recunoaște în fratele ei un asasin.

Ieşise în pantofi de casă, pentru a nu face zgomot. Astfel putu să-i urmeze pe cei doi şi observă că logodnicul ei — pe care îl putea auzi, dar nu-l putea vedea — se oprise.

"Oare o fi băgat de scamă?" se întrebă ea. "Ar trebui săși ia mai multe măsuri de precauție."

După câteva clipe răsunară iarăși pași; aveau un sunet neobișnuit, pe care la început nu și-l putu lămuri, ceea ce o făcu să ciulească urechile.

"Ah, e şiret! îi trecu prin minte. Calcă întâi cu tălpile, apoi cu tocurile. Merge de-a-ndăratelea, să nu-l scape din ochi pe celălalt."

Se furișă mai departe și-l zări curând pe fratele ei, care, concentrându-se asupra locotenentului, nu băgă de scamă că, la rândul său, era urmărit.

Pe vremea aceea, străzile Parisului erau foarte prost luminate noaptea. Faptul acesta îi îngădui lui Richemonte să rămână foarte aproape în spatele lui Greifenklau. Spre a evita posibilele incriminări, nu vroia să-l atace în preajma propriei locuințe dar, odată ajuns la capătul străzii și găsind un moment potrivit, iuți pasul, făcu o săritură, dar tocmai când era gata să lovească, se dădu înapoi speriat, căci în orbirea lui nu băgase de seamă că Greifenklau mersese deandăratelea, mereu cu fața spre el.

— Cine-i acolo? Ce vrei? strigă locotenentul.

Uluiala căpitanului nu ținu decât o clipă. Își dădu seama că n-avea timp de pierdut și strigă, cu glas răgușit:

— Pe tine te vreau, câine!

În aceeași clipă se azvârli cu pumnalul ridicat asupra lui Greifenklau... Dar, înspăimântat, trebui să constate că dăduse greș: cu un sunet metalic, pumnalul alunecă și atinse doar braţul locotenentului. Acesta îl apucă pe căpitan de încheietura mâinii.

— Nu vreau să te ucid, ci doar să văd cine eşti!

Ținând pistolul aproape de fața ticălosului, trase și, la lumina împușcăturii, îl recunoscu fără nici o greutate.

— Ah! căpitane, îmi închipuiam eu că dumneata trebuie să fii... Ia-o din loc, până nu-ţi găuresc pielea!

Zicând aceasta, îl împinse pe căpitan cât colo. Dar, pe când se pregătea să-și urmeze drumul, două brațe îl cuprinseră și auzi îndărătul său vocea speriată a logodnicei:

- Pentru numele lui Dumnezeu, Hugo, eşti teafăr?
- Ah! Margot! făcu Greifenklau, surprins. Cum ai ajuns aici?

Ea se lipi strâns de locotenent și răspunse:

- L-am văzut luându-se după tine... Mi-era tare frică... de aceea v-am urmărit.
- Ai văzul totul? Atunci înseamnă că m-ai urmărit tot drumul...
 - Da. El a stat ascuns în gangul de peste drum.
- Ce curajoasă eşti! exclamă el, strângând-o și mai tare la piept. Ştii cine era?
 - Da! îngăimă ea. Căpitanul.

Nu spusese "fratele meu"; îi era ruşine să rostească cuvântul acesta. Îngrijorată, întrebă pentru a doua oară:

- Te-a nimerit?
- Cred că nu. Ar fi bine să ne grăbim! împuşcătura a trezit oamenii din somn şi văd c-au început să se arate pe la ferestre.
 - Vrei să te întorci la noi, Hugo?
 - Firește. Cum crezi c-aș putea să te las singură?
- De ce nu? Altminteri, ai putea fi așteptat și atacat din nou.
- Nu cred! răspunse el, convins. A şters-o ca un iepure și, dacă ar cuteza să mă mai atace o dată, l-aş ucide ca pe un câine turbat, fără să mai ţin cont că e fratele tău. Haide, Margot, să nu ne ia în primire curioșii. Ar trebui să povestesc incidentul și nu trebuie să iscăm prea multă vâlvă în jurul unor chestiuni care ne privesc doar pe noi.
 - Te pomenești că vrei să-l ierți?
 - Da, însă nu înainte de a sta puţintel de vorbă cu el.
 - Renunță la asta, evită-l! E un om periculos.
 - Voi avea grijă să nu se întâmple nimic.

Văzând că împuşcătura nu avusese nici o urmare, locatarii închiseră la loc ferestrele. Se întâmpla adesea ca

cineva să facă o glumă, slobozind câte un glonţ în puterea nopţii, pentru a tulbura liniştea celor care dorm, aşa că faptul nu mai alarma pe nimeni.

Braţ la braţ tinerii mergeau fără să-şi vorbească. Deodată Margot simţi ceva cald şi umed pe mână şi se opri speriată.

- Dumnezeule, ce-i asta? Ia arată-mi braţul, Hugo! Îi examină rana și zise speriată:
- Ticălosul te-a atins, totuși... Curge sânge...

Greifenklau nici nu simţise până acum înţepătura pe care o căpătase.

- N-am băgat de seamă, zise el.
- Hai repede acasă! îi zise ea, îngrijorată. Dumnezeule, numai de n-ar fi ceva grav.
- Asta în nici un caz, căută el s-o liniștească. Lama pumnalului a alunecat datorită platoșei și mi-a zgâriat puţin braţul. Atâta tot.
 - Ce bine ca-i purtat platoşa! Altminteri te-ar fi ucis.

Îl trase repede după dânsa și astfel, curând, ajunseră acasă. Portarul fu foarte mirat văzând-o pe fată că se întorcea cu locotenentul care părăsise casa nu de mult și intui că se întâmplase ceva neobișnuit. Dar ei nu-i potoliră curiozitatea, ci trecură în grabă pe lângă dânsul, urcând scara. Sus, tânărul se lăsă în mâinile celor două femei, care-i curăţară și pansară rana. Din fericire nu era nimic grav, deși sângera puternic.

În vreme ce doamna Richemonte afla cu durere din gura lui Greifenklau cât de jos căzuse fiul ei vitreg, acesta se grăbea să ajungă la cafeneaua unde-l aștepta baronul de Reillac, într-un separeu discret.

- Ei? întrebă acesta, abia stăpânindu-și curiozitatea.
- Vin!

Doar atât rosti Richemonte, iar obrazul îi era împietrit și inexpresiv.

— Ah! spuse celălalt, iscoditor. Răspunsul acesta îmi place. Cine cere vin cu atâta înfrigurare, trebuie să fi

muncit din greu. Nu-i așa, căpitane?

— Da, a fost muncă, nu gluma, răspunse cel întrebat, pe un ton ambiguu.

Baronul nu înțelegea încă adevărul.

— Atunci să-ți dau vin, din cel mai bun și cât vei putea să bei.

Sună și dădu chelnerului comanda. Până ce să se întoarcă acesta, cei doi nu schimbară nici o vorbă. Dar când sticlele fură destupate și intrusul îndepărtat, Reillac puse mâna pe pahar, zicând:

— Acum bea și povestește, căpitane!

Richemonte dădu pe gât paharul și-l trânti pe masă.

- Te-ai bucura dacă-ai ști c-am izbutit? întrebă apoi agresiv.
 - Fireşte.
 - Dar, dacă n-ar fi aşa?
- Nădăjduiesc, totuşi, că încă te mai pricepi să dai o lovitură cumsecade.
 - Cred și eu! izbucni căpitanul.
 - Ei vezi! surâse, satisfăcut, baronul.
- Numai că şi cea mai bună lovitură poate întâmpina o piedică neprevăzută.
- Şi totuşi, carnea omenească nu poate prezenta vreo rezistență deosebită.
 - E drept, cu o zală, însă, lucrurile se prezintă altfel...

Baronul făcu o mutră surprinsă.

- Nu vei fi vrând să zici ca individul purta o zală? Din câte știu, Greifenklau e ofițer de husari și nu cuirasier.
 - Cu toate astea, purta o zală.
 - Să fi bănuit că-l amenință ceva?
 - Probabil. N-ai decât să-l întrebi!

Baronul îl privi cercetător pe căpitan, făcu apoi un gest disprețuitor și zise pe un ton jignitor:

- Care vasăzică ai dat greș?
- Din nenorocire.
- Povesteşte!

- Întocmai cum am prevăzut noi, a plecat foarte târziu de la sora mea.
 - L-ai pândit?
 - Da.
 - Ce armă aveai?
 - Pumnalul meu veneţian, de sticlă.
- Un astfel de stilet e o armă grozavă. Când te-ai întâlnit cu el?
 - Pe la miezul nopții.

Richemonte povesti amănunțit totul și nu trecu sub tăcere nici faptul că fusese recunoscut de Greifenklau precum și de sora sa.

- Cu toate acestea nu se va putea dovedi nimic, răspunse baronul, căci eu îţi voi fabrica un alibi. La ora aceea ai fost la mine.
 - Dar dacă va trebui să juri, baroane?
- Atunci, firește că voi jura. Suntem aliați și se cuvine să ne ajutăm, dar asta e tot ce poți aștepta de la mine.

Căpitanul pricepu amenințarea disimulată în spatele vorbelor aparent prietenești, dar nu-și trăda tulburarea. Bău paharul până la fund, apoi zise calm:

- Ce vrei să spui cu asta?
- Nu ţi-ai îndeplinit sarcina şi ai ajuns într-o situaţie neplăcută. Te voi ajuta să scapi basma curată, dar nimic mai mult. De altfel, mâine, vei primi poliţele spre achitare.
 - Prostii!
- De ce prostii? De neamţul ala nu putem scăpa decât într-un singur fel: ucigându-l! N-ai izbutit şi nici nu vei izbuti...
 - Cine zice?
- Eu. De altminteri, acum știe să se ferească. Sigur, ai mai putea încerca o dată, astăzi... Dar cred că acum se află deja acasă.
 - Nu prea cred.
 - Cum adică?

- Nu cunoști oamenii. E drept că pumnalul meu i-a alunecat de pe piept, însă i-a pătruns adânc în braţ. Asta am observat-o bine. Crezi dumneata că sora mea l-a lăsat să plece? Cu siguranţă că l-a dus la ea acasă ca să-l panseze.
- Hm! răcni Reillac, rămânând cu privirea aţintită în gol.
 - Ei, ce zici?

După o clipă de gândire, Reillac se întinse peste masă, şuierându-i cu răutate:

- Vrei să-l lași pe puiul ăsta de cățea să-ți scape?!
- Nici pomeneală. Sunt mai hotărât decât oricând.
- Bine, bine, dar când?
- Mâine, poimâine, când voi socoti nimerit. Mă mai gândesc.
- Mâine sau poimâine va fi prea târziu. Ştii dumneata când trebuie lucrat? Astăzi!
 - Prea te grăbești.
- Chestia e foarte simplă. Dacă individul crapă noaptea asta, scapi și de urmările greșelii de adineauri, iar eu voi rupe polițele căpătând-o, în schimb, pe Margot.
 - Dar ce te faci cu platoşa?
 - Un glonte.
 - Asta face zgomot.
 - N-o să ne expunem.
- Bag de seamă că vorbești la plural. Așadar vrei să participi și dumneata la acțiune?
- Da. Trebuie s-o am neapărat pe Margot. Nu știu cum se face, dar mi s-au aprins călcâiele atât de mult după fata asta, încât aș da totul ca s-o pot avea. Văd însă că neamțul nu-i ușor de răpus, așa că te voi ajuta.
 - Asta înseamnă că vrei să mă însoţeşti?
 - Da.
- Aşadar, te institui într-un fel de supraveghetor, ca să te încredințezi că nu-s laş. Nu-i aşa?

Richemonte ghicise. Dar Reillac nu voia să-l mai întărâte. Încercă să-l liniștească:

- Prostii! E mult mai uşor să găureşti ţeasta cuiva cu un glonte, decât să lupţi împotriva lui cu pumnalul în mână, cum ai făcut mai adineauri.
 - Sunt de aceeași părere, încuviință căpitanul.
- Sunt convins că de data asta nu vei mai greși ținta. Dacă te întovărășesc, n-o fac din neîncredere, ci din alte motive.
 - Care anume?
- În caz că ar interveni ceva neprevăzut, ne-am putea da ajutor unul altuia. De pildă, noaptea asta e foarte întunecoasă. Înainte de a slobozi glonţul, trebuie să te încredinţezi că n-ai greşit ţinta.
 - Vrei să zici că trebuie mai întâi să-l recunosc?
- Să-l recunoști? zâmbi Reillac. Ceva mai mult, trebuie chiar să-i luminăm fața înainte de a trage într-însul. Am acasă o lanternă oarbă.
 - Vrei s-o luăm?
- Da. Apoi mai am şi o pereche de pistoale cu ţeava dublă. Nu prea există acum noctambuli, astfel că nu vom atrage atenţia. Afară de asta, ne vom da seama după paşi dacă trecătorul vizat e ofiţer sau nu. În sfârşit, n-avem de unde şti pe ce drum se va întoarce Greifenklau acasă, astfel că va trebui să-l aşteptăm chiar în faţa locuinţei sale. În felul acesta ne pică în labă, fără doar şi poate.
 - Dar chestia cu lanterna?
- E cât se poate de simplu. Când îl vom vedea venind, îi luminăm o clipă faţa şi ne încredinţăm astfel că e dânsul cu adevărat, iar în acelaşi timp avem o ţintă sigură. Dumneata iei pistolul, iar eu lanterna. În vreme ce eu luminez, dumneata tragi.
 - Hm, nu e rău planul. Dar ne va recunoaște.
- Vom rămâne în întuneric și, afară de asta, lumina bruscă îl va orbi în așa fel încât, cel puţin câteva clipe, nu

va putea vedea nimic. Şi-apoi, n-o să ne poată trăda, căci cine a văzut, vreodată, un cadavru vorbind?

Căpitanul stătea pe gânduri. Toate astea veneau prea repede. Abia dăduse greş cu pumnalul, iar acum i se cerea s-o ia de la capăt.

- Şi după aceea...?
- ...dăm fuga la mine acasă. În felul acesta avem alibi.
- Mă îndoiesc. Servitorii dumitale ne vor da de gol, fără doar și poate.
- Mă subestimezi, căpitane. Ei mă cred în bibliotecă, unde arde o lumină. Le-am interzis cu strășnicie să mă deranjeze cât timp lucrez, așa că nici măcar feciorul nu intră vreodată acolo, fără a fi chemat.
 - Ai vreo ieşire secretă?
 - Firește.
 - Mare şmecher mai eşti, baroane!
- Ce vrei! În vremurile astea nu știi ce se poate întâmpla. Şi apoi, mici aventuri poți avea oricând, așa că, în caz de nevoie, e foarte bine ca servitorimea să poată jura, cu cugetul împăcat, că stăpânul a fost acasă.
 - Bine! Dă mâna!
 - Noroc! Dar n-avem timp de pierdut, căpitane.
- Da, trebuie să ne grăbim. Dumneata te duci să iei lanterna și pistoalele, iar eu mă duc în Rue d'Ange, să aflu dacă individul se mai află acolo.
 - Şi unde ne întâlnim?
 - În gang, peste drum de locuința lui Greifenklau.
 - Bine. Cât crezi că durează?
 - Cinci minute.
 - Mie-mi trebuie zece. Sună-l pe chelner să plătesc.

Richemonte nu avea mult de mers până în Rue d'Ange. Strada era pustie şi cufundată în beznă. Numai locuința văduvei mai era luminată. Umbrele alunecau încoace şi încolo şi, după câtva timp, observă profilul unui bărbat desenându-se lămurit pe perdea.

"El e! murmură căpitanul. Bine că n-a plecat. De data asta nu trebuie să-mi scape."

Se întoarse, îndreptându-se spre locul de pândă.

Nici baronul n-avea mult de mers până acasă. Ajunse acolo printr-o străduță lăturalnică, care ducea drept la portița din zidul grădinii sale. O descuie, intră și în câteva clipe, se pomeni în curtea casei.

Aici se găsea o verandă sprijinită pe patru coloane. De la o coloană la alta erau întinse şipci pe care se încolăceau plante agățătoare. Şipcile acestea erau bine fixate și puteau susține cu uşurință greutatea unui om.

Reillac se caţără pe ele. Odată ajuns pe verandă, se apropie de una din ferestrele de la etajul întâi. Aceasta era închisă pe dinăuntru şi el bătu încetişor în geam.

- Cine-i acolo? întrebă, încetişor, un glas bărbătesc.
- Eu, răspunse Reillac.
- Dumneavoastră, conaşule?
- Da. Dă-te în lături, Bierre! Trebuie să intru.
- Să fac lumină?
- Nu. Mergem în bibliotecă.

Pătrunse prin fereastră în odaie iar de acolo merseră în camera de lectura. Acolo, flacăra lumânării desluşea o colecție somptuoasă și extravagantă de cărți și manuscrise, strânse laolaltă, mai mult pentru fală, decât pentru plăcerea stăpânului.

Pierre, omul de încredere al lui Reillac, purta o uniformă cenușie, jambiere de catifea și o legătură albă la gât. Era tot atât de slăbănog ca stăpânul său și, după cum i se putea citi pe figură, tot atât de viclean.

- Conașul se întoarce azi foarte devreme acasă, observă el.
 - Plec imediat, iarăşi.
 - Ah, domnul baron a venit să ia ceva bani?
 - Nu.
- Credeam că domnul căpitan, după ce și-a isprăvit treaba...

- ...a pretins imediat plata? râse baronul. Nu, și-a făcut treaba atât de prost, încât numai plată n-ar mai fi putut pretinde.
 - Măgarul!

În tonul ordonanței puteau afla dispreţ, mândrie, conştiinţă de sine, compătimire şi nu numai atât. Se vedea bine ce voia să zică; anume că el ar fi făcut-o mai bine decât căpitanul. De altfel, Pierre era îndeajuns de politicos, numai că vorbele sale căpătaseră acea notă de intimitate obișnuită la servitorii bătrâni, care sunt iniţiaţi în tainele stăpânilor.

- Ai dreptate, e un măgar, spuse baronul. Dar o scuză tot are: neamțul purta zale.
 - Mon Dieu! Atunci nu ajută decât glonţul.
 - Aşa e. Unde mi-s pistoalele?
 - Colo, în sertar. Dar nu veți fi vrând s-o faceți singur.

Baronul dădu din cap afirmativ.

- Dar căpitanul?
- Are nevoie de cineva să-l îndemne. Sunt încărcate pistoalele?
 - Nu.
 - Încarcă unul, dar fii cu băgare de seamă!
 - Conașule, gândiți-vă la primejdie!
- Aş! Nu e nici o primejdie. Lucrurile vor fi astfel orânduite, încât să mergem la sigur. La nevoie avem un alibi.
- Ați fost toată seara acasă, chiar eu v-am servit. Cât despre căpitan...
 - A fost la mine.
 - Bine!

Zicând aceasta, Pierre trase sertarul biroului, scoase afară lădița cu pistoale și începu să încarce unul.

- Unde e lanterna? întrebă Reillac.
- Tot în birou.
- Pune-o la punct!
- Bine faceți conașule. Nu se știe...

Era un obicei de-al lui să rostească numai jumătăți de fraze.

- Fereastra o lași deschisă! porunci baronul.
- De ce, conaşule?
- S-ar putea să vină şi căpitanul cu mine, iar el nu trebuie să afle cât ştii tu din toată povestea. Mişcă-te repede, că n-am vreme de pierdut!

Pistolul fusese încărcat. Pierre scoase lanterna și zise:

- Numai de-ar merge totul bine! Eu, în locul dumneavoastră, aș căuta să orânduiesc altfel chestia asta.
 - Cum anume? întrebă baronul, devenind curios.
- Păi, să presupunem că domnișoara Margot mi-ar refuza dragostea ei... chiar și în acest caz ar exista o modalitate de-a o face să devină, totuși, soția mea.
 - Cum adică, mon ami?
- Hm! zise Pierre, îngândurat. După împrejurări. Nu miați spus, conașule, că Blücher însuși s-a dus s-o pețească?
 - Da.
 - Aşadar sublocotenentul se află în grațiile bătrânului?
 - Aşa presupun...
 - Deci, mareșalul l-ar putea invita să ia masa cu dânsul?
- Firește, în privința aceasta se zice că Blücher are obiceiuri cam plebee...
 - Păi vedeţi, atunci avem o ieşire.
 - Nu pricep.
- Ei, bine! Să zicem că vine la doamna Richemonte un ofițer de ordonanță într-o trăsură; firește un ofițer german conașule! Acest ofițer aduce o invitație de la mareșal: domnișoara Margot e poftită să ia cina cu dânsul. E invitat și logodnicul ei, dar nu vine s-o ia pentru că i se pregătește o surpriză. El nici nu știe că va veni și duduia.
- Şiretule, acum încep să pricep. Dar mama nu e invitată și asta va bate la ochi.
 - Parcă, spuneați că e bolnavă, conașule?
 - Aşa e.

- Păi vedeţi! Scuza e gata. Ofiţerul va spune că mareşalul, ţinând seamă de indispoziţia doamnei, regretă nespus că n-o va putea vedea şi pe dânsa la el. Cred că e de ajuns.
 - Firește.
- Acum să trecem la partea a doua. Într-o străduță din apropierea Senei cunosc un farmacist decăzut, care trăiește de pe urma unor anumite leacuri, care nu se găsesc oriunde și pe care le vinde numai prietenilor.
 - Şi tu eşti unul dintre aceştia?
- Cred că da, rânji Pierre. Are el un fel de apă mirositoare din care dacă torni câteva picături pe o batistă și o ții în fața unei cucoane, aceasta își pierde îndată cunoștința.
 - Ticălosule! râse baronul.
- Aşadar, domnişoara şade cu ofiţerul de ordonanţă în trăsură. Ofiţerul toarnă câteva picături din licoarea aceea pe batistă şi...
- Eşti dat dracului, zău aşa! Spune înainte! Îşi pierde îndată cunoştinţa?
 - Imediat.
 - Pentru cât timp?
 - O jumătate de ceas.
 - Şi nu-i dăunează deloc?
- Dimpotrivă. Se trezește ca după un somn îndelungat și se simte cât se poate de bine.
- Planul tău are multe părți bune, dar e puțin cam fantezist.
 - Cum adică, fantezist?
- Trebuie să te dai cu totul pe mâna ofițerului și a vizitiului.
 - Nu e nevoie.
 - De unde îl luăm pe ofițerul de ordonanță?
- Cunosc un tânăr care pentru două-trei sute de franci ar primi cu plăcere să îmbrace o uniformă de ofițer german, pentru o jumătate de oră.

- Are talentul necesar?
- E actor de meserie.
- Dar trebuie să cunoască limba germană.
- O cunoaște la perfecție.
- Trebuie să fie discret.
- Este, în gradul cel mai înalt.
- Garantezi pentru dânsul?
- Fără nici o discuție.
- Atunci, trebuie să fii cât se poate de sigur pe el, căci, dac-o fi să sufle vreo vorbă, ai sfeclit-o.
 - N-am nici o teamă. Tânărul acela e chiar fiul meu.

Baronul se uită încremenit la servitor.

— Fiul tău? întrebă el. Habar n-aveam că ai un fiu.

Baronul era atât de entuziasmat de acest plan, încât aproape, că uită de întâlnirea cu Richemonte. Se fâţâia agitat prin odaie, chibzuind la cele auzite.

- Se află la Paris, fiul tău? întrebă el în cele din urmă.
- Da.
- Şi poate, deci, să-mi stea la dispoziție oricând?
- Firește. Oricum, nare, deocamdată, nici o slujbă.
- Bine. Dar vizitiul? De unde-l luăm?
- Există şi acesta. Cunosc unul pe care vă puteți bizui.
 Însumi...
- Pe toţi dracii, numai la tine nu mă gândisem. Ai dreptate. Dar trăsura? Că pe-a mea n-o pot lua, pricepi?
 - Știu pe cineva care împrumută trăsuri, conașule.
 - E om de încredere?
 - N-are importanță, căci n-o să afle la ce-mi trebuie.
 - Atunci n-o să ți-o dea.
- Ba bine că nu! Suntem prieteni și clienți ai aceleiași cârciumi.
- Aşa! Hm! O să mă mai gândesc la planul tău. Acum însă, drace! Trebuie să plec, căpitanul mă aşteaptă.

Vârî pistolul şi lanterna în buzunar, dând să plece.

- Aşadar, conaşule, chiar vreţi să-l împuşcaţi?
- Nu eu, Richemonte va face treaba asta.

- Dar veţi fi şi dumneavoastră de faţă?
- Firește.
- Atunci vă rog respectuos să nu vă expuneți unei primejdii prea mari. Lucrul nu e atât de simplu.
- Ştiu, Pierre, şi voi fi cu luare-aminte. Nu încuia fereastra pe dinăuntru. Dacă vine şi căpitanul, vezi de nu te arăta nechemat.

7. La bătrânul Blücher

Baronul ieşi pe fereastră şi îşi dădu drumul în jos pe verandă. Ajunse în stradă şi porni repede spre locul de întâlnire.

- Dar unde Dumnezeu ai stat atâta? îl luă în primire Richemonte.
 - M-au încurcat niște amorezi, minți Reillac.
 - Naiba să-i ia! Aştept de trei sferturi de ceas.
 - A ieşit ăla?
- Nu, dar trebuie să se ivească din moment în moment.
 Ai lanterna? E întuneric ca într-un sac.
 - O am şi o voi aprinde îndată.
 - Dar pistolul?
 - Uite-l!
 - Încărcat?
 - Amândouă ţevile.

Căpitanul luă arma și o pipăi, ca și când ar fi vrut să vadă dacă se poate bizui pe ea. Între timp, baronul intră în gang și aprinse lanterna. După ce-o camuflă bine, și-o prinse de buzunarul hainei, ca s-o aibă la îndemână.

- Hai să trecem pe partea cealaltă! zise căpitanul.
 Trebuie să apară.
- Stai! Mai întâi trebuie să ne înțelegem asupra liniei de retragere.
- Aşa e. Nu se ştie ce se poate întâmpla. În caz de nereuşită mi-ai făgăduit un alibi.
- Firește! Rămâi noaptea asta la mine, după ce ai fost toată seara oaspetele meu.
- Deci, dacă avem vreo surpriză, ne putem refugia acasă la dumneata?
- Da, însă nu vom intra prin uşa principală. Cunoști străduţa alăturată?
 - Desigur.

— De-acolo poţi intra direct în grădina mea, printr-o portiţă uşor de găsit. Acolo ne vom aştepta unul pe altul, dacă vom fi nevoiţi să ne despărţim. Acum haide!

Trecură încetișor strada și rămaseră la pândă. După o bucată de vreme, auziră deodată, pași apropiindu-se. Se adăpostiră în gangul porții, ca să nu fie zăriți imediat. Căpitanul scoase pistolul, în timp ce baronul duse mâna la lanternă.

— Atenţie! şopti el. Al nostru este! Îndată ce se va opri să sune la poartă, îi luminez brusc faţa. Dumneata îi lipeşti ţeava de tâmplă şi tragi. Asta-i tot.

Paşii se apropiau tot mai mult.

- Åsta e pas de militar, şopti căpitanul. Fac prinsoare.
- Te cred, că doar asta ţi-e meseria. Când s-a oprit, îi luminez faţa. Nu trage decât dacă-l recunoşti.

Străinul se apropie la zece paşi, apoi la opt, la şase, la patru, şi deodată se opri. Din pricina întunericului, nu vedeau ce face, dar li se păru că privea în sus, examinând fereastra. Căpitanul îl înghionti pe baron. Acesta ridică lanterna, o îndreptă asupra omului dinaintea sa, care fu imediat inundat de lumină, în timp ce ceilalţi doi rămăseseră în întuneric.

— Drace! exclamă omul, apoi adăugă într-o franţuzească stâlcită: Cine sunteţi? Ce căutaţi aici?

Cei doi ticăloşi se înspăimântară, căci recunoscuseră pe mareşalul Blücher. Baronul acoperi repede lanterna, ca nu cumva lumina să cadă asupra lui însuşi. Fără să vrea, făcu însă o mişcare greşită și lumina se revărsă pentru o clipă asupra căpitanului. Acesta ţinuse mâna ridicată, gata să tragă, dar de spaimă o lăsă iar în jos. Raza îi luminase din belşug pistolul. Blücher era prea soldat să nu observe arma, și prea viclean ca să se dea de gol. Văzând că cei doi tac înspăimântați, repetă:

- Am întrebat cine sunteți și ce căutați aici?
 Căpitanul se reculese cel dintâi și răspunse:
- Suntem gardieni de noapte.

- Ce faceţi aici?
- Aşteptăm să fim schimbaţi.
- Aşa, aşa! Ia să vă văd mutrele! Scoateți lanterna!

Gluma se îngroşa, dar baronul găsi o ieşire. Lanterna era prevăzută cu un dispozitiv pentru stins lumina. Era deajuns o apăsare cu degetul și treaba era făcută.

— Imediat! răspunse el.

Vârî mâna în buzunar, apăsă butonul, apoi scoase lanterna.

- Ah! zise el, cu părere de rău. Tocmai s-a stins.
- Fie! Noapte bună!

Blücher le întoarse spatele și-și văzu de drum.

- Tii, mareşalul! scrâşni căpitanul. Cine s-ar fi gândit la una ca asta! Ştii dumneata, baroane, că am făcut o mare greşeală? Ar fi trebuit să-l împuşc.
 - Eşti nebun! De ce?
 - Omul acesta mi-a umilit patria.
 - Unde mai pui c-a peţit-o şi pe Margot...
 - Am fost un idiot.
- Lasă, lasă, e mai bine aşa! Dacă am fi tras acum, near fi scăpat Greifenklau, şi doar cu el avem noi ce-avem.
- Oare o fi crezut că suntem într-adevăr paznici de noapte?
 - N-aş prea crede.
- Voia să ne vadă mai de aproape. Ce bine că ţi-a dat prin gând să stingi lanterna! Ne-ar fi recunoscut imediat.
- Fără doar și poate. Dar, colac peste pupăză, mai avem un motiv de îngrijorare. Aș vrea să știut dacă s-a dus întradevăr acasă.
 - De ce?
- Dacă da, atunci totul e în regulă. Dacă și-a continuat drumul, tare mă tem că a ghicit pe cine așteptăm...
 - Ia să ascultăm!

Ciuliră urechile, dar nu se mai auzi zgomot de paşi.

— Se vede că s-a dus acasă, spuse căpitanul. Nu se aude nimic.

- Prea sigur nu e. Noi am stat de vorbă, în loc să fim cu luare-aminte. Dar e foarte important să aflăm.
 - Şi ce putem face?
- Foarte simplu. La poarta casei lui stau două santinele; mă duc acolo și întreb.
 - Bine. Dar dacă în vremea asta apare Greifenklau?
 - Atunci tragi într-însul. Eu mă voi grăbi.

Cu pasul unui om care se întoarce de la cârciumă, porni în susul străzii, până la reședința lui Blücher. Cele două santinele stăteau de ambele laturi ale porții.

— Bună seara, salută el.

Unul din cei doi soldați o rupea puțin pe franțuzește și răspunse la salut.

- Spune-mi te rog, camarade, îl luă repede baronul, domnul care a venit acum era mareșalul Blücher?
 - Da.
 - A intrat în casă?
 - Da.
 - Mulţumesc.

Baronul se întoarse liniştit la tovarășul său și aprinse din nou lanterna.

* * *

Iscusit cum era, bătrânul Blücher, înțelesese pe loc adevărata semnificație a întâmplării, dar fără să se trădeze prin cel mai neînsemnat gest.

"Cică-s paznici de noapte! îşi zise el. Frumoasă treabă! Unul are lanterna, celălalt pistolul... Şi oare pe cine pândeau? Mii de draci, asta nu-i prea greu de ghicit! Eu lam prevenit. Să nu se fi întors încă de la Margot? Tot ce se poate, deşi e foarte târziu. Ştiu însă, din proprie experienţă, că un îndrăgostit nu se teme de nimic. Trebuie să trimit îndată pe cineva acolo, dar pe cine? Nu cunoaște nimeni casa. O să mă duc singur."

Se întoarse, dar deodată rămase locului, lovindu-se cu mâna peste frunte.

"Halal mareşal! Mai degrabă ditamai idiotul! Cât pe ce să mai trec o dată pe dinaintea ticăloşilor, nu de alta, dar să ştie şi ei că m-am prins! Trebuie să fac un ocol. Dar dacă ăia au şi mirosit ceva, ce te faci? Poate c-au băgat de seama că nu prea am încredere în dumnealor, mai ştii? Căci am cerut să le văd mutrele. Şi, fără îndoială, nemernicul a stins într-adins lanterna. Hm! Dacă nu-s de tot proşti, vor încerca să afle de la santinele dacă am intrat în casă ori nu. Numai că am eu ac de cojocul lor!"

Porni repede spre locuința sa. Santinelele îl auziră venind.

- Stai! Cine-i acolo?
- Tinere, nu te pripi! zise Blücher. Eu sunt.
- Cine eu?
- Ei, eu!
- Asta nu e nume. Aici nu poate intra nimeni fără permisiune.
- După cum văd, sunt bine păzit! I-ascultați, nu-l cunoașteți voi pe bătrânul Blücher, ai?
 - Îl cunoaștem.
 - Atunci, ia priviţi-mi niţeluş mutra.
- E tare întuneric aici, afară. Daţi-vă mai încoace, să vă vedem la lumina lămpii.
- Bine, băiete. Îți faci datoria așa cum scrie la carte. Făcu câțiva pași până sub bolta porții, unde o lampă împrăștia o lumină slabă.
- Măi Toma Necredinciosul, măi, vino aici și pune-ți ochelarii pe nas! zise Blücher. Cine știe ce, n-o să ai de văzut!

Santinela se încredință că era mareșalul, dar nu se intimidă deloc. Cunoștea ciudățeniile bătrânului și știa că ar fi fost pedepsit dacă i-ar fi îngăduit să intre prea ușor.

— Ce zici, eu sunt?

- Porunciţi, Excelenţă! răspunse soldatul, prezentând arma.
- Bine, tinere. Ți-ai făcut mendrele cum ai vrut, dar acum vreau să mi le fac și eu pe ale mele. N-am chef să intru în casă, fiindcă mai am treabă prin oraș. Băgaţi de seamă, însă, băieţi: o să vină cineva și-o să va întrebe dacă am intrat sau am pornit mai departe. Îi spuneţi că m-am culcat. S-a înţeles?
 - Porunciţi, Excelenţă!
- Bun! Vedeţi numai să nu mă daţi de gol! Şi pentru că sunteţi băieţi buni, vreau să vă răsplătesc şi eu cu ce mă lasă inima. Uite ici, luaţi fiecare câte o băncuţă!

Scoase din buzunar două monezi și le întinse soldaților.

— Iertaţi, Excelenţă! spuse unul dintre ei. Când suntem în post, nu putem primi daruri. De fapt, ar trebui să vă raportez...

Bătrânul îl luă de umăr.

- Eşti dat dracului, băiete. Cu tine nu-i de glumit. Veniţi mâine dimineaţă la ora nouă la mine, ca să căpătaţi în loc de o băncuţă câte un taler întreg şi câte o pipă de tutun pe deasupra. Dar de raportat trebuie să raportaţi, că am încercat să vă mituiesc.
 - Porunciţi, Excelenţă!
- Bun, să mă raportați, așadar! Dracu' vă ia dacă n-o faceți, să știți!

Făcând un ocol, Blücher se duse în Rue d'Ange şi găsi locuința doamnei Richemonte luminată. Sună, iar portarul, crezând că un locatar se întorcea acasă, nu mai ieşi afară, ci trase doar de funia care deschidea uşa. Blücher urcă repede scara şi sună la locuința văduvei.

Se auziră paşi şi, peste puţin timp, Margot scoase capul afară în întuneric.

- Cine e acolo? întrebă ea.
- Eu, scumpă duduiţă.

Auzindu-i glasul, fata era cât pe ce să scape lumânarea din mână, de uimire.

- Excelența voastră aici! Atât de târziu!
- Da, scuză-mă, te rog. Tânărul acela, Greifenklau, mai e aici?
 - Nu, Excelenţă. Vă rog să intraţi!
- Ferească sfântul! Dacă a plecat, sunt foarte grăbit. Când v-a părăsit?
 - Nu-s nici două minute.
 - Drace! Să știi că-i pun ăia pielea-n băț! Noapte bună!

Fără să mai răspundă la întrebările îngrijorate ale fetei, coborî scara în grabă, ceru portarului să-i deschidă și dădu buzna în stradă. Aici, însă, se opri derutat.

"Asta ghinion! își zise. Încotro o fi apucat-o neghiobul ăla? Ah, dinspre stânga am venit eu, așa c-ar fi trebuit să ne întâlnim. La dreapta a luat-o!"

Porni înapoi pe Rue d'Ange și coti înspre locuința locotenentului. Era cam mult până acolo, dar bătrânul mareșal alerga cât îl țineau picioarele. Deodată, se opri și ciuli urechile. Da, din susul străzii se auzea pasul cadențat al unui bărbat, care nu putea fi decât militar. Dar judecând după sunet, omul nu mai era departe de locul primejdios. Blücher făcu mâinile pâlnie la gură și strigă:

- Greifenklau! Oprește! înapoi! Ești în primejdie!

În aceeași clipă văzu fulgerând în susul străzii lumina unei lanterne, apoi detunară două împuşcături, una după alta.

"Dumnezeule, s-a zis cu el!" gândi Blücher, îngrozit.

În câteva clipe ajunse la locul unde-i întâlnise pe cei doi presupuşi paznici de noapte. Nu se vedea nimic. Picioarele-i loviră, însă, două obiecte. Se aplecă și le ridică. Erau lanterna și pistolul descărcat.

— Strașnic băiat! exclamă el, vesel. Care vasăzică, n-a răposat încă!

Deîndată apărură grăbiţi soldaţii din garda care păzea casa mareşalului. Auziseră împuşcăturile şi veneau să vadă ce se întâmplase.

Încoace, băieţi! strigă mareşalul. Aici s-a tras.

Un caporal îndreptă lumina asupra lui.

- Batalionul de pază. Excelență! Sunteți cumva rănit? întrebă el.
- Nu, băiete. Să cauţi însă prin împrejurimi un locotenent de husari!
 - Un locotenent de husari?
- Da, stimabile, dar nu mai întreba ei pune-te de îndată pe treabă, altminteri te fac una cu pământul, cotoi curios ce ești!

Oamenii se puseră pe căutat, dar nu găsiră nimic. Nici măcar o picătură de sânge sau vreo urmă de luptă.

— Asta mă bucură, spuse Blücher. Acum, însă, luați-o din loc.

Soldații se supuseră. Mareșalul se-ndreptă apoi spre cele două santinele:

- Mă mai cunoașteți?
- Porunciţi, Excelenţă!
- A fost cineva să vă-ntrebe de mine?
- Da.
- Şi i-aţi spus că m-am culcat?
- Desigur, Excelenţă.
- Bine! Aţi auzit cele două împuşcături? Unde credeţi că s-au produs?
 - Ceva mai în josul străzii.
 - Aha! N-aţi băgat de seamă cine a tras?
- Nu. N-avem voie să ne părăsim postul, Excelenţa. Am văzut însă nişte bărbaţi trecând în goană pe dinaintea noastră.
- Bine! Sunteţi băieţi de treabă. Nu vă mai ofer nimic, altminteri mâine va trebui să mă raportaţi de două ori. Şi ziceţi că cei doi indivizi erau tare grăbiţi?
- De fapt erau trei, căci unul îi fugărea pe ceilalți din urmă...
 - Aha... Al treilea era urmăritorul...
 - Aşa părea. Iar la poarta a doua...
 - Ei?

- S-a oprit.
- Idiotul. Ce i-o fi venit?
- Păi... și-a scos cizmele.
- Şi-a scos cizmele? Sfinte Sisoie! I-auzi domnule, în loc să alerge după bandiții ăia, el stă să-şi scoată cizmele! Ce l-aş mai scutura eu, mama lui de imbecil!
 - Numai că, pe urmă, s-a luat iarăși după dânșii.
 - Mare scofală! Cu cizmele în mână! Ce idiot, Doamne!
- Mă iertați, Excelență. Şi-a lăsat cizmele aici și ne-a zis să avem grijă de ele.
- Ce? Să-i păziți cizmele? I s-a urcat la cap individului? Nu, asta-i prea de tot! Dac-aș ști cine-i tembelul ăla, l-aș chema la mine și aș scoate șapte piei de pe dânsul. Auzi, dom-le, auzi!
 - Excelență, ne-a spus cum îl cheamă.
- Ia te uită. Asta zic și eu obrăznicie! Ei, și cum se numea ticălosul?
 - Locotenentul von Greifenklau.
- Lo... co... te... nen... tul von...Grei...fen...klau? Ia te uită, cum de nu m-am gândit! Ditamai măgarul bătrân! Ar fi trebuit să-mi închipui de la bun început. De, cu cât avansezi în grad, cu atâta te prostești la minte. Şi când ai ajuns mareșal, nu ți-a mai rămas nimic în căpăţână. Măi băieţi, măi, rugaţi-vă Domnului să n-ajungeţi mareşali, altminteri o să mă-ntreceţi în prostie. Şi chiar aşa zicea că-l cheamă?
 - Da.
- E dat dracului. Ticăloşii nu-i mai aud paşii, pentru că merge în ciorapi. În felul acesta o să pună mâna pe dânşii. Nu v-a zis dacă l-au rănit?
 - Nu.
- Atunci înseamnă că-i bine-mersi. Dar ciubotele alea ale lui tot trebuie să le punem în siguranță. Ia du-te de le ia, băiete!
 - Mă iertați, Excelență, dar nu pot!
 - Şi de ce, mă rog?
 - N-am voie să-mi părăsesc postul!

- Da, e adevărat! Dacă nu se poate altminteri, o să-l trimit și eu o dată pe bătrânul nostru Împărat Fritz și o să stau de santinelă. Ia dă-mi arma ta, frumosule! Te voi înlocui, în vreme ce tu o să te duci să iei cizmele.
 - Excelență, nici asta nu se poate.
- Ei, drace! Nici asta? Dar de ce nu se poate, domnisorule?
 - Pentru că Excelența voastră e în civil.
- Iar ai dreptate. I-ascultă, băieţaş, nu eşti defel prost. Cunoşti regulamentul mai bine decât mine. Nici nu-i de mirare, dacă te gândeşti c-au trecut mai bine de cincizeci de ani de când l-am învăţat. Cum te numeşti, puiule?
 - August Liebmann.
- Bine, scumpule. De azi în cincizeci și doi de ani să vii la mine să văd dacă mai știi regulamentul. Dacă nu-l vei fi uitat, te voi numi atunci "domnule" Liebmann și nu doar August, ca acum. Până una-alta, o să mă duc să iau singur ciubotele alea. Unde sunt?
 - Colo, la poarta a doua.
- Bine. O să le puteți pune și pe-ale voastre, tot acolo, după aicea. De vreme ce m-am apucat, cred c-aș putea face mereu treaba asta. Numai să nu uitați să mă treziți când veți avea nevoie de ele.

Se îndreptă spre poarta cu pricina, luă câte o cizmă în fiecare mână și se întoarse la santinele:

- Locotenentul von Greifenklau va veni să se intereseze de "burlanele" lui. Spuneţi-i că-s la mine. Să se prezinte imediat, la orice oră, dar în ciorapi! Să nu cumva să se ducă întâi acasă, că dracu' l-a luat! Aţi înţeles?
 - Da, excelenţă.
- Şi dacă veţi fi înlocuiţi înainte de venirea lui, transmiteţi ordinul camarazilor voştri! Aţi înţeles?
 - Să trăiţi, da, Excelenţă!
 - Noapte bună, dragă August.
 - Noapte bună, Excelență.

Margot fusese nespus de uimită de vizita lui Blücher. Şi, auzindu-i vorbele, spaima de primejdia pe care-o crezuse trecută o cuprinse iarăși în ghearele ei.

S-o trezească pe maică-sa, ori pe slujnică, n-ar fi avut nici un rost, căci ele nu-i puteau fi de vreun ajutor, începu să se plimbe prin odaie, de colo până colo. Inima i se strânsese de îngrijorare. Nu mai putea suporta chinul acesta și simți nevoia să iasă afară la aer, voia să alerge spre locuința iubitului ei, să vadă cel puțin dacă fereastra era luminată. I-o descrisese atât de lămurit încât nu s-ar fi putut însela.

Își puse pălăria, un șal pe spate și ieși.

Portarul fu iarăși mirat, văzând-o ieșind pentru a doua oară în noaptea aceea.

- Pentru Dumnezeu, domnişoară, ce s-a întâmplat iarăși? întrebă el.
 - Nimic! Deschide repede şi lasă vorba!

La lumina felinarului pe care-l ţinea în mână el observă paloarea cadaverică de pe faţa tinerei fete.

- Cine a fost domnul acela bătrân care a sunat adineauri la dumneavoastră și apoi a părăsit casa atât de furtunos? mai stărui el. Nici nu i-am putut deschide atât de repede.
 - Mareşalul Blücher.
- Dumnezeule, atunci trebuie să fie vorba de lucruri foarte însemnate. Grăbiți-vă, duduie!

Îi deschise poarta și Margot ieși.

Ea știa că Hugo o luase spre dreapta, astfel că urmă același drum. Dar, de abia făcu doi-trei pași, că și auzi în depărtare, două împușcături, una după alta. Cine trăsese? Aveau vreo legătură cu primejdia despre care pomenise Blücher? Fapt e că răsunaseră dinspre partea în care locuia Greifenklau.

O spaimă cumplită puse stăpânire pe ea. Alergă în josul străzii, apoi coti pe după colţ. În depărtare văzu lumini de lanterne. Deodată, acestea se stinseră, apoi fata ajunse la casa în care locuia logodnicul ei.

Ferestrele erau întunecate și îngrijorarea fetei spori. Dear fi fost acasă, Greifenklau ar fi aprins măcar o lumânare.

Iarăși răsunară glasuri în josul străzii. Alerga într-acolo și ajunse tocmai la timp să-l audă pe bătrânul mareșal:

- Noapte bună, dragă August.
- Mareşalul a fost aici? întrebă ea santinelele.
- Da.
- Trebuie să intru la el.

Vru să înainteze, dar un soldat îi puse arma în piept.

- Aici nu poate intra nimeni!
- Dar eu trebuie să-l văd.
- Veniţi în timpul zilei.

Blücher auzi din prag discuţia. Se opri şi trase cu urechea. Percepu un glas de femeie, apoi răspunse lui August, care-i spunea să vină a doua zi.

- Cine-i acolo? strigă el.
- O muiere, Excelenţă! răspunse santinela.

După accent, omul părea a fi de prin Pomerania, un ținut unde toate femeile — indiferent de clasă — sunt tratate fără prea multă considerație.

- O muiere? tună Blücher. Asta-mi mai lipsea! Ducă-se dracului! Noaptea, la ora trei, să mă întreţin cu cine ştie ce cotoroanţă!
- E tânără, Excelență, strigă omul, ca să fie auzit de mareșal.
- Tânără!? răcni acesta. Nu te lăsa dus, amice! Toate dau cel puţin cu unsprezece ani mai tinere decât sunt în realitate. Alung-o!
 - Spune că Excelența voastră o cunoaște.
 - Nu-i adevărat!
- Că Excelența voastră a fost abia adineauri la ea acasă.
- Minciună sfruntată! Eu nu mă duc la muieri. Dă-i una peste bot:

- Zice să vă amintesc numele Richemonte...
- Richemonte? repetă mareșalul. Sfinte Sisoie! Ai căpiat, băiatule?

Se întoarse repede și când ajunse la poartă ținea încă sub braț cele două cizme. O văzu pe Margot și o recunoscu numaidecât.

— Dragă August, mare măgar te-a mai făcut mă-ta! Păi muiere-i asta, mă, neghiobule?!

Omul se uită năuc la mareșal.

- Porunciţi, Excelenţă!
- Ia mai tacă-ţi fleanca odată! "Porunciţi!" în sus, "Porunciţi!" în jos... de parcă nici n-ai mai şti şi altceva! Cine ţi-a dat ordin s-o numeşti pe duduia asta "muiere" bădăranule ce eşti?
- Iertaţi, Excelenţă, dar vedeţi şi dumneavoastră că este o persoana de sex femeiesc.
- Hm, nu e rău spus! Şi orice doamnă, nu-i, de fapt, decât o muiere... Dar vezi tu, băieţaş, la Paris există doar două categorii de femei: doamne şi domnişoare. Dacă mi-ai fi spus că e o domnişoară aici, nu ţi-aş fi poruncit s-o dai dracului. La drept vorbind, ai merita să-ţi ard vreo două cu ciubotele astea, dar, pentru că în sfânta ta nevinovăţie, habar n-ai ce-i aia o domnişoara, şi pentru că ai băgat de seamă numaidecât că nu e de sex bărbătesc, voi fi milostiv, mulţumindu-mă doar cu un simplu avertisment: Ia aminte, băiete, că data viitoare dai de belea!

În vremea asta, Margot se apropiase de mareşal şi ridicase mâinile, implorator.

- Iertaţi-mă, Excelenţă, îngrijorarea nu m-a lăsat să rămân acasă; şi-apoi am mai auzit şi împuşcături.
- Nu eu trebuie să te iert, ci dumneata pe mine, domnișoară, răspunse Blücher. Te-am deranjat la o ori atât de târzie, apoi am plecat fără să te lămuresc. M-am purtat ca un birjar. Te rog, vino cu mine sus!

Porni înaintea ei și o conduse într-o încăpere foarte puternic luminată. După toate aparențele, fusese odaia unei femei. Mobila stil rococo era din lemn de trandafir, cu incrustații de santal, pernițele și pernele din mătasea cea mai fină. Pretutindeni erau presărate ceasornice și vaze scumpe, minunate porțelanuri, iar candelabrele străluceau în cele mai frumoase nuanțe ale curcubeului. Alături de-o superbă pendula cu incrustații, ce valora pe puțin cinci mii de franci, mareșalul plasase, însă, un lădoi cât toate zilele, în care-și ținea cizmele. De statuia de marmură a unei Venere își atârnase punga de bășică de porc, plină cu tutun, iar pe cuvertura patului, care era din mătase persană veritabilă, uitase o pereche de ciubote rebegite. O bombonieră de cristal era plină cu mucuri de țigări și, pretutindeni, chiar pe podea, zăceau împrăștiate hărți, rapoarte, plicuri și alte hârtii.

— Aşa, domnişoară, îţi prezint camera mea de studiu, spuse bătrânul. Ia loc şi spune-mi fără înconjur ce te doare la inimă!

Stătea în fața ei, ținând încă cizmele la subsuoară. Cu toată întristarea, fetei îi venea să râdă de bătrânul acesta, care părea, mai degrabă, un cârpaci cârcotaș.

- Vizita Excelenței voastre m-a adus într-o stare de neliniște grozavă, spuse ea. Era vorba de logodnicul meu?
- Firește. Altfel cum aș fi venit la dumneata la o oră atât de nepotrivită?
 - Oh, spuneți-mi, Hugo e în primejdie?
 - Se pare că a trecut, domnişoară!
 - Dumnezeule, primejdie mare?
 - Hm! Voiau să-l împuște, puțintel.
 - E cu putință, Excelență? exclama ea, înfricoșată.
- De ce n-ar fi; l-au pândit la uşa casei sale. Erau doi indivizi.
- Ce i-au făcut, Excelență? Vă rog din suflet, spuneți repede!

Era palidă ca un cadavru. El vru s-o liniştească și scoase una din cizme de sub braţ, întrebând-o:

— Cunoşti ciubota asta, domnişoară?

- Nu! răspunse ea mirată.
- Atunci poate c-o recunoști pe astalaltă?!

O scoase de sub braţul stâng şi i-o vârî sub nas.

- Nici vorbă, Excelenţă.
- Mă mir, zău aşa. Totuşi, încălţările astea ar putea fi o mângâiere pentru dumneata.
 - Mă iertați, Excelență, dar nu pricep.
- Ele vorbesc o limbă pe care ar trebui s-o înțelegi totuși. Principalul, însă, e că le avem aici. Iar, în ceea ce-l privește pe proprietar, va apărea și dumnealui, până la urmă dar în ciorapi!

Margot avea senzația că mareșalul vorbește în dodii.

- Cine anume?
- Păi Hugo, cine altul?
- Hugo? Ah, astea sunt cizmele lui? Dar cum se face...
- ...Că are astfel de cizme? Păi dintr-astea are orice ofițer, duduiță.
- Nu, nu! Vreau să întreb de unde are Excelența voastră aceste încălțări?
- Crezi cumva că le-am împrumutat de la dânsul? Nu! Le-am găsit sub poartă.
- Dar cum au ajuns acolo? întrebă Margot, din ce în ce mai uimită.
- Le-a lăsat chiar dumnealui, poruncindu-i santinelei să le păzească.
- Excelență, tot nu pricep încă de ce a trebuit să facă una ca asta? Şi-apoi, ce legătură au cizmele cu primejdia în care se află?
- O legătură foarte strânsă. Stai să vezi! În faţa locuinţei sale, stăteau doi indivizi care voiau să-l împuşte. El le-a scăpat însă; în ce fel, nu ştiu nici eu deocamdată. Indivizii au luat-o la fugă, iar el a pornit după dânşii Pentru ca domnii aceia să nu se prindă că-s urmăriţi, şi-a descălţat cizmele şi mi le-a dat în păstrare, adică santinelei mele, dar asta e totuna.
 - I-a urmărit?! Cât e de imprudent!

- N-avea nici o grijă, domnișoară! De vreme ce și-a lăsat cartea de vizită, nu va întârzia să-și facă apariția... O fi vrut să vadă cine sunt indivizii ăia.
 - Oh, nici nu-i greu de bănuit.
 - Într-adevăr?!
- Da. În orice caz, trebuie să fie în legătură cu cel ce l-a înjunghiat acum câteva ore.
 - Înjunghiat? Drace! A fost înjunghiat? Unde?
- În braţ. Dacă n-ar fi purtat zale, de bună seamă ca i-ar fi venit de hac chiar atunci.
 - Aşadar, purta zale?
 - Din fericire.
 - Deştept băiat!
 - Dar cine l-o fi atacat?
 - Mi-e foarte greu să vorbesc despre asta, Excelență.
- Spune-mi deschis şi fără teamă, domnişoară. Poate sunt în măsura să te ajut. Povesteşte-mi totul, dar îngăduie-mi mai întâi să-mi aprind o pipă. Nu pot sta locului fără să simt tutun sub nas.

Mareşalul îşi umplu una din pipele sale de lut şi, după ce şi-o aprinse tacticos, o lăsă pe Margot să-i istoricească toate întâmplările zilei.

Şi acum, iată ce se întâmplase cu Greifenklau.

Margot îl petrecuse până la uşă şi, înainte de a se desparţi, îl rugă stăruitor să fie cu ochii în patru la toate primejdiile ce l-ar fi putut paşte în drumul spre casă.

Îi ascultă sfatul, cu atât mai mult cu cât era el însuşi de părere că atacul a cărui ţintă fusese s-ar mai putea repeta. Ba îşi spuse chiar că, a doua oară, potrivnicii săi nu se vor mai folosi de un pumnal sau de un cuţit, ci de o armă de foc.

În cazul acesta, i-ar fi fost mai greu să se apere, astfel că luă hotărârea să nu meargă pe trotuar, ci prin mijlocul străzii. Se aștepta ca dușmanul să stea pitit în vreun cotlon întunecat, din care i-ar fi fost greu să-l nimerească.

Ajunse astfel până aproape de casă. Aici primejdia era și mai mare, așa că încetini pasul și merse dibuind drumul.

Când mai avea doar patru paşi până la poartă, auzi pe cineva strigând din toate puterile:

— Greifenklau! Opreşte! Înapoi! Eşti în primejdie!

Ghici imediat că mareșalul încerca să-l prevină și dădu să se întoarcă, dar tocmai atunci se trezi fulgerat de lumina unei lanterne.

Deprins să judece repede, tânărul ofițer își dădu imediat seama că dușmanul aprinsese lanterna ca să aibă o țintă sigură și că în clipa următoare va detuna glontele. Se aruncă îndată la pământ și, datorită acestei prezențe de spirit, scăpă cu viață, căci nu atinsese încă pământul, când se și auzi împuşcătura. Glontele i-ar fi găurit țeasta; așa doar trecu pe lângă el.

— S-a trântit la pământ! Luminează în jos! auzi dânsul un glas, pe care-l recunoscu imediat ca fiind al căpitanului Richemonte.

Lumina lanternei îl învălui din nou, dar dânsul se azvârli cu toată puterea în laturi, și tocmai la vreme, căci detună a doua împuşcătură și un al doilea glonte izbi caldarâmul chiar alături de dânsul.

Cele două focuri fuseseră trase, dar dacă țintașul ar mai fi avut încă un pistol, de bună seamă că Greifenklau ar fi fost pierdut.

Așa, se ridică cu iuțeala fulgerului și se năpusti asupra celor doi indivizi. Un pumn bine țintit zbură lanterna din mâinile unuia dintre agresori, făcându-l s-o rupă la fugă. Apoi tânărul ofițer îl înhăță pe căpitan.

— Acum nu-ţi mai dau drumul, mizerabile! răcni el.

Îl ţinu strâns şi vru să-l trântească la pământ, dar Richemonte dădu drumul pistolului, ca să aibă mâna liberă, şi-l prinse pe locotenent de piept. Acesta însă era apărat de zale.

— Laşule, scrâşni francezul. Te ascunzi îndărătul cuirasei?

Îl apucă de braţul rănit şi Greifenklau scoase un strigăt de durere.

— Aha, tocmai locul nimerit! zise ticălosul.

Adunându-şi toate puterile, strânse cu amândouă mâinile. Greifenklau fu nevoit să-i dea drumul, ca să-şi elibereze braţul rănit. Izbuti să facă aceasta, dar duşmanul scăpă şi o rupse la fugă. Tânărul se repezi după el, dar se poticni şi căzu la pământ. Datorită acestui fapt, fugarul câştigă un avans considerabil.

Greifenklau încercă să recupereze. Dându-şi seama că ecoul paşilor săi îl acoperă pe acela iscat de paşii ticăloşilor, se opri şi-şi descălţă cizmele. Observă atunci că se găseşte în apropierea locuinţei mareşalului şi, cum tocmai trecea de santinelele din faţa reşedinţei, le strigă, fără a-şi încetini alergarea:

— Sunt locotenentul von Greifenklau, aveţi grijă de cizmele mele!

Şi continuă să gonească după duşmanii săi, care în vremea asta i-o luaseră cu mult înainte.

Din fericire paşii se auzeau foarte bine, şi, cum era un alergător de forță, nădăjduia să-i ajungă curând. Cuirasa pe care o purta îl împiedica la fugă. Cu toate acestea, distanța dintre dânsul şi ceilalți se micşora tot mai mult.

La un moment dat însă, cei doi se despărţiră, unul cotind-o la stânga, într-o străduţă laterală, pe când celălalt alerga tot înainte. Neştiind pe care să-l urmeze, se opri nelămurit, pentru a trage cu urechea.

Străduţa cea lăturalnică părea să nu aibă caldarâm, astfel că paşii fugarului nu puteau fi auziţi. De asemenea, ea ar fi putut duce într-o intersecţie mai mare, unde duşmanul s-ar fi putut face nevăzut cât ai clipi. De aceea, hotărî să se ia după celălalt, care pornise drept înainte.

După câţiva metri însă, băgă de seamă că și el se abătu înspre stânga. Era nevoit să se oprească la fiecare colţ de stradă și să piardă o mulţime de vreme ascultând dincotro se auzeau paşii.

Întunericul, de asemenea, îl împiedica să înainteze repede în cele din urmă, se pomeni iarăși în faţa unei ulicioare lăturalnice, în care paşii fugarului păreau a se pierde. Înaintă câţiva metri, privi cu atenţie în jur şi înţelese că se afla pe aceeaşi străduţă prin care se făcuse nevăzut celălalt.

Era limpede că cei doi intenționau să se întâlnească aici.

Dibui prin întuneric la dreapta și la stânga. Drumul era foarte îngust. La dreapta se întindeau zidurile dosnice ale caselor, iar la stânga părea să fie un zid lung de grădină. Tiptil-tiptil, înaintă de-a lungul acestuia.

Deodată i se păru că aude un zgomot ca acela făcut de o cheie răsucită într-o broască veche. Ciuli urechile și zgomotul se repetă foarte aproape de el, venind dinspre zidul grădinii.

Înainta în vârful picioarelor și auzi șoapte.

Dibuind cu mâna, Greifenklau simţi o portiţă care se afla în zid, iar îndărătul acesteia, adică în grădină, se certau cei doi indivizi, care habar n-aveau că urmăritorul lor se afla atât de aproape.

- A fost o zi afurisită râu! zise unul dintre ei.
- Numai dumneata ești vinovat, răspunse celălalt.
- Eu? Cum adică?
- Întâi ai dai greş cu pumnalul, apoi ai ţintit aiurea.
- Cum aş fi putut să-l nimeresc, când ai luminat atât de prost? Şi apoi, de ce ai luat-o la sănătoasa? Amândoi l-am fi putut trimite pe lumea cealaltă, dar m-ai lăsat singur şi-ai şters-o ca un laş.
- N-ai auzit strigătul acela, tocmai în clipa când dădeam să aprind lanterna?
- Ba cum nu?! Cine să fi fost? Totul ne merge prost de la un timp încoace. Dar mai e și mâine o zi. Iar a amâna nu înseamnă a renunța.
 - Firește. Hai să plecăm! Ăsta nu-i loc pentru discuții!
 - Cum ajungem înăuntru? Pe uşă?

— Nu, căci pe acolo am fi observați. Toți servitorii mei își închipuie că lucrez în bibliotecă. Ne urcăm de-a lungul verandei, apoi intrăm pe fereastră.

Glasurile se îndepărtară.

Greifenklau rămase nemișcat. După un timp auzi o fereastră închizându-se, ceea ce însemna că cei doi intraseră înăuntru.

Zidul era îndeajuns de înalt dar, folosindu-se de numeroasele-i crăpături și denivelări, se caţără până sus, dându-și apoi drumul în grădină.

Făcea un lucru primejdios. Ca neamţ, aici, la Paris, era privit cu ostilitate şi, dac-ar fi fost descoperit pe o proprietate particulară, viaţa lui n-ar mai fi valorat nici cât o para chioară.

Orientându-se cu greutate, porni în unghi drept tot înainte și ajunse curând în curtea unde se afla veranda despre care vorbise unul din cei doi.

"Pe aici s-au cățărat, își zise el. Dacă i-a ținut pe ei, o să mă țină și pe mine. În orice caz, voi încerca".

Dibui lanţurile şi se caţără pe ele ca pe o scară. Ajungând sus, cercetă acoperişul verandei şi-l găsi destul de trainic ca să-l susţină. Se ridică în picioare şi se pomeni în faţa unei ferestre care nu putea fi alta decât aceea prin care intraseră cei doi indivizi.

Încăperea dindărătul ei era neluminată dar, alături, întro odaie învecinată, o lampă mare împrăștia destulă lumina, ca să poată fi cu uşurință distinse siluetele a doi bărbați care umblau de colo-colo, cât se poate de agitați. Când trecură pe dinaintea ușii deschise, Greifenklau îi recunoscu imediat.

"Ah, căpitanul și baronul de Reillac! Mi-am închipuit eu!" își zise locotenentul.

- Da, ăsta e cel mai bun lucru! îl auzi spunând pe căpitan.
- ...şi astfel ajung, fără vărsare de sânge, în posesia ei, zise baronul. Nu știu însă dacă, în acest caz, voi avea tot

atâta de plătit...

- Asta e de la sine înțeles, căci fără consimțământul meu, praful s-ar alege de toată înscenarea...
- În sfârşit, fie şi aşa! Cred că... nici n-are rost să număr paralele... vei fi cumnatul meu şi, ca om de onoare, nu...
- Dacă izbutim... o să caute în zadar. Mai ales afurisitul ăla de Greifenklau...
- Principalul e, urmă baronul, să aflăm la ce oră... altminteri e prea târziu...
- Mâine voi ști sigur... spuse căpitanul... și o să te anunț din vreme... Va opune împotrivire...
- N-o să-l ajute prea mult, căci mă bizui pe ajutorul dumitale, zise baronul. În orice caz, e de așteptat... salvată cinstea Margotei, nu rămâne altceva de făcut decât... contez pe asta.

La aceste cuvinte, închise uşa şi Greifenklau nu mai putu auzi nici un cuvânt. Mai rămase câteva clipe dar, văzând că totul e în zadar, porni înapoi pe drumul pe care venise.

Căutând să memoreze cât mai bine împrejurimile, străbătu ulicioara de câteva ori, în sus și în jos, cercetă și străzile învecinate și, în cele din urmă, rămase încredințat ca putea reveni oricând în timpul zilei. Între timp, medita la cele auzite și trase concluzia că cei doi tocmai puneau la cale o nouă lovitură împotriva sa și a Margotei. Nu auzise, însă, îndeajuns, pentru a înțelege de ce natură va fi aceasta.

Greifenklau ajunse curând în strada în care locuia. Aplecându-se să-și ia cizmele de pe locul unde le lăsase, constată că acestea dispăruseră. Din pricina întunericului

Şi fiindcă mergea în ciorapi, santinelele nu-l observară, până când se apropie și-și spuse numele.

- Locotenentul von Greifenklau.
- Ah, domnul locotenent e poftit imediat la Excelenţa sa.

- Atât de târziu?
- Imediat. Spunea să nu vă duceţi întâi acasă.
- Păi... sunt desculţ...
- Cizmele le-a luat Excelența sa.
- Asta-i bună! Le-a confiscat?
- Nu știu. Ni s-a dat ordin să vă trimitem îndată la dumnealui, așa în ciorapi, cum sunteți.
 - Dacă-i ordin, n-am încotro.

Urcă scara și în vestibul îl întâlni pe subofițerul de gardă.

- Ce cauţi aici atât de târziu? îl întrebă Greifenklau.
- Am ordin să vă anunţ pe dumneavoastră.
- Care vasăzică sunt așteptat?
- Da.
- Atunci, fă-ți datoria!

Subofițerul plecă și trecu destul de mult timp până se înapoie, anunțându-l pe Greifenklau că putea intra.

După ce închise uşa în urma sa locotenentul înaintă trei paşi şi luă poziție. Blücher avea pipa în gură şi toată odaia era plină de un fum gros şi înecăcios. Pe masă trona o cupă japoneză de mare preţ, pe care mareşalul o folosise în chip de scrumieră, iar într-o fructieră de argint îngrămădise tot soiul de amnare şi fitile.

- Ce-o mai fi și asta? întrebă Blücher, părând teribil de mirat. Intri pe nebăgate de seamă, ca un tâlhar. Dar... Drace! Unde-ţi sunt cizmele?
 - Ordonaţi, Excelenţă!
 - Ei, bine, unde-ţi sunt cizmele?
- Nădăjduiesc că perspicacitatea dumneavoastră va contribui la dezlegarea acestei enigme.

Blücher surâse și ridică mâna amenințător.

— Tinere, lasă-te de bancuri! Știi prea bine că, după câte glume proaste am fost nevoit să înghit, am căpătat o adevărată intoleranță la cele bune!

Apoi, continuă, de data aceasta pe un ton serios:

- Nu mi s-a mai întâmplat niciodată să primesc vizita unui ofițer desculţ.
- Cu atât mai de neînţeles mi se pare mie un mareşal care şterpeleşte cizmele unui amărât de locotenent.
- Măi băiete, asta-i o glumă chiar mai proastă decât alea pe care-s învățat să le îndur! Mai bine taci și bagă la cap ce-ți zic eu: a fost mai adineauri aici cineva, care ar fi făcut ochii mari văzându-ți ciorapii. Ia te uită la ei cum arată! Sunt mai murdari ca niște obiele de geambaş. Caută degrabă în dulapul de colo și vâră-te în ciubotele alea ale tale!

Greifenklau deschise dulapul și, printre sfeșnice de argint și vase aurite, dădu, într-adevăr, peste neprețuitele-i încălțări. Le scoase afară și le încălță în prezența mareșalului.

— Acum ai redevenit Hugo cel adevărat și te poți arăta chiar și persoanelor ceva mai simandicoase decât mine, zise Blücher. Ia du-te la ușa aceea și ciocănește într-însa!

Greifenklau, curios, făcu întocmai și nu mică-i fu mirarea când ușa se deschise:

- Margot!
- Hugo!

Se îmbrăţişară, fără a se sinchisi de bătrânul mareşal. Apoi, tânărul se aşeză alături de logodnica sa şi începu să povestească, în vreme ce Blücher umbla de colo până colo prin odaie, fumând ca un turbat.

Greifenklau istorisi totul, fără să scape nici un amănunt. Margot își sprijinise capul pe umărul lui și plângea de fericirea de a-l fi regăsit. Amândoi îl considerau pe Blücher apropiat, ca pe un părinte, față de care nu simțeau nevoia să-și tăinuiască nici cele mai intime emoții.

La urmă, însă, mareșalul izbucni furios:

- Grozav! Propriul frate! Şi ce ai de gând să faci, băiete?
 - Să-i răpun pe amândoi, oriunde îi voi găsi.

- Nu! Îţi interzic să te gândeşti măcar la una ca asta! Ai înţeles?
 - Excelenţă...
- Spanac... Am fost nevoit să-i făgăduiesc duduii de colo...

Şi arătă spre Margot. Greifenklau o privi în ochii umezi.

- Tu vrei ca eu...
- Hugo, nu te gândești că e, totuși, fratele meu?
- Bine, dar baronul de Reillac?
- Lasă-l și pe el în plata domnului.
- Da, aşa să fie! întări mareşalul, mişcat. Rebeca a adunat și ea cărbuni încinși la căpătâiul lui Herod...
- Dar dacă nu le smulgem colții, putem fi expuşi oricând la o nouă nenorocire. De altfel, au și pus la cale o nouă ticăloșie...
- Lăsaţi pe mine! zise Blücher. În loc să-i facem pe dânşii nevătămători, voi încerca să vă pun la adăpost; tot acolo ajungem. Ce-ai zice dacă te-aş trimite la Berlin, tinere?
 - Excelenţă, şi să rămână Margot singură?
- Nici vorbă. De altfel, m-am sfătuit cu dânsa despre acest lucru. Doamna Richemonte are în Belgia o rudă apropiată, la care vor pleca încă de mâine. În felul acesta, cei doi ticăloşi vor fi nevoiţi să-şi pună pofta-n cui!
 - E o idee minunată, Excelenţă.
- Vezi! Mi-am dat seama azi că aş fi putut deveni un foarte bun agent secret. Cât despre tine, băiete, le conduci pe cucoane la destinaţie, apoi te cari la Berlin. Vei afla mai târziu pentru ce. Dar nu te mişti de aici azi, toată ziua, ca să-mi dai o mană de ajutor, să pregătesc hârţoagele necesare.
 - Ordonaţi, Excelenţa!
- Bun! Acum, condu-o pe duduia acasă, ca un adevărat cavaler, și fix la ora nouă te aștept să ne punem pe lucru. Deseară ne vom vedea iarăși cu toții. Dar, ca să nu vi se mai întâmple ceva, vă dau o gardă de opt oameni înarmați

până-n dinți, patru pe o parte și patru pe cealaltă. Uite ordinul, băiete! Prezintă-l jos la postul de gardă! Și, acum noapte bună, copii!

Încadrați de gardă, ajunseră cu bine la locuința doamnei Richemonte. Margot, aflată încă sub influența întâmplărilor precedente, nu se putu stăpâni și o trezi pe mama sa.

Bătrâna se sperie aflând de primejdia prin care trecuse locotenentul, precum şi de imprudenţa de care dăduse dovadă Margot încumetându-se, noaptea, singură, pe străzi; dar având în vedere că totul se terminase cu bine, se linişti curând şi găsi binevenită propunerea mareşalului. Fusese invitată de nenumărate ori la rudele din Belgia, dar nu se gândise niciodată să se ducă. Era încredinţată, deci, că va fi primită cu braţele deschise şi trimise îndată o scrisoare în care îşi anunţa sosirea şi pe care Greifenklau se însărcina s-o expedieze urgent.

Se înțeleseră să se pregătească de drum în cea mai desăvârșită taină. Chiar servitoarea urma să fie concediată, fără să i se spună nimic. Din Belgia mama și fiica plănuiau să se îndrepte spre Berlin, unde urma să aibă loc nunta. De aceea luară hotărârea să nu se încarce cu bagaje grele, iar mobilele să fie vândute pe sub mână. Blücher însuși urma, să se ocupe de întreaga afacere, astfel încât, noua adresă a celor două femei să rămână tăinuită de eventualele priviri indiscrete.

Tot sfătuindu-se și punând lucrurile la cale, trecu vremea. Se făcu ziuă și, de îndată ce bătu ora opt, Greifenklau plecă la mareșal. Câtă vreme ei aveau să-și vadă de treburile lor, mama și fiica urmau să se pregătească de drum.

Bătrâna fusese mereu suferindă în ultimul timp. Necazurile pricinuite de fiul ei vitreg o doborâseră de tot, astfel încât seara fu nevoită să se culce, pentru a fi odihnită a doua zi.

— Crezi că va veni mareşalul? o întrebă pe Margot.

- Dacă nu vine, ne va invita la dânsul, răspunse fata. Zicea că astă-seară ne vom vedea cu toţii, ca să discutăm ce mai e de discutat.
- Dacă vine, să mă scoli. Dacă însă ne invită la el, caută să mă scuzi, căci mă simt prea slăbită ca să pot merge. Voi găsi mâine timp să-mi iau rămas-bun de la dânsul şi să-i mulţumesc pentru tot ce-a făcut pentru noi.

8. Răpirea

Ziua se scursese cu pregătirile pentru plecare. Se întunecase, iar Blücher aprinsese minunatul său candelabru cu șase brațe, dar nu înainte de a da jos chipiul de militar, care stătuse spânzurat acolo tot timpul zilei.

Greifenklau lucrase de zor cu mareşalul. Primise o însărcinare secretă la Berlin şi, în acest scop, bătrânul îi dictase un şir întreg de scrisori.

- Se zice că Maiestatea Sa vrea să plece în Anglia, unde va fi sărbătorit ca salvator al Europei. Dacă Regele primește invitația, atunci n-am încotro și trebuie să mă duc și eu. O să ne plimbe pe acolo săptămâni întregi și alte săptămâni vom pierde cu întoarcerea acasă. De aceea trebuie să-mi găsesc un om de încredere, care în vremea asta să stea cu ochii deschiși, ca să pot afla ce se întâmplă pe acasă. Am dușmanii mei, mari și mici. Ai înțeles?
- Foarte bine chiar, Excelență! răspunse Greifenklau, zâmbind.
- Văd eu că nu ești băiat prost, tinere; de aceea te-am și ales. Știu că-ți pot vorbi fără ascunzișuri. Ia spune-mi, ce au făcut ăia cu Napoleon?
 - L-au deportat.
 - Unde?
 - În Elba.
- Bun! Oricum, habar n-am de unde vine și ce hram poartă țara asta. Nici măcar numele nu i l-am auzit vreodată!
 - E o insulă.
 - Bine, bine, dar ce fel de insulă?
 - O insulă deschisă.
- Foarte bine, băiete! Numai să nu fie atât de deschisă, încât *Bonasvarte* ăla s-o poată șterge exact când ne e nouă lumea mai dragă! Şi principalul lucru: unde e insula asta?

- Pe lângă Italia.
- Aha, deci foarte aproape de locurile în care Împăratul e adulat ca un zeu! Capete de tărâţe! Din partea mea să-l fi deportat și în Italia, dacă alt loc mai bun n-au fost în stare să găsească, dar nu pe insula Elba, ci în măruntaiele Vezuviului. Acolo i-ar fi fost și destul de cald. Ascultă ce-ţi spun eu, băiete, n-am încredere în povestea asta! Să vezi că individul se întoarce înapoi.
- Şi eu sunt de aceeaşi părere, Excelență. Are mulți partizani în Franța. Întoarcerea lui va fi chiar salutată cu entuziasm.
- Întocmai. Noi soldaţii, ne-am dat toată osteneala să dăm cu dânsul de-a azvârlită, iar afurisiţii de conţopişti i-au păstrat deschisă uşa din dos, ca să poată strecura cât mai curând înăuntru. Idioţii ăştia ar trebui pisaţi cu toţii într-un mortier şi, după aceea, azvârliţi binişor în aer! Şi mai fac un congres de pace! De parcă Europa ar fi totuna cu anteriul lui Arvinte: iei un petecuţ de ici, îl lipeşti colo şi... gata treaba! Unde mai pui că nici nu vor apuca să isprăvească bine cu trebuşoara asta şi se vor pomeni că Napoleon, în spatele lor, le şi dă peste degete Atunci, băiete, să-i vezi, ce le-ar mai rămâne de făcut?!
 - Vor striga: "Ajutor! Să vină Blücher!"
- Da, aşa o să se întâmple. Ai dreptate. Şi tot ce-au izbutit, să însăileze amărâții de cârpaci, cu ața și cu acele lor, voi fi eu nevoit să stric cu sabia; asta e mai sigur decât orice. De aceea trebuie să te duci tu la Berlin, să mă ajuți să-i fac pe domnii de acolo să le vină mintea la cap. O să-mi scrii regulat și eu o să-ți răspund tot așa. Şi dacă nu vei putea să-mi citești hieroglifele, atunci mai bine pui scrisorile pe foc, decât să le arăți cuiva. Şi acum, înainte! O să-ți dau indicații scrise.

Cei doi lucrară până seara, când mareșalul zise:

— Acum zvârle tocul în sobă, călimara de perete și vâră în buzunar hârțoagele! Du-te la Margot și spune-i să

poftească puţintel încoace. Mai avem de pus la cale unele lucruri.

Greifenklau plecă repede, să ducă la îndeplinire ordinul mareșalului.

Era întuneric și, când începu să coboare strada, o trăsură trecu în trapul cailor pe dinaintea lui, cotind în Rue d'Ange. El nu-i dădu nici o atenție.

Când ajunse la locuința logodnicei sale, servitoarea îi deschise. El salută și întrebă:

- Unde e domnişoara?
- A plecat.
- Încotro?
- La mareşalul Blücher.
- Zău?! Ciudat! Dar doamna Richemonte, s-a dus și dânsa, nu?
 - Nu.
 - Cum adică, domnişoara Margot a plecat singură?
 - A venit un ofițer după dânsa.

Greifenklau tresări.

- Ce fel de ofițer? întrebă el. German?
- Nu știu. Întrebați-o pe conița.
- Anunță-mă, te rog, imediat!

Doamna Richemonte fu foarte surprinsă aflând că Greifenklau voia să-i vorbească.

- Margot a plecat la mareşal, domnule locotenent, îl anunță ea, în loc de orice introducere.
 - Când?
 - Acum câteva minute.
 - Cu o trăsură?
 - Da.
- Am întâlnit-o. Mi s-a spus că a plecat împreună cu un ofițer german.
 - Așa e. Un ofițer de ordonanță al mareșalului.
 - Un ofițer de ordonanță? Cu neputință!
 - Sau un aghiotant.
 - Nici asta nu se poate.

 Oricine-ar fi fost, mareşalul l-a trimis să ne invite pe amândouă la cină.

Greifenklau păli, dar se feri să-și dea în vileag emoția.

- S-a prezentat în vreun fel? se interesă, încercând să păstreze un ton firesc.
 - Nu știu, nu l-am întrebat, ba nici măcar nu l-am văzut.
 - Aţi fost invitată şi dumneavoastră?
- Da, însă m-am scuzat, deoarece nu mă simt deloc bine.
 - Atunci, am făcut o mică greșeală.
 - Anume?
- Nu știam că mareșalul a fost atât de atent, încât să trimită o trăsură; credeam că am obligația de a veni să vă iau. Mă iertați, dar timpul mi-e măsurat.
- Du-te, dragul meu, și fii atât de bun să mă scuzi încă o dată față de mareșal. Înainte de plecare voi încerca să-i fac o vizită.

Greifenklau plecă.

Nu-şi trădase mai deloc spaima de care fusese cuprins, deși era aproape încredințat că se întâmplase ceva rău cu Margot. Alergă înapoi la mareșal și dădu buzna în odaia acestuia, cu obrajii congestionați și cu răsuflarea tăiată.

- Drace, trebuie să fi alergat, nu glumă! zise Blücher. Ce s-a întâmplat?
 - Margot e aici. Excelență? gâfâi locotenentul.
 - Nu. Credeam că o aduci tu.
 - Aşadar, Excelenţa voastră n-a trimis o trăsură?!
 - Nu.
 - Şi nici un ofițer de ordonanță?!
 - Nu.
- Atunci să știți că Margot a fost răpită. Trebuie să plec imediat.

Se îndreptă spre ușă, dar Blücher ordonă:

— Stai! Stânga-mprejur! Or, n-ai aflat până acum, mârlanule, că n-ai voie să pleci până nu te concediez eu? Ce soi de militar eşti, dacă nici atâta lucru nu ştii?! Ia

spune, ce s-a întâmplat cu Margot? Trebuie să aflu și eu, căci dacă e la mijloc vreo nouă ticăloșie, nu trebuie să te azvârli orbește în primejdie, ci să procedezi cu cap. M-ai înțeles, tinere?

Greifenklau îşi dădu seama că bătrânul avea dreptate şi încercă să se calmeze.

- Margot a fost răpită, Excelență.
- Asta ai mai spus-o o dată. Dovedeşte!
- Acum câteva minute a venit o trăsură după dansa.
- Cu un ofiţer?
- Da.
- Ce fel de ofițer?
- Nu știu. Bătrâna nu l-a văzut. S-a dat drept ofițerul dumneavoastră de ordonanță.
 - Al meu?!
 - Da, și le-a invitat la cină.
 - Drace!
- Doamna Richemonte s-a scuzat că nu se simte bine și nu poate veni.
 - Şi Margot a căzut în plasă?
 - Da.
 - Încotro au luat-o?
- În jurul acestei străzi eu însumi am întâlnit trăsura când am ieşit de la dumneavoastră.

Greifenklau era grozav de agitat și emoția îl făcuse să răgușească. Începu și Blücher să umble de colo-colo prin odaie.

- Asta e o minciună sfruntată, o ticăloşie fără seamăn! zise el. Eu n-am trimis pe nimeni. Da, a fost răpită, dar de cine?
 - De cine altul decât de baronul de Reillac?
- Drace, nu m-am gândit că pot duce gluma atât de departe! Şi drăgălaşul ei de frate vitreg e şi dânsul amestecat în tărășenia asta!
 - Fără îndoială, Excelență.
 - Dar unde au dus-o?! Dacă am şti!

- Nu mi se pare prea greu de ghicit: la locuinţa lui Reillac.
 - De ce crezi asta?
- Pentru că am băgat de seamă aseară că acolo este cartierul lor general. Vă aduceţi aminte, Excelenţă, ce spuneam că am auzit? Căpitanul urma să capete astăzi anumite informaţii. Oh, şi-mi pot închipui acum ce planuri au cu Margot! Trebuie să plec cât mai repede! Vă rog să-mi îngăduiţi, Excelenţă!
- Da, da, numai că n-am de gând să te las singur! Ai arme?
 - N-am nici una la mine.
- Atunci ia câteva pistoale de-ale mele. Crezi că vom putea găsi casa baronului?
 - Mi-am întipărit-o foarte bine în memorie.
 - Bine, atunci o vom lua cu asalt.

Blücher îşi încinse sabia, şi luă din panoplie două pistoale, cu un aer atât de bătăios, încât ai fi zis că se duce la război. Nici Greifenklau n-avea vreme de pierdut, dar un gând neexprimat îl făcea să ezite.

- Excelență, remarcă el, sabia o să vă împiedice.
- În ce fel?
- Va trebui să ne cățărăm pe un zid și pe o verandă.
- Bine, atunci o las acasă. Crezi că ne vom descurca singuri?
 - Nu știu. Depinde de împrejurări.
 - Putem lua câțiva băieți buni din corpul de garda.

Greifenklau rămase pe gânduri.

- Avem dreptul să intrăm așa, cu una cu două, Excelență? întrebă el.
 - De ce nu?! Ne urcăm pe verandă și spargem geamul.
 - Violare de domiciliu.
 - Spanac! Nu ne poate face nimeni nimic.
 - E interzis să se pătrundă într-o casă, fără autorizație.
 - Indivizii ăia au răpit-o pe fată și asta scuză orice.
 - Putem dovedi? Vom fi lăsaţi să cercetăm?

Blücher făcu o mutră necăjită.

- Cam ai dreptate, băiete, zise el.
- Vă gândiţi ce scandal ar izbucni, Excelenţă?
- Hm... da!
- Mareşalul Blücher pe banca acuzării pentru violare de domiciliu!
 - Urât de tot.
- Şi încă într-o ţară străină! Urmările ar putea fi extrem de neplăcute!
 - Da, da. Dar trebuie, totuşi, să acţionăm cumva!
 - Să căutăm o cale legală... Aş zice...
 - Dă-i drumul!
- Ne ducem la Primăria arondismentului. Aha, la primarul de cartier! În fața mea n-o să facă el mofturi!
- Aşa cred şi eu. Îi spunem ce bănuim şi-i cerem să meargă cu noi la baron, ca să facem cercetări.
- Foarte bine, dar vezi că e francez și știi bine, corb corb...
 - Îl convingem noi să accepte.
- Poate... Dacă luăm cu noi câţiva din grenadierii mei pomeranzi.
- De acord, Excelență, dar fără să bată la ochi. Îi pitim sus pe verandă, unde vor aștepta semnalul nostru poate cor și iscodi ceva.
- Bună idee! Avem, care vasăzică, un plan pe care, negreșit, îl vom duce la îndeplinire. Știi unde e Primăria?
 - Da. Tocmai peste drum de străduţa baronului.
- Minunat! În felul acesta nu pierdem vremea. Ia pistoalele astea două!

Fiecare vârî în buzunar câte două pistoale încărcate, apoi coborâră la postul de gardă. Apariţia mareşalului înarmat stârni oarecare senzaţie. Soldaţii luară poziţie de drepţi.

Blücher îi cercetă repede cu privirea.

— Mă', ăla de colo, nu ești tu August, cel cu care am stat de vorbă ieri?

- Ba da... Excelență.
- N-aţi venit să vă luaţi banii.
- Excelenţă...
- Ce?
- Ar fi părut o cerșetorie...
- Mai să fie, da' mândru mai eşti, măi August! Mă bucur că te-am văzut și vreau să-ţi ofer un prilej grozav de te face remarcat. Ei, ce zici? Te pricepi la căţărat?
 - Da. Excelenţă.
 - Chiar şi când e vorba de o verandă?
 - Fireşte.
- Atunci e bine. Mai ia cu tine trei care se pricep și ei la treaba asta. De arme n-aveți nevoie. Restul o să-l aflați mai târziu. Dar repede!

În câteva clipe, cei patru erau gata. Greifenklau se așeză în frunte. Odată ajuns în fața portiței grădinii, le zise:

- Căutăm o femeie, despre care se presupunem că a fost adusă aici cu forța. Săriți zidul ăsta și vă furișați drept înainte, spre curtea și veranda de colo. Urcați și căutați să iscodiți ce se petrece. Dar băgați de seamă, să nu dea cineva peste voi! La semnalul nostru, intrați pe fereastră.
- Da, întregi mareşalul: îndată ce-oi striga: "August, înăuntru!", spargeți fereastra și pătrundeți în cameră.

August Liebmann se simţi măgulit. Nu era băiat prost, aşa că întrebă imediat:

- Excelență, doamna aia a venit pe jos sau cu trăsura?
- Cu trăsura, firește. Dar de ce întrebi?
- Acum vreun sfert de ceas a intrat o trăsură în strada asta.
 - Ah! Ce fel de trăsură?
 - Una dintr-aia de lux!
 - De unde știi asta?
- Am văzut-o cu ochii mei. Ofițerul de serviciu m-a trimis la Primărie și atunci am observat, trăsura cotind încoace.

— August, cu prilejul acesta, ai izbutit să-ţi dezminţi numele! Ei, începeţi treaba! Vedeţi să nu vă zărească cineva!

9. Mareşalul "Înainte!"

În vreme ce soldații urcau pe verandă, încercând să facă cât mai puțin zgomot posibil, Greifenklau și Blücher se îndreptară spre Primărie. Întrebară pe un funcționar inferior de primar și li se indică biroul acestuia. Îl găsiră aplecat deasupra lucrului. Răspunse la salut dând din cap și-și văzu de scris.

Blücher tuşi încetişor, dar deoarece primarul nu se sinchisi nici de data aceasta, mareşalul îl întrebă pe Greifenklau în şoaptă:

- Cum se zice nătărău pe franţuzeşte?
- Benet, răspunse locotenentul, cu fereală.

Blücher făcu un pas înspre biroul primarului și răcni:

- Benet, benet!

Ca muşcat de şarpe, acesta sări în sus de pe scaun.

— Ce înseamnă asta?

Blücher îi puse mâna pe umăr:

- Ştii nemţeşte?
- Da.
- Ei, dacă aș fi știut asta, aș fi spus același lucru, dar folosindu-mi limba materna.

Primarul își împinse ochelarii pe frunte și-l fulgeră cu privirea pe mareșal.

— Domnule, începu el, cum puteți cuteza, aici în cabinetul meu...

Se întrerupse brusc. Abia acum îl recunoscu pe mareşal. Pe chipul lui se întipări spaima.

— Se pare că mă cunoști, băiatule! zise Blücher, prietenos.

Primarul făcu o plecăciune adâncă.

- Ce ordonaţi, Excelenţă?
- Mai înainte de orice, tinere, aș dori ca pe viitor să nu mai fii nătărău. Cine vine la tine, vrea să-ţi vorbească, şi nu

să-ţi vadă chelia. Ai înţeles? Apoi, aş vrea să ştiu dacă ai puţintel timp pentru mine.

- Vă stau la dispoziție.
- Minunat! Îl cunoști pe baronul de Reillac?
- Chiar foarte bine. Am onoarea să-i fiu cumnat.
- Din ce în ce mai bine! Hm! Dar de unde vine înrudirea asta?
 - Sunt căsătorit cu sora lui.
- Dacă știam asta adineaori, nu m-aș mai fi mirat că ești nătărău.

Primarul înghițise până acum toate înțepăturile mareșalului, dar de data asta îi sări ţandăra.

- Excelența voastră uită că sunt funcționar public.
- Când te-am văzut înainte stând pe scaun, păreai mai degrabă vreunul din idioţii ăia împietriţi de prin templele budiste. Noroc că mi-ai adus aminte. Eşti primarul, nu?
 - Chiar aşa!
- Bun! Pune-ţi surtucul, zvârle-ţi pălăria pe cap şi vino cu noi!
 - Unde?
 - Până la cumnățelul dumitale!
 - Şi pentru ce anume?
 - Ai să vezi la momentul potrivit.
 - Excelență, permiteți-mi să vă spun că trebuie să știu.
- Iar dumneata, îngăduie-mi, de asemenea, să-ţi repet c-ai să afli la faţa locului! Vrei sau nu vrei să mergi?

Primarul își scoase mânecuțele, își puse pardesiul, luă pălăria și se declară dispus să-i însoțească pe cei doi. Ajunși în stradă, îl luară la mijloc și Blücher zise:

- Domnule primar, vei fi auzit, poate, că sunt cam sucit. Totuși, sunt un om de bine și acum vreau să-ți vorbesc ca unui reprezentant al statului și al ordinii. Avem nevoie de ajutorul dumitale.
 - În ce privință?
 - Unei mame i-a fost răpită fiica.
 - Ah, răpire de persoană! Asta-i rău! Cine-i fata?

- Domnişoara Richemonte.
- O fi sora căpitanului cu același nume?
- Întocmai. Îl cunoști?
- L-am văzut de câteva ori la cumnatul meu. Când a fost răpită?
 - Acum vreo jumătate de ceas.
 - Şi cine a făcut asta?
 - Aici e aici! Îl bănuim pe cumnatul dumitale.

Primarul se opri locului, ca ţintuit.

- Pe cumnatul meu? Baronul?
- Da, aristocratul ăla de ultimă oră!
- Dar de ce să fi făptuit el aşa ceva, Excelenţă?
- Pentru că e un nemernic, în stare de orice ticăloșie!
- Excelență, mă iertați, dar nu pot îngădui să vorbiți astfel despre o rudă a mea...
- Spanac! Legăturile dumitale de rudenie nu ne interesează. Cumnatul dumitale vrea să se căsătorească cu duduia aceea, dar ea nu-l iubește. Domnul de colo, un tânăr prieten de-al meu și un ofițer merituos, este logodnicul fetei. Noaptea trecută cumnatul dumitale, împreună cu Richemonte, l-au atacat în mod laș pe stradă, slobozind două gloanțe asupra lui. Atentatul a dat greș însă, și atunci baronul s-a hotărât s-o răpească pe fată.
 - Cu neputinţă!
- Ia te rog să nu mai îndrugi prostii! Când eu, bătrânul Blücher, spun că e așa, trebuie să crezi, altminteri te iau toți dracii! Pentru mârșăvia asta s-a folosit chiar de numele meu și a trimis pe un individ deghizat în ofițer german la fată, ca s-o invite la mine la cină. Trăsura s-a îndreptat apoi spre locuința baronului.
- Dar, Excelență, toată istoria asta sună atât de fantastic, încât...
- Domnule! tună Blücher. Crezi dumneata că am venit cu armata mea în Franţa şi-am cucerit Parisul numai ca să povestesc o fabulă unui primar de arondisment? Ceea ce spun e purul adevăr!

- Dar ce doriți de la mine?
- Cumnatul dumitale locuiește în acest arondisment, nu-i așa?
 - Ba da.
- Ei bine, vrem să facem o percheziție la dumnealui acasă.
 - Şi v-aţi găsit tocmai pe mine să vă ajut?
 - Fireşte. Eu respect legile, domnule primar.
- Atunci îmi pare rău că trebuie să vă spun, dar o percheziție domiciliară este cu neputință.
 - Şi de ce, mă rog?
 - Există anumite condiții prealabile, care...
- ...care, în cazul nostru, sunt îndeplinite întocmai, îi tăie vorba mareșalul. Pentru o percheziție domiciliară se cer două condiții.
 - Ba mai multe, mult mai multe.
- Aiurea! Pentru o percheziție domiciliară e nevoie în primul rând de o casă și, în al doilea rând, de persoana care percheziționează. Atât și nimic mai mult.

Casa există, percheziționând de asemenea, aș putea spune că suntem chiar mai mulți. Nu ai nici un motiv să te sustragi, domnul meu.

- Totuși, refuz categoric!
- Atunci, refuză dumneata cât poftești, pe noi n-o să ne deranjeze asta deloc. Vei avea doar bunătatea să ne conduci la scumpul dumitale cumnățel. Unde a casa, Greifenklau?
 - Colo, Excelență!

Curând ajunseră la poarta casei. Câteva ferestre de la primul etaj erau încă puternic luminate.

Mareşalul sună și portarul deschise.

- Aici locuiește baronul de Reillac? întrebă locotenentul.
 - Da, domnule.
 - E acasă?
 - Da.

- Mai e cineva la dânsul?
- Cred că domnul căpitan Richemonte.
- Şi mai cine?
- Nimeni altcineva.
- Aţi auzit? zise primarul, triumfător.
- Ce să fi auzit? întrebă Blücher, împingându-l pe scară în sus. Îţi închipui cumva că suntem atât de idioţi precum crezi dumneata? Ori, crezi oare că cel ce răpeşte o fată şi şi-o aduce acasă are, înainte de toate, grija să anunţe portarul? Dumnezeu să-ţi dea mintea care-ţi lipseşte! Greifenklau, sună!

În vreme ce locotenentul și mareșalul se duceau împreună la Primărie, Margot începu să se trezească din amețeală.

Puţin timp după ce se întunecase, o trăsură închisă, condusă de Pierre, "ordonanţa" baronului, adusese la locuinţa doamnei Richemonte, un tânăr deghizat în ofiţer german. Totul mersese strună. Mama şi fiica, aşteptându-se la o invitaţie din partea mareşalului, nu avură nici o bănuială. Nu le miră faptul că nu venise Greifenklau să le ia, închipuindu-şi că tânărul mai avea de lucru cu superiorul său. Datorită pregătirilor de călătorie, doamna Richemonte era atât de obosită, încât trebui să refuze invitaţia, ceea ce se potrivea de minune cu planul mizerabililor. După scurt timp, Margot se şi afla în trăsură, alături de "ordonanţă", care se folosi la momentul potrivit de picăturile acelea adormitoare, despre care pomenise cu o zi înainte Pierre stăpânului său.

Leşinată, Margot ajunse la locuința lui Reillac unde baronul și ticălosul de frate-său vitreg o legară fedeleş de un fotoliu. Gura îi fu astupată cu o batistă, ca să nu poată țipa când s-o trezi. După aceea, cei doi criminali se retraseră în sufragerie, ca să aștepte, la un pahar de vin, deșteptarea fetei. N-aveau nici o grijă, căci Reillac îndepărtase din casă toată servitorimea.

Şi iată că tânăra se trezi. Privi în jur şi se văzu într-o odaie necunoscută. Nu şi dădea seama cum ajunsese aici şi, vrând să-şi ducă mâna la frunte, observă că era legată, ba chiar că avea şi gura astupată. Atunci îşi aduse aminte de ofițerul de ordonanță care o luase de acasă şi-şi dădu seama că era victima unei ticăloşii.

Plimbându-și ochii prin odaie, observă că era singură. Unde se afla? O cuprinse spaima.

Deodată auzi un zgomot în spate. Fratele ei intrase în cameră. O privea cu braţele încrucişate pe piept, râzând batjocoritor:

 Aşa se întâmplă când te înjoseşti până la a deveni iubita unui neamţ.

Ea nu-i putu răspunde. Căpitanul avea chef să se joace ca pisica cu șoarecele, de aceea veni mai aproape și-i îndepărtă puțin batista de la gură.

— Îţi pare rău că te afli aici, cu mine, în loc să iei masa la Blücher, cu soldatul ăla al tău?

Margot rămase tăcută.

— Dar, slavă Domnului, s-a isprăvit! De acum încolo vei fi a altuia.

Ea tresări puternic.

- A cui?
- A baronului.
- Ah!... Tu i-ai dat o mână de ajutor?
- Întocmai.
- Dumnezeule sfinte! Şi mai zici că eşti fratele meu!
- Şi mai zici că-mi eşti soră! ripostă el, batjocoritor.
- Mama stie unde sunt?
- Asta-i bună! izbucni el în râs. Crezi c-am înnebunit?
- O să afle.
- Fireşte. Asta şi vrem.
- Când?
- La momentul potrivit.
- Nu pricep.
- Vei pricepe îndată. Fii atentă!

În clipa aceea intră baronul.

- Nemernicule! îi strigă ea. Așadar dumneata ești ticălosul care a făcut asta?
- Las-o mai moale! rânji el. Te afli acum în mâna mea și voi ști eu să te îmblânzesc.
 - Diavole!
- Da, sunt un diavol, iar dumneata un înger! Vom fi o pereche minunată.
- Niciodată! strigă dânsa. Dumnezeu o să mă ocrotească.

Se gândea la ceea ce-i povestise în ajun Greifenklau, când fuseseră la Blücher. Curajul îi reveni.

- Aşa, acum e a dumitale! zise căpitanul. Baroane, ţi-o predau! Fă cu ea ce-ţi place!
- Mersi! Şi eu îţi voi înapoia imediat una din poliţele dumitale.
 - Numai una?

Reillac râse și aruncă o privire obraznică spre Margot.

- Celelalte, după cununie!
- Atunci, ad-o încoace!
- O am în birou. Hai s-o punem întâi la adăpost pe duduia.
 - Unde?
- După cum știi, am o încăpere tainică, în care nu poți pătrunde decât printr-o ușă secretă. Acolo va fi mai în siguranță decât în sânul lui Avram.

Zicând aceasta, deschise uşa spre odaia alăturată, aceeași în care, cu o zi înainte, cei doi mizerabili, puseseră la cale planul lor mârşav.

Afară, pe acoperişul verandei, stăteau cei patru grenadieri aduși de Blücher. Izbutiseră să urce acolo fără să fie descoperiți, dar cum trecuse ceva timp de când așteptau fără a observa ceva deosebit, începuseră să-și piardă răbdarea.

- E plictisitor al dracului, şuşoti unul, după un timp.
- Zău aşa! încuviință altul.

- Gura! spuse August. Trebuie să veghem asupra fetei.
- Dar unde e?
- Colo înăuntru, de unde vin glasurile, firește. Dar țineți-vă fleanca, altfel nu s-aude nimic!

Cei patru ciuliră urechile.

- Parcă a strigat o muiere! zise August.
- O fi dânsa.
- Ce ziceţi, intrăm?
- Nu. Aveţi datoria să ascultaţi de mine, răspunse August. Mareşalul mi-a dat mie pe mână chestia. Chiar şi parola e numele meu. Ah, uite lumină!

O uşă fu deschisă înăuntru, apoi a doua. Cei doi ticăloşi o aduseră pe Margot chiar în odaia la a cărei fereastră se aflau cei patru grenadieri.

— Vedeţi să nu vă zărească! şuşoti August. Dar băgaţi bine de seamă ce se petrece!

Soldaţii începură să-şi împărtășească observaţiile:

- E legată de fotoliu.
- Şi are un căluş în gură.
- Drace! Ce-or fi făcând cu dânsa? Par-ar vrea să intre cu fotoliu și cu ea cu tot, prin perete, zău așa!
- Păi chiar asta și fac... ah! o ușă mascată! Aţi văzut cum se deschide?
 - Da, răspunse August, mândru.
- Cum oare? Eu n-am băgat de seamă. Prea a mers repede.
 - Nu ţie trebuie să-ţi raportez, ci lui Blücher.

Baronul și căpitanul dispăruseră în odaia cu ușă mascată, de unde însă se întoarseră curând iarăși în bibliotecă. Acolo baronul deschise un sertar secret al biroului, scoase dintr-însul o poliță și, întinzând-o lui Richemonte, zise doar atât:

— Tine!

Căpitanul i-o smulse din mână, o străbătu cu privirea, apoi o rupse în bucățele, pe care le vârî în buzunar.

Atunci se auzi clopotul de la poartă.

- Cine să fie? întrebă Reillac.
- Poate feciorul dumitale.
- Posibil! Aşteaptă, mă duc să văd.

Străbătu în grabă odaia până la sala de intrare, a cărei ușă o deschise. Dar în locul lui Pierre, se pomeni cu primarul. Ceilalţi doi stăteau ceva mai de-o parte, aşa că nu-i observă.

- Ah, tu! spuse baronul. Ce te aduce la mine, la o oră atât de târzie?
 - Vreau să-ți prezint pe acești doi domni.
 - Pe cine?!

Reillac ieși până în fața ușii, curios.

- Baronul de Reillac? întrebă Blücher, scurt.
- Chiar el.
- Domnul Richemonte e la dumneata?
- Da, răspunse celălalt, șovăind.
- Altcineva, nimeni?!
- Nu.
- Să vedem!

Baronul i se puse în drum.

- Vă rog să ţineţi seamă, domnule, zise el, că nu am oră de primire acum.
- În schimb, am eu oră de vizite, tinere, replică mareșalul, împingându-l în lături pe baron și intrând înăuntru. O să-ți dai seama îndată că nu glumesc.

Baronul văzu că n-are încotro și-i lăsă pe cei doi să intre.

- Unde-i Richemonte? întrebă mareșalul.
- În biblioteca mea.
- Să mergem într-acolo. Condu-ne!

Când intrară în bibliotecă, Richemonte fu tot atât de năucit ca și tovarășul său mai înainte. Totuși, era prea stăpân pe sine ca să-și trădeze spaima. Era sigur, însă, că-l așteaptă clipe grele, cărora numai cu multă îndrăzneală și sânge rece le va putea face față.

— Căpitanul Richemonte... Excelența sa mareșalul von...

Baronul avea intenție să mențină uzanțele, așa că încercă niște prezentări cât de cât solemne. Numai că Blücher, care n-avea chef de conversație, îl întrerupse cât ai clipi:

— Nu-i cazul să te osteneşti atât, căci am avut deja plăcerea să-l cunosc pe dumnealui... Unde-i domnișoara Margot?!

Conform vechiului său obicei, bătrânul mareșal își ataca inamicul frontal și fără menajamente.

- Unde altundeva decât acasă? ripostă căpitanul.
- Acasă! Hm! spuse Blücher, rotindu-şi privirea prin odaie.
 - Excelență, interveni Greifenklau, a ce miroase aici?
 Mareşalul trase aer în piept.
- Hm... un miros afurisit! Parc-ar fi cloroform. Măi băiete, să știi c-au adormit-o!
- Dacă i s-a întâmplat ceva, oricât de neînsemnat, Domnul să-l aibă în paza lui!
- Aşadar, scumpe baroane de Reillac, unde o ţii pe domnişoara Margot?
- Excelență, zău că nu înțeleg de ce-mi cereți informații despre o domnișoară în privința căreia numai locotenentul Greifenklau ar fi în măsură să vă informeze corect.
 - Asta a şi făcut, zise Blücher.
 - Atunci de ce mă mai întrebaţi pe mine?
- Pentru că dumnealui susține că Margot se află la dumneata.
- Ah! spuse baronul, zâmbind, până acum n-am avut încă onoarea s-o văd pe duduia la mine.
 - Nici astăzi?
 - Firește că nu.
 - Ne putem încredința?
 - Care vasăzică, vă îndoiți de adevărul spuselor mele?
 - Da.
- Domnule... în casa mea au acces numai oamenii civilizați. Cum vă puteți imagina că v-aș îngădui asta,

netam-nesam, să-mi cotrobăiți prin camere?!

Bătrânul făcu doi pași spre dânsul.

— Ce ai spus? Ticălosule! Adicătelea, noi nu suntem îndeajuns de civilizați pentru a putea călca pragul unuia de teapa dumitale?! Ei bine, am să-ți dau chiar acum o lecție de bună cuviință, pe care să n-o poți uita prea curând! Privește, cât de politicos pot fi când îmi dau osteneala!

Ridică dreapta și-l pălmui de câteva ori cu atâta putere pe baron, încât se părea că vrea să-i sfărâme capul.

— Excelență, pentru numele lui Dumnezeu! strigă primarul îngrozit.

Căpitanul se pregătea să sară asupra lui Blücher, dar Greifenklau trase amândouă pistoalele.

— Stai! Cine se atinge de Excelenta sa e un om mort! Richemonte se dădu înapoi.

Baronul rămase atât de năucit, încât nici n-avu răgazul să se gândească la apărare, doar când Blücher termină cu el, ridică pumnul, furios. Mareşalul, însă, îi şi vârî pistolul sub nas, răcnind:

— Jos labele, mizerabile!

Mâna baronului căzu inertă.

- Așa ceva n-am mai pomenit, domnilor! exclamă primarul. Excelență, trebuie să-mi îngădui observația că o asemenea intervenție, cu totul nelalocul ei...
- Tu să taci! îl întrerupse Blücher. Totul decurge cât se poate de normal... Greifenklau a avut grijă ca licheaua de căpitan să primească ceea ce i se cuvenea; și-a venit vremea să-l învăţ și eu pe celălalt derbedeu regulile buneicuviinţe. Unele mutre sunt special făcute pentru a primi palme!
- Dar văd că Excelența voastră mai are și pistoalele în mână...
- Da, din prevedere. Aseară, unul din ăștia doi a tras două focuri asupra locotenentului, în vreme ce celălalt îi ținea lanterna. Cu astfel de oameni trebuie să fii prevăzător.

- Ce calomnie! strigă baronul.
- Ce minciună! mai puse și căpitanul paie pe foc.
- Ia te uită, nici palmele nu-i învață minte! Ca niște mere care sunt atât de putrede, încât au început să și pută; nu mai e nimic de făcut. Și pentru că n-ați reușit să-l ucideți pe logodnic, azi ați răpit-o pe fată. Dar o vom găsi noi, să n-aveți grijă!

Baronul își adună tot curajul și se-ntoarse spre primar.

— Tu eşti funcţionar public; dacă nu ne poţi ocroti, voi depune plângere împotriva ta. Dacă oamenii aceştia nu părăsesc casa, mă voi retrage, pentru a fi ferit de atacuri, dar nu voi întârzia să-mi iau revanşa. Haide căpitane!

Dădu să plece, numai că Blücher ridică pistolul.

- Nimeni nu pleacă de aici, fără permisiunea mea!
- Excelență, ați împins gluma prea departe! zise primarul.
- Aiurea! La vârsta mea, știu măcar atâta, diferența dintre o glumă și un lucru serios! Iar eu, azi n-am terminat încă nici măcar jumătate din ceea ce aveam de făcut!
- Asta înseamnă că vreți neapărat să percheziționați casa?
 - Fireşte!
- Mă opun categoric și vă atrag atenția asupra consecințelor.
- Îţi mulţumesc pentru grijă, dar nu-i nevoie să te deranjezi...
 - Bine, dacă-i aşa, eu mă spăl pe mâini.
- N-ai decât să te speli cât pofteşti şi în ce pofteşti. Putem începe?
- Dacă mă siliţi în felul acesta, trebuie să mă supun. Declar deci, în calitate de cel mai înalt slujbaş al acestui arondisment, că Excelenţa sa, mareşalul Blücher, susţine că în această casă ar fi fost ascunsă o tânără femeie care a fost răpită prin viclenie şi forţă. Voi percheziţiona toate încăperile, pentru a o găsi pe dispărută, dar îmi declin orice răspundere.

- Mi-o asum eu, în întregime, zise Blücher.
- Bine! Călăuzește-mă! se adresă primarul baronului.
- Pe mine cred ca mă veţi scuti de a lua parte la această călătorie de explorare, zise căpitanul, batjocoritor.

Primarul aruncă o privire întrebătoare mareșalului.

— Trebuie să meargă cu noi! Domnule locotenent, nu-i lăsa din ochi pe acești doi indivizi!

Percheziția începu. Căutară cu toată luarea aminte, dar fără nici un rezultat. Când se înapoiară în bibliotecă, nu descoperiseră nici o urmă a bietei Margot.

Baronul și căpitanul schimbară priviri triumfătoare.

- Am să v-o plătesc! amenință Reillac.
- Nu te pot sfătui să n-o faci, zise primarul, înălţând din umeri. Eu însumi am fost astfel tratat, încât voi încerca sămi reabilitez onoarea de funcţionar ultragiat, pe calea justiţiei. Acum, însă, am îndatorirea de a atrage atenţia celor doi domni străini că trebuie să părăsească această casă.
- Cer ca lucrul acesta să se întâmple imediat! zise Reillac.

Surâzând, Blücher i se adresă lui Greifenklau:

— Ia te uită, tinere, cât de grăbiți sunt! Ia să vedem, totuși, dacă nu se bucură prea devreme. Haide!

Se pregătea să mai dea o raită prin odăile mai dosnice, dar baronul strigă:

- Stai! Răbdarea mea nu e nemărginită! A doua oară nu mai intră nimeni aici!
- Ia nu te mai fandosi atâta! îl repezi mareșalul. Mă veți însoți cu toții, încă o dată, altminteri vă ia mama dracului!

N-avură încotro și-l însoţiră în odaia la a cărei fereastra se aflau soldaţii. Blücher se adresă iar primarului:

- Dumneata susţii, care vasăzică, cum că persoana căutată de noi nu se află în această casă?
 - Pot să jur.
- Bine. Nici eu n-am văzut nimic. Dar, pentru ca nu cumva, dracul să-şi fi vârât, totuşi, codița pe-aici, trebuie

neapărat să stau nițeluş de vorbă cu niște oameni, despre care nu m-aș mira să aflu că-s ceva mai deștepți decât noi. "August, intră!".

La aceste cuvinte, fereastra sări în țăndări și cei patru grenadieri dădură buzna înăuntru.

Primarul rămase încremenit, în vreme ce baronul şi căpitanul se speriară de moarte. Dacă aceşti soldaţi se aflau mai de mult pe verandă, atunci taina era descoperită.

Căpitanul căută să se strecoare pe furiș în apropierea ușii, dar nu izbuti, căci Greifenklau îndreptă îndată arma înspre dânsul.

- Oprește! Înapoi, îi strigă el.
- Ah! spuse Blücher. Domnii vor s-o şteargă! I-aş sfătui să renunțe, dacă țin la pieile dumnealor. Ia dați-i drumul, toți trei în colțul de colo!
 - Şi eu? întrebă primarul uluit.
- Firește. Dac-am asediat și cucerit Parisul, voi fi fiind în stare și să pun sub stare de arest trei indivizi de teapa voastră. Haide, fără mofturi!

Ținea pistolul ridicat și, în fața acestei amenințări, primarul și ceilalți doi se retraseră în ungherul ce le fusese indicat. Blücher se adresă acum grenadierilor:

- Închideţi fereastra, băieţi, şi trei dintre voi să stea la uşă! Iar acum, scumpul meu August, ia spune-mi, ai băgat de seamă ceva?
 - Am văzut-o. Excelență!
 - Pe cine?
- Pe domnișoara aia despre care dumneavoastră ziceați că nu e muiere.
 - Drace! Într-adevăr? Şi unde ai văzut-o?
 - Colo! răspunse omul, arătând spre uşa mascată.
 - Păi acolo e peretele!
 - Da, însă îndărătul lui.
 - Pe toţi dracii! O fi o uşă secretă! Cum se deschide?
- În podea se află un ciot. Nu trebuie decât să te apleci şi să-l apeşi încetişor...

- Măi băiete, măi, cum de ştii tu atâtea?
- Am băgat bine de seamă, răspunse grenadierul, ţanţoş.

Blücher văzu ciotul şi procedă întocmai cum îl învăţase August. Uşa din perete sări în lături, îndărătul ei ivindu-se o cameră întunecată. Mareşalul porunci grenadierului să aducă lampa din camera de lucru. Apoi, Greifenklau intră în odaia cu pricina, în timp ce ceilalţi rămaseră să-l păzească pe prizonieri.

Deodată se auzi o exclamație de spaimă:

- Dumnezeule! Margot!
- Ce s-a întâmplat? întrebă Blücher, de afară.
- E legată.
- Pe toţi dracii! August!
- Porunciţi, Excelenţă!
- Ia rupe tu perdelele astea, să răsucim și noi niște funii pe cinste! Legați-mi-i pe ăștia doi, cât puteți mai vârtos, nu de alta, dar să vadă și dânșii cum e.

Atâta aşteptau grenadierii. Cât ai clipi din ochi, perdelele fură prefăcute în funii, iar Reillac și Richemonte legați fedeleș.

— Iar acum vino încoace, să vezi isprava! porunci Blücher primarului înspăimântat.

Acesta se supuse. Când intrară în odaia cu pricina, o văzură pe Margot stând încă legată de fotoliu. Greifenklau îi îndepărtase numai căluşul și o ținea pe biata fată îmbrățişată cu scaun cu tot.

— Ei, tinere, chiar n-ai de gând s-o dezlegi?! strigă mareșalul.

Cei doi erau atât de fericiţi de revedere, încât nici nu se gândiseră la asta. Legăturile fură tăiate şi fata se repezi la Blücher, îi luă mâna şi o duse la buze.

- Excelență, dumneavoastră trebuie să vă mulţumesc, zise ea.
 - Că ai fost răpită, fetiţo? întrebă el, zâmbind.
 - Nu, nu, ci că am fost eliberată.

- Nu, te înșeli. Toată treaba a făcut-o logodnicul tău. De unde era să știu eu unde te-au adus? El însă a bănuit.
- Singur, nu m-ar fi putut elibera. Cine i-ar fi dat ascultare?
- Aha... vrei să zici că ți-a fost de mare folos prestigiul bătrânului Blücher! Dar locotenentul s-ar fi dat cu capul de toți pereții și te-ar fi scos și fără mine. Acum, ia povesteștene cum s-au petrecut lucrurile!

Margot istorisi toată întâmplarea, ceea ce-l făcu pe mareșal să spumege de furie.

- Or s-o plătească ticăloșii! izbucni el. Greifenklau, ia găsește-le tu o pedeapsă! Mie nu-mi trece prin cap nimic potrivit.
 - Eu i-aş gâtui! scrâşni locotenentul.
- O idee bună! încuviință Blücher. Au meritat-o cu vârf și îndesat.

Primarul ridică mâinile, îngrozit.

— Excelență, zise el, gândiți-vă că numai legea are dreptul să pedepsească.

Blücher îi aruncă o privire furioasă, și zise răstit:

— Păstrează-ți sfaturile pentru tine, idiotule. Mai înainte spuneai că numai legea e în drept să procedeze la percheziție. Şi ce a găsii omul legii, ai? Aș fi cel mai mare măgar dacă i-aș preda pe acești doi mizerabili legilor voastre. Probabil c-ar fi decorați pentru ticăloșia lor.

Primarul tăcu, dar Margot luă mâna mareșalului.

- Excelență, lăsați-i în plata Domnului, se rugă ea.
- Da, e fratele tău și așa mai departe... povestea pe care mi-ai mai spus-o. Nu-i așa?
 - Ba da.
- De data asta, însă, nu se mai prinde. Ne aflăm sub stare de asediu și, ceea ce au făptuit ei, se pedepsește cu moartea.
 - Pentru numele lui Dumnezeu!

Continuă să-l implore, dar bătrânul nu se lăsă înduplecat. Greifenklau tăcea. El și-ar fi dorit să-i vadă

părpăliți pe cărbuni încinși, dar, pe de altă parte, nu vroia să și îndurereze iubita.

- Cum adică, să scape nepedepsiţi? mormăi Blücher în cele din urmă. Mai întâi au tras asupra unui ofiţer german şi-apoi te-au răpit; ar merita cu vârf şi-ndesat să le pun pielea-n băţ. Un singur cuvânt de-aş spune, mâine ar atârna amândoi în ştreang. Dar nu vreau să te îndurerez, fetiţo, de aceea le voi dărui viaţa.
 - Dar libertatea?

Începu din nou să se roage de el, până ce bătrânul izbucni:

— Ei, drăcia dracului! Ție nu ţi se poate refuza nimic. Haide, fie, o să le dăruiesc şi libertatea! Dar dacă mai spui ceva, îmi iau vorba înapoi şi-i spânzur încă din seara asta.

Blücher făcu în taină un semn locotenentului, dându-i de înțeles că n-avea deloc de gând să-i lase cu totul nepedepsiți.

- Ceea ce mai avem de făcut aici e prea plictisitor pentru o femeie, spuse dânsul. Nu-i deloc distractiv să întocmești procese verbale și să iei declarații. Sunt de părere, Greifenklau, s-o duci pe Margot acasă, iar eu voi veni îndată ce voi fi gata.
 - La locuinţa Excelenţei voastre?
- Nu, la doamna Richemonte. Trebuie neapărat s-o văd astă seară.

Greifenklau o luă de braţ pe logodnica sa şi plecă, după ce Margot mulţumi călduros vitejilor grenadieri.

Apoi începu interogatoriul.

— N-o să vă cer declarații și nici nu voi întocmi procese verbale, spuse mareșalul. Am vrut doar s-o eliberez pe domnișoara Margot. Ați auzit, desigur, ticăloșilor, că vă dăruiesc viața și libertatea. O fac, însă, cu o singură condiție: să-mi răspundeți la două întrebări, altminteri vă dau cuvântul de onoare că veți fi totuși spânzurați mâine. Cine a fost individul care a jucat rolul așa-zisei "ordonante"?

- Un actor de meserie, fiul cameristului meu, răspunse baronul.
 - Şi cine a fost vizitiul?
 - Cameristul meu însuşi.
 - Unde se află dumnealui acum?
- Trebuie să fie acasă. L-am auzit venind în timpul percheziției. I-o fi spus portarul cine se află la mine.
 - Aşa că se teme?
 - Probabil.
 - Atunci o să-l poftesc încoace.

Blücher se duse în bibliotecă și trase de un clopot pe care-l observase acolo. Peste puţin, se auzi sunând în sala de intrare.

Mareşalul deschise.

- Cine eşti tu? întrebă Blücher.
- Cameristul, răspunse omul.
- Bun. Stăpânul tău te așteaptă de mult. Unde ți-e fiul?
- Jos, la portar.
- Adă-l încoace, băiete. Baronul are nevoie de voi.

După un minut își făcu apariția și actorul. Blücher îi luă în primire pe amândoi și-i duse în camera unde se aflau ceilalți.

- Asta e cameristul tău? îl întrebă pe baron.
- Da.
- Şi celălalt e fiul său?
- Da.
- Bun, am eu ac de cojocul lor!

Abia acum băgă de seamă Pierre în ce cursă picase. Trase cu coada ochiului spre uşă, dar văzu că nu era rost so șteargă.

Mareșalul se întoarse spre grenadierii săi:

— V-aţi îndeplinit sarcina cât se poate de bine, aşa c-a venit vremea să vă şi distraţi puţintel. Dar, mai întâi, aş vrea să-mi găsiţi nişte nuieluşe.

August luă poziție:

- Cred, Excelență, că nişte bastoane elastice ar fi cât se poate de potrivite.
 - Minunat, ai dreptate. Ia caută, tinere!

Nu trecu mult și August aduse toate bastoanele baronului.

- Crezi c-o să meargă? întrebă mareşalul.
- Şi încă foarte bine. Mai ales astea trei de bambus.
- Bun! Hai să începem! Îl luăm mai întâi pe domnul camerist, care, participând la o acţiune de răpire, joacă rolul vizitiului, și-l mai îndeamnă și pe fiul său să ia parte la o asemenea ticăloșie. Trageţi-i douăzeci pe spinare, dar nu mai înainte de a-i fi vârât un căluş în gură, ca să nu-i nud scâncetele!

Pierre fu legat de grenadieri, care îi astupară și gura; după ce și încasă papara, veni rândul fiului său.

— Åsta, care s-a dat drept ordonanța mea, are stofă de mare escroc. Dați-i treizeci.

Zis și făcut.

Blücher arătă înspre căpitan:

— Ăsta e deja legat. Nu-i punem căluş, pentru că vreau să văd dacă un căpitan al Gărzii imperiale ştie să tacă. Dumnealui şi-a vândut propria soră şi a tras cu arma asupra unui ofițer prusac. Trageţi-i patruzeci, dar nu vă jucaţi! Îl vreau lat fleaşcă la pământ! În felul acesta ne asigurăm că, cel puţin câteva zile de acum încolo, nu va mai fi în stare să pună la cale alte ticăloşii. Începeţi, băieţi!

Patruzeci de lovituri de baston nu poate suporta oricine. Dar căpitanul le suportă fără un scâncet măcar. La sfârşit avea buzele sfâșiate și ochii injectați în sânge. Privirea lui, îndreptată spre mareşal, avea o expresie de ură drăcească.

Veni şi rândul baronului.

Asta a răpit o fată şi a tras asupra unui ofițer, spuse
 Blücher. Capătă tot patruzeci. Nu-l cruţaţi, băieţi.

Până acum primarul tăcuse. Fiind însă vorba de cumnatul său, crezu de datoria sa să-i ia apărarea.

- Excelență, îmi îngăduiți să întreb dacă aceste cazuri intră în competența dumneavoastră?
- Întreabă-i pe domnii de colo, dacă vânătăile şi cucuiele lor nu ți se par îndeajuns de grăitoare. Iar dacă nu-ți ții gura, o să-ți dovedesc cu fapte cât de departe se întinde competența mea. Căci băieții mei sunt în mare formă!

Baronului, pe care nimeni nu-l bănuia de prea multă bravură, i se puse căluş şi căpătă toate cele patruzeci de lovituri, fără nici o reducere.

— Acum putem pleca, băieţi, zise bătrânul râzând. Aceşti patru domni, nu vor avea să se plângă de noi, căci leam dat tot ce li s-a cuvenit, nu i-am înşelat cu nici o lovitură. Domnul primar poate rămâne aici în continuare, să experimenteze ce alifie le-ar prii cel mai bine. Sunt sigur, însă, că leacul nostru a fost, pe departe, cel mai sănătos. Dacă nu i-o place "competenţa" mea, atunci sunt dispus să aduc în faţa justiţiei chestia cu răpirea fetei şi atentatul asupra unui ofiţer prusac. Noapte bună, domnule primar!

Şi Blücher plecă, însoțit de grenadierii săi.

Ajuns acasă se despărți de ei, pentru a se duce la doamna Richemonte. Înainte de asta însă, zise:

- Ascultă, dragă August, prin faptele voastre de astăzi ați binemerita felicitări de la oștire. Mâine veți căpăta câte cinci taleri de căciulă și tot atâtea pipe de tutun, câte lovituri ați împărțit astăzi.
 - O sută treizeci, completă imediat Liebmann.
- Cam mult... atât pentru cei ce-au simţit valoarea acestui număr pe propriile piei, cât şi pentru mine... mult al dracului! Cu toate că, ştiu bine, vouă v-ar fi convenit să-l batem şi pe primar, cu tot arondismentul lui cu tot! Dar, de unde-aş fi scos eu, mâine, atâta tutun? Ia, mai bine mulţumiţi-vă cu ceea ce-aţi câştigat în mod cinstit. Noapte bună, băieţi!

Îşi continuă drumul, în cea mai bună dispoziție. Avusese prilejul să facă un bine, eliberând un om din mâinile unor

nemernici, și, totodată, să facă dreptate, ori aceasta fusese, întotdeauna, una dintre cele mai, mari satisfacții ale sale.

10. Întoarcerea exilatului

Trecuse deja destul timp de la întâmplările povestite până acum. Franţa avea un nou rege, iar armatele aliate se retrăseseră din ţară. Blücher fusese sărbătorit împărăteşte în Anglia, iar în patrie i se făcuse, de asemenea, o primire triumfală. Avea mulţi duşmani, dintre care unii foarte periculoşi, dar, în inima poporului, rămăsese mereu vie icoana bătrânului mareşal "Înainte!". Pe deasupra, ducea pe suflet o grea povară. Ştia ca nimeni altul ce jertfă aduseseră Prusia, Germania şi puterile aliate pentru a învinge Franţa şi pentru a-l înlătura pe acela ce încercase să stăpânească lumea şi care îi numea pe nemţi "cochons", adică, "porci".

La Viena avea loc vestitul Congres, cel ce avea sarcina de a modela rezultatele războiului. Delegații nu izbuteau, însă, să niveleze asperitățile. Aliații începeau să regrete că încheiaseră o pace prea lesnicioasă cu Parisul. Francezii păstraseră prea multă putere, iar avantajele dobândite prin luptă cruntă fuseseră scăpate din mână. Aceasta era, mai cu seamă, părerea lui Blücher.

— Franţa a devenit iar puternică, ridica el glasul, încercând să-i prevină pe aceia care aveau urechi de auzit, începe iar să ia hotărâri, iar noi, care ne-am câştigat libertatea, care-am urmărit doar pacea şi liniştea, ne-am ales doar cu o pauză, care nici măcar nu va dura prea mult!

Şi făcea tot ce-i stătea în putință ca să aibă armata pregătită pentru un nou război.

Napoleon fusese exilat, într-adevăr, dar continua să aibă milioane de partizani. Își dovedise în chipul cel mai strălucit talentul războinic, soldații îl idolatrizau și, pe vremea aceea, fiecare francez fusese sau era soldat. Nimeni altul n-a zugrăvit mai mișcător atașamentul

francezilor față de acest general extraordinar, decât Heinrich Heine, în versurile sale:

> Ce-mi pasă de nevastă, ce-mi pasă de copii? Cu totul altceva mă roade. Ei pot cerși de le e foame! Dar Împăratul meu e prizonier!

Napoleon cunoștea toate aceste împrejurări și hotărî să se folosească de ele. Nu era el omul în stare să se mulţumească a juca, pe insula Elba, rolul suveranului pribeag. Făcu însă o greșeală imensă, părăsind prea devreme insula exilului său, într-un moment în care nu toate armatele duşmane se întorseseră în patriile lor. Ele ar fi fost gata de luptă deîndată ce ar fi primit ordin, iar faptul că delegații popoarelor se mai aflau în Congres la Viena, favoriza o înțelegere grabnică între dânşii, precum şi luarea unei hotărâri repezi pentru a se arunca din nou, cu puteri unite, asupra Corsicanului.

Şi astfel, veni deodată vestea că Napoleon Bonaparte părăsise insula în ziua de 27 februarie 1815, debarcând în Franţa, cu o mână de oameni înarmaţi. Acţiunea aceasta, care părea la început hazardată, luă curând proporţii uriaşe. Peste câteva săptămâni, Napoleon se afla din nou la Paris, punând stăpânire pe întreaga Franţă, ca un Împărat.

Puterilor aliate le dădu de veste că avea gânduri paşnice. Deoarece era, însă, prea inteligent ca să-şi închipuie că Europa ar putea fi capabilă a se uni în hotărârea de a lupta împotriva lui, el făcu cele mai grabnice și temeinice pregătiri de război.

Toţi parizienii i se alăturară şi, printre aceştia, fireşte, cei doi netrebnici, căpitanul Richemonte şi baronul de Reillac.

Amândoi trecuseră prin momente grele. Pedeapsa corporală pe care le-o aplicase Blücher, îi imobilizase pentru multă vreme la pat. Luni de zile se scurseseră până

să li se vindece rănile. Și în timpul acesta ura lor împotriva germanilor, dar mai ales dorința de a se răzbuna pe Blücher, devenise o adevărată patimă.

Tocmai când veni vestea că Împăratul se întorsese, starea sănătății lor se îmbunătățise până într-atâta, încât fură în măsură să-și ofere serviciile Corsicanului.

Baronul de Reillac se prezentă la Napoleon, care-l însărcină cu furniturile pentru corpul întâi de armată, comandat de generalul Drouet.

Richemonte avusese de gând să intre din nou în vechea gardă, însă prin mijlocirea lui Reillac căpătă o companie a gărzii noi. Aceasta făcea parte dintr-un regiment pus sub ordinele corpului întâi. Înainte, garda reprezenta un corp independent, rezervat pentru bătăliile decisive. Acum, însă, batalioanele şi regimentele ei au fost repartizate şi altor corpuri ale armatei. Comanda începerii marşului se dăduse deja.

A doua zi, căpitanul trebuia să părăsească Parisul. Își lua dejunul tot la cafeneaua de odinioară, împreună cu Reillac, mult mai ocupat ca de obicei, din pricina noilor sale însărcinări.

Cei doi erau acum chiar mai intimi ca odinioară, deoarece baronul nu pierdea prilejul să amenințe cu polițele. De altfel, erau legați din pricina nenumăratelor matrapazlâcuri făptuite împreună și asupra cărora erau nevoiți să păstreze distanța. Ele creaseră între dânșii o legătură puternică, dar căreia nu i se putea spune prietenie. Chipul lui Reillac căpătase o expresie stranie.

- Ce veşti aduci? întrebă Richemonte.
- Unele atât de plăcute, încât am început să regret că nu sunt și eu militar activ. Îl cunoști pe generalul Drouet?
 - Firește.
 - Vreau să zic, patimile, obsesiile sale?
 - Pe astea, mai puţin.
- Uite, vezi, una dintre acestea se potrivește de minune cu părerile noastre personale. Trebuie să știi că Drouet e

un duşman încrâncenat al lui Blücher.

- Bravo!
- Dânsul a aflat că mareșalul a plecat din Berlin și a luat drumul prin Colonia la Lüttich, unde și-a instalat cartierul general. Am putea da o lovitură.
 - Ai vreun plan hotărât?
 - Poate. Generalul te va primi cu plăcere.

Ochii căpitanului fulgerară.

- Mă voi duce la el, zise dânsul.
- Aşa să faci! Desigur că nu ţi-ar fi neplăcut să fii avansat?
 - Asta se-nţelege de la sine!
- Ei, vezi, acum ți se oferă prilejul cel mai bun. De altminteri, nici eu nu voi rămâne la Paris.
 - Te alături corpului nostru de armată?
- Da, căci generalul e de părere că în felul acesta îmi pot îndeplini mai bine obligațiile. De fapt, vrea să mă aibă sub ochi.
- Ceea ce înseamnă că n-o să mai poţi face avere, râse Richemonte.
- Se poate. Şi vreau să-ţi mai comunic ceva... personal... Sora dumitale...
 - Ah! exclamă Richemonte. Ai izbutit să-i dai de urmă? Şi adăugă, batjocoritor:
 - M-aş bucura, fireşte, s-o revăd.
- Până acum, nimic! Am primit însă o scrisoare din Berlin și astfel am aflat că locotenentul Greifenklau nu s-a căsătorit încă cu ea.
 - Să se fi răcit patima?
 - Prostii!
 - Totul e cu putință.
- Porneşti de la o supoziție greșită. De fapt, Greifenklau ăsta e un individ șiret. El știe că trebuie să se ferească de noi, de aceea păstrează cu strășnicie secretul locului unde se află logodnica lui.
 - Aş da orice să-l aflu.

- Eu nu mai puţin, aşa că, astă-noapte, neputând dormi, m-am zvârcolit în pat şi, tot întorcând lucrurile de pe-o parte pe alta, mi-a venit o idee. Ne-am dat de ceasul morţii să aflăm adresa surorii dumitale, dar, totul a fost în zadar. Ia spune: mama dumitale nu primeşte pensie?
 - Primeşte, cum să nu primească?
 - Prin cine?
 - Prin bancherul Vaubois.
 - Aşadar, omul acesta trebuie să aibă adresa ei.
- Mii de draci! Aşa e! Ce idiot am fost că nu m-am gândit încă la asta! Mă duc îndată la dânsul.
- Stai, nu te pripi! Dar dacă mama dumitale l-o fi prevenit, oprindu-l să dea orice informaţie despre dânsa?
 - Atunci trebuie să căutăm un alt mijloc.
- Eu l-am și găsit. Fiica spălătoresei mele are un iubit care e angajat la o bancă din Paris.
 - O fi chiar banca Vaubois?
- Din păcate, nu. Dar eu, care m-am dovedit destul de generos cu femeile astea, le pot cere, la rândul meu, un mic serviciu. Pe de altă parte, cu siguranță că și fata îi poate adresa iubitului ei o rugăminte.
 - Presupun.
- E de la sine înțeles. Tânărul va merge deci la banca lui Vaubois și va căuta să afle ceea ce ne interesează.
 - Şi dacă-l vor întreba de motiv?
 - Nu-l cunoaște. E trimis de stăpânul său.
 - Dar dacă e refuzat?
 - Am să-l învăţ eu ce trebuie să spună.
- Hm... ar putea avea şanse de reuşită. Ce păcat că trebuie să plec mâine, înainte de a afla vestea mult așteptată.
- Nu te grăbi cu regretele. Individul vine să mănânce la spălătoreasă mea la ora douăsprezece. Acum e unsprezece. Dacă plec imediat, mai e timp. Deseară ne întâlnim iarăși aici. În caz de reușită, îți pot da adresa.
 - Minunat! Grăbește-te, baroane!

Reillac părăsi în grabă cafeneaua. Richemonte mai rămase câtva timp, ca să chibzuiască asupra celor auzite, apoi plecă și dânsul, ca să se prezinte generalului Drouet.

Acesta era un bărbat activ și îndrăzneţ, dar totodată, prevăzător și chibzuit. Dacă pentru atingerea unui scop se cerea șiretenie sau îndrăzneală, el prefera s-o aleagă, totdeauna, pe cea dintâi.

Îl primi pe căpitan deîndată și, în vreme ce îl descosea, ochii lui ageri îl cercetau cu deosebită atenție.

- Ai luptat în Spania? îl întrebă iscoditor.
- Da, domnule general.
- Sub cine?
- Sub Suhet.
- A fost un general vrednic, poate cel mai vrednic dintre cei care au luptat acolo. Care vasăzică, cunoști bine războiul de guerilă?
 - Cred că da, domnule general.
- Atunci vei fi ştiind că soarta unei bătălii atârnă adesea de împrejurări în aparență neînsemnate, de cunoașterea ținutului, de dispoziția locuitorilor și așa mai departe. De altfel, aceste circumstanțe nu sunt de neglijat nici în cazul războiului obișnuit. Acum ne vom îndrepta spre Olanda, unde-i vom avea adversari pe Wellington și pe Blücher. Ce crezi dumneata despre Blücher?
 - Aş dori să-l ia toţi dracii, şi am motive pentru aceasta.
 - Şi ştii cumva unde se află acum?
 - La Lüttich, după cum am auzit.
- Întocmai, căpitane. Ard de curiozitate să aflu ceva despre pregătirile sale de război; dar asta e greu. N-avem destui oameni de încredere. Dumneata mi-ai fost recomandat. Ce părere ai despre o călătorie la Lüttich sau prin împrejurimi?
 - Ar putea fi foarte distractivă.
- Dar şi riscantă. Un comandant de corp de armată al lui Blücher îşi are şi dânsul tot acolo cartierul general. E vorba de Buelow, şi e un individ deosebit de periculos.

- Atunci va trebui să fiu cu băgare de seamă.
- Doresc cu deosebire să aflu ce forțe au adunat acolo și ce planuri au domnii aceia. Şi, mai ales, aș dori să cunosc tot ce e în legătură cu personalitatea lui Blücher.
 - Îmi voi da toată osteneala.
 - Vă cunoașteți personal?
 - Da.
 - Atunci o întâlnire ar fi foarte riscantă.
 - Pentru mine, în nici un caz... Mai curând pentru el.
- De! O să vedem! Cât despre recunoştință să n-ai nici o grijă, chiar dacă, deocamdată, îmi este cu neputință să mă exprim mai lămurit.
 - Pot intui, domnule general!
- Poate că ai sesizat bine. Fă cum crezi! Dar călătoria costă parale. Ce posibilități ai?
 - Trăiesc din soldă, pe care nici n-am primit-o încă.
- Asta sună destul de prost! Ia te rog acest mic aconto! Iar dacă-mi aduci vești bune, nu vei avea decât de câștigat. Adio, căpitane!

Generalul îi vârâse în mână un fișic cu bani. Desfăcândul acasă, Richemonte numără cinci sute de franci.

— Cinci sute de franci pentru capul lui Blücher! Dacă mă gândesc bine, ticălosul ăla nici nu merită mai mult! Şi să vedem ce-o mai da pe deasupra.

După-amiază, la cazarmă, colonelul îi spuse că generalul îi acordase un concediu nelimitat și solda pe trei luni. Primi imediat suma, împreună cu un plic sigilat, apoi plecă.

Deschizând plicul, găsi înăuntru câteva paşapoarte pe diferite nume și profesiuni. Semnalmentele de pe fiecare în parte corespundeau întocmai înfățişării sale. Își cunoștea datoria, deși nu-i fusese indicată în mod explicit.

Când veni seara la cafenea îl găsi pe baron așteptându-l.

- Ai fost la general? îl întrebă Reillac.
- Da.
- Şi ce-ai făcut?

- Am căpătat un concediu pe timp nelimitat și câteva pașapoarte.
 - Îţi doresc succes!
 - Scutește-mă de ironiile tale!
- Concediul acesta nu-mi poate folosi la nimic, câtă vreme, crezându-mă mai bogat decât sunt în realitate, generalul mi-a acordat doar solda pe trei luni.
- Asta-i rău! Dar vezi că nici eu nu stau mai bine cu banii.
 - Dumneata ai însă legături, pe când eu n-am.
- Ai dreptate, așa că-ţi voi mai împrumuta o mie de franci, dacă-mi făgăduieşti că o vei vizita și pe sora dumitale.
 - Te pomenești că ai adresa!
 - O am.
 - Ţi-a fost greu s-o obţii?
 - Deloc. Tânărul acela s-a descurcat de minune!
 - Aşadar?!
 - La ferma *Jeannette* de lângă Raucourt.
 - Nu cunosc localitatea asta. Unde se află?
 - În pădurea Argonne, nu departe de Sedan.
 - E foarte aproape de drumul meu.
- Cel mult, ai de făcut un mic ocol. Vreau să vizitezi ferma și să mi spui cum stau acolo lucrurile!
- Da, cu atât mai mult, cu cât sunt în joc o mie de franci. Dar unde să-ți scriu?
- Deocamdată mai rămân aici. Mai târziu, scrisorile îmi vor fi trimise pe calea cea mai sigură.

11. Caseta furată

Trecură trei săptămâni.

Pe șoseaua care trece prin Bouillon, spre Sedan, înainta un tânăr. Bouillon e o localitate foarte tristă, pitulată într-o vale a munților Ardeni și își datorește celebritatea numelui marelui cruciat care a cucerit Ierusalimul, Gottfried de Bouillon.

Fusese o zi urâtă. Se înserase și ploaia curgea în valuri din cerul negru ca smoala. Noroiul de pe așa-zisa șosea era atât de adânc, încât abia puteai păși printr-însul. Așa stând lucrurile, călătorul nostru se bucură nespus când zări primele lumini ale orașului.

Căută să dea de hanul localității și-l recunoscu cu tot întunericul ce domnea și cu toată ploaia ce cădea în valuri, după paharul mare de vin care atârna deasupra intrării. În încăperea scundă, luminată de un opaiţ, nu era nici un muşteriu. Numai hangiul cu nevasta lui, doi oameni bătrâni, stăteau la o masă murdară.

Noul venit salută politicos, dar i se răspunse printr-un mormăit.

- Îmi daţi voie să-mi usuc hainele la sobă? întrebă el.
- Usucă-ţi-le, veni replica.
- Şi as putea găsi ceva de mâncare?
- Lapte şi o bucată de pâine. Suntem oameni săraci, încotro mergi?
 - Pe vremea asta nu pot merge prea departe.
 - Doar nu vei fi vrând să rămâi aici?
 - De ce nu?

Hangiul îi aruncă o privire temătoare.

- De unde eşti?
- Din Paris.
- Şi dincotro vii acum?
- De la Lüttich.

- Dumnezeule, unde sunt prusacii?!
- Tocmai de ei am fugit.
- Bine ai făcut. Aia vor iarăși război. Dar Împăratul o să le strice socotelile. Ce meserie ai dumneata?
 - Muzicant.
 - Dar văd că n-ai nici un instrument.
 - Prusacii mi-au luat vioara.
- Da, ăia sunt hoţi şi bandiţi, dar Împăratul o să-i alunge curând. Ai vreo legitimaţie la dumneata?
 - Da.
- Asta-i bine. Ia arată-mi-o, te rog! Fără legitimație n-avem voie să primim nici un străin. Ne-a fost interzis sub pedeapsă.
 - Dar de ce asta? întrebă tânărul.
 - Pentru că locul mişună de spioni prusaci.
 - Hm... e o meserie foarte primejdioasă.
- E însă foarte bine plătită, pe câtă vreme oamenii cinstiți mor de foame.
 - E atât de mare sărăcia pe-aici?
- Era încă înainte de război, apoi a devenit şi mai mare.
 De vină e caseta aia de război.
 - Ce fel de casetă?
 - Cum, nu ştii?
- Nu știu nimic. Așa cum v-am spus, nu sunt decât un străin.

Bătrânul îl privi cercetător, apoi întrebă:

- Ce sunt părinții dumitale, domnule?
- Tata e un biet ţesător.
- Ah, ţesător! Locuitorii din Bouillon sunt toţi ţesători săraci. Dumneata ai o înfăţişare atât de cinstită, încât trezeşti încredere.
 - Nu trebuie să te temi de mine.
- Bine! Zvârle un butuc în sobă și apoi o să-ţi povestesc istoria cu caseta aia de război.

Străinul se supuse.

— Vrei chiar acum laptele și pâinea? întrebă femeia.

- Dacă nu vă este cu supărare, da.
- Atunci, fii bun şi arată-mi, te rog, paşaportul!

Tânărul scoase din buzunar un carnet soios, pe care-l dădu bătrânei. La rândul ei, aceasta îl înmână bărbatului, după care ieşi afară ca să aducă de-ale mâncării. Hangiul luă ochelarii din sertarul mesei, îi puse pe nas și începu să cerceteze paşaportul filă cu filă.

- Trebuie să fi umblat prin multe locuri, domnule, zise el.
 - Asta cam aşa e, încuviință străinul.
- Se vede după ștampilele nenumărate, presărate peste tot. De citit nu prea pot citi, dar cred că e în regula. Ce zici?
 - Aşa e.

Femeia intră și puse pe masă o strachină cu lapte și un codru de pâine. Aceasta era toată gustarea, iar în vreme ce străinul înfuleca cu poftă, ea-și întrebă bărbatul, care tocmai încuia pașaportul în dulăpior:

- E în regulă, moșule?
- Da, sunt nume și ștampile într-însul.

Ea îl măsură din nou pe străin cu toată luarea aminte și șopti:

- Pare să fie un om sărac, dar de treabă.
- Da, încuviință hangiul.
- Şi zice ca i s-a furat scripca?
- Da. Îmi pare rău.
- Ce zici, i-o spunem?
- Cred că da.
- Bine! I-o povesteşti tu?
- Istoriseşte tu mai bine, Babo! Ştiu că-ţi face plăcere.

Ea dădu din cap mulţumită și se întoarse spre străin.

- Ascultă, domnule, te-am privit la început cu neîncredere.
 - Am băgat de seamă.
 - Acum, însă, zicem că nu eşti dintr-ăia...
 - Te rog să crezi, că nu sunt, mămuco.

La acest cuvânt bătrâna aruncă o privire mândră spre bărbatul ei, căci nici un client n-o numise încă astfel.

- De aceea ne-am înțeles, eu și moșneagul meu, să te lăsăm să dormi în podul cu fân.
 - În pod? spuse străinul, puţin dezamăgit.
- Da. Nu vrem să te adăpostim acolo unde dorm oamenii de rând, căci dumneata ai ceva deosebit.
- Vă mulţumesc din inimă. Dar unde dorm aici oamenii de rând?
 - În staul.
 - Ah, în staul! Sunt capre acolo?
- Numai doua. Dar vezi ca staulu-i plin cu paie ude și-ai putea să răcești. Ți-a plăcut laptele?
 - A fost cât se poate de bun.
- Tot de la caprele noastre e. Dar, ia spune, moşule, parcă voiai să povestești istoria cu caseta de război?
- Aşa e, dar când te iei tu cu vorba nu mai ajungi la capăt.
 - Ei, povesteşte!
 - Da, da, insistă străinul. Mi-ați trezit curiozitatea.
- Dar să știi că nu-i deloc veselă povestea, domnule. Ia spune, de Blücher ai auzit?
 - Foarte multe chiar.
- Acum un an, când a trecut Rinul, a fost și la Toul, colo, de partea cealaltă a munților din Sud, și a trimis pe unul din generalii lui, pe prințul Schischerbatoff, cu zece mii dușmani la Void și Ligny. Acolo se aflau ai noștri cu o casetă mare de război.
 - Aha... Asta era caseta!
- Ei, dac-am avea-o! zise bătrânul. Francezii au fost prea slabi ca să se poată împotrivi multă vreme. Mai ales caseta aia de război le dădea de furcă.
 - Asta e lesne de înțeles, zise străinul, zâmbind.
- Şi aşa s-a făcut că, în drum spre Marna, n-a putut fi salvată.
 - Probabil fiindcă nemții aveau prea multă cavalerie?

- Da. De aceea un căpitan cu o jumătate de companie a pornit la drum, traversând munții și pădurea Argonne, mereu de-a lungul Meusei.
 - Şi, până la urmă, a izbutit?
- Ba nicidecum. E o istorie tristă. În timpul marşului începu să plouă cu gloanțe, când de la dreapta, când de la stânga, iar bieții oameni, în prima seară pierdură doisprezece soldați, în a doua tot pe atâția.
 - Cine a tras?
- Nu s-a putut afla. Când ajungeau la locul de unde pornise glonţul, nu mai era nimeni acolo. După patru zile nu mai rămăseseră decât zece oameni, în ziua a cincea doar şase, iar în cea următoare patru! Aceştia au ajuns cu caseta la Bouillon. Voiau să meargă mai departe și au cerut acoperire, dar, pentru a nu avea și noi soarta soldaţilor, neam refugiat în munţi, sperând să scăpăm cu viaţa... poate.
 - Nu vi se putea lua în nume de rău.
- A doua zi, cei patru grenadieri fură găsiţi împuşcaţi, nu departe de aici. Caseta dispăruse, însă. Peste câteva zile, nemţii au părăsit ţinutul şi ne-am pomenit aici cu o trupă de-a noastră, care ceru caseta. Când au aflat ce se întâmplase, ne-au impus, drept pedeapsă, o despăgubire enormă, care ne-a sărăcit cu totul.
- Foarte trist! zise străinul. Şi caseta nu s-a mai găsit niciodată?
 - Nu.
- Şi nici vreo urmă de-a puşcaşilor care i-au ucis pe soldati?
 - Nu.
 - Autoritățile n-au făcut cercetări?
- Ce-ţi închipui dumneata, domnule! Eram doar în război, guvernele se schimbau unul după altul şi, fireşte, totul a rămas aşa cum a fost.
- Poate că hoții au fost niște soldați germani rămași în urmă?
 - Nu, căci aceștia nu puteau cunoaște ținutul.

- Sau bandiţi francezi?
- Asta mai curând. Dar, mai bine n-am mai vorbi despre asta. la spune, mergi acum direct la Paris?
 - Da.
- Ceea ce înseamnă ca vei avea norocul să-l vezi pe Împăratul cel mare?
 - Asta în orice caz.
- Ce n-aş da să fiu în locul dumitale! Desigur, o vei lua prin Sedan?
 - Da.
 - Ajungi cumva şi până la Raucourt?
 - Tot ce se poate.
- În sătucul acela se află ferma *Jeannette*, pe care n-ar trebui să scapi prilejul de a o vizita.
 - Şi de ce, mă rog?
- Fiindcă acolo locuiește cea mai frumoasă fată din Franța.
- Te pomenești, tătucule, că încă ți se mai aprinde inima după fete frumoase?
- Care-i francezul căruia să nu i se aprindă inima când e vorba de o fată frumoasă? Cu toată cinstea cuvenită, firește.
 - E chiar atât de nemaipomenită fata aia?
- Hm... nu-s cunoscător, după cum îți poți da seama uitându-te la bătrânica mea, dar așa spun toți.
 - Ce? strigă baba. Ce-ai vrut să zici cu asta?
 - Dac-aş fi fost cunoscător, aş fi luat una frumoasă.
- Asta o spui acum! zise ea. Pe vremuri ai fost chiar foarte multumit de mine.
 - Păi, tocmai pentru că nu-s cunoscător.
- Hm... cred c-am fost destul de frumuşică, chiar dacă nu chiar ca aceea de la *Jeannette*. Da, domnule, face s-o vezi.
- M-aţi făcut nespus de curios. Dumneavoastră aţi văzut-o?
 - Da, a fost aici la noi.

- În vizită?
- Nu, a rămas doar o jumătate de ceas, până s-a reparat oiştea la trăsură.
 - A avut probabil un accident?
- Da. Voia să meargă la Lüttich, unde avea rude, dar, pe undeva, pe-aici, s-a rupt oiștea și a fost nevoită să se întoarcă la noi. Nici n-a plecat mai departe.
 - O fi superstiţioasă.
- Păi vezi, dumneata, domnule, o oiște ruptă e întotdeauna semn rău.
 - Adevărat! spuse străinul.
- Şi-apoi, nemţii ăia! Erau la Lüttich. Noi am sfătuit-o să nu se ducă. Ne-a ascultat şi s-a întors.
 - O fi chiar fiica fermierului?
 - Aş! E numai în vizită acolo.
 - Cum o cheamă?
 - Nu-ţi pot spune decât că maică-sa îi zicea Margot.
 - Frumos nume!
- Şi i se potriveşte de minune. Dar vei fi obosit, domnule, şi noi te ţinem de vorbă. De altfel şi noi ne culcăm devreme.

După răceala de la început, specifică regiunilor izolate, cei doi deveniseră foarte vorbăreţi. Străinului i-ar fi făcut plăcere să mai stea de vorbă, mai ales cu privire la fata aceea frumoasă. Chestia asta îl interesa chiar mai mult decât caseta de război. El o cunoştea pe fată, că doar era chiar logodnica lui, iar dânsul nu era altul decât Hugo de Greifenklau în persoană.

- Atunci nu vreau să vă mai reţin, zise dânsul. Arătaţimi culcuşul!
- Nu-i aici în casă, ci în curte. Haide să ţi-l arăt! Moşul aduse un felinar şi ieşi în curte. În fundul acesteia era staulul, deasupra căruia era podul cu fân.
- Pe la noi trebuie să ții fânul sub lacăt, altfel ți se fură, zise hangiul. Uite scara pe care te urci. Trage-o după dumneata sus, e mai bine așa. Pe vremea asta de război

umblă fel de fel de oameni prin apropiere. Hainele ţi s-au uscat?

- Aproape. Mulţumesc.
- Păi, somn uşor. Îţi doresc noapte bună.
- Noapte bună.

Greifenklau urmă sfatul hangiului și, după ce urcă, trase scara după dânsul.

Zâmbi fără să vrea. Care vasăzică podul acesta mic şi scund era clasa întâi, iar staulul de jos clasa a II-a! Cum puteau dormi oamenii dincolo, împreună cu caprele, pe culcuşul de paie umede?

Şi hangiul trebuia să fie un om foarte sărac, de vreme ce n-avea nici măcar o vacă, ci doar două biete capre.

Ploaia continua să cadă în valuri. Culcuşul de fân nu era deloc rău: foșnetul lui te adormea. Locotenentul începu să se gândească la fata cea frumoasă de la ferma *Jeannette*, la caseta de război şi la câte altele îi pot trece omului prin minte înainte de a adormi.

Nu știa cât stătuse astfel, nici măcar dacă fusese treaz sau visase. Dar deodată ciuli urechile, căci auzise un zgomot afară, în faţa staulului. Îşi încorda auzul şi prinse câteva şoapte rostite cu glas înăbuşit:

- Te-ai dus să vezi?
- Da.
- S-au culcat?
- Da, nu mai e nici o lumină în toată casa.
- Atunci intrăm în staul.
- Dar dacă mai e cineva acolo?
- Vom vedea.

Uşa staulului fu deschisă și Greifenklau auzi pe cineva intrând. Caprele se agitară puţin, dar curând se liniştiră iarăși.

- Hai înăuntru, nu e nimeni aici, se auzi un glas.
- Atunci e bine.
- Aici e cald, mult mai bine ca afară. De câte ori am avut drum prin munți m-am adăpostit în staulul asta.

Greifenklau auzea totul, deși cei doi de jos vorbeau în șoaptă. Îi era însă cu neputință să facă cea mai mică mișcare, căci altfel foșnetul fânului i-ar fi trădat prezența.

Cine erau cei doi străini? se întrebă el. Hangiul pomenise despre tot soiul de indivizi care se ațineau prin partea locului. Se furișaseră în chip misterios în staul și tot misterioase le erau și vorbele.

- Ce-ar spune hangiul dacă ar da peste noi aici?
- Nimic. Am intrat pentru că el dormea și n-am vrut să-l trezim. Nu ne-ar lua-o în nume de rău. Dar ar trebui să plătim câteva centime pentru adăpost.
 - Asta nici n-ar fi prea greu, căci doar ai bani destui.
- E drept, râse celălalt. Dar e mai bine să nu afle nimeni de prezenţa noastră aici.
 - Târnăcoapele și lopețile alea or mi fi acolo?
 - Firește; doar sunt îngropate...
 - Ah, dac-ar şti indivizii...
- Am avut eu grijă de toate. În scopul acesta am prăpădit multă pulbere.
- Dar cum se face că-mi împărtășești mie o asemenea taină, câtă vreme, ceilalţi... hm?!
- Am să ţi-o zic şi pe asta. Eram şase şi ne-am înţeles ca numai împreună să trecem la treabă, şi asta doar într-un moment dinainte stabilit. Eu însă, crezându-mă mai şiret, mi-am făcut însemnări. Dar n-a trecut mult şi am băgat de seamă că fiecare procedase astfel şi, rând pe rând, veneau după bani... Atunci i-am curăţat unul câte unul, patru eu şi tu pe al cincilea alaltăieri. Asta ţi-a fost examenul şi l-ai trecut cu succes.
 - Îţi închipui ca fost prima oară?
 - Ai mai făcut-o şi până acum?
 - Şase, în total!
- Hm... felicitările mele. Şi zii, ai pus, într-adevăr, ochii pe fiica mea?
 - Da.
 - Şi ea ce zice? Ai vorbit cu dânsa?

- Fireşte. Suntem pe deplin înțeleşi.
- Dacă aşa stau lucrurile, atunci pot avea încredere în tine. Ginerele meu n-o să mă trădeze.
- Nici prin gând nu-mi trece. Dar cum s-a făcut că te-ai gândit tocmai la casetă? Nu era o treabă tocmai ușoară.
- Aşa a fost să fie. Vremurile erau proaste şi negoţul cu vânat nu mai mergea, căci fiecare îşi împuşca singur vânatul de care avea nevoie. Nu mai ştiam cum s-o scot la capăt... Atunci mi-am luat puşca şi am început să ţintesc în oameni.
 - Şi nu ţi-a fost greu?
- De ce să-mi fi fost? Ş-apoi, adesea nici nu era nevoie. Se găseau destui morți sau răniți cu buzunarele doldora. Încetul cu încetul, mi s-au alăturat și alții. Cinci oameni și cu mine șase. Ne făceam meseria cu chibzuială și n-am păgubit deloc. Când au atacat prusacii la Ligny ne aflam prin apropiere. De pe munte, am privit toată scena. Atunci am văzut o căruță cu patru cai și care era însoțită de vreo cincizeci de infanteriști. Asta ne atrase luarea-aminte. Ne sfătuirăm, iscodirăm și ajunserăm la convingerea că era vorba de caseta de război. Tocmai ce ne trebuia.
 - Mai departe?
- Unii au fost atât de nebuni, încât au propus un atac deschis, eu însă am izbutit să-i conving că asta ar fi cea mai mare tâmpenie. Era neîndoios că ăia voiau să ducă caseta în munți. Nu trebuia decât să-i urmărim pas cu pas și astfel îi puteam curăța pe însoțitori unul după altul. Așa s-a și întâmplat. Nu departe de aici au căzut ultimii patru. Am găjbit caseta și-am îngropat-o într-o văgăună pe care-o cunoșteam dinainte. Şi-acum e tot acolo.
 - Dar caii şi căruţa?

Căruţa am distrus-o şi i-am dat foc, iar caii i-am încălecat și ne-am dus să-i vindem.

- Câţi bani erau în casetă?
- Nu știu. N-am putut număra.
- Chiar atât de mulţi?

- Da, și număratul ne-ar fi răpit prea mult timp. Am luat fiecare câte o mie de franci, restul a fost îngropat.
 - Aţi mai trecut după aceea pe-acolo?
- Numai eu, de două ori, după aceea i-am înlăturat pe ceilalţi.
 - Unde-i văgăuna?
- E lesne de găsit, dar poziția e greu de descris. Vei vedea mâine.
 - Când pornim?
- Îndată ce se luminează de ziuă, ca să nu fim descoperiţi aici.
 - Şi ce-ai de gând să faci cu tot bănetul ăsta?
- Aștept până s-or liniști lucrurile pe-aici, apoi mă car în America.
 - Dar cu mine ce se va întâmpla atunci?
- Prostule! Devii ginerele meu și pleci, împreună cu mine. Acum hai să dormim! Avem nevoie de odihnă. Noapte bună!
 - Noapte buna!

Se auziră paiele foșnind, apoi liniștea deveni deplină.

Greifenklau rămăsese ca împietrit. Abia aflase de istoria casetei, că se și găsea pe urmele tainei. Luă hotărârea să rămână treaz toată noaptea, iar în dimineaţa următoare să-i urmărească pe cei doi. Gândul la banii aceia mulţi nu-i dădea linişte dar, cu toate acestea, oboseala îl învinse şi aţipi. Se trezi însă, îndată ce-i auzi pe cei doi de jos reluând discuţia.

- Mai dormi?
- Nu. Tocmai m-am trezit. Cât o fi ceasul?
- Să văd.

Uşa staulului fu deschisă, apoi se auzi acelaşi glas:

- Se face ziuă curând. Am putea porni.
- Mai plouă?
- Nu chiar atât de tare ca ieri, dar aş fi preferat o vreme mai bună.
 - Afurisită treabă! Cât avem de mers?

- Două ceasuri.
- E mult. O să ne udăm leoarcă.
- În schimb, vom avea parale cu ghiotura. Unde mai pui că vom putea apoi aprinde un foc la coliba cărbunarului și ne vom încălzi pe cinste.
 - E locuită coliba aia?
- Nici vorbă. Suntem în deplină siguranță acolo. Hai, ridică-te!

Celălalt se ridică, ieși afară din staul și începu să-și întindă mădularele.

- Aşa! Eu sunt gata. La dreapta sau la stânga?
- Trebuie să mergem pe stânga, de-a lungul țărmului. La cei trei arini mari, cotim în munți.

Plecară. Greifenklau n-avea nevoie să-i urmărească imediat, căci cunoștea direcția în care trebuia s-o apuce.

Pe de altă parte, misiunea îi era uşurată și de faptul că, în pământul clisos, urmele rămâneau lămurit întipărite. După ce pașii se îndepărtară, deschise uşa podului, lăsă jos scara și coborî, având grijă să închidă bine uşa în urma sa.

Porni de-a lungul râuleţului, până la cei trei arini despre care auzise vorbindu-se și unde amprentele pașilor o luau înspre stânga. Pe vreme frumoasă, la ora aceea s-ar fi aflat în plină zi, acum, însă, ploaia amestecată cu ceaţă întuneca totul de jur-împrejur, făcând să nu se poată distinge nimic la o distanţă mai mare de zece pași.

Înaintă astfel prin pădure, vreme de vreun ceas, până când desimea acesteia îl obligă la și mai multă băgare de seamă, făcându-l, de asemenea, să iuţească paşii. Şi, întradevăr, nu trecu mult până începu să audă glasurile celor pe care îi urmărea. Mergea chiar în spatele lor, la adăpostul arborilor, fără să riște a fi descoperit.

Cei doi înaintau pe un soi de drumeag, suficient de larg chiar şi pentru o căruţă, dar care la un moment dat se sfârşea într-un luminiş mic, unde se afla o căsuţă. Desigur, coliba cărbunarului despre care îi auzise vorbind. Indivizii nu intrară într-însa, ci străbătură luminișul de-a curmezișul. Greifenklau îi urmă, aţinându-se îndărătul copacilor de pe marginea rariştii.

Poteca se sfârşise, arborii erau răriţi şi terenul urca încetişor. În cele din urmă, ajunseră într-o vâlcea, care părea să urce până aproape de creasta muntelui, continuând apoi într-o prăpastie largă, care înainta spre stânga. Într-acolo se îndreptară cei doi indivizi şi locotenentul îi urmă. Marginile văgăunii erau acoperite cu arbori deşi, tufe şi tot soiul de bălării. El, care mergea ceva mai sus, putea ţine pasul cu ei şi chiar îi putea auzi vorbind. Distinse că primul, cel mai în vârstă, era bărbos şi avea o ţinută de pădurar, cu trăsături îndrăzneţe şi destul de plăcute. Cel tânăr, purta şi el o bărbuţă rară şi scurtă, mergea încovoiat, iar chipul îi părea răvăşit de vicii şi lipsit de orice sclipire de inteligenţă. Pe scurt, un om în stare de orice mârşăvie.

- Mai e mult? întrebă deodată acesta.
- Ai răbdare!

Celălalt se uită în jur, apoi zise:

— Fă doisprezece paşi drept înainte, dar nu prea repede!

Tânărul făcu întocmai.

- Stai!
- Să stau? De ce?
- Pentru că te afli acum exact deasupra casetei.
- La ce adâncime e îngropată?
- Vreo cinci picioare.
- Atunci o s-avem de săpat, nu glumă.
- N-avea nici o teamă, pământul e moale.
- Dar târnăcoapele şi lopeţile?
- Mai fă cinci pași înainte.

Celălalt îi făcu.

- Stai!
- Aici sunt?

- Da. Sub picioarele tale, și la o adâncime atât de mică, încât nu trebuie decât să înfigi cuţitul ca să dai de ele.
 - Începem imediat?
 - Da. Însă întâi tragem o înghiţitură.

Cel mai în vârstă scoase o sticlă cu rachiu din buzunar, trase o dușcă, apoi o întinse tovarășului său.

Cei doi dezgropară uneltele din pământ. Erau două cazmale și două hârlețe.

— Ia ascultă! zise cel vârstnic. Înainte de a porni la lucru cu cazmalele, trebuie să scoatem cu băgare de seama iarba cu hârleţele, ca s-o putem pune la loc după aceea. Altminteri o să se bage de seamă că s-a scormonit pământul pe aici.

Luă o lopată și trasă un patrulater, pe iarba care fu scoasă și trasă la o parte.

De-abia după aceea, începu adevărata muncă.

Greifenklau se așezase doar la vreo cincisprezece pași deasupra locului cu pricina, la adăpostul unui stejar cu ramurile atârnânde. Ploaia nu pătrunsese acolo, așa că putea sta foarte comod și era acoperit de o tufă, prin frunzișul căreia putea observa totul, fără să fie văzut însă.

Cei doi lucrară vreo jumătate de ceas, când cu cazmaua, când cu hârlețul. Deodată te auzi un sunet tare.

- Ce a fost asta? întrebă cel mai tânăr.
- Am dat de ladă răspunse celălalt.
- Vrei să zici că banii sunt într-o ladă?
- Nu, într-o casetă de fier, dar aceasta, la rândul ei, se află într-o ladă.
 - Şi caseta de război e într-adevăr înăuntru?

Era aprins la față și ochii-i luceau ca doi cărbuni aprinși.

- Fireşte!
- Atunci să săpăm mai departe!

Luă cazmaua, în timp ce tovarășul său scotea afară pământul. Când însă bătrânul se aplecă ceva mai mult, celălalt ridică cazmaua și-l izbi cu toată puterea în ceafă. Fără să scoată un geamăt, nenorocitul se prăbuși cu capul spart în groapă. Ucigașul azvârli unealta crimei cât colo.

— Idiotule, ţi-ai primit răsplata! Ca să pui mâna pe casetă i-ai omorât pe ceilalţi, dar iată că acum eşti tu însuţi mort şi eu am rămas singurul ei stăpânitor. Acum sunt bogat, bogat, bogat. Dracu s-o ia pe fiică-ta, căci acum pot avea pretenţii la cea mai frumoasă fată, mă pot duce în peţit chiar la ferma... Jeannette.

Îngrozitoarea crimă fusese făptuită atât de repede, încât Greifenklau n-ar fi putut face nimic ca s-o împiedice. Se ridică cu iuțeala fulgerului, scoase repede din buzunar cele două pistoale pe care le avea la dânsul și sări jos.

Ucigașul stătea ca vrăjit în fața victimei sale.

— Aşa-i că te-am nimerit bine? zise el. Totuși, ar fi bine să ieși afară, că trebuie să iau caseta și-mi stai în drum.

Apucă mortul de picioare și-l trase afară din groapă, apoi luă lopata de jos și vru să-și continue lucrul, dar deodată făcu niște ochi mari, lopata îi căzu din mână și rămase împietrit de groază.

Îl zărise pe Greifenklau, care stătea la doi paşi de dânsul, cu armele îndreptate asupra lui.

— Ucigaşule!

Omul părea să-și fi pierdut graiul.

— Vezi imediat dacă mai trăiește! porunci locotenentul. Altfel îți găuresc capul cu un glonte. Repede!

Tonul și toată atitudinea lui Greifenklau erau de așa natură, încât ticălosul nu cuteză să se împotrivească. Se aplecă și examină victima.

- Mort de-a binelea! zise dânsul. De ce-a fost atât de idiot?
 - Cine-i idiotul, se va vedea îndată. Cum te numeşti? Omul se reculese şi răspunse dârz:
 - Ce te interesează pe tine asta?
- Pur și simplu. Te fac atent că nu glumesc și că, dacămi vei mai răspunde așa cum ai făcut-o, îmi voi folosi fără preget pistolul! Repet: cum te numești?

- Fabier.
- Ce meserie ai?
- Sunt măcelar în Raucourt.
- Şi cel de aici?!
- Barchand.
- De unde e?
- Tot din Raucourt.
- Ce meserie?
- Măcelar, ca şi mine.
- Bine, ajunge deocamdată. Ia cazmaua şi hârleţul şi iao înainte!
 - Pentru ce?
 - Vei afla.
 - Ştii dumneata ce se află în groapa asta?
 - Da, caseta de război de la Ligny.
 - Drace! De unde știi!
 - Sunt ofițer. Cu asta te-am lămurit.
 - Ofițer? Domnule, hai să împărțim ce-i în casetă!
 - Eşti nebun.
 - Eu mă mulţumesc numai cu o treime.
 - Taci și fă ce ți-am spus!
 - Numai cu un sfert.
 - Vrei să te supui, ori nu?
 - Bine, mai ai vreme să te răzgândești!

Ridică uneltele de jos și porni. Cu arma îndreptată asupra lui, Greifenklau îl îndemnă la drum, până ajunseră într-un loc mai retras. Arătând în jos, porunci:

- Sapă aici o groapă pentru victima ta!
- Cu plăcere, domnule. Dar n-ar fi mai bine să vorbim întâi despre casetă?
 - Mai târziu. În primul rând să-l îngropăm pe bătrân.
 - Bine, fie și așa! Începu să sape.

Gândul la casetă îl îndemna să muncească de zor. În scurt timp, groapa era gata și individul se uită întrebător la Greifenklau.

Dubleaz-o! porunci acesta.

- Pentru ce?
- Fă ce-ţi spun eu!

Omul se supuse și, în curând, o groapă de șase picioare lungime și patru lățime fu gata.

— Acum adu-l pe camaradul tău încoace și vâră-l înăuntru!

Ticălosul se făcuse galben ca ceara. O bănuială teribilă începu să-i dea târcoale. Se supuse totuși, sperând să-l poată îmbuna pe ofițer, în cele din urmă, și de aceea căută să câștige timp.

— Iar acum? întrebă el după aceea, căutând să pară smerit.

Lui Greifenklau nu-i scăpară privirile pânditoare ale ucigașului. Miza era pe viață și pe moarte.

- Acum acoperi la loc caseta! porunci el.
- S-o acopăr? Pentru ce?
- Ca să n-o găsească nimeni. Trebuie să rămână neatinsă.
 - Domnule...
 - Fă ce-ți spun, altminteri îți găuresc țeasta cât ai clipi!
 - Şi după aceea?
 - Vei vedea.
- Domnule, nu trebuie să fii atât de neîndurător cu mine!
- Firește! Că doar n-ai trimis pe cealaltă lume decât șase oameni și cu cel de colo, șapte!

Omul îngălbeni de spaimă. Dar, deodată, caracterul lui adevărat ieși la iveală și spuse, râzând în hohote:

- De vreme ce ştii atâtea, vei înţelege că ascult de dumneata numai fiindcă n-am încotro.
 - Ştiu. Te temi de glonţul meu.
 - Te înșeli. Nu orice glonț își nimerește ținta.
 - Ale mele însă merg la sigur.
 - Să facem o probă!

Greifenklau înălță din umeri:

— Idiotule! zise el. Crezi c-o să mă poţi îndemna la împuşcături de probă? Ascultă ce-ţi spun, altminteri voi vedea îndată cât de bine ştiu să ţintesc.

Individul începu să umple groapa cu pământ. Iarba fu iarăși pusă deasupra și bătătorită, astfel că, în curând, nu se mai puteau recunoaște urmele gropii de dinainte.

— Aşa, zise Fabier, taina noastră e iarăşi în siguranţă. Nădăjduiesc că acum vom putea cădea la învoială. Cum ai aflat de locul unde e îngropată comoara?

Greifenklau știa că adevărul îl va îngrozi și mai mult pe ticălos.

- Chiar de la voi, îi răspunse batjocoritor.
- De la noi? Ce vrei să zici?!
- Da, de la tine și de la bătrânul ăla pe care l-ai omorât.
- Dar cum?
- Aţi vorbit aseară despre asta în staul.
- În sta...? Şi dumneata unde erai?
- Deasupra voastră, în podul cu fân. Am auzit totul.

Omul rămăsese încremenit.

- Ce prostie din partea noastră că n-am cercetat pe acolo! Dar ia spune, ce aveai de gând?
- Voiam să cunosc locul, apoi să iau caseta. Poate că vaș fi ucis pe amândoi, așa cum i-ați ucis și voi pe tovarășii voștri.

Fabier începu să tremure.

- Vrei să mă ucizi?
- Firește! răspunse Greifenklau, pe un ton hotărât.
- Dar de ce? Că doar nu ţi-am făcut nimic!
- M-ai fi culcat de mult la pământ, dacă nu te-aș fi ținut la respect cu pistoalele mele. Ți-ai ucis camaradul, iar locul unde e îngropată caseta trebuie să rămână tăinuit: astea-s două motive îndeajuns de puternice ca să fii condamnat la moarte. Ți-ai săpat singur groapa și vei putrezi alături de victima ta.

Câteva clipe Fabier privi în pământ, ca și cum s-ar fi simțit copleșit de cele ce auzise. Dar în momentul următor,

sări năprasnic, năpustindu-se asupra judecătorului său.

— Încă n-am ajuns chiar atât de departe! strigă el. Mori, câine!

Dar Greifenklau nu era omul care să se lase luat prin surprindere. Observase la timp mişcările ucigașului și când acesta se năpusti asupra lui, se dădu repede în lături și ridica arma.

— Cu asta ţi-ai iscălit sentinţa, nemernicule!

Glonţul porni şi Fabier se prăbuşi la pământ, cu ţeasta sângerândă. Păzitorii casetei de război fuseseră răzbunaţi.

Locotenentul îngenunche mişcat lângă cei doi morţi. Oamenii aceştia fuseseră nişte ucigaşi de rând, şi-şi meritaseră soarta cu prisosinţă, dar cu toate astea el se simţi emoţionat la gândul că răpusese o viaţă omenească, deşi fusese în legitimă apărare.

Așeză cadavrul lui Fabier în groapa pe care și-o săpase el însuși și aruncă bulgări, de pământ peste cei doi morți. După ce nivelă locul, în așa fel încât cu greu s-ar fi putut recunoaște ce se petrecuse acolo, împrăștie de jur-împrejur pământul de prisos, apoi își dădu osteneala să rânduiască cât mai bine locul unde era îngropată caseta, încât să nu-i dea nimănui în gând că o comoară de preț se află ascunsă acolo.

Nădăjduia că germanii vor învinge și vor pătrunde iarăși în Franța, iar atunci el va dezgropa caseta și o va preda mareșalului Blücher.

Mai rămânea să ascundă uneltele. Măsură exact cu paşii poziția casetei, a uneltelor și a mormintelor, și își scoase carnetul de notițe, ca să-și însemneze toate acestea și să facă o schiță.

Porni înapoi și ajunse la hanul unde trăsese în ajun. Bătrânii se treziseră demult, dar, văzându-l, avură impresia că tocmai se deșteptase.

După ce îmbucă ceva, plăti ce avea de plătit, își luă paşaportul și-și văzu de drum, petrecut de urările de bine

ale celor doi bătrâni, care-l primiseră cu atâta răceală și se despărțeau de dânsul ca de un vechi prieten.

12. Bandiții din pădurea Argonne

La începutul lunii iunie 1815, Marele cartier general al francezilor se afla în Laon, pe când acela al Armatei de Mosela era la Thionville.

În cel dintâi sosise de câteva zile generalul Daure, comandantul armatei, și acum era așteptată, din zi în zi, sosirea Împăratului. Se mai spunea că Napoleon va merge la Strasbourg, pentru a se arăta soldaţilor săi și a trezi într-înșii vechiul entuziasm pentru dânsul. De asemenea, era așteptat și la Thionville.

Caracteristicile marelui soldat erau bine cunoscute, îi plăcea să apară pretutindeni şi să se arate mai ales acolo unde era așteptat mai puţin. De altminteri, nici până acum, istoricii n-au putut stabili cu precizie, pe ce drum a ajuns el la câmpul de război. Se știe doar că a făcut câteva din acele escapade ce-i erau specifice, și care au rămas un mister chiar și pentru cei ce-i erau foarte apropiaţi.

Obiceiurile unui suveran găsesc de regulă imitatori. Unii din mareșalii Împăratului au adoptat și ei procedee asemănătoare, luându-i prin surprindere pe cei de sub comanda lor. Despre mareșalul Grouchy se știe, mai cu seamă, că-i plăcea să se ivească pe unde te-ai fi așteptat mai puţin și nu era deloc un secret faptul că-și datora multe din izbânzi tocmai acestui obicei.

Spre amiaza zilei în care descoperise în chip atât de neașteptat caseta de război, Greifenklau ajunse la Sedan.

Ar fi vrut să ocolească orașul, dar fluviul Mass nu putea fi trecut decât pe singurul pod din ţinutul acela, din pricina ploilor îndelungate, care-l umflaseră, făcându-l să-şi iasă din albie.

Sedan, locul natal al celebrului Turenne, a fost în toate vremurile un centru important din punctul de vedere al operațiunilor militare. De aceea, nu era de mirare că și acum era plin de trupe, precum toate împrejurimile sale. Acestea făceau parte din armata mareșalului Ney, care, născut la Saarlous, ca fiu al unui dogar, ajunsese, grație talentelor sale militare, mareșal al Franței, duce de Esslingen și prinț de Moscova.

Sub comanda sa se afla generalul Drouet, care fusese numit comandant al gărzilor lui Bonaparte. Drouet renunțase să locuiască în Sedan și își instalase cartierul în localitatea Raucourt, în apropierea căreia se afla ferma *Jeannette*. Drouet rechiziționase această fermă pentru dânsul personal, în vreme ce statul său major se afla la Raucourt.

Când intră în Sedan, lui Greifenklau i se ceru legitimația. Fusese "fabricată" în cartierul general al lui Blücher, și n-avea nici un cusur. Însă, în vremuri de război, măsurile sunt foarte drastice, astfel că locotenentul fu supus unui interogatoriu, de-l trecură toate sudorile. Dat fiind că luptase împotriva francezilor și stătuse câtva timp la Paris, ar fi putut fi cu uşurință recunoscut de cineva și, atunci, soarta i-ar fi fost pecetluită.

De aceea se simţi nespus de uşurat când îşi recăpăta hârtia odată cu permisiunea de a străbate orașul.

Raucourt se află la două ceasuri de drum la sud de Sedan. Pe vremea aceea, șoselele dintre aceste două localități lăsau mult de dorit. Pădurea Argonne, care făcea parte din aceste ținuturi, se bucura de un renume foarte prost, deoarece într-însa sălășluiau tot soiul de indivizi certați cu legea, care se țineau ascunși prin văgăuni, de unde ieșeau la iveală când era vorba de dat vreo lovitură.

Între Raucourt și Sedan drumul era totuși sigur acum pentru că armatele care făceau legătura între aceste două cartiere generale impuneau respect vagabonzilor și tâlharilor. Mai încolo, cu deosebire spre Laon, unde drumul ducea peste Rethel, căile de comunicație erau mai puțin sigure, căci nu erau atât de folosite de armată.

Orice război dă naștere la ticăloși de tot soiul. Drojdia populației, care nici înainte nu se afla în raporturi prea bune cu legea, își scosese cu mult curaj capul la iveală. Astfel de indivizi se găseau pe atunci cu duiumul prin pădurile munților Ardeni și Argonne, astfel că, cel ce se încumeta a străbate acele ținuturi, sigur și neînarmat, putea fi, pe drept cuvânt, socotit un adevărat temerar.

Odată ajuns la Raucourt, Greifenklau află cu uşurință drumul către *Jeannette*, unde, încă de la poartă, fu luat în primire de o santinelă care, punându-i arma în piept, îl opri să intre.

- Încotro?
- Înăuntru! răspunse locotenentul scurt.
- La domnul general?
- Nu. Care general locuiește aici?
- Generalul Drouet. Dar la cine vrei să te duci dumneata?
 - La stăpâna fermei.
 - La doamna de Sainte-Marie?
 - Da.
 - Nu-i aici. A plecat azi-dimineaţă.
 - Atunci o fi altcineva care-i ține locul.
 - E domnul cel tânăr. Îl cunoașteți?
 - Am de încheiat o afacere cu dânsul.
- Așa da. Poți intra. Domnul baron Romain de Sainte-Marie locuiește în camera de la parter, ale cărei patru ferestre le vezi colo la dreapta.

Greifenklau mulţumi santinelei şi când bătu la uşa care i se arătase, un glas puternic îi răspunse:

— Intră.

Se văzu într-o încăpere care părea să fie cabinetul de lucru al unui bărbat neînsurat. Domnea într-însa acea dezordine care se întâlneşte, de obicei, la holteii din lumea bună.

În timp ce închidea uşa, de pe canapea se ridică un tânăr care-l privi cercetător. Avea o înfățişare plăcută, mai mult feminină decât bărbătească. Să tot fi avut douăzeci și doi de ani, dar mustața subțire îl făcea să pară și mai tânăr.

- Domnul de Sainte-Marie? întrebă Greifenklau.
- Da. Ce doriți de la mine?
- Aş dori să ştiu dacă o pot vedea pe doamna Richemonte.

Francezul tresări surprins. S-ar fi putut zice că era chiar îngrijorat.

- A, doamna Richemonte? întrebă el. Ce doriţi de la ea? Întrebarea era explicabilă, deoarece Greifenklau era prost îmbrăcat şi arăta ca un fluieră-vânt.
- Am de discutat unele chestiuni personale, răspunse dânsul. Nu știu dacă mi-ar îngădui să vorbesc despre ele cu o terță persoană.
 - Nici nu caut asta. Dar o cunoști pe doamna?
 - O cunosc de la Paris.

Chipul tânărului se întunecă brusc.

- Eşti căpitanul Richemonte?
- Nu.
- Aşadar, un necunoscut?
- Da.
- De unde știi că doamna Richemonte se află aici?
- Eu însumi am adus-o la fermă.
- Ca vizitiu?
- Nu, nu, zâmbi Greifenklau, ca însoţitor.

Tânărul tresări puternic, în vreme ce obrazul lui oglindea atât spaimă, cât și bucurie.

- Drace! exclamă el. Te numești Greifenklau?
- Da.
- Şi ai cutezat să... ah! vino, vino!

Îl prinse pe locotenent de braţ şi-l trase repede din cameră, spre o uşă care dădea în altă încăpere. Baronul îl mai măsură o dată din cap până în picioare şi-i zise:

— Dumnezeule sfinte, cum ai putut îndrăzni să vii la Raucourt? N-ai știut că generalul Drouet se află instalat în ferma noastră?

- Am aflat abia la Sedan.
- Şi totuşi ai venit încoace? Puteai fi arestat ca spion!
 Baronul privi năucit prin încăpere, apoi îi arătă un scaun.
 - Am venit doar ca să vorbesc cu doamna Richemonte.
- Ia loc, domnule. Trebuie să lămurim lucrurile. Eşti într-adevăr prieten cu dânsa?
 - Cât se poate de sincer și devotat.
- Când au sosit aici, nu eram acasă. Mă aflam pe atunci prin ținutul Reimsului, unde vizitam pivnițele unui prieten. Trebuie să știi că sunt agricultor și mai ales podgorean. Când m-am întors, le-am găsit pe cele două doamne. Mi s-a spus că au fost aduse aici de un ofițer german, numit Greifenklau.
 - Eu sunt acela.
- Prezența doamnei Richemonte aici e o taină, al cărei singur deținător ești dumneata.
- Le-am fost de ajutor într-un moment greu. Dar nici nu mă gândesc să-mi adjudec vreun merit special pentru asta.
- Îţi sunt recunoscător în aceeaşi măsură. Ştii, probabil, că doamna Richemonte îmi este rudă?
 - Mi-a spus chiar dânsa!
- Mama mea şi doamna Richemonte sunt verişoare şi au fost crescute împreună. Tata a murit, astfel că eu am luat asupra mea toată sarcina administrării averii noastre. Trăim foarte singuratici aici, aşa că sosirea celor două femei a înviorat atmosfera, lucru pentru care le sunt recunoscător. Din păcate, totul s-a dus pe râpă o dată cu sosirea militarilor, care au întors totul cu josul în sus. Deoarece, din partea mamei, am puţin sânge german în vine, nu sunt partizanul habotnic al nici uneia dintre taberele beligerante. Ba, de data asta i-as trimite bucuros la dracu' pe toţi domnii aceştia!
 - Te rog să nu ții seama de mine, domnule baron.
 - Vrei, poate, să te alung?
 - Nădăjduiesc că nu vei face asta! râse Greifenklau.

- Dar am voie să primesc la mine un ofițer german?
- În condițiile actuale, da, căci sunt în posesia unei legitimații care a fost examinată și găsită în regulă la Sedan.
- Asta-i altceva. Îţi mărturisesc deschis că atât eu cât şi mama nu ne bucurăm deloc de întoarcerea Împăratului războinic, ci suntem partizani ai lui Ludovic al XVIII-lea. Dar politică făţişă nu facem. Acum să revenim la ale noastre: doamna Richemonte nu e aici.
 - Dar unde e?
- A plecat azi-dimineață la Vouzieres, împreună cu domnișoara și cu mama mea.
 - Când se înapoiază?
 - Probabil deseară.
- Seara? întrebă Greifenklau, speriat. De ce nu mâine, în timpul zilei? De la Vouzieres până aici sunt şase ceasuri cu trăsura.
- Așa e. Dar, din pricina încartiruiților, mama nu poate lipsi prea mult de acasă.
- Dar nu te gândeşti cât de periculos e drumul acela?!
 Baronul se dădu un pas înapoi, făcu o mutră înmărmurită şi se bătu peste frunte.
 - Aşa e. Dumnezeule! Abia acum îmi dau seama!
- Drumul trece prin pădurile acelea care mișună de tâlhari.
 - Ai dreptate. Ce e de făcut?

În ciuda firii sale distrate și oarecum nepăsătoare, baronul se sperie de-a binelea.

- Pe unde-au luat-o?
- Prin Le Chesne și Quatre-Champs.
- Şi se înapoiază tot pe-acolo?
- Firește. Sunt foarte îngrijorat. Dumnezeule, numai să nu li se întâmple ceva! Aș alerga să le întâmpin, dar mi-e cu neputință să părăsesc ferma, deoarece afurisitul ăsta de general are în fiecare clipă o dorință sau îmi dă o poruncă pe care trebuie să i-o îndeplinesc.

- Atunci dă ordin să mi se înșeueze un cal.
- Pentru dumneata? întrebă baronul mirat și vădit uşurat, în același timp. Dar îți dai seama la ce primejdii te expui, ca german?
- Nu-i nici o primejdie. Citește-mi, te rog, legitimația. De altfel, e bine și pentru dumneata să-mi cunoști numele actual.

Baronul citi legitimația, apoi zise:

- Un cal poţi avea, dar eşti înarmat?
- Am două pistoale şi un cuţit.
- Nu-i de ajuns. Tâlharii sunt organizați în cete, îți voi mai da două pistoale. Cunoști drumul?
 - Domnule, sunt ofiţer german!
- Așa e. Şi germanii au dovedit că hărțile lor sunt cât se poate de bune. Dar n-ai vrea să iei ceva în gură înainte de a pleca?
 - Mulţumesc, aş pierde prea mult timp.
- Atunci, o să-ţi dau ceva merinde pe drum. Scuză-mă puţin!

Plecă să dea dispozițiile trebuitoare.

Greifenklau se afla în vizuina leului. Fusese trimis în recunoaștere, ca să afle cât mai multe despre planurile dușmanului. Știa cât de primejdioasă era această întreprindere, căci dacă era descoperit, ar fi fost condamnat la moarte prin spânzurătoare, ca orice spion. Dar chiar și o asemenea primejdie i se părea floare la ureche, când se gândea că va avea prilejul să-şi revadă logodnica. Şi, pe lângă toate astea, mai era și posesorul tainei casetei de război.

În vreme ce aștepta calul, gândurile i se îndreptară înspre tânărul baron. Părea un om deschis, dar cam flușturatic... De bună seamă că doamna Richemonte trecuse sub tăcere logodna lui cu Margot și-l prezentase doar ca pe un prieten oarecare. Greifenklau nu cunoștea motivul care o îndemnase la aceasta, dar își zise că

întâmplările prin care trecuse o îndemnaseră să fie cu luare-aminte chiar față de rude.

După câtva timp, baronul se întoarse anunţând că totul era gata. Deschise o ladă şi scoase dintr-însa două pistoale, pe care le dădu locotenentului.

- Sunt încărcate? întrebă acesta.
- Nu. Sunt un om paşnic şi nu le-am folosit niciodată. Armele, însă, sunt minunate, le-am moștenit de la bietul tata, care a fost şi el ofițer. Am şi muniții.

Aduse gloanțe și pulbere și Greifenklau încarcă armele.

- Cum poate fi recunoscută trăsura lor? întrebă el.
- E un echipaj cam vechi, de pe vremea lui Ludovic al XV-lea.
 - Şi caii?
 - Unul e bălan, celălalt oacheș.
 - Afară de vizitiu, mai e cineva?
 - Din păcate nu, deși e loc în spate pentru un servitor.
 - Multumesc, domnule baron. Pornesc imediat la drum.
 - Te vei întoarce cu cucoanele?
- Cred că le voi însoți până la fermă și voi aștepta aici hotărârile doamnei baroane.

Cei doi tineri ieşiră în curte, unde un căluţ jigărit, maro, îşi aştepta călăreţul. Greifenklau încalecă. Îşi dădu osteneala să călărească cât se poate de prost, aşa că fu lăsat să treacă fără multă greutate pe poartă, mai ales că era însoţit chiar de stăpânul casei. Avea înfăţişarea unui lucrător de rând, care vroia să facă o partidă de călărie, dar care nu se simţea deloc în apele sale într-o asemenea ipostază.

Un timp călări astfel, ca vai de lume, dar, îndată ce lăsă în urmă satul, își înfipse pintenii în coastele animalului.

Drumul ducea aproape neîntrerupt prin pădure. La dreapta curgea un râuleţ care făcea colturi nenumărate, iar la stânga nu se vedea decât o nesfârșită înșiruire de copaci.

În drumul său întâlni o căsuță singuratică și descăleca pentru a lua ceva în gură din merindele ce-i fuseseră date și pentru a se informa de drum.

Intrând, văzu o tânără fată torcând și care se ridică îndată, întrebându-l prietenos ce dorește. Privirile, însă, îi erau îngrijorate.

Aş putea căpăta un pahar cu vin? întrebă.

Fata aduse vinul, i-l puse înainte, apoi își văzu iarăși de lucru. Din când în când îl privea, dar Greifenklau se prefăcu nepăsător.

- Cât mai e până la Le Cheme? întrebă el, într-un târziu.
- Un ceas şi mai bine, răspunse fata. Vrei să mergi întracolo?
 - Da. Poate și mai departe, până la Vouzieres.
 - Aoleu! exclamă ea, uluită.
 - Ce e? întrebă el.

Ea roși și lăsă privirea în jos, stingherită.

- Vezi că... până ajungi acolo se face noapte.
- Mi s-a spus că nu prea ești sigur de viață prin pădurile astea. E adevărat, domnișoară?

Ea îl privi cercetător și în loc de răspuns îl întrebă:

- Nu eşti de pe aici, domnule?
- Nu.
- Dar văd că ai un cal de pe la noi.
- Îl cunoști?
- Da. E de la ferma *Jeannette*.
- Întocmai. Eşti cunoscută acolo?
- Şi încă foarte bine. Sunt fina doamnei baroane.
 Bunicul meu a fost servitor la răposatul domn baron.
 - Atunci le cunoști și trăsura?
 - Firește. A trecut azi-dimineață pe aici.
 - Află, duduie, că merg în întâmpinarea doamnei.

Ea tresări înspăimântată.

- În întâmpinarea coniței? Dumnezeule sfinte, atunci înseamnă că ea se întoarce acasă abia la noapte?
 - Probabil.
 - Atunci, cum să-i recunoască trăsura?!

Întrebarea aceasta era din cale-afară de ciudată. Greifenklau deveni atent.

- E nevoie ca trăsura să fie recunoscută?
- Firește! răspunse ea repede, fără să-și dea seama. Nu trebuie să i se întâmple nici un rău.
 - Dar ce rău i s-ar putea întâmpla?

Întrebarea aceasta o făcu să-și dea seama că spusese prea mult. Chipul i se împurpura și abia după câtva timp găsi un răspuns.

- Domnule, eu locuiesc aici numai cu mama. Unii dintre cei care vin adesea pe la noi sunt oameni pe care nu trebuie și, de altfel, noi nici nu vrem să-i cunoaștem. Curiozitatea poate fi foarte periculoasă.
 - Dar de ce nu vă mutați de aici, fetițo?
- Am vrea noi, dar nu se poate. Când tata a cumpărat căsuţa asta, era linişte şi bine în pădure. Veneau numai oameni cinstiţi la noi şi duceam o viaţă fericită. Dar iată că a izbucnit războiul şi au ieşit la suprafaţă tot felul de lepădături, care ne-au invadat ţinutul.

Un ticălos dintre aceștia l-a împușcat pe bietul tata, apoi bunicul a fost concediat de doamna baroană și, după câtva timp, a murit. Eu și cu mama am rămas singure, la cheremul tuturor acestor indivizi.

- De ce nu vindeţi casa?
- Cine să ne-o cumpere, domnule?
- Cereţi ajutorul baroanei! Ea e o femeie bună şi n-o să vă refuze.
 - A și făcut-o, deja!
 - De ce?

Chipul copilei se făcu roşu ca macul.

- Pentru că... pentru că... e supărată pe noi.
- Dar pentru ce, fetiţo? Spune-mi, poate sunt în măsură să te ajut.

Ea își duse mâna la ochi și lăsă capul în jos. Plângea. Câtva timp o tăcere adâncă domni în odaie, apoi el întrebă cu blândețe: — Ţi-am făcut vreun rău?

Ea ridică încetișor capul și-l privi prin pânza lacrimilor.

- O, nu, domnule; dimpotrivă, simt că ai gânduri bune. Şi de aceea vreau să-ţi împărtăşesc ceva. Cunoşti drumul pe care l-ai făcut?
 - Nu cine știe ce.
- Atunci află că de aici încolo vor urma câteva cotituri. Cunoști cântecul *Ma cherie est la belle Madeleine?*
 - Da.
- Atunci e bine. Când ajungi la a cincea cotitură de aici, vei vedea la marginea desişului, pe dreapta, o cruce. Acolo a fost cineva omorât. Îndată ce zăreşti crucea, începe să fredonezi cântecul acela!
 - Pentru ce?
 - Asta nu-ţi pot spune.
- E însă lesne de ghicit. Îndărătul crucii stau pitiți tâlharii aceia care vin pe la voi, din când în când. Cântecul e ca un fel de parolă; acela care-l fredonează scapă nevătămat.
 - Oh, te rog din suflet să păstrezi taina asta!
 - Poţi avea deplină încredere.
 - O singură persoană trebuie să ştie.
 - Cine anume?
- Vizitiul doamnei baroane. Coniței nu i se întâmplă nimic, dar pentru că noaptea trăsura e greu de recunoscui, s-ar putea face cu uşurință o confuzie.
- Voi avea grijă, fetiţo. Dar nu te-ai gândit până acum că devii complicea acestor tâlhari, cunoscând nelegiuirile şi ascunzătorile lor, fără să-l denunţi?
- Ştiu asta, domnule, dar vezi că atunci ne-ar omorî iar eu aş deveni asasina propriei mele mame.
 - Aţi putea fugi, până vor fi curăţaţi toţi.
 - Ce tot spui dumneata! Apar mereu alţii. Fabier ăla... Se întrerupse și chipul i se îmbujoră iarăși.
 - Fabier ai spus, duduie? Fabier?
 - Da.

- Atunci poate cunoști și numele Barchand?
- Ea ridică repede capul.
- Barchand? Îl știi?
- Nu-mi dau seama prea bine. Au fost și ăștia pe aici, prin pădure?
 - Da.
- Atunci să ştii că n-o să se mai întoarcă niciodată, căci sunt morţi.
 - Adevărat, domnule?
 - Pot să jur.
- Slavă Domnului! Barchand a fost una dintre căpeteniile bandiților care ne-au chinuit pe mine și pe mama, iar Fabier mă teroriza, pur și simplu.
 - Te urmărea?
- Oh, îngrozitor! Abia ieri-dimineață a fost pe aici spunându-mi că se va întoarce azi bogat. Şi atunci va trebui să aleg: să devin soția lui, ori să fiu ucisă.
 - Aşadar, a înşelat-o pe fiica lui Barchand.
 - A înșelat-o? I-a spus că o iubește!
 - Da, ca să câştige încrederea tatălui ei.
 - Şi de unde ştii toate astea?
- Am ascultat ce vorbeau înainte de a muri. Trebuie săți spun, duduiță, că Fabier l-a omorât pe Barchand, iar drept pedeapsă, și pentru siguranța mea personală, l-am împuşcat și eu pe dânsul.
 - Dumneata? spuse fata, uluită.
 - Da, și i-am îngropat pe amândoi.

Ea împreună mâinile și zise:

- Domnule, să nu-ţi pară rău. Ai împlinit o dreptate divină, devenind, prin aceasta, salvatorul meu şi al multor altora. Fabier m-ar fi împins spre moarte, căci nu-l puteam suferi.
 - Da, pentru că iubești pe un altul.
 - Pe un altul? întrebă ea, roșind.
- Firește. Singură mi-ai spus-o. Vrei să-ţi spun pe cine iubești, duduită?

- N-ai de unde să știi.
- Şi totuşi, pot ghici. Inima dumitale aparţine tânărului baron de Sainte-Marie.
 - Domnule...
- De aceea a fost concediat de la fermă bunicul dumitale și de aceea era atât de furioasă baroana, fetiţo.
 - Te înșeli, domnule.
- Ba deloc. Vreau să fiu prietenul dumitale și să te ajut cât îmi stă în puteri. Baronul ți-a spus cumva că te iubește și dânsul?

Fata clătină din cap.

— Dar s-a purtat cu dumneata așa încât să te facă să înțelegi asta?

Ea încuviință cu sfială.

- Domnule, nu știu cum se face că-ți spun toate acestea. Cutez să-ți împărtășesc lucruri pe care nu le-am mărturisit nimănui până acum. Și această sinceritate m-ar putea aduce în mare primejdie.
- Niciodată, fetiţo, căci nimeni nu va afla, niciodată, nimic. Dar văd că am întârziat, deja, prea mult. Sper să te mai revăd. Baroana nu vine pe la voi?
 - Niciodată.
 - Dar baronul?
 - Uneori...
 - Unde-i mama dumitale?
 - E ocupată sus.
 - Şi cum te numeşti?
 - Berta Marmont.
- Mulţumesc. Râmai cu bine, Berta! Îţi sunt recunoscător din suflet pentru prietenia pe oare mi-ai arătat-o. Dumnezeu să-ţi dea fericirea pe care o meriţi.

Îi întinse mâna, pe care ea o strânse cu putere, privindul țintă în ochi.

- Şi o să-mi urmezi instrucțiunile? mai întrebă dânsa.
- Mai e vorbă? Voi cânta: *Ma cherie est la belle Madeleine*. Dincolo de cruce cred că nu ne mai paște vreo

primejdie.

— Până la Le Chesne nu. Mai încolo nu știu.

Îi întinse o monedă de aur și refuză restul.

Fata îl conduse până la uşă, îl văzu încălecând și privi după dânsul până îi dispăru din raza vederii.

"Ce om bun! murmură ea. Avea ochi atât de calzi, mult mai calzi decât ai baronului, pe care-l iubesc totuşi atât de fierbinte. Deşi era simplu îmbrăcat, părea totuşi un bărbat distins şi călăreşte ca un ofițer. Tare-aş mai vrea să ştiu cine este. Numai de n-ar uita să fredoneze cântecul."

Cam la fel gândea și Greifenklau:

"Ce fată frumoasă și de treabă! Atât de bună și nevinovată, prinsă, ca într-o capcană, în vârtejul atâtor crime și nelegiuiri. Aș pune rămășag că imaginația ei a țesut în jurul baronului un adevărat roman și nădăjduiesc din tot sufletul ca sfârșitul acestuia să nu fie prea dureros pentru dânsa."

În vreme ce călărea, își pregăti pistoalele, ca să le aibă gata la nevoie, iar când zări crucea începu să fluiere aria cunoscută pe vremea aceea în toată Franța: *Ma cherie est la belle Madeleine*. În același timp trăgea cu coada ochiului către tufișuri.

Nici nu ajunse bine la locul indicat, că observă două capete, ridicându-se deasupra crengilor și dispărând repede iarăși. Scăpase cu bine.

Deodată îi veni un gând.

"Ce-ar fi să-i spionez pe indivizii ăștia? Aș putea afla niscaiva lucruri folositoare. De ce n-aș cuteza? Am patru pistoale cu ţeava dublă, ceea ce înseamnă opt focuri, și, pe deasupra, cunosc și melodia-parolă."

Ajungând la cotitura următoare, descălecă și, luând calul de căpăstru îl duse în pădure. Acolo îl legă de un copac, apoi, la adăpostul arborilor, se întoarse în direcția dincotro venise. Cu cât se apropia de cruce, cu atât devenea mai atent. Pătrunse și mai adânc în pădure, și, tupilându-se, din copac în copac, ajunse la tufele din

marginea șoselei. Se târî încetișor mai departe și în curând auzi niște glasuri înăbușite. Încordându-și atenția, înainta până ajunse în spatele unui desiș, de unde-i putea vedea bine pe tâlhari.

Strânși unul lângă altul se aflau acolo opt oameni. Îmbrăcămintea lor părea să fie alcătuită din lucruri de furat, o amestecătură de haine militare și civile. Erau înarmați până-n dinți și mutrele lor erau adecvate întocmai meseriei pe care o practicau.

Nu departe de dânşii şi foarte aproape de cruce mai stăteau doi, care păreau să facă de strajă. Spre deosebire de ceilalţi, care vorbeau atât de tare, încât Greifenklau îi putea auzi distinct, aceştia erau tăcuţi şi, doar din când în când, schimbau câte o şoaptă.

- Crezi că e un argat? Nu, nu e argat, zise unul. Prea călărea militărește.
 - Şi ce barbă îngrijită! îşi dădu cu părerea celălalt.
- Ia nu va mai certați pentru idiotul ăla! zise un al treilea, râzând. A trecut, ce mai vreți?
 - Nu prea arăta să aibă gologani, observă al doilea.
- Ar fi fost o captură proastă. Şi-apoi, vezi, ne cunoștea parola.
 - Cine să i-o fi spus?
- Poate că a fluierat cântecul cu totul întâmplător. Sau o fi trecut pe la Berta Marmont?
 - Să fie vreun cunoscut de-al ei?
 - Poate un adorator, mai ştii!

Unul din bandiţi lovi cu pumnul în pământ.

- Atunci să-l ia dracu! Berta e o trufanda prea bună ca s-o lăsăm unui străin.
- Prostii! mormăi unul, care era prea bătrân pentru a se mai gândi la dragoste. Ia nu vă mai certaţi! Câţiva dintre noi şi-au şi ars degetele cu dânsa. Nici unul nu vrea s-o cedeze celuilalt, şi de aceea ne-am înţeles s-o lăsăm în pace. Altminteri, ne-am ucide între noi. De ce n-ar lua pe unul care-i place?

- Ia nu mai trăncăni de pomană! Dacă am fi fost toți laolaltă azi-dimineață, am fi dat o lovitură frumușică... Treizeci de soldați cu o trăsură. Ce să fi fost? Ceva de preţ, desigur.
 - Te pomenești că vreo casetă de război?
 - Tot ce se poate. Acum e însă prea târziu.
 - Răbdare! spuse bătrânul. Aşteptaţi până diseară!
 - Dac-o fi adevărat.
 - Am auzit foarte bine.
 - Un mareşal?
 - Ba chiar doi.
 - Drace! Care?
 - Nu întreba! Numele n-au nici o importanță.
 - Dar or fi având bani?
- Ai mai văzut tu vreun mareşal călătorind cu punga goală?
- Sau fără inele, ceasornice, bijuterii şi briliante?
 adăugă un altul.
 - Dar și cu o liotă de însoțitori.
- Pe ăia îi culcăm la pământ. Dacă vin și ceilalți, suntem douăzeci de oameni. E de-ajuns.
- Da, cu prisosință. Nu ne arătăm până nu vor fi toți omorâți.

Era vorba, aşadar, de un atac împotriva, a doi mareşali. Greifenklau se întreba dacă era cazul să afle mai multe, pentru a-i preveni apoi pe cei ameninţaţi. Dar, la ce i-ar fi folosit? Ba, dimpotrivă.

De altfel, indivizii schimbară vorba, așa că degeaba ar mai fi zăbovit să asculte.

Cea mai mică neatenție l-ar fi putut trăda, astfel încât Greifenklau începu să se retragă, întâi încet de tot, apoi mai repede, până ajunse la locul unde-și lăsase calul, îl scoase afară din pădure, încalecă și își văzu de drum.

Peste o jumătate de ceas ajunse la Le Chesne, unde își zise c-ar fi bine să poposească niţel, în speranţa c-ar putea să afle niscaiva noutăţi. De aceea descăleca în faţa hanului, legă calul în dosul acestuia, apoi ceru proprietarului un pahar cu vin.

— Aş putea căpăta puţin fân pentru cal? întrebă pe hangiul indolent şi îngâmfat.

Acesta făcu o mutră acră și, fără a se clinti de pe se scaun, zise:

— Fân n-avem. Dar du-te în grădină, unde slujnica tocmai cosește niște iarbă. Asta-i chiar mai bună decât fânul.

Greifenklau străbătu curtea și deschise portița grădinii. Se văzu într-o alee acoperită cu verdeață, unde numai pe ici pe colo era tăiată câte-o alee, pe care puteai pătrunde. Una dintre acestea ducea în linie dreaptă la o boltă înverzită, de unde ajungeai pe un islaz.

În timp ce mergea, Greifenklau auzi un glas. Se opri surprins, căci i se păru că auzise pomenindu-se numele lui Fabien.

Ciuli urechile și acum pricepu bine că afară, dincolo de alee, vorbeau două persoane. Deosebi un glas de femeie și unul de bărbat.

Se strecură încetișor mai departe, până exact în dreptul locului unde vorbeau cei doi, și ascultă:

- Aşadar, zici că n-ai nimic cu dânsul? întrebă bărbatul.
- Nu! răspunse femeia, cu vocea hodorogită.
- Cu toate acestea e amantul tău, stărui omul. Am văzut eu însumi cum vă sărutați alaltăieri, la gard.
 - Adică, el mă săruta pe mine.
 - Dar aţi dansat împreună.
 - Am dansat şi cu alţii.
 - Cu mine însă, nu.
- Prostule! Tu vei fi soțul meu așa că sunt sigură de tine.
 - Ah! aşa, dar vezi că și eu vreau să-mi joc logodnica.
 - Aşteaptă până ţi-oi fi nevastă.
 - Şi dacă nu mai vreau să mă-nsor cu tine?

- Atunci nu te-nsori şi pace bună! Dar în cazul acesta, vei rămâne sărac, nu vei mai bea vin din căni argintate şi nici nu vei fuma din pipe de spumă de mare.
- Mereu vorbești de bogățiile tale. Ce ai, la urma urmei?! O fustă, două cămăși, doi ciorapi, un șorț, o scurteică, o băsmăluță și-o pereche de saboţi. Asta ţi-i toată averea!

Femeia rase dispreţuitor.

- Doar n-oi fi crezând că-mi port averea pe mine!
- Atunci, unde o ţii?
- Ascunsă.
- Aha! O îngropi, de pildă.
- Da.
- Ce? Ai şi tu bani îngropaţi? Gogoşi dintr-astea să le vinzi altora, nu mie. Şi unde i-ai îngropat, mă rog?!
- Asta nu te privește, deocamdată. O să afli abia când vei fi bărbatul meu.
 - Şi vrei să cred eu brașoavele astea?
 - Habar n-ai tu câţi bani am!
 - O mie de franci?
 - Mult mai mult.
 - Cinci mii?
 - Vai de capul tău!
 - Zece mii?
 - Mult, mult mai mult.
- Eşti nebună. Nici nu ştii măcar ce vorbeşti. Cu zece mii de franci mi-aş putea cumpăra o casă frumoasă, ba chiar o moşioară, colea.
- Nu mă murdăresc eu cu o casă ori o moșioara. Un castel vreau, cu turnuri și ferestre dintr-alea înalte.

Câteva clipe domni tăcerea, apoi se auzi iar glasul bărbatului:

- Dar pentru așa ceva e nevoie de peste un milion.
- Păi, da.
- Fato, tu nu ești sănătoasă la cap. De la cine ai tu atâția bani?

- De la tata.
- Despre care toată lumea știe că-i sărac lipit pământului!
- N-a pierdut abia acum două săptămâni optzeci de franci, la jocul de cărţi?
 - E adevărat. De unde-i avea?
 - Nu pot spune.
- Care vasăzică, pentru a afla totul trebuie să devin mai întâi bărbatul tău? În cazul acesta aş fi chiar mai idiot decât mă crezi.
 - Vasăzică ai impresia că te mint!
- Firește! Eu nu mă las dus cu cobza. Vrei să pui laba pe mine, ca după căsătorie să mă pomenesc că n-ai nici un franc, darămite un milion!

Urmă o nouă pauză:

- Şi totuşi, acesta e purul adevăr!
- Dovedeşte!
- Dacă ți-aș spune totul, m-ai trăda și nu m-ai mai lua de nevastă.
- Prostii! Dacă pot deveni bogat prin tine, n-o să bat toba.
 - Dar dacă comoara aparţine altcuiva?
- În cazul acesta va căpăta ceea ce merită. Numai un idiot poate să-şi îngroape banii! Dar cine e?
 - Nu e o persoană, ci statul însuși.
- Statul! Păi ăstuia îi putem lua banii, căci tot de la noi îi are. Te pomenești c-o fi o casetă?
 - Întocmai.
- Dumnezeule! N-o fi chiar caseta aia de război, care a fost căutată pretutindeni?
 - Ba chiar aşa, scumpule.
 - Ei, aş! Şi unde e?
 - În munți, nu departe de Bouillon.
 - Ah! Cunoşti locul?
 - Eu nu, dar tata îl știe.
 - Cum a aflat el o asemenea taină?

- Cum?! Păi el însuși a îngropat-o acolo.
- El însuşi? Ah, care vasăzică el a fost ăla care a şterpelit-o. Dar de unde știi că e îngropată lângă Bouillon?
 - De la tata.
 - Dar dacă te-a minţit?
 - L-am urmărit când s-a dus să ia bani, și m-am convins.
 - În cazul acesta ştii unde este.
- Nu. Alerga prea repede și l-am pierdut din ochi. Am fost nevoită, deci, să mă întorc. Dar când a venit acasă, avea buzunarele doldora cu monezi de aur.
 - De acolo are banii, care vasăzică?
- Dar ia ascultă, știi tu că Fabien te înșală. Aleargă după fetița aia de la cârciuma din pădure.
- Ai băgat de seamă şi asta? Da' mi-ar fi luat banii şi iar fi dus la ea, dar am fost eu mai şmecheră decât dânsul. Acum însă nu mai e vreme de trăncănit. Hai, du-te, şi vino mai bine diseară, când sfârşesc treaba. La revedere!

Greifenklau auzi cum se pupau, apoi zgomotul unor paşi care se îndepărtau. Se apropie de una din breşele tăiate în frunziş şi privi în afară. Văzu o fată scundă, murdar îmbrăcată, cu părul zbârlit şi cu faţa ciupită de vărsat şi pistrui. Avea o înfăţişare de idioată. Asta era fiica lui Barchand.

Cel care stătuse de vorbă cu ea avea picioarele crăcănate și un cap enorm. Se potriveau de minune unul cu altul.

Greifenklau hotărî să renunțe la iarbă, căci nu voia să fie văzut. În timpul conversației lor fusese îngrijorat pentru caseta de război, căci se părea că fata ar cunoaște locul unde era îngropată. Acum însă se liniștise. Dădu calului să mănânce pâine, plăti și, încălecând, își văzu de drum.

13. Napoleon Bonaparte

Timpul pe care-l pierduse Greifenklau spionând bandiţii prin cârciumi, îl făcu să întârzie, astfel că atunci când porni iarăși la drum pe șoseaua străjuită de copaci înalţi, începuse să amurgească.

Dădu pinteni calului.

În pădure domnea o tăcere adâncă și îngrijorătoare. Şi-o imagină pe Margot atacată de bandiţi şi, la gândul acesta, îşi pregăti pistoalele.

Umbrele nopții învăluiau tot mai mult pădurea. Se făcuse întuneric de-a binelea, astfel că nu mai putea recunoaște drumul. Se încredința cu totul calului, ale cărui copite nu mai făceau aproape deloc zgomot pe pământul moale.

Deodată i se păru ca aude un huruit înăbuşit. În depărtare fulgeră un glonţ, urmat de altele şi ecoul lor se înmulţi la nesfârşit în pădure. Glasuri de femei strigau după ajutor.

Locotenentul își îndemnă calul la goană sălbatică.

Deodată, i se iviră dinainte două luminițe: erau felinarele trăsurii care fusese atacată.

Greifenklau se temea că galopul calului îl va trăda, devenind astfel o țintă sigură pentru gloanțele bandiților, înainte ca el însuși să se poată apăra în vreun fel. Până acum, însă, era sigur că ei nu băgaseră de seamă apropierea lui.

Îşi opri calul, descălecă, îl legă de un copac, apoi scoase pistoalele pe care i le dăduse baronul de Sainte-Marie. Le vârî în buzunarele hainei, iar în mâini şi le luă pe ale sale. Se afla la vreo numai două sute de paşi de trăsură. Grăbi pasul şi, în mai puţin de-un minut, străbătu întreaga distanţă. Când fu destul de aproape ca să poată observa

scena, își domoli pașii, continuând, totuși, să înainteze prin întuneric.

Glasul doamnei Richemonte îi ajunse la ureche

- Crede-mă că n-avem bani la noi.
- Asta-i bună! Cucoană nobilă și fără bani! se auzi un glas gros. Daţi-vă jos! Vom face o mică percheziţie!

Doamna Richemonte fu trasă afară. Apoi tâlharul lumină interiorul trăsurii, cu unul din felinarele acesteia și exclamă:

— Măi să fie! Ia priviţi ce mai păpuşică! Trebuie să recunosc că asemenea minunăţie n-am avut, încă. Afară, comoara mea! Afară!

Unul dintre cai zăcea împuşcat la pământ, celălalt pufăia și tremura alături. Vizitiul stătea încremenit pe capră, iar trăsura fusese înconjurată de şapte indivizi cu mutre fioroase.

 Da, afară cu ea, dacă e frumoasă! strigă unul, apropiindu-se. Tocmai ne lipsea puţină distracţie.

Intră în trăsură, iar Margot începu să ţipe, îngrozită, încercând să se apere.

- Chestiile astea nu-ţi folosesc la nimic! zise unul.
 Trebuie să ieşi afară. Şi după aceea facem nuntă.
 - Iar eu am să vă dau binecuvântarea mea, ticăloşilor!

Greifenklau slobozi un glonţ, apoi un al doilea. Cei doi tâlhari din apropierea trăsurii se prăbuşiră la pământ, loviţi de moarte.

— Hugo, scumpul meu Hugo, e cu putință!? izbucni Margot.

Cu toate că nu-și putea explica neașteptata lui apariție, "frumoasa de la *Jeannette*" n-avea nici un dubiu asupra persoanei salvatorului. Îi recunoscuse glasul și știu ca, din acel moment, nu mai avea de ce să se teamă.

— Da, eu sunt! răspunse el. Puţintel curaj și veţi scăpa curând!

Mai slobozi două gloanțe, care-și nimeriră de asemenea ținta: al treilea bandit se prăbuși mort, în vreme ce al patrulea scăpă doar cu o rană ceva mai ușoară. Greifenklau dădu drumul pistoalelor descărcate și le scoase pe celelalte. Bandiții fuseseră atât de înspăimântați de ivirea lui încât, în primele clipe, uitaseră cu totul să se apere. Curând, însă, băgară de seamă că aveau de-a face cu un singur potrivnic și unul dintr-înșii ridică arma, strigând:

— În iad cu tine, câine!

Dar, înainte ca glonţul să pornească, Greifenklau îi lipi ţeava revolverului de frunte şi-i găuri ţeasta.

Atunci se auzi un ţipăt din trăsură:

— Hugo! Îndărătul tău!

El se întoarse cu iuțeala fulgerului și se azvârli într-o parte. Tocmai la timp, căci unul din bandiți îl țintise pe la spate. Glonțul pornise, dar își greși ținta, nimerind în pieptul unuia din proprii săi camarazi, care tocmai se pregătea să se năpustească asupra ofițerului.

— Idiotule! horcăi acesta, prăbuşindu-se într-un lac de sânge.

Numai că Greifenklau îl culcase deja la pământ pe neîndemânaticul puşcaş.

Vizitiul își revenise. Sări jos de pe capră și-l înhață pe banditul care era doar rănit. Acesta se apără cu disperare, dar zadarnic.

— O să te învăţ eu să-mi omori caii! răcni omul. Acum ţi-a venit şi ţie rândul, câine!

Îl trânti la pământ și-l apăsă cu genunchiul în piept. Greifenklau se apropie repede, dorind să-i vină în ajutor, dar acesta se împotrivi:

— Nu e nevoie. Individul era aproape mort. I-am stors doar niţel sufletul...

Într-adevăr, locotenentul se încredința că banditul fusese gâtuit.

— Da, e mort, zise el. Ultimul din cei şapte. Acum suntem gata.

Margot îl cuprinse cu braţele. Buzele lor rămaseră lipite mult timp, până când dânsa îşi aminti deodată:

— Dar unde-i mama? Au silit-o să coboare.

Totul decursese atât de repede și Greifenklau își concentrase întreaga atenție asupra dușmanilor, încât uitase complet de doamna Richemonte.

— E aici! strigă vizitiul, luminând pământul cu felinarul scăpat din mâna banditului ucis de Greifenklau.

Tânărul se lăsă în genunchi și o examină pe bătrână.

- E doar leşinată, zise dânsul. Dar n-a fost și baroana cu voi?
 - Ba da, e în trăsură.

Vizitiul lumină într-acolo și toți o văzură încercând să coboare din trăsură.

— Domnule, îţi datorăm viaţa, zise dânsa. Dă-mi voie, deocamdată, să-ţi strâng mâna şi hai să plecăm cât mai repede din locul acesta! E groaznic.

Margot, care stătea îngenuncheată lângă mama ei, observă abia atunci cadavrele bandiţilor.

- Ce îngrozitor! exclamă ea, cutremurându-se. Erau chiar atât de mulţi?
- Şapte! răspunse Greifenklau. Dar ia te uită, maică-ta a început să-și revină!

Într-adevăr, doamna Richemonte care, auzind amenințările pe care acele brute le proferaseră la adresa lui Margot, își pierduse cunoștința, începu să dea semne de viață. Se ridică încetișor, susținută de Margot.

- Au plecat... oamenii ăia? întrebă ea înspăimântată.
- Nu mai trebuie să te temi de ei, răspunse fata. Hugo ia învins.
 - Hugo! Ah, da... Unde-i el acum?
 - Sunt aici, doamnă. Nu vreţi să urcaţi în trăsură?
- Ba da. Oh, cât de mult îţi datorăm, fiule! Cum ai ajuns aici? Şi tocmai în clipa celei mai mari primejdii!
- V-am căutat mai întâi la Raucourt, unde am aflat de la domnul baron că sunteți plecate la Vouzieres și că veți reveni la noapte, ceea ce mi s-a părut a fi o imprudență de neiertat. Auzisem de nesiguranța care domnește prin

părțile acestea, de aceea am cerut un cal, ca să vă ies înainte.

- A fost un gest cu adevărat cavaleresc! Şi-ai dovedit multă vitejie! Margot, însă, este de neiertat! spuse baroana.
 - Dar ce-am făcut? întrebă tânăra.
- Observ acum că von Greifenklau îţi este mult mai apropiat decât m-ai lăsat să bănuiesc. N-aveai încredere în mine, aşadar.
- Iartă-mă, draga mea, răspunse în locul fetei, maică-sa. Eu singură sunt vinovată că n-ai aflat de logodna copiilor. Sunt sigură însă, că vei înțelege că am avut motive temeinice.
- Nu ţi-o iau în nume de rău. Dar spune-mi, domnule, cum va trebui să te numesc la Raucourt? Fireşte, vei fi invitatul meu.
- Vă voi însoţi până acasă, doamnă, răspunse Greifenklau. Dacă întreabă cineva de mine, numiţi-mă... Sainte-Marie!
- Ah, am o rudă cu numele ăsta la Marsilia. Dumneata vei juca rolul aceluia.
 - Ce meserie are?
 - Căpitan în marina comercială.
- Bine. Dar avem iarăși un necaz. Văd că ne moare și ultimul cal.
- Probabil că l-a nimerit și pe el vreun glonte rătăcit, zise vizitiul.

Îndreptă lumina spre animal și-l văzu dându-și sufletul. Avea o rană la piept. Celălalt era de mult mort.

- Ce-i de făcut? se tângui baroana. Trebuie să plecăm, nu putem rămâne aici.
- Calul meu se află prin apropiere, o linişti Greifenklau. O să-l înhămăm și ne va duce acasă. La nevoie vom împrumuta încă unul, când vom ajunge la Le Chesne. Vom fi, oricum, nevoiți să ne oprim acolo, ca să anunțăm autoritățile.

Îşi aduse armăsarul şi, împreună cu vizitiul, se apucă să deshame cei doi cai morţi, chestie destul de dificilă, căci era întuneric şi lucrau pe bâjbâite. Nu terminaseră încă treaba, când se auzi huruitul câtorva trăsuri care se apropiau.

— Vine cineva! zise vizitiul. N-o să poată trece, căci șoseaua e prea îngustă. Vor fi nevoiţi să aştepte câteva minute.

Greifenklau se duse în întâmpinarea trăsurilor și strigă celor din frunte să oprească. Văzu că erau trei și, atât cât îi îngădui întunericul, observă că erau escortate de călăreți.

- Pentru ce să oprim? întrebă vizitiul trăsurii.
- Am fost atacaţi, iar drumul e blocat de cadavre şi hoituri de cai.

Portiera primei trăsuri se deschise brusc și răsună un glas poruncitor:

- Atacaţi? Ia-o într-acolo, Jan Hoorn! Trebuie să vedem! Margot auzise aceste cuvinte şi le zise celorlalte cucoane:
- Dumnezeule! Jan Hoorn este vestitul vizitiu al Împăratului, iar glasul acela a fost chiar al lui Napoleon.

Un bărbat de statură înaltă se apropie de Greifenklau și zise:

- Domnule nădăjduiesc că nu vom fi reţinuţi multă vreme aici. Eu sunt mareşalul Ney şi domnul care vine încoace e mareşalul Grouchy. Dumneata cine eşti?
- Doamna aceasta este baroana de Sainte-Marie, cu care mă înrudesc. De asemenea, am plăcerea să vă prezint pe doamna și domnișoara Richemonte, din Paris. Ele au fost atacate de șapte bandiți de drumul mare, care zac acum morți, la pământ. Caii au fost împușcați. Dați-ne câteva minute și veți avea cale liberă.
 - Dar indivizii aceia nu s-au apărat defel?
 - Ba, dimpotrivă, au tras cât au putut.
 - Şi sunt morţi toţi?
 - Da.

- Cine i-a ucis?
- Pe unul, vizitiul; al doilea a căzut secerat de glonțul propriului său tovarăș, care și-a greșit ținta; pe ceilalți i-am curățat eu.

Ney luă felinarul trăsurii pe care-l ţinea în mână vizitiului şi-l lumină pe Greifenklau în faţă. Mareşalul era un bărbat puternic, bine legat, cu chipul ars de soare, avea ochi sclipitori şi o înfăţişare care impunea respect. Privi cu luare-aminte pe tânărul locotenent şi întrebă:

- Oamenii aceștia au fost înarmaţi?
- Chiar foarte bine.
- Şi dumneata cum de-ai fost pregătit pentru atacul acesta?
- Am pornit călare în întâmpinarea doamnelor, deoarece știam că pădurea și împrejurimile ei sunt bântuite de tâlhari periculoși.

Portiera primei trăsuri se deschise și persoana dinăuntru ieși afară. Era un bărbat scund, care purta o pălărioară și o haină cenușie, iar în picioare avea cizme înalte.

— Împăratul! zise mareșalul Nev.

Din câţiva paşi, Napoleon se apropie.

— Lumină! porunci el, în felul lui scurt.

Mareșalul își dădu osteneala să lumineze locul. Napoleon privi cu toată luarea-aminte fiecare cadavru în parte. Omul acesta, care comandase sute de mii de oameni, îi putea recunoaște pe fiecare, după ce-l văzuse fie și o singură dată.

— Bandiţi de drumul mare, murmură el. Pe unul dintre ei îl ştiu şi eu; a fost militar, dar prost.

Apoi se apropie de Greifenklau, care, fără să vrea, luă poziția militărească.

- Cum te numești? îl întrebă.
- Sainte-Marie.
- Ofiţer?
- Nu.

- Simplu soldat?
- Nici asta. Căpitan al marinei comerciale.
- Păcat! Ești un viteaz. Cinci oameni dați gata... în cât timp?
 - Ceva mai mult de un minut.
 - De necrezut aproape. N-ai vrea să devii militar?
- Cred că pot fi de folos Franței şi în calitatea pe care o dețin acum.
- Ai dreptate. Ți-aș fi încredințat un vas. Am nevoie de astfel de oameni. Marina franceză e încă în stare de formare. Doamnele?

Greifenklau le prezentă pe cele trei femei, întâi pe baroană, apoi pe doamna Richemonte și, abia la urmă, pe logodnica sa. Ele se înclinară adânc în faţa lui Napoleon.

Împăratul surâdea prietenos... Când, însă, ochii lui îi întâlniră pe cei ai tinerei domnișoare, duse, fără voie, mâna la pălărie. Rămase așa o fracţiune de secundă, privind-o fascinat.

- Domnișoara Richemonte? întrebă el. Şi mai cum?
- Margot, Maiestate.
- Unde locuiești, domnișoară?
- Împreună cu mama, suntem în vizită la doamna baroană, la ferma *Jeannette*, de lângă Raucourt, Sire.

Mareșalul Ney sesiză impresia puternică pe care o făcuse fata asupra Împăratului, astfel că îndreptă lumina felinarului asupra ei. Ochii lui Napoleon zăboviră cu admirație asupra chipului fermecător.

- Ah, Raucourt? Ferma e pe-aproape de-aici?
- Nu prea departe.

Se-ntoarse repede spre Ney, ca să se informeze.

- Mareșale, parcă spuneai că Drouet și-a instalat cartierul general la Raucourt, nu?
- Da, sire, răspunse cel întrebat. Cartierul său general e la Raucourt. Statul său major e acolo, dar el însuși locuiește la *Jeannette*.

- Aşadar, la doamna baroană? întrebă Napoleon, repede.
- Da, Maiestate. Mă bucur de deosebita cinste de a fi gazda domnului general.

Napoleon privi în pământ, apoi aruncă o ocheadă înspre Margot și întrebă:

- Ferma aceea e o clădire mare, domnișoară?
- Ar putea fi numită un castel, Sire.
- Are multe încăperi?
- Da. Fostului proprietar îi plăcea societatea numeroasă. Avea adesea mulți oaspeți și era loc pentru toți.
 - Aşa că un musafir în plus nu v-ar stingheri prea mult?
 - Firește că nu.
 - Chiar dacă eu aș fi acela care v-ar cere ospitalitatea?

Baroana șovăi. Nu știa dacă trebuie ori nu să ia în serios vorbele Împăratului. În general, el nu prea știa de glumă, iar acum nici nu era momentul pentru așa ceva. Oricum, cinstea de al adăposti pe temutul Corsican, nu putea fi bagatelizată așa, cu una, cu două. Pe de altă parte, pentru dânsa devenise deja limpede că motivul adevărat al dorinței lui Napoleon de-a poposi la ferma ei nu era altul decât frumusețea Margotei. Dar ce putea răspunde?

— Maiestate, zise în cele din urmă, casa mea e prea simplă pentru a adăposti într-însa pe stăpânitorul Franței.

O umbră trecu peste chipul lui Napoleon.

— Doamnă, zise el, în ultimul timp am fost atât de puţin tratat ca stăpânitor, încât m-am dezvăţat să fiu pretenţios. Sunt soldat şi-mi place simplitatea. Aveam de gând să mă îndrept spre Sedan, dar văd că s-a întunecat. Aţi constatat şi dumneavoastră ce nesigure sunt drumurile, iar Împăratul francezilor n-ar trebui să se expună primejdiei de a fi ucis de bandiţi. Vă rog deci să-mi îngăduiţi să petrec noaptea la ferma dumneavoastră.

Baroana se înclină adânc.

— Tot ce posed vă stă la dispoziție, Sire.

- Bine! zise el. Cum vă gândiţi să plecaţi de aici, doamnelor?
- Avem un cal care va fi înhămat imediat, Sire, răspunse dânsa.
- Asta nu-i de ajuns, doamnă. Afară de vizitiu, sunteți patru persoane: trei femei și un bărbat. Cu un singur cal nu veți ajunge prea departe. Căpitanul Sainte-Marie poate lua conducerea trăsurii dumneavoastră; două persoane ajung pentru un cal; cele trei doamne vor găsi însă loc la noi iar la Le Chesne vom mai opri o clipă. Dumneata ce zici, mareşale Ney?

Era limpede că voia s-o aibă în trăsură pe Margot, dar o datorie de politeţe îi impunea s-o invite pe baroană, care urma să-i fie gazdă. De aceea puse ultima întrebare mareşalului, care pricepu îndată.

— Sire, sunt de aceeași părere cu dumneavoastră, răspunse Ney. Trebuie să le ferim pe doamne de orice neplăceri viitoare. O rog pe doamna de Sainte-Marie să-mi facă plăcerea de a lua loc în trăsura mea.

Spunând acestea făcu o plecăciune în fața baroanei. Mareșalul Grouchy era destul de perspicace, ca să-și dea seama că acum era rândul său. Se înclină înaintea doamnei Richemonte și zise:

— Doamnă, îmi dați voie să vă pun la dispoziție trăsura mea? Faceți-mi cinstea de a fi însoțitorul dumneavoastră.

Napoleon râse:

- Doamnele au acum prilejul să constate pe viu că Împăratul n-are alt rol decât acela de a conduce. Când e vorba de cuceriri, mareşalii i-o iau înainte. Domnişoară, pentru dumneata nu mai rămân, din păcate, decât eu. Vrei să mi te încredințezi?
 - Mă supun poruncii Împăratului meu, răspunse ea.

Zicând acestea, privirea ei se îndreptă înspre Greifenklau. Observase bine cu câtă plăcere o contemplase Napoleon, și știa că acesta era motivul pentru care fusese rezervată pentru el. I-ar fi plăcut mai mult să fie alături de iubitul ei, în trăsura cea veche a baroanei, dar asta era cu neputință acum. De aceea dăduse un înțeles dublu ultimelor ei cuvinte: încuviințase cererea Împăratului, scuzându-se, totodată, față de logodnic:

— Să urcăm deci! zise Corsicanul.

Cei doi mareșali dădură braţul doamnelor, iar Împăratul făcu la fel. Dânsul nu fusese singur în trăsură. După el coborâse un al doilea, care rămăsese lângă echipaj și care acum deschise portiera.

— Generalul Gourgaud, care ne va ţine de urât, domnişoară, zise Napoleon.

Gourgaud, adjutant al Împăratului și nimeni altul decât faimosul ofițer ce-l va întovărăși vreme de trei ani pe Napoleon la Sf. Elena și care, ulterior, va susține vestitul duel literar cu Walter Scott cu privire la istoria marelui Împărat, avea pe atunci numai treizeci și doi de ani.

Cele trei trăsuri erau însoțite de doisprezece oameni, toți subofițeri ai unui regiment de lăncieri din vechea gardă. Doamnele urcară și convoiul se puse în mișcare.

Ajunseră curând la Le Chesne.

Margot stătea la stânga Împăratului, iar în fața lor generalul Gourgaud. Era întuneric și nu se puteau vedea unul pe altul. Napoleon se îngriji în schimb ca discuția să nu lâncezească.

Era una din acele convorbiri obișnuite între bărbaţi și femei care nu se cunosc încă: o convorbire atentă, politicoasă, spirituală. La Napoleon fiecare cuvânt — chiar și, cel mai neînsemnat — avea o importanţă deosebită. Margot observă, că el o tatona cu discreţie și încercă să-i răspundă sincer și simplu. Felul ei de a fi îi plăcu Împăratului, care se arătă din ce în ce mai captivat de farmecele ei.

Ajungând la Le Chesne coborâră. Cârciumarul încremeni de emoţie când îi văzu pe ofiţeri, iar când dădu cu ochii de Napoleon, căzu în genunchi. Uniformele cu fireturi de aur ale generalilor încetară să-l mai intereseze și nu mai avu ochi decât pentru haina simplă a Împăratului.

Acesta lăsă liber brațul tinerei.

- Cârciumarul?
- Eu sunt, Împărate.
- Să vină primarul, îndată!

În timp ce cârciumarul porni în goană să îndeplinească această poruncă, ceilalţi intrară în odaia dindărătul cârciumii şi Napoleon se întoarse spre Margot, ajutând-o să-şi scoată şalul de mătase. Mareşalii invitară de asemenea pe celelalte doamne să ia loc.

Când Împăratul o văzu pe fată stându-i în faţă, frumuseţea ei răpitoare îl făcu să rămână mut de admiraţie şi, în primele momente, nu găsi nici un cuvânt cu care să reînceapă convorbirea întreruptă în timpul călătoriei. Ochii săi erau aţintiţi asupra ei, ca şi cum ar fi vrut să-l studieze fiecare trăsătură în parte. Nu se putea să nu-şi fi dat seama că privirile lui o stinghereau, dar el nu era omul care să ţină seama de convenienţe. Se aplecă, îi luă mâna şi o duse la buze.

- Maiestate! exclamă ea, speriată, retrăgându-și mâna.
- Scuză-mă, domnișoară. Acesta a fost omagiul pe care supusul l-a adus reginei sale.

Ea se făcu roșie ca para focului. Din fericire, cârciumarul, care tocmai intra, o scuti să dea vreun răspuns.

Împăratul porunci să, se servească tuturor câte un mic aperitiv. Căpătară un pahar cu vin și felii de pâine cu miere.

Cei doi mareșali se întreținură cu celelalte doamne, pentru ca Împăratul să, se poată consacra alesei sale. Ceea ce el și făcu, până la apariția unui bărbat într-o haină cu fireturi și perucă uriașă pe cap. Acesta se înclină atât de adânc înaintea lui Napoleon, încât peruca fu cât p-aci să-i cadă pe podea.

— Cine eşti? întrebă Împăratul, scurt.

- Sire, am onoarea să fiu primarul acestei comune, îngăimă omul și privi înspăimântat la Napoleon.
 - Un slujbaş prost! zise acesta.

Privirea furioasă a Corsicanului se aținti asupra primarului, care-și pierdu de tot cumpătul.

- Nu știu, Sire, cu ce am provocat supărarea...
- Furia, nu supărarea! Cunoști drumul spre Vouzieres?
- Da.
- Ai fost vreodată pe-acolo?!
- Foarte des.
- Şi noaptea?
- Nu. Numai ziua.
- Pentru ce?
- Pentru că noaptea e periculos.
- Şi de ce, mă rog?
- Locul e plin cu bandiţi.
- De aceea te fereşti să umbli noaptea prin pădure? Asta-i tot ce faci?

Abia acum își dădu seama primarul de ce-l chemase Împăratul.

- Ce altceva aş putea face, Sire?
- Trebuia să ceri trupe.
- Am cerut, dar n-am primit, niciodată, nici un soldat.
- Şi de ce asta?!
- Împăratul era plecat, iar regele acela, care spunea că e suveranul nostru...

La aceste cuvinte omul înălţă din umeri. Era cea mai bună scuză de care se putea folosi. Ea avu chiar un efect imediat, căci chipul lui Napoleon se lumină. Făcu un gest dispreţuitor şi spuse:

- Ah, regele ăla! Nu ţi-a dat armată, zici?
- Nu. Mi s-a răspuns că n-are.

Zâmbind, Napoleon se întoarse spre Ney:

— Ce crezi dumneata despre asta, mareşale?

Ney ridică din umeri, zeflemitor.

- Ca să ai armată, trebuie să fii tu însuţi soldat, răspunse surâzând.
- Așa e! Regele ăla, o fi el un particular de treabă, dar suveran, soldat, războinic, nu va fi niciodată. Franța are nevoie de un altfel de om, altminteri poporul va și copleșit de bandiți. Am lipsit doar puțin timp din țară, și-mi vor trebui ani de zile ca să pun ordine în toate.

Şi, adresându-se iar primarului, spuse:

- Doamnele acestea au fost atacate mai adineauri.
- Adevărat? exclamă omul, speriat, pe bună dreptate, de altminteri, căci adevărata gravitate a problemei consta în faptul că Napoleon însuşi îi acorda atâta importanță.
 - Le cunoşti?
 - Doamna baroană de Sainte-Marie, Maiestate.
- Aşa e! Dacă nu le-ar fi venit în ajutor un tânăr viteaz, ele n-ar mai fi în viaţă acum. Mai încolo zac cadavrele bandiţilor şi doi cai împuşcaţi. Ai grijă să se cureţe locul! De câţi soldaţi ai nevoie ca să faci ordine?
 - De cel puţin o companie, Sire.
 - O vei avea, chiar mâine! Cu ce vei începe?
 - Va fi nevoie de un proces verbal, Sire.
 - Ai hârtie?
 - Din păcate, n-am adus cu mine.
 - Gourgaud, mapa mea de scris!

Generalul aduse din trăsură cele cerute. Napoleon se adresă primarului:

— Stai jos şi scrie! Îţi voi dicta eu însumi procesul verbal!

Zis și făcut.

Acesta era felul de a fi al Împăratului. Se ocupa de asemenea chestiuni, vrând să le demonstreze supuşilor săi că se pricepea la toate. De aceea slujbaşii îl respectau, iar în întreaga sa administrație domnea cea mai desăvârşită ordine.

Penița primarului zbura pe hârtie. Faptul că Împăratul, personal, îi dicta, îl făcea să tremure din toate

încheieturile, iar sudoarea îi curgea șiroaie de pe frunte.

Când sfârşi, Napoleon luă hârtia, o citi şi adăugă cu mâna lui ordinul de a se trimite o companie întreagă de soldați. Apoi iscăli.

- Gata! zise el. Mâine vin soldaţii. Poimâine trebuie să fie curăţată pădurea. S-a înţeles?
- Mă supun cu bucurie, Sire! răspunse primarul, scoţându-şi batista, ca să-şi şteargă năduşeala.
 - Şi acum, hai s-o luăm din loc!

Zicând acestea, puse șalul pe umerii Margotei, apoi îi dădu braţul ca s-o conducă la trăsură.

Ney și Grouchy îl urmară, împreună cu celelalte doamne, și convoiul se puse iarăși în mișcare, împreună cu întreaga escortă.

14. Atacul

Scurt timp după ce Napoleon intrase în cârciumă, îndărătul casei se ivi un om, care părea să aștepte pe cineva.

Era foarte nerăbdător și agitat. Deodată, se deschise ușa din dos, și fiica lui Barchand se furișă afară.

- Berrier, eşti aici? şopti ea.
- Da, cine sunt domnii?
- Oh, Berrier, n-o să-ţi vină să crezi...
- Fără introduceri! N-am timp. Sunt mareșalii?
- Da, doi la număr.
- Ney şi Grouchy?
- Nu-i cunosc. Mai e și un general cu dânșii, și încă cineva, pe care n-o să-l ghicești: Împăratul.
 - Eşti sigură? Chiar Napoleon în persoană? şopti omul.
 - Da.
 - Dar nici nu-l cunoști!
 - Ba i-am văzut portretul de o mie de ori. Seamănă leit.
 - Cum e îmbrăcat?
- Poartă cizme înalte, o haină cenuşie, vestă albă și o pălărie mică.
- Exact. Numai că pentru Împărat nu suntem pregătiţi. Ce-i de făcut?
- Vroiați să-i atacați pe mareșali, dar Împăratul v-a stricat socotelile?!
 - Ar fi prea riscant.
- Va plăti și el preț de răscumpărare, întocmai ca ceilalți. Ba, poate, chiar dublu.
- Probabil că ai dreptate, cu toate că nu putem merge chiar atât de departe. Dar, la o adică, pe el îl putem cruţa. Vom trage asupra cailor. Câţi soldaţi are?
 - Am văzut opt sau zece călăreți.

- N-ar fi cine știe ce. Noi suntem acum nouăsprezece oameni.
 - Sunt însoțiți de trei cucoane.
 - Cine-s alea?
- Nu știu. Două stăteau în așa fel încât nu le puteam vedea prin fereastra bucătăriei, iar pe a treia n-o cunosc. E tânără și foarte frumoasă.
- Asta-i bine. Dacă sunt și femei, bărbaţii vor face totul ca să nu le pună pe ele în primejdie. Acum trebuie să mă întorc la ai mei. Noapte bună!
 - Noapte bună!

Ea se întoarse la bucătărie. Individul străbătu satul, ajunse în curând la marginea pădurii, unde-și lăsase calul, îl dezlegă, încăleca și porni în galop spre Raucourt.

La crucea dinspre șosea se aflau camarazii săi. În cursul după-amiezii mai veniseră și alţii, astfel că erau cu totul nouăsprezece, acum. Ei auziră copitele calului său.

- Un călăreţ, şopti unul.
- Cu siguranță că e Berrier, zise altul.
- Ne vom lămuri îndată.

Avusese dreptate. Căci individul se apropie și începu să fredoneze: *Ma cherie est la belle Madeleine*.

- Berrier? strigă unul.
- Eu sunt.
- Cum stăm?
- Bine, foarte bine.

Îşi duse calul în pădure, îl legă de un copac și veni la tovarășii săi, care-l copleșiră cu întrebări.

- Nu toţi deodată! îi potoli el. Ascultaţi, băieţi, e rost de-o captură măreaţă. Ştiţi voi pe cine aşteptăm?
 - Pe mareşali.
- Da, Ney şi Grouchy. Dar nu-s singuri. În primul rând, mai e un general cu dânşii.
 - Care?
- Asta n-am putut afla. Apoi, și asta e vestea cea mai importantă, Împăratul în persoană se află cu ei.

- Împăratul?
- Da. Sunt trei trăsuri: în cea dintâi Napoleon, în a doua Ney și în cea din urmă Grouchy. Generalul pare să călătorească împreună cu Împăratul.
 - Atunci au şi escortă, fireşte?
 - Opt sau zece călăreţi din vechea gardă.
- Drace, asta înseamnă că vom avea de furcă, nu glumă!
- Aş! Ne pitim îndărătul tufelor şi culcăm la pământ caii şi gardienii. Apoi ne ocupăm de ofițeri şi de cucoane.
 - Ce fel de cucoane?
 - Sunt trei doamne necunoscute.
- Bărbaţii vor fi nevoiţi să se predea, ca să le cruţe pe femei.
 - Aşa am zis şi eu. Ce spuneţi de întreprinderea asta?

În primul moment, gândul de a ataca pe merele Împărat le păru cu totul extraordinar și, oarecum înfricoșător. Dar, aura care înconjurase odinioară creștetul lui Napoleon își pierduse mult din strălucire. Înfrângerea din Rusia, precum și victoria aliaților dovedeau că la urma urmei, nici măcar el nu era invincibil.

- O fi având bani la dânsul? întrebă unul.
- De asta poţi fi sigur; şi mareşalii la fel.
- Şi chiar dacă n-ar avea bani, zise un altul. Ia gândiţivă niţeluş ce preţ de răscumpărare am putea căpăta dacă-l prindem!
- Lucrul cel mai de seamă este cu totul altul, gândesc eu, își dădu cu părerea cel mai bătrân.
 - S-auzim!
- Să zicem că-l prindem pe Împărat; știţi voi cine ar da oricât ca să-l aibă? Burbonii, orleaniștii, republicanii, ruşii, prusacii, austriecii, englezii și olandezii, fără îndoială c-ar plăti sume foarte mari ca să pună laba pe dânsul, odată pentru totdeauna.
 - Drace, aşa e!

- Cu un singur glonte sau înțepătură de cuțit, am câștiga averi uriașe!
 - Asta-i sigur.
 - Dar când se vor ivi trăsurile? Răspunse Berrier:
- Împăratul a trimis după primar, dar mult n-o fi având de vorbit cu dânsul. Aşa că se pot ivi din clipă în clipă.
 - E vorba deci să luăm o hotărâre rapidă.
 - Dar unde vom vârî ostaticii?
- Ce întrebare idioată! Asta vom vedea mai târziu; ne vom sfătui de îndată ce vor fi în mâinile noastre. Acum însă trebuie să ne hotărâm cât mai repede, dacă dăm atacul sau nu.
 - Fireşte că-l dăm.
- Putem câştiga dintr-o singură lovitură, atât cât să ne putem permite, apoi, să ne lăsăm de meserie.
 - E de la sine înțeles.
- Bine! hotărî bătrânul. Care vasăzică îi prindem pe Împărat și pe mareșali.
 - Şi escorta?
 - Îi împuşcăm!
 - Dar cucoanele?
- Ah, am uitat de ele şi astea o să ne îngreuneze treaba.
 Cel mai bun lucru ar fi să le împuşcăm şi pe ele.
- Din partea mea, n-aveţi decât! Dar tot mai bine ar fi, parcă, să vedem întâi cine sunt. Poate că scoatem şi pentru ele vreo sumă frumuşică. De data asta, însă, trebuie să fim cât se poate de atenţi şi cu ochii-n patru. Frânghii avem?
 - Da; sunt colo în spate.
 - Câte?
 - Trei.
- Tocmai bine. Câte una de fiecare trăsură. Le întindem pe fiecare de-a curmezişul șoselei, legându-le, la un capăt, de câte un copac, iar la celălalt capăt le va ţine câte unul dintre noi. Când, la comanda mea, frânghiile vor fi trase, caii se vor împiedica de ele şi călăreţii la fel. Cu toţii se vor rostogoli la pământ și, în momentul acela de derută, noi îi

vom lichida pe cei din escortă, luându-i pe ceilalți ostatici. Restul va veni de la sine. La lucru, băieți!

"Băieții" se ridicară și își începură pregătirile. Nu le trebui mult pentru aceasta. Apoi, fiecare se duse la postul său și o tăcere adâncă se lăsă de jur-împrejur.

În vremea asta, Napoleon nici măcar nu bănuia ce-l așteaptă. Atacul fusese bine gândit și cele trei frânghii trebuiau doar niţeluş smucite, pentru ca întreaga escortă, dimpreună cu caii, să se trezească la pământ. Şi, apoi, în zăpăceala scontată de tâlhari, ostașii ar fi fost uciși, înălţimile lor urmând să se descurce cum vor putea.

Trecu astfel un sfert de ceas. Deodată se auzi huruitul roților, înăbușit de pământul moale.

— Åştia sunt! şopti bătrânul, ducând mâna la puşcă.

Ieşi puţintel din frunziş şi privi încordat în josul şoselei, de unde se vedeau apropiindu-se lumini.

— Da, ei sunt! mai spuse el. Trei trăsuri cu felinare, care se văd de la o poștă că aparțin unor oameni de vază.

Huruitul se auzea din ce în ce mai bine. Acum se vedea și lumina pe care o aruncau pe șosea felinarele înaintea lor. În frunte călăreau doi lăncieri bărboşi; ceilalţi erau plasaţi de ambele părţi ale celor trei trăsuri. Imediat după aceea venea trăsura Împăratului, apoi cea a mareşalului Ney şi ultima era a mareşalului Grouchy.

Călăreţii din frunte şi caii primei trăsuri trecuseră peste primele două frânghii. Caii trăsurii a doua aveau înaintea lor frânghia din mijloc, astfel că în momentul acesta se afla câte o frânghie în faţa fiecărei perechi de cai. Momentul cheie sosise.

— Gata! strigă bătrânul.

Cei trei oameni care ţineau capetele frânghiilor traseră din toate puterile. Fură târâţi şi ei câţiva paşi, dar scopul era atins. Caii de la trăsuri se prăbuşiră. Încurcându-se în funii şi începură să izbească cu copitele de jur-împrejur.

— Foc! comandă bătrânul.

Bandiții erau obișnuiți cu întunericul. Din tufișuri începu să plouă cu gloanțe și mulți gardieni căzură.

— Pe ei! strigă bătrânul.

Apucă pușca de ţeava, ieși din frunziș și, cu patul armei, îl lovi pe unul care nu fusese încă rănit.

Până acum totul mersese strună. Dar, cei atacaţi erau şi dânşii soldaţi obişnuiţi să lupte cu înverşunare. Astfel, câţiva din tâlhari căzură.

Când bătrânul trase primul glonte, trăsura mareșalului Grouchy începuse să se clatine, iar doamna Richemonte, care se afla într-însa, scoase un ţipăt de groază:

- Dumnezeule! Ce s-a întâmplat?
- Nimic de seamă! Vreo doi, trei bandiţi! răspunse Grouchy. Dar le vom tăia urechile, obligându-i, pe urmă, să şi le înghită.

Deschise portiera și sări afară, ţinând sabia scoasă în mâna dreaptă și pistolul în cea stângă. Îi trebui câtva timp până să se obișnuiască cu întunericul.

Deoarece și caii lui Ney se prăbușiră, baroana se sperie și ea și strigă:

- Ne răsturnam, ah!
- Nu vă fie teamă, doamnă! zise mareşalul, surâzând, cu sânge rece. Sunt câţiva oameni care vor să ne vorbească.

Deschise portiera, sări jos și fu, în același timp cu Grouchy afară, înarmat cu sabia și pistolul. Dar nici el nu izbuti să se obișnuiască imediat cu întunericul.

În trăsura lui Napoleon nu ţipă nimeni. La prima comandă a bătrânului bandit şi după prăbuşirea cailor, curajosul Gourgaud se şi afla afară.

- Ce s-a întâmplat, generale? întrebă Împăratul.
- Un atac banditesc.
- Fermecător!

Știa bine că oamenii săi îl vor apăra până la ultima picătură de sânge, dar instinctul războinic nu-i dădu pace. Scoase capul afară și întrebă:

- Sunt mulţi?
- Nu se vede încă mare lucru, dar lăncierii par să fie ucişi.
 - Atunci e rândul nostru.

Duse mâna la șold și trase sabia scurtă pe care o purta de obicei. Apoi se adresă Margotei:

- Ţi-e teamă, domnişoară?
- Nu, atâta timp cât sunt alături de Împăratul meu, răspunse ea, liniștită.
 - Îţi mulţumesc. Nici n-ai de ce te teme.

Dădu să coboare, dar generalul îl rugă:

- Sire, vă rog, rămâneți. Bandiții tocmai au ieșit la iveală.
- Atunci e o datorie de onoare pentru noi să apărăm doamnele. *Allons!*

Îl împinse pe general în lături și sări afară.

Ney şi Grouchy se şi aflau la lucru. Îşi descărcaseră pistoalele şi acum se apărau cu săbiile. Gourgaud fusese şi el atacat.

Nechezatul speriat al cailor, răcnetele bandiților, împuşcăturile care mai răsunau încă, zăngănitul. săbiilor, toate astea păreau mai degrabă o scenă din infern.

Toţi lăncierii fuseseră ucişi, astfel că Napoleon şi cei trei ofiţeri se aflau singuri în faţa bandiţilor. Jan Hoorn, credinciosul vizitiu al Împăratului, întorsese biciul şi-i lovea pe bandiţi peste cap. Dar, în curând, se văzu nevoit să-şi concentreze toată atenţia asupra animalelor neliniştite.

Ofițerii se apărau cu mult curaj și iscusință. Câțiva tâlhari fuseseră răniți, dar aceasta nu făcu decât să le sporească furia.

Napoleon însuşi avea doi împotrivă, în timp ce generalul căuta să-l acopere, luptând cu patru deodată, care încercau să-l culce la pământ cu paturile armelor. Sabia sa lovea în dreapta și în stânga, cu neîndurare. Dar era de așteptat ca cei patru bărbaţi să-l dovedească în curând, dacă, din fericire, nu s-ar fi auzit glasul banditului cel bătrân:

— Aşa nu mai merge! Luaţi-le acoperirea! Atacaţi-i pe la spate! Strecuraţi-vă pe sub trăsură! Dar nu-i ucideţi şi, mai cu seamă, păziţi-l pe Împărat!

Atunci se auzi glasul lui Ney, viteazul vitejilor, după cum Napoleon însuși îl numise adesea:

— Acum e acum! Pe ei, Grouchy!

Se năpusti în mijlocul duşmanilor și începu să rotească sabia cu o repeziciune fantastică. La început, bandiții se dădură înapoi, dar nu trecu mult și fu complet împresurat de dânșii.

La fel i se întâmplă lui Grouchy, care-i urmase pilda, îndepărtându-se de trăsură și avântându-se în mijlocul tâlharilor.

Era o luptă pe viață și pe moarte, care însă nu putea dura multă vreme.

* * *

Când Împăratul și mareșalii, împreună cu doamnele, părăsiră locul primului atac al bandiţilor, rămaseră în urmă doar Greifenklau cu vizitiul.

- Afurisit lucru! mormăi birjarul. Acum suntem singuri în hodoroaga asta.
- Îţi închipuiai, cumva, c-o să se înhame Împăratul? râse Greifenklau.
- Hm! N-ar fi stricat. Când se-nhamă ăla la ceva, atunci să știi că treaba merge. O să-mi dați o mână de ajutor?
 - Se înțelege.
- Atunci e în regulă. Calul va fi de îndată gata. Nădăjduiesc că va fi îndeajuns de puternic să tragă trăsura până acasă. Dar ce facem cu morții?
 - Îi lăsăm aici.
- Bine, bine... dar cu tot ce au asupra lor? Sunt o multime de puști și alte lucruri de folos.
- Fă ce vrei! Dar eu unul, dac-aș fi în locul dumitale, n-aș vrea să se spună că un slujbaș al fermei *Jeannette*,

vizitiul baroanei, a jefuit cadavrele unor bandiţi.

Omul se scarpină la ceafă și mormăi:

- Hm! Vreţi, într-adevăr, să las toate astea aici?
- Da, toate!
- Păi atunci să le ia dracu, deși o să-mi cam pară rău mai târziu, de câte ori m-oi gândi la ele. Dar ţin şi eu puţintel la onoarea mea. Nu vreau să se poată spune despre mine că sunt un jefuitor de cadavre.
 - Foarte frumos din partea dumitale. Haide, adu calul!
 - Să caut întâi cel de-al doilea felinar.

Îl găsi îndată, deși era stricat. După un sfert de ceas putură s-o ia din loc.

- Veţi sta în trăsură? întrebă vizitiul.
- Cu voia dumitale, da.
- N-ar fi mai bine să vă aşezaţi colea lângă mine, pe capră?
 - De ce?
- Ca să fim împreună dacă, Doamne fereşte, se mai întâmplă ceva. Patru ochi văd mai bine decât doi și-apoi, mai putem sta și niţeluş de vorbă.
 - Ai dreptate! Fă loc!

Urcă pe capră, și trăsura porni în trapul calului.

La început tăcură amândoi. Vizitiul era ocupat să-și orânduiască în minte toată întâmplarea, ca s-o poată povesti celorlalți servitori. Greifenklau, pe de altă parte, se gândea la Margot și nu-i plăcea deloc s-o știe alături de Împărat. Acestuia îi plăcuse mult fata și ținea să locuiască la fermă, desigur ca să fie aproape de dânsa. Ce se mai putea întâmpla? Va fi și dânsul acolo, chiar dacă numai pentru scurt timp. Dar prezența Împăratului putea dezlănțui o serie de incidente ale căror urmări nu puteau fi prevăzute.

Vizitiul păru să fi ajuns cu gândurile într-un punct buclucaş.

- Hm! mormăi el. Proastă afacere!
- Care anume?

- Nu știu dacă e bine să vă mai supăr și cu asta.
- Vorbeşte!
- Păi să vedeţi, tot atacul ăla mi s-a lămurit acum pe deplin. Am rămas, la început, cam mult pe gânduri, căci un adevărat vizitiu, care-şi cunoaște bine meseria, nu trebuie să coboare de pe capră. Dar după ce m-am gândit și m-am răzgândit, l-am ajutat, totuși, pe individul acela să plece pe lumea cealaltă. Până aici, totul e în regulă. Dar chestia cu dumneavoastră, domnule, e o enigmă pentru mine, o enigmă pe care n-o pot dezlega.
 - Cum adică?
- Păi da, când ați fost prima oară la noi, de le-ați adus pe conițele Richemonte, vă numeați Greifenklau și erați neamț. Acum vă numiți deodată Sainte-Marie și sunteți franțuz, ba încă și căpitan de marină...
 - Şi asta îţi provoacă dureri de cap?
 - Păi, cam da...
- Atunci ia spune, ce ţi-ar plăcea ţie mai mult să fiu, franţuz sau neamţ?
- Ei bine, dacă vreţi adevărul gol-goluţ, atunci trebuie să vă mărturisesc că un singur neamţ mi-e mai drag decât toţi franţujii la un loc. Ştiţi dumneavoastră cum mă numesc, domnule?
 - De unde să știu!
 - Numele meu e Florian Rupprechtsberger.
 - Asta e un nume german.
- Întocmai. Dar nu numai numele e nemţesc, ci şi cel care-l poartă.
 - Unde eşti născut?
- Mă trag din ţinutul cuprins între Weisskirchen şi Mettlach. Acolo aveau părinţii coniţei o proprietate. Pentru că eram băiat de treabă, baroana m-a luat cu dânsa la Raucourt. Sunt câţiva anişori de atunci şi-am învăţat bine franţuzeşte în vremea asta. Acum poţi să-mi spui şi dumneata dacă eşti cu adevărat francez.

- Sunt german şi mă numesc Greifenklau, după cum spuneai chiar dumneata adineauri.
- Măi să fie! exclamă Rupprechtsberger, nemţeşte. Al nostru eşti, domnule, şi ţi-o doresc din toată inima pe domnişoara Margot.
 - Dar de unde şi până unde...?

Florian tuşi, puţin stingherit.

- Crezi cumva, domnule, că dacă-s vizitiu n-am ochi de văzut? Şi-apoi, am aflat tot ce privește familia Richemonte tocmai de la unul de-al lor.
 - De la cine?
 - De la căpitanul cu același nume.

Dac-ar fi fost lumină în pădure, vizitiul ar fi putut observa paloarea care se așternuse pe chipul lui Greifenklau. Cele auzite îl înfricoșară.

- De la căpitan? întrebă el. A fost ăla pe la fermă?
- A fost, acum o săptămână.
- Drace! A văzut-o pe baroană?
- Nu.
- Dar pe vreuna din cele două doamne?
- Nici pe dânsele.
- Atunci pe baron?
- Cu atât mai puţin.
- Atunci la cine Dumnezeu a fost acolo?

Vizitiul își umflă pieptul și răspunse apăsat:

- La mine!
- Ah! Dar de unde și până unde tocmai la dumneata?
- I-am fost recomandat de domnul baron de Reillac.
- Pe ăsta de unde-l mai cunoști?
- Ehei... îl cunosc chiar foarte bine?
- Dar de unde, omule?
- De unde? Hm... nu știi că dumnealui vine foarte des la Raucourt?
 - La Raucourt? Habar n-aveam!
 - Păi își are cartierul la Sedan.

- Locuiește la Sedan? Probabil că în calitate de furnizor al armatelor Împăratului?
 - Chiar aşa.
- Pe toţi dracii! Asta înseamnă că primejdia n-a fost nici pe departe depăşită.
 - Nici o teamă! Câtă vreme mai sunt și eu pe-aici!
- Dar spune-mi, te rog, cum se face că te vezi cu individul acela?
- Păi să vezi! Într-o zi le-am dus pe conițele la Sedan, unde am oprit la hanul nostru obișnuit. Tocmai îmi duceam caii la grajd, când numai ce se apropie de mine un domnișor elegant și mă întreabă:
- Dumneata le-ai adus încoace pe cele trei cucoane care au coborât acum?
 - Da.
 - Cine-s ele?
- Una e baroana de Sainte-Marie. Celelalte două sunt musafire de-ale dumneaei, doamna și domnișoara Richemonte.
- Ah, numele acestea le-am mai auzit! Şi unde zici că locuiește baroana, stăpâna dumitale?
 - La ferma *Jeannette*, de lângă Raucourt.
 - Multumesc.

Îmi vârî în palmă un napoleon de aur și plecă.

- Åla a fost baronul de Reillac, nu?
- Chiar el. După câtva timp de la această întâmplare, mă aflam pe câmp, la treabă. Deodată văd venind un călăreţ: era acelaşi domn de la Sedan. Începu să discute cu mine şi fu grozav de prietenos. Mi-am dat seama ca vrea să mă câştige pentru cine ştie ce scop, aşa că mi-am propus să fiu cât mai prevăzător. După ce am pălăvrăgit o vreme tot felul de nimicuri, numai ce-l aud întrebând:
- Cele două doamne Richemonte au venit singure la fermă?
 - Nu știu domnule. Lipseam în ziua aceea.
 - A mai venit cineva odată cu ele?

- Nu-mi pot aminti, de ce să vă mint.
- Atunci, poate că-ți amintești de un nume german, Greifenklau?
 - Nu. Nu l-am auzit în viața mea.

Individul mă iscodi atunci cu privirea și urmă:

- Prima oară când ne-am văzut, ţi-am dat un napoleon de aur, nu-i aşa? Vrei să mai câştigi nişte bani?
 - Câţi?....
 - Totul depinde de dumneata.
- Bineînţeles, aş vrea să încep numaidecât să-i câştig, domnule. Dar cât o să-mi plăteşti?
- Îţi dau douăzeci şi cinci de napoleoni, şi mai capeţi şi alţii, în funcţie de valoarea serviciilor pe care mi le vei face.
 - Sunt mulţumit, domnule.
 - Bine, uite aici cei douăzeci și cinci făgăduiți.

Îmi dădu banii și continuă:

- Doresc să știu tot ce-o privește pe domnișoara Richemonte. Sunt un adorator discret al ei și aș vrea să aflu dacă inima ei mai e liberă, dacă primește scrisori sau vizite de la vreun domn, pe scurt: tot ce-ar dori să știe un amorezat. Cred că mă înțelegi?
- Pe deplin, domnule. Unde să vă dau de știre ceea ce aflu?
- La cartierul general din Sedan. Eu sunt baronul de Reillac, furnizorul armatei. Doamnele nu trebuie să știe că mă aflu prin apropiere, de aceea nu mă voi arăta niciodată la ferma voastră. Şi nici de cunoștința noastră nu trebuie să știe nimeni. Pentru fiecare veste, vei căpăta o plată îndestulătoare. Caută mai ales de află dacă vin scrisori de la Berlin, iar în caz că ești în stare să-mi spui dacă sunt iscălite Hugo de Greifenklau, răsplata va fi și mai mare.

Pentru prima oară, locotenentul îl întrerupse pe vizitiu:

- Care vasăzică ai fost cumpărat de el și i-ai dat informații! îngrozitor!
- Cât poate fi de îngrozitor? I-am povestit o jumătate duzină de minciuni și pentru fiecare mi-am primit

napoleonul.

- Știi dumneata, Floriane, că ești ceea ce se cheamă un escroc?
- Când e vorba de indivizi de teapa ăluia, nu-mi pasă.
 Faţă de alţi oameni sunt, însă, cu atât mai cinstit.
 - Aşadar, te-ai văzut adesea cu baronul?
- Foarte des. Ne vedem de câteva ori pe săptămână. Ultima oară mi s-a făcut poftă de un napoleon, și m-am gândit să-l îndrug ceva care nici nu s-a petrecut. Nu l-am găsit pe servitorul lui acolo, vestibulul nu era încuiat, astfel că am intrat înăuntru. Atunci auzii din odaia baronului glasuri. Vorbea cu un bărbat. M-am așezat pe un scaun și am tras cu urechea. Vorbeau despre dumneata și despre bătrânul Blücher.
 - Ah!
- Despre un atac pe care dumneata l-ai zădărnicit... Apoi despre domnișoara Margot, pe care au dus-o la baron. După aceea ai venit dumneata acolo cu mareșalul...
 - Cine era persoana cu care vorbea baronul?
 - Aceeaşi care te-a înjunghiat şi a tras asupra dumitale.
 - Căpitanul Richemonte?
- Da. Asta am aflat-o în cursul discuției lor. Dar am mai auzit și altele.
 - Nemaipomenit! Povesteşte!
- Mai întâi, baronul spunea că a izbutit să mituiască un tâmpit de servitor: ăla sunt eu! O să-i arăt eu cât de tâmpit sunt.
- Aşadar, ştia şi căpitanul că Margot se află la fermă? De la cine, oare? Nu ştia nimeni!
- Ba cineva tot a știut, și anume bancherul de la care primește renta doamna Richemonte.
 - Ah!
- Dar chestia principală am aflat-o abia la sfârșitul convorbirii, și anume că domnul căpitan Richemonte a fost la ferma *Jeannette*.
 - A vizitat doamnele?

- Nu, ci pe generalul Drouet!
- Şi n-a fost văzut?
- Nu, pentru că a fost seara, chiar spre miezul nopții.
- Ceea ce înseamnă că scopul vizitei sale e foarte misterios.
 - Nu numai misterios, dar şi murdar în ultimul grad.
 - S-auzim!
- După cum presupun, domnule, ești prieten cu bătrânul mareșal Blücher, nu?
 - Aşa e.
 - Oh, cât aş dori să fii militar!
- Pentru că m-am hotărât să fiu sincer cu dumneata, îți voi mărturisi că sunt soldat.
- În armata lui Blücher, care se află la Lüttich și prin împrejurimi?
 - Da. Misiunea mea e foarte grea și primejdioasă.

Vizitiul plesni cu biciul de răsuna pădurea. Apoi zise:

- Ah, vorbeşte mai încet! Domnule... domnule căpitan de marină, eşti omul meu! Bizuie-te pe mine! De altminteri, căpitanul Richemonte are o misiune asemănătoare cu a dumitale, de cealaltă parte a baricadei.
 - Informator?
- Da, informator. Dar despre el aş putea spune mai curând că e spion şi ucigaş.
 - Ucigaș? Ce vrei să zici cu asta?
- Păi... are sarcina să-l omoare pe bătrânul Blücher. Am auzit cu urechile mele.
 - Asta ar fi o mârşăvie fără seamăn.
- Şi mai află, domnule... că a primit această însărcinare de la Paris.
 - De la cine?
 - De la generalul Drouet, dacă nu mă-nșel.
- De necrezut! Un general nu face așa ceva. Căpitanul trebuie să fi înțeles greșit vreo dispoziție secretă dată de general.

- Asta nu mă privește. Spun numai ce-am auzit: că Richemonte trebuie să-l trimită pe lumea ailaltă pe mareșal și în același timp să se răzbune pe el.
 - A pomenit de vreo încercare făcută?
- Se plângea că nu izbutise încă să ajungă în preajma bătrânului.
- Drace... poate izbuti de la o zi la alta. Mareșalul se află în mare primejdie. Când ai surprins convorbirea aceea?
 - Acum opt zile.
- Atunci nu pot zăbovi mult la fermă. Trebuie să plec cât mai repede eu putință, ca să-l previn pe mareșal.
 - Aşa să faci! Pentru asta ţi-am şi povestit totul.
- Dar dacă e adevărat ce-ai spus, de ce n-ai făcut nimic ca să împiedici într-un fel sau altul atentatul?
- Ce puteam face eu? Am așteptat să vii dumneata și mă gândeam c-o să găsești o cale.
 - Dar nici nu știai că voi veni...
- Ba știam foarte bine. Domnișoara Margot obișnuiește să se plimbe numai prin grădină. De când a primit ultima scrisoare, iese zilnic de câteva ori la plimbare prin fața fermei pe drumul care duce la Raucourt. Și când intră vreo trăsură în curte, aleargă repede la fereastră.
 - Floriane!
 - Domnule căpitan de marină!
 - Eşti un om inteligent!
- Ba nicidecum, dar vezi dumneata ce se întâmplă; simpatia mă face mai inteligent decât sunt. Aşadar, știam că vei veni. De aceea m-am gândit să nu fac nimic și să te aștept pe dumneata.
- Mulţumesc. Ai nimerit unde trebuie. Dar văd lumini colo! Să fi ajuns deja la Le Chesne?
 - Da. Trecem fără să ne oprim?
- Ba nu. Ne dăm jos la cârciumă și bem un pahar cu vin. Poate că Împăratul... ah drace! Tocmai mi-a venit o idee. Tiii, cum nu m-am gândit la asta! Floriane, dă bice calului, cât poţi, ca să ajungem mai repede!

— Ei! Ce s-a întâmplat?

Vizitiul lovi cu biciul spinarea calului și trăsura porni cu iuțeală îndoită.

- Primejdie! răspunse Greifenklau. Împăratul se află în pericol împreună cu toți acei care sunt cu el. Am spionat colo jos, la cruce, o discuție între câțiva indivizi, care puneau la cale un atac împotriva a doi mareșali...
 - La crucea dinspre Raucourt?
 - Da.
 - Tiii, acolo și-au lăsat mulți viața. Ce-i de făcut?
- Repede spre Le Chesne, la cârciumă! Împăratul a coborât acolo. Trebuie să-l prindem!
- Afurisită poveste! Nu de Împărat mi-e mie, ci de cuconițe. Când e vorba de domnișoara Margot și de celelalte două, mai bine-mi omor calul decât să li se întâmple ceva!
- Într-adevăr? întrebă Greifenklau, surprins, nu-ți iubești compatrioții?

Vizitiul lovi calul cu atâta putere, încât trăsura părea că zboară, nu alta.

Cu toate hurducăturile drumului, Greifenklau izbuti să-și încarce armele și fu gata cu treaba asta tocmai când opriră în fața cârciumii. Sări de pe capră și intră înăuntru, urmat de vizitiu.

— A fost Împăratul pe-aici?

Cârciumarul stătea la o masă. Primarul mai era încă acolo, gata de plecare.

- Da, răspunse el, dându-și aere. Maiestatea Sa a vorbit personal cu mine...
- Au oprit aici toate trei trăsurile Împăratului? îl întrerupse locotenentul.
 - Da; au fost cu dânsul nişte domni şi cucoane, care...
 - Când au plecat?
 - Mai adineauri. Am avut cinstea să...
- Răspunde-mi repede și precis! Câte minute sunt de când a plecat Împăratul?

- De vreo două minute. Dar ia ascultă, tinere, cum cutezi dumneata să vorbești pe tonul acesta cu prima...
- Văd un proces-verbal în mâna dumitale. Despre ce e vorba?
- Despre un atac în pădure. Însuşi Maiestatea Sa mi l-a dictat și...
- Atunci vei fi știind și că salvatorul a fost un bărbat care...
- ...a culcat la pământ cinci bandiţi, completă primarul.
 Scrie şi asta în procesul-verbal.
- Bărbatul acela sunt eu. Acum Împăratul se află din nou în mare primejdie. Ai vreun cal în grajd, patroane?
 - Da.
- Scoate-l afară! Floriane, încaleci dumneata pe el! Cârciumarul sări în sus, speriat.
 - Să dau calul? Nici nu-mi trece prin...
- Lasă vorba! îl repezi Greifenklau. Afară e trăsura baroanei, care a fost atacată: nu are decât un cal. Cu trăsura asta nu-l putem ajunge pe Împărat, care, împreună cu mareşalii, urmează să fie atacat la cruce.
 - La cruce? întrebă cârciumarul.
 - Atacat? exclamă primarul.
- Da. Şi trebuie să-mi daţi concursul imediat, altminteri veţi avea de-a face cu Împăratul!
- Pentru numele lui Dumnezeu, numai asta nu! imploră primarul. Alerg, zbor, gonesc! Ce trebuie să fac?
- Toţi cei care au un cal şi arme în comună, să încalece şi să vină la cruce, sub conducerea dumitale!
- Sub conducerea mea? îngăimă omul. Eu nu pot striga... Sunt răgușit, grozav de răgușit.
- Ba aud că ai vocea destul de bună. Hai, grăbește-te! Cine nu va fi acolo la cruce într-un sfert de ceas, va fi împușcat.
 - Dumnezeule sfinte, în cazul ăsta...

Nu-şi mai sfârşi fraza şi dădu buzna afară.

— Ei, cum stăm cu calul? se adresă Greifenklau cârciumarului? Dacă până într-un minut nu-l am în faţa uşii, s-a zis cu dumneata.

Scoase pistolul și-l îndreptă spre dânsul.

- Imediat, imediat! într-o jumătate de minut e aici!
- Şi dădu buzna pe uşă afară.
- Nu e nevoie să-i pui şa! îi strigă locotenentul din urmă.
 - Călărim? întrebă Florian.
 - Firește.
- Atunci ia dumneata calul cârciumarului, eu îl iau pe celălalt. Iar aici văd o armă care-mi poate folosi.

Deasupra ușii atârna o sabie grea de cavalerie, de pe vremea Revoluției. Vizitiul o smulse și sări afară.

Pe o masă erau două lumânări de seu. Zărindu-le, lui Greifenklau îi veni o idee: afară era întuneric... ce-ar fi să-și fabrice o făclie? Treaba nu-i lua prea mult timp.

De tavan atârnau nişte sârme, dintr-acelea de care se prind de obicei lămpile. Le rupse, luă dintr-un ungher un baston, așeză lumânările în jurul capătului de sus și le fixă cu sârmă.

Îndărătul sobei se afla amnarul și cremenea. Cu ajutorul acestora și a unei grămăjoare de praf de puşcă orândui în așa fel partea de sus a făcliei, încât putea fi aprinsă cu un foc de pistol.

Totul durase doar câteva clipe. Un bărbat curajos face, în momente grele, în câteva secunde, mai mult decât alţii, în ore întregi. Greifenklau nu uită nici să pună pe masă o monedă drept plată, apoi dădu buzna afară.

Florian deshămase în vremea asta calul și-l încalecă, luând paloșul în mână.

Cârciumarul veni cu celălalt armăsar. Văzând isprava vizitiului, strigă:

- Stai! De unde ai luat sabia?
- Atârna deasupra uşii, răspunse Florian.
- Ea mea!

— Iaţi-o!

Zicând acestea vizitiul dădu pinteni calului, în vreme ce Greifenklau smulse căpăstrul din mâna cârciumarului și se avântă pe cal.

- Îl voi căpăta înapoi? întrebă omul, speriat.
- Da. Ţi-l vor aduce vecinii dumitale.

Şi se avântă în noapte.

— Să te ții de cuvânt, țipă hangiul.

Se auzea acum sunând cornul de alarmă al paznicului de noapte din comună. Primarul își aduna oamenii, ca să plece cu ei în ajutorul Împăratului.

Calul cârciumarului nu prea era de soi, dar sub conducerea îndemânatecului ofițer de husari, zbura, nu alta. Nu trecu mult și Greifenklau îl ajunse pe vizitiu.

- Înainte! înainte! îi strigă el.
- O să-ți rupi gâtul, domnule, îi răspunse Florian.
- Eu nu, cel mult calul.

Cei doi goneau în draci. Florian își dădu toată osteneala să rămână în apropierea locotenentului, dar distanța dintre ei creștea mereu.

Deodată, Greifenklau auzi împuşcături înaintea sa. Înfipse pintenii în burta calului, încât acesta necheză de durere.

Animalul coti acum pe șosea și tânărul zări în depărtare lumina felinarelor trăsurii și auzi larmă de luptă.

Se apropie fără să fie observat și hotărî să procedeze întocmai ca întâia oară. Își struni calul, sări jos și-l legă de un copac, apoi o luă la goană spre câmpul de luptă.

Mareşalul Grouchy era împresurat de patru bandiţi; până acum izbutise să-i respingă, dar puterile păreau să-l părăsească.

În clipa aceasta, sosi Greifenklau.

Primul glonte îl slobozi în făclie, care se aprinse imediat, astfel că putea ținti bine. Îi văzu în luptă pe toți patru și strigă:

— Rezistaţi, Sire! Sosesc ajutoare.

Şi cu un glonţ găuri ţeasta aceluia care-l ameninţa mai mult pe Grouchy. Unui altuia îi azvârli pistolul descărcat în faţă, scoţându-i ochii şi turtindu-i nasul.

— Salvare în ultimul moment! exclamă Grouchy, apoi îl, culcă la pământ pe al treilea și avu răgaz să se descotorosească în voie de al patrulea.

Greifenklau scoase al doilea pistol și veni în ajutorul lui Ney, culcând la pământ pe doi din dușmanii acestuia. Zvârli cât colo arma descărcată, o scoase pe a treia și sări în sprijinul lui Napoleon. Cu două gloanțe îl scoase pe acesta din încurcătură.

- Mai ai vreun glonţ, *mon brave?* întrebă generalul Gourgaud.
 - Două.
 - Încoace, te rog!

Se părea că soarta hotărâse ca Greifenklau să-i salveze pe toți patru, la rând. Îi culcă la pământ pe cei doi cu care avea de furcă generalul.

Din tufiş se auzi glasul bătrânului bandit.

— Atunci, cel puţin, să se ducă el dracului!

Glonţul porni în direcţia Împăratului. Când flacăra ţâşni din ţeavă, puşcaşul putu fi văzut lămurit.

Greifenklau îşi zise că Napoleon fusese nimerit şi-l cuprinse o furie oarbă. Cu făclia în mână, fără nici o armă, se năpusti în urma banditului, care o rupsese la fugă.

- Stai, ticălosule! îi strigă locotenentul, al meu ești.
- Încă nu! răspunse fugarul, iuțind paşii.

Dar lumina făcliei îl orbi, în vreme ce Greifenklau se folosi din plin de acest avantaj.

Fugarul se opri, trase aer în piept și se întoarse. Tânărul ofițer era la doar doi pași de el. Atunci, banditul văzu că potrivnicul său era neînarmat; zvârli pușca, scoase cuțitul si răcni:

— Vino-ncoa', să te-mbrățișez.

Ca o panteră își făcu vânt înainte, dar Greifenklau aplecă în jos făclia, apoi o vârî cu toată puterea în obrazul

duşmanului.

Orbit, acesta își aruncă cuţitul și duse ambele mâini la ochi, urlând de durere. Greifenklau, apucându-l puternic de ceafă, îl duse pe banditul, acum inofensiv, înapoi la locul luptei.

- Îl aduc pe ucigașul Împăratului! strigă el.
- Al Împăratului? întrebă Ney, mirat.
- Da, ăsta l-a împuşcat.

Zâmbind, Ney arătă în lături. Acolo stătea în umbră viteazul Florian, cu paloșul însângerat și, lângă dânsul... Napoleon.

— Ah! Împăratul trăieşte? exclamă Greifenklau.

Îşi puse genunchii pe pieptul bătrânului bandit; în mâna stângă ţinea încă făclia arzândă, iar cu dreapta îl strângea de beregată.

Napoleon se apropie.

- Nu sunt mort, viteazul meu! zise el. Ultimul glonte a fost tras asupra mea, într-adevăr, dar nu m-a nimerit.
 - Acesta a fost, Sire.
 - Dumneata l-ai prins? Fără armă?
 - Da. Cu făclia.
- De necrezut! Jan Hoorn, o curea! Legaţi-l pe acest individ! Ne va da lămuriri!

Abia acum se ridică Greifenklau. Napoleon îi întinse mâna și zise:

- Îţi mulţumesc, mi-ai salvat viaţa.
- Şi pe a mea, zise mareşalul Ney, apropiindu-se.
- Şi pe a mea, spuse şi Grouchy.
- Pe a tuturor! încheie Gourgaud.

Cei trei bărbaţi îi strânseră mâna.

La portiera primei trăsuri se ivi un cap frumos și palid de fată, în ai cărei ochi sclipeau lacrimi de bucurie.

— Vorbeam cu vizitiul ăla dezghețat de colo zise Napoleon. Cum ați izbutit să ne veniți în ajutor, domnule căpitan?

- Sire, întâmplarea a făcut să pot spiona astăzi doi indivizi, care vorbeau despre niște mareșali, bani și un atac.
 - Ah, încep să pricep! Dar ce e asta?

Din depărtare se auzea tropot de cai și în curând se văzu și un șir de lumini mișcătoare.

- Îmi îngăduiţi, Sire, zise Greifenklau, e primarul din Le Chesne.
 - Ce vrea?
- Eu i-am cerut să-i strângă pe toţi eroii comunei, ca să vină în ajutorul Împăratului. L-am ameninţat că va fi împuşcat, dacă până într-un sfert de ceas nu va fi pe câmpul de luptă.

Împotriva obiceiului său, Napoleon izbucni în râs. Ofițerii îi ținură tovărășie.

- Mersi! zise Împăratul, redevenind serios. Ai lucrat cu multă chibzuială. Sunt convins că ai fi un ofițer desăvârșit. Acești eroi și călăreți ne-ar fi putut fi de mare folos dacă lupta nu s-ar fi sfârșit, în chip atât de fericit.
 - Ne vor mai fi de folos încă, Sire, zise Ney.
 - Şi anume?
- Trăsurile noastre au cam avut de suferit; de jurîmprejur sunt morți și răniți, iar un prizonier trebuie transportat...
 - Da, da, aşa e. Să vină încoace!

Călăreții nu mai erau departe. Deodată se auzi glasul primarului:

- Stați! În numele legii!
- Ce s-a întâmplat? strigă Gourgaud.
- Voi sunteți bandiții? întrebă celălalt.
- Nu.
- Sunteţi Împăratul.
- Nu.
- Atunci veţi fi fiind domnul căpitan de Sainte-Marie?
- Nici ăsta. Sunt adjutantul-general al Împăratului.
- Oho! Cum vă numiți?

- General Gourgaud.
- Așa e. Maiestatea Sa e acolo?
- Da, și vă poruncește să vă apropiați, imediat.
- Se mai trage?
- Nu.
- Pe cuvântul dumneavoastră de onoare?
- Da!
- Atunci e bine, venim! Înainte, marş!

Oamenii își puseră caii în mișcare. Primarul cel viteaz călărea în frunte și, la lumina făcliei lui Greifenklau, îl văzu pe Napoleon. Își îndreptă calul spre el, ca să-i dea raportul cât mai militărește cu putință. Cu mâna dreaptă la pălărie și în stânga ţinând căpăstrul, strigă:

— Sire, am onoarea să raportez că...

Calul se împiedică de un cadavru și căzu în genunchi. Curajosul părinte al comunei, alunecă peste grumazul animalului, căzu pe partea moale a trupului, și își urmă raportul...

— ...am sosit cu douăzeci și doi de oameni.

Supuşii săi — oameni simpli de la ţară — crezură că aşa cere ceremonialul şi se pregăteau... să alunece şi ei în acelaşi fel de pe cai, îngrijoraţi doar că nu vor izbuti să aducă la îndeplinire mişcarea tot atât de repede şi natural ca şeful lor. Generalul Gourgaud le veni în ajutor şi, înăbuşindu-şi râsul, strigă:

— Descălecați normal, domnilor!

De porunca aceasta ascultară cu mai multă plăcere decât de pilda primarului, care tocmai se ridicase de la pământ și, punându-și pălăria care-i căzuse, continuă să facă plecăciuni în faţa lui Napoleon.

Acesta își aținti privirea mult timp asupra lui fără să clipească. Cine-l cunoștea, știa prea bine că această seriozitate era numai veșmântul sub care își acoperea veselia.

— Domnule primar, vei avea de întocmit un al doilea proces-verbal, zise el în cele din urmă.

- Vă stau la dispoziție, Sire.
- Vezi ce s-a întâmplat aici?
- Văd, Sire.

Zicând aceasta, se dădu un pas îndărăt, căci unul din morți, care stătea cu fața în sus, părea că-i rânjește amenințător.

- M-au atacat pe mine, Împăratul.
- O crimă care merită moartea, Maiestate.
- Bandiţii au fost ucişi, afara de unul singur, care se află legat, în paza vizitiului meu. Va fi interogat.
 - Îl voi supune la torturi, Sire.
- Nu mai departe decât astăzi s-a pus la cale atacul asupra mareşalilor mei. Cercetările vor trebui să dovedească dacă este vorba de un simplu act banditesc sau de un complot mai vast.
 - Voi descoperi complotul, Sire.
- Dumneata? Mă faci să râd. Nu ești un erou al spadei și, cu atât mai puţin, unul al spiritului. Voi încredinţa altuia cercetările. Mâine dimineaţă la ora opt, te vei prezenta la ferma *Jeannette*, ca să întocmim procesul-verbal.
 - Voi fi la opt fără un sfert, Sire.
- Acum, dă-mi voie să-ţi mulţumesc că ai venit atât de repede pe câmpul de luptă... Văd că fiecare din oamenii dumitale are câte un felinar... Cine a orânduit asta?
- Chiar eu însumi, Sire, răspunse primarul, izbindu-se cu pumnul în piept.
 - De ce?
 - Pentru că astfel vezi mai bine unde dai.
 - Foarte inteligent.
- Da, Sire. Şi pentru că se vede mai bine şi dacă, duşmanul e într-adevăr mort.
 - Care duşman?!
 - Acela cu care lupți.

Mareşalii întoarseră capetele, ca să nu pufnească în râs.

— Bun! Un superior trebuie să le uşureze supuşilor săi toate îndatoririle, mai ales când acestea sunt atât de grele

și sângeroase, cum a fost aceea pe care-ai avut-o de îndeplinit dumneata astăzi. Te pricepi la trăsuri?

- Cât se poate de bine.
- Atunci, pune te rog în ordine trăsurile și hamurile noastre. Apoi curăță șoseaua de cadavre și ia-l în paza pe prizonierul acesta, pe care va trebui să mi-l aduci mâine dimineață la fermă.

Împăratul se întoarse. Îl văzu în apropiere pe Greifenklau, înconjurat de ofițeri, care îi exprimau mulțumirile lor.

- Eşti rănit, căpitane?
- Nu, Maiestate.
- Foarte bine! Cred ca nici unul dintre noi nu a fost nici măcar zgâriat.
 - Nici unul, încuviință Grouchy.
- Atunci putem spune că am avut mare noroc. Acum să vedem ce-i cu doamnele noastre.

Se îndreptă înspre trăsura sa. Cât de mult ar fi vrut Greifenklau să fie în locul lui! Şi, deoarece mareşalii se întorseseră și ei la trăsurile lor, se apucă să-și adune pistoalele pierdute în focul luptei.

15. Recunoștința

Ney o găsi pe baroană liniştită. La început se speriase, dar apoi se hotărî să închidă ochii şi să aştepte resemnată desfăşurarea evenimentelor.

La fel se întâmplase și cu doamna Richemonte. Atunci când Grouchy părăsise trăsura ea căzu leşinată, dar larma luptei o trezi.

Împăratul se apropie de trăsura sa, în care se afla Margot.

- Domnişoară, zise, regret mult cele întâmplate. Cum te simți?
- Mă simt foarte slăbită, Sire, răspunse ea, cu glas stins.
- Jan Hoorn, întreabă doamnele dacă nu au vreo sticluţă cu săruri întăritoare.
 - Astea nu-mi vor folosi la nimic, Maiestate, zise fata.
 - Pentru ce, duduie?
 - Cred că sunt rănită...
 - Rănită? Vai de mine! Jan Hoorn, un felinar! Repede!

Vizitiul smulse felinarul de la trăsură. Generalul Gourgaud i-l luă din mână și lumină înăuntru, în vreme ce Împăratul deschise portiera.

Într-adevăr, Margot zăcea ghemuită în fundul trăsurii, palidă ca un cadavru. Dintr-un umăr, sângele îi șiroia în poală, și de aici în jos pe fundul trăsurii.

- A fost împuşcată! exclamă Napoleon. Când s-a întâmplat asta?
- Ultimul glonţ, acela care vă era destinat dumneavoastră, Sire răspunse ea, cu glas slab.
- A trecut pe lângă mine și a pătruns în trăsură... Ce e de făcut, generale?
- N-ar fi bine... începu Gourgaud, dar Margot îl întrerupse:

- Vă rog, să vină mama!
- Împăratul alergă el însuși la trăsura lui Grouchy.
- Ah, Sire, s-a întâmplat ceva? întrebă doamna Richemonte.
 - Doamnă, nu trebuie încă să ne pierdem curajul.

În multe privințe, Napoleon nu era altfel decât mai toți bărbații din lume; anumite împrejurări neprevăzute îi făceau să le piară întreg curajul, dovedit și răsdovedit cu prisosință alteori, transformându-i, pe loc, în niște bieți copii neîndemânatici.

De data asta, în loc s-o liniștească, îi prezentă doamnei Richemonte o situație mult mai gravă decât aceea existentă în realitate.

- Să nu-mi pierd curajul? Sire, ce s-a întâmplat cu Margot?
- Glonțul acela, care trebuia să mă nimerească pe mine...
 - Glonţul... Copila mea împuşcată?
 - Da, doamnă. Trăsura e plină de sânge; totuși...
 - Oh, copila mea, fiica mea!

Sări afară, îl împinse pe Împărat și alergă la cealaltă trăsură.

Napoleon se uită uimit la Grouchy.

- Ai văzut, mareşale? întrebă el, emoţionat.
- Da, Sire.
- Şi cu toate astea, am menajat-o, cât mi-a stat în putință.
 - Nimic de zis.
 - Am încercat s-o pregătesc...
 - Aşa e, Maiestate.
- Şi totuşi... Oh, femeile astea! Mai cu seamă mamele! Sunt ca leoaicele. Ia te uită, mai iese una din cuşcă!

Văzu cu spaimă că și baroana își părăsea trăsura.

— Vrea să vadă și dânsa cum stau lucrurile, spuse el. Un medic ar fi mai indicat decât zece mame. Nu ești de aceeași părere, mareșale?

Întrebarea era adresată lui Ney, care se apropiase. Aveți dreptate, Sire, răspunse el. Tânăra doamnă e rănită?

- Din nenorocire. Glonţul care trebuia să mă lovească pe mine a nimerit-o pe ea.
 - E grav?
 - Sângerează tare, răspunse Împăratul.
 - Atunci ar fi indicat să plecăm cât mai repede...
 - Da, cât mai repede! încuviință Napoleon.
- Sau să trimitem pe cineva după medic, spuse Grouchy.
- Să meargă cineva imediat după medic! zise și Corsicanul. Jan Hoorn, un sol la chirurg!
 - Unde anume, Sire?
 - Acolo unde poate fi găsit cât mai repede!
- Sire, zise Ney, înainte de a veni medicul rănita poate pierde tot sângele. Cel mai bun lucru e să pornim imediat la fermă.
- Jan Hoorn, plecăm imediat la ferma *Jeannette*! porunci Împăratul.

Vizitiul era gata să urce pe capră și să dea bice cailor, fără să-i pese de ce se întâmpla în trăsură, cine se afla pe scara acesteia și nici măcar de Napoleon.

În această nehotărâre generală, își făcu apariția Greifenklau. Își găsise pistoalele, apoi se dusese cu Florian să caute și pușca pe care o azvârlise prizonierul său. Acum se înapoia.

Când doamna Richemonte urcă în trăsura fiicei sale, se înspăimântă cumplit, văzând în ce stare se afla tânăra fată, dar își adună toate puterile și prinse mâna rănitei.

- Scumpa mea copilă, e grav?
- Cred că nu, mămico.
- Nu? Slavă Domnului! Unde te-au nimerit?
- În partea din față a umărului.
- Ai dureri?
- Deloc. Dar sunt foarte obosită. Aș vrea să dorm.
- Lasă-mă să văd și eu!

Vru să examineze rana, dar tocmai atunci veni şi baroana. Aceasta era mai liniştită şi deci mai indicată pentru a da ajutor. Dar sângele curgea atât de abundent, încât rana nu putea fi examinată.

- Sfinte Dumnezeule, ce ne facem? se tânguia doamna Richemonte.
 - Unde-i Hugo? întrebă Margot, în șoaptă.
 - Hugo?
 - Da, mamă. El se pricepe la răni.
 - Dar bine, copila mea... un bărbat... zise baroana.
- E logodnicul meu. Mai bine să mă vadă el, decât Împăratul.

Vorbise cu ton hotărât. Baroana ieşi afară din trăsura şi privi în jur. Îl văzu pe locotenent, care tocmai se apropia, şil strigă:

- Vere, vino-aici! E nevoie de ajutorul dumitale!
- Ajutor? întrebă Napoleon pe mareșalul Ney. O fi și medic, căpitanul ăsta?!
- Tot ce se poate, Sire. Un marinar trebuie să știe de toate.
- Pentru ce e nevoie de ajutorul meu? întrebă Greifenklau.
 - E o rănită, aici.
 - O rănită? Dumnezeule, nu cumva...

Cât pe ce să se dea de gol, dar se reculese repede și se apropie de trăsură, unde doamna Richemonte îi făcu loc.

Celor două cucoane nu le dăduse încă în gând să îndepărteze șalul care acoperea umerii fetei. Greifenklau făcu asta imediat, în vreme ce baroana lumina cu felinarul. Când o văzu pe iubita sa zăcând palidă și slăbită în pernele trăsurii, inima i se strânse. Sângele șiroia întruna.

- Margot, iubito! zise el, luându-i mâna. Ai dureri?
- Nu, dragul meu, sopti ea, căutând să zâmbească.
- Un glonte!
- Da, cel din urmă, acela care era destinat Împăratului.

- Slavă Domnului, asta înseamnă că nu e prea mult de atunci. Îmi dai voie să văd?
 - Te rog, chiar.

Examină rana cu luare-aminte, apoi ceru:

 Vă rog, daţi-mi batistele dumneavoastră, doamnelor. E doar o rană superficială, dar hemoragia puternică a slăbito. Voi face deocamdată un pansament provizoriu, ca să opresc sângele.

Intre timp "armata" primarului din Le Chesne pusese trăsurile în ordine. Osiile rupte fuseseră legate, curelele înnodate și, în locul cailor omorâți sau răniți, fură înhămați alții. Funiile întinse de-a lungul șoselei fuseseră îndepărtate, iar cadavrele duse de acolo. Dacă n-ar fi fost rănită, s-ar fi putut pleca.

În cele din urmă, Greifenklau ieși din trăsură și se apropie de Împărat.

- Văd că ești și medic, căpitane, îi zise Napoleon.
- Nu chiar medic, Sire, mă pricep doar să dau primul ajutor.
 - Cum stăm? Sper că nu e grav?
- Până acum nu, dar o pierdere prea mare de sânge ar putea fi primejdioasă.
 - Ce facem atunci? Ajungem până la fermă?
- Suntem nevoiţi să mai aşteptăm. Ar fi nevoie de un pansament mai îngrijit decât se poate face în actualele condiţii.
 - Ce ne sfătuiești, căpitane?
 - Nu departe de aici e o cârciumă, Sire.
 - Crezi că ar trebui să ne oprim acolo?
 - Da.
 - Ce fel de om e cârciumarul?
- E numai cârciumăreasa cu fiica ei; oameni săraci, dar de treabă, după cât mi s-a părut.
 - Îi cunoști?
 - Am fost o singură dată, azi după-amiază.

- Atunci să încercăm, căpitane. Dar cum plecăm, domnilor?
- Eu împrumut de la primar un cal, zise generalul Gourgaud.
- Şi eu la fel, spuse mareşalul Ney. În felul acesta
 Maiestatea voastră va avea loc în trăsura mea.
 - Dar viteazul nostru medic şi căpitan?
 - Eu trebuie să rămân lângă bolnavă, Sire.
- Foarte bine! Mereu la datorie! Şi doamna Richemonte?
- N-aş putea rămâne şi eu lângă fiica mea? se adresă ea lui Greifenklau.
 - Doamnă, gândiţi-vă că acolo totul e inundat de sânge.
- Le invit pe cele două doamne la mine, spuse mareșalul Grouchy.

În felul acesta se aranjară lucrurile, fiecare căpătând un loc. Numai Florian rămăsese pe dinafară. El se apropie de trăsura imperială și-i spuse lui Jan Hoorn:

- Amice, nu-i aşa că n-o să laşi un coleg să rămână în drum?
 - Firește că nu, urcă-te! unde mergi?
 - La Jeannette.
- Ah, da. Împăratul rămâne acolo, așadar și eu. Cred că știi?
 - Da, şi sper că vei goli un păhărel de vin cu mine.
- Firește, sunt oricând bucuros să întâlnesc un camarad de nădejde.

Napoleon se apropiase de sătenii din Le Chesne. Aceștia formau un șir, ținând caii de căpestre cu mâna stângă, iar în dreapta felinarele. Ofereau o priveliște din cele mai interesante.

- Domnilor, zise Împăratul, vă mulţumesc pentru serviciul pe care mi l-aţi făcut. Atâta timp cât voi domni eu, nici un cetăţean de treabă nu va mai fi atacat pe şoseaua aceasta. Noapte buna!
 - Vive l'Empereur! strigă primarul.

- Vive l'Empereur! strigară oamenii.
- Ridicaţi felinarele! Sus!

Rotiră felinarele, astfel încât acestea se ciocniră unul pe altul.

- El v-a dorit "noapte bună" strigați și voi la fel!
- Noapte bună! strigară oamenii, ascultând de porunca, primarului lor.

Petrecut de urale, micul cortegiu se puse în mişcare. Împăratul și mareșalii săi scăpaseră de primejdie, cineva, însă, trebuia să plătească.

Margot zăcea în trăsură, palidă și nemișcată. Dar nu în pernele de mătase, ci în brațele alesului ei.

- Dormi? şopti el.
- Nu, iubitule.
- Ai dureri?
- Deloc.
- Temperatură sau frisoane?
- Nu. Sunt atât de fericită! Voi muri, Hugo?
- Ce tot vorbeşti! Vei trăi mult și vei fi fericită.
- Dar numai cu tine şi lângă tine.

Își sprijini capul de umărul lui și zise încetișor:

- Mergem în trăsura imperială.
- Dar spre un viitor mai bun decât acela al lui Napoleon.
 - Crezi?
- Da. Știu că noi, germanii, vom învinge. El s-a întors prea repede. Marele vultur va fi iarăși prins, i se vor reteza ghearele și aripile îi vor fi legate în așa fel, încât nu se va mai putea elibera niciodată. El, care decenii de-a rândul a dat lumii legi, va fi înlănţuit ca Prometeu, fără nici o nădejde de libertate.
- E groaznic ceea ce-i prezici. Într-un fel, îmi pare rău, e un om înzestrat cu multă simțire...
 - Da, un om cu simţire, a dovedit-o şi azi, faţă de tine.
 - Hugo!
 - Margot!

- Eşti gelos?
- Nu. Ştiu că-ți sunt mai drag decât toți împărații lumii.
- Ştii asta? Şi crezi?
- Da.
- Oh, cât de fericită mă faci! Căci ceea ce crezi tu e purul adevăr.
- Atunci să căutăm a păstra această fericire, s-o ţinem strânsă, așa cum te ţin eu acum, în braţele mele.

Se auzi glasul lui Florian:

— Am ajuns la casa văduvei Marmont, unde mi s-a spus să oprim.

Trăsurile opriră și Greifenklau coborî. Împăratul se apropie imediat de el și-l întrebă:

- Cum merge, căpitane?
- Pansamentul a ţinut până acum, Sire.
- Poate fi făcut unul mai bun aici?
- Da.
- Pe urmă vom putea pleca la fermă?
- Sper că rănita va suporta drumul.
- Dacă nu-l va suporta, voi rămâne și eu aici.
- Maiestate!
- Ce? întrebă Napoleon, scurt.
- Jertfa aceasta...
- Jertfa? Ce tot vorbeşti! N-a nimerit-o glontele care îmi era destinat mie? Îi sunt dator măcar cu atât. Şi-apoi, e frumoasă. Nu-i vorba de nici o jertfă aici.
 - Atunci îngăduiţi s-o ducem pe rănită în casă!
 - Cine va face asta?
 - Celelalte două doamne. Eu voi încerca să le ajut.
- Asta o voi face eu însumi, căpitane! zise Împăratul, cu o nuanță de gelozie în glas. Mai întâi, însă, trebuie să vorbim cu cârciumăreasa.
 - Mă duc eu să vorbesc.
 - Nu, tot eu voi face și asta.

Se îndreptă spre căsuță și intră înăuntru, unde mama, cu ochelari pe nas, stătea la o masă, la lumina unei lămpi, iar fiica tocmai se pregătea să iasă afară, căci auzise trăsurile oprind în fața casei.

Când Napoleon se ivi în prag, fata scoase un ţipăt slab şi se dădu înapoi. Bătrâna ridică ochii de pe carte şi sări în sus.

Împăratul salută.

- De ce te sperii de mine, fetiţo? întrebă el. Ţi-e teamă? Ea părea că-şi pierduse graiul.
- Am întrebat de ce te-ai speriat? repetă Napoleon.
- Oh, mamă! zise acum fata, arătând spre dânsul.
- Mă cunoşti, fetiţo?

Ea arătă spre perete, unde atârna portretul generalului Napoleon apărând podul de la Lodi.

- Dumneavoastră sunteți acesta? întrebă ea.
- Da, eu sunt.

Berta își împreună mâinile și exclamă:

- Mamă, oh, mamă, Împăratul!
- Împăratul? spuse bătrâna, clătinând capul cu neîncredere. Nu, nu e cu putință. Împăratul n-are ce căuta în coliba noastră sărăcăcioasă.
 - Şi totuşi, eu sunt, mămuco, zise Napoleon.

Femeia se apropie, îl privi cu luare-aminte și zise:

- Da, Berta, el e, Împăratul nostru! Așa mi l-a zugrăvit tatăl tău.
- Tatăl acestei fetițe? Bărbatul dumitale? Cum îl chema?
- Oh, Maiestate, îl cunoașteți, trebuie să-l cunoașteți pe Jacques Marmont.
 - Jacques Marmont? E un nume destul de frecvent.
- El a luat parte la asediul Toulonului, apoi sub Defaix, în Armata Rinului; a luptat la Lodi, Castiglione, St. Georges, în Egipt, la Marengo, Castelnuovo și Ragusa, la Wagram și în Spania. A fost rănit și s-a întors înapoi.
- Ah, e vorba de acel Marmont care a salvat viaţa lui Soult la Badajoz?
 - Da, da, Sire, despre el e vorba.

- Cum s-a descurcat după aceea?
- Nu prea bine. Suferea de pe urma rănilor. Şi-a cumpărat aici căsuţa asta, ca să se odihnească, şi şi-a găsit curând odihna, căci a fost omorât.
 - Omorât? De cine? întrebă Împăratul, încruntându-se.
 - De bandiţi.
 - Unde?
 - Aici în pădure.
- Ah! încă unul! O să plătească ei! Iar eu voi avea grijă de voi. Am fost mai adineauri atacat în pădure.
 - Dumneavoastră, Sire?
 - Da, eu! De bandiţi la drumul mare.
 - Dumnezeule! Au cutezat să se atingă de Împărat!
- Nu vor mai cuteza! Au căzut mulți și pe cei care au mai rămas îi voi curăța până la cel din urmă. A fost rănită o doamna din grupul nostru. Trebuie să fie pansată aici la dumneavoastră. Permiteți să fie adusă înăuntru?
- Căsuţa și tot ce posed e proprietatea dumneavoastră. Sire, mă duc eu însumi s-o aduc înăuntru pe doamna. Haide, Berta.

Ieşi afară împreună cu fata. Acum nu mai era nevoie de ajutorul Împăratului. Greifenklau o și scosese din trăsură pe Margot, care fu dusă de femei în casă.

Napoleon se apropie de Hugo și-l întrebă, cu oarecare asprime:

— Domnişoara pare să-şi fi revenit, nu?

Locotenentul bănuia ce vroia Napoleon și răspunse:

- Sper că, după ce-i vom schimba pansamentul, se va simți mai bine.
 - Cine i-l va face?
 - Eu.
 - Bine, căpitane. Dar voi fi și eu de față. Haide!

Porni înainte, urmat de Greifenklau. Mareşalii coborâseră și ei, dar nu intrară în cârciumă. Era ca și cum o Împărăteasă ar fi poposit în acea căsuță și nimeni nu mai putea să-i calce pragul acum.

Când intră Greifenklau, privirea Margotei se lumină, dar când îl zări pe Napoleon se întunecă imediat. În cursul drumului, stătuse prea mult de vorbă cu logodnicul ei, și se simțea, acum mai obosită ca înainte. Stătea întinsă pe un pat simplu, iar în jurul ei trebăluiau mama și baroana. Bătrâna Marmont, cu fiica ei stăteau deoparte, ținându-și privirile ațintite asupra fetei. Ochii Bertei oglindeau admirație, teamă, compătimire și ură, în același timp.

Împăratul lua mâna fetei.

- Cum te simţi acum, scumpa mea?
- Foarte, foarte obosită, Sire.
- N-ar fi bine să mai așteptăm cu al doilea pansament?
- Primul pansament a fost provizoriu, Sire, și este absolut necesar... zise Greifenklau.

Împăratul se întoarse atunci spre el, tăindu-i vorba, pe un ton rece:

— Am vorbit cu domnişoara!

Greifenklau se înclină, fără să riposteze. Napoleon se adresă doamnei Richemonte:

- Doriţi şi dumneavoastră, doamnă, să se reînnoiască pansamentul?
 - V-aş ruga, Sire, răspunse bătrâna, aproape cu teamă.
 - Atunci căpitanul poate începe, dar voi fi și eu de față.

Împăratul era gelos, în mod absolut vădit. Își încrucișa brațele pe piept, cum obișnuia să facă atunci când era mai mult sau mai puțin emoționat, și se așeză astfel încât să nu piardă nimic din cele ce se vor desfășura.

Greifenklau rămase la locul său, fără să se clintească.

— Începe, căpitane! porunci Napoleon.

Dar tânărul locotenent înălță din umeri și continuă să rămână nemișcat.

Ochii Împăratului sclipiră sălbatic, iar el se întoarse pe jumătate.

— N-ai auzit?

Greifenklau se adresă Margotei:

- Domnişoară, doriţi să vă pansez în prezenţa unui al treilea?
- Unui al treilea? izbucni Napoleon. Cine este acest al treilea?
 - Dumneavoastră, Sire, răspunse Greifenklau, calm.

Susţinu privirea arzătoare a Corsicanului, fără să clipească măcar.

— Eu sunt Împăratul!

Locotenentul se înclină.

- Maiestate, zise el, în asemenea cazuri doar soţul are dreptul de a rămâne în apropierea doamnei sale. Or, nădăjduiesc că dumneavoastră n-aveţi deloc intenţia s-o socotiţi pe domnişoara Richemonte drept una dintre acele femei pe care le poţi contempla, dar despre care nu vorbeşti niciodată!
- Domnule! strigă Împăratul, izbind cu piciorul în pământ.

Doamna Richemonte și baroana de Sainte-Marie se făcuseră palide și stăteau înmărmurite. Cârciumăreasa și fiica ei se holbau și ele la tânărul care cutezase să-l înfrunte pe puternicul suveran. Margot ținea ochii închiși și semăna mai degrabă cu un cadavru.

La bătaia din picior a Împăratului, Greifenklau răspunse iarăși cu o plecăciune și adăugă zâmbind:

— Sire, nimeni nu știe mai bine ca înălțimea Voastră că nici un Împărat nu are dreptul să se folosească de neputința trecătoare a unei ființe, pentru a-i lua ceea ce ar ști să-și apere dacă ar fi în puteri.

În atitudinea și tonul tânărului ofițer era ceva care-l impresionă chiar și pe Napoleon. Acesta făcu un pas înapoi și zise:

Domnule, eşti foarte îndrăzneţ.

La care germanul răspunse:

- La fel cum am fost când era vorba să vă apăr viaţa.
- Ah!

Era un scrâșnet în care se ascundea o lume întreagă de sentimente înăbușite. Corsicanul întreg ieșea acum la iveală, gata să scoată pumnalul.

- Domnule, spuse Napoleon, mi-ai pus la socoteală fapta dumitale, astfel că suntem chit. Poţi pleca!
- Voi pleca de îndată ce nu va mai fi nimeni aici, care să aibă nevoie de ajutorul meu.
 - Îţi ordon!

Greifenklau zâmbi.

— Maiestate, puteți dispune de această viață? Este domnișoara Richemonte soția sau logodnica dumneavoastră? Chiar în unul din aceste cazuri, n-ați avea dreptul să-i puneți viața în joc. În împrejurarea de față, eu, ca medic, am mai mult decât dumneavoastră, dreptul să poruncesc.

Napoleon îi aruncă o privire furioasă.

— Voi pune să te dea afară! strigă el.

Greifenklau clătină capul, dispreţuitor.

- Iar eu voi împuşca pe oricine va cuteza să mă îndepărteze, înainte de a pleca de bunăvoie de aici.
 - Chiar şi pe mine?
 - Pe oricine, fără excepţie.

Împăratul se apropie de patul Margotei și, luându-i mâna, zise:

— Spune-i dumneata să plece!

Un zâmbet slab lumină chipul bolnavei, când răspunse:

E prea mândru ca să facă aceasta.

Berta Marmont se aplecă deasupra ei și-i șopti ceva încetișor. Margot dădu din cap. Apoi fata zise:

- Eu am fost la Mănăstirea Carmelitelor și mă pricep să pansez răni; am și o alifie care vindecă repede.
- Copila mea, să te pansez eu? întrebă doamna Richemonte.

Toţi erau curioşi să afle răspunsul pe care-l va da Margot.

— Doar dacă îngăduie căpitanul... murmură, bolnava.

Greifenklau interveni:

— Domnişoara ştie cum e mai bine. Plec, deoarece cred că se află în mâini bune şi sub privegherea unor ochi simțitori.

Se întoarse, făcu o plecăciune adâncă și ceremonioasă în fața Împăratului, și ieși pe ușă afară.

Lui Napoleon nu-i rămânea altceva de făcut decât să-l urmeze. Afară, șopti câteva cuvinte vizitiului său Jan Hoorn, care se apropie apoi de Greifenklau și-i zise:

— Maiestatea Sa vă trimite vorbă, domnule căpitan, că nu mai este nici un loc liber în cele trei trăsuri.

Soarele lui Napoleon se apropia de amurg, și nu doar din punct de vedere politic ori militar. Lucrul acesta ieșea tot mai mult în evidență și fusese demonstrat chiar și cu acest prilej, când, Împăratul a dat de înțeles tuturor că nu mai este capabil să-și înfrâneze pasiunile.

Greifenklau dădu doar din cap, fără să răspundă. Apoi se duse îndărătul casei, unde se afla Florian, căruia i șopti în trecere:

Vino după mine, fără să fii observat.

Mai înaintă puţin, apoi se opri. Vizitiul nu întârzie să-l ajungă.

- Ce s-a întâmplat? întrebă el.
- Ceva de necrezut: Împăratul s-a îndrăgostit de Margot.
 - Asta vede oricine.
 - Vroia să fie de față la pansat.
 - De... curiozitate împărătească...
- Aşa se pare. N-am vrut să îngădui asta, și ne-am cam luat la harță.
- Drace! Un ofițer german cu Împăratul Franței! Şi asta după ce i-ai salvat viața!
- Recunoştinţa unui Împărat, deloc diferită de aceea a unui jitar oarecare! De altminteri, nici nu m-aş fi aşteptat la prea multe mulţumiri.
 - Acum, însă, te poţi aştepta.

- Ştiu!
- Trebuie să te pui în gardă!
- Mi-a și trimis vorbă prin Jan Hoorn că nu mai arc loc pentru mine în nici o trăsură.
- Atunci nu mai plec nici eu cu ei. O să ajungem la fermă și pe jos.
- Firește. Dar nu vreau să fac nici un pas fără s-o înștiințez pe baroană. Vrei să-mi faci un mie serviciu?
 - Cu plăcere, domnule.
- Împăratul o fi păzind uşa cu ochi de Argus. Strecoarăte, într-un fel sau altul, şi încearcă să intri prin uşa din spate. Îi spui baroanei motivele pentru care nu vom mai călători împreună. O să-mi transmită un răspuns.
 - Bun! Unde te găsesc?
 - Aici!

Florian se făcu nevăzut în întuneric.

Abia într-un târziu, Greifenklau îi auzi paşii înăbuşiţi şi văzu, răsărindu-i alături, stătuta impunătoare a mesagerului.

- Ei? întrebă el.
- Le-am găsit; întâi pe doamna Richemonte, apoi pe doamna baroană.
 - Şi ce-au spus?
 - Să mergem!
 - Unde?
 - La ferma *Jeannette*.
- Nici prin cap nu-mi trece! Nu mă îndepărtez în ruptul capului de Margot!
 - Cred că poți s-o faci, totuși.
 - Cum aşa?
- Deoarece nu Împăratul se va așeza lângă ea în trăsură. Doamnele o vor lua cu ele pe Berta Marmont.
 - Se poate?
- De ce nu? Fată se pricepe de minune să umble cu buruieni de leac și alifii. O vor lua cu ei la fermă, unde va rămâne ca infirmieră, până când Împăratul va pleca.

- Şi eu?
- Am primit însărcinarea să te conduc la tânărul domn baron, care-ți va da camera pe care i-o voi indica eu.
 - Ce fel de cameră e aceea?
 - Una de unde poţi ajunge unde vrei.
 - Asta-mi convine.
 - Şi mie.
 - Pentru ce?
- Pentru că te pot vizita foarte lesne acolo. Şi, apoi, coniţa n-a ales această cameră pentru dumneata fără anumite gânduri.
 - Crezi?
- Da. Acum haide! O să-ţi povestesc totul pe drum. Trebuie să ajungem cât mai curând cu putinţă acasă şi, deoarece nu e nevoie să mergem pe şosea, o să sosim mai curând decât trăsurile.

16. Ultima iubire a lui Napoleon

Florian o luă repede la picior și coti pe un drumeag lăturalnic, lat doar cât să poată merge două persoane alături.

- Ia spune, ce-i cu odaia aceea misterioasă?
- În primul rând pot veni acolo la dumneata fără ca cineva să bage de seamă, căci e o scară în spirală care duce dintr-însa de-a dreptul în grajd. În al doilea rând, tot de acolo o poţi vizita pe domnişoara Margot de câte ori îţi place, fără să fii văzut. Şi în al treilea rând... ăsta e lucrul principal.
 - Ia spune!
 - Asta-i şiretlicul doamnei baroane.
 - Mă faci din ce în ce mai curios.
- Din camera aia, scara în spirală duce sus pe acoperișul de piatră al clădirii principale. Dumneata vei căpăta o cheie. E drept că mai există o a doua intrare, mai mare chiar, dar aceea e mereu încuiată, și nu pot s-o deschid decât eu. Vezi, deci, ce gânduri are conița cu dumneata.
 - Trebuie să mărturisesc că nu prea pricep încă.
- Atunci trebuie să-ți vin în ajutor, dragă domnule căpitan.
 - Vorbeşte!
- Cheia intrării principale la acoperișul-terasă o iau eu, pentru ca nimeni afară de mine să nu poată urca acolo. Dumneata vei fi singurul care vei putea pătrunde, fără teama că vei fi surprins.
- Pentru ce? E o perspectivă atât de frumoasă de acolo de sus?
 - Şi încă ce frumoasă!
 - Ce înseamnă tot misterul acesta?

- Pentru că peisajul e cu atât mai minunat cu cât îl guşti mai în taină.
 - Vorbeşte mai lămurit!
- Trebuie să-ţi spun, domnule... căpitan de marină, că ai avut un adevărat noroc întâlnindu-mă, căci eu sunt singurul servitor care cunoaște totul. Odăile de la etaj au în mijlocul plafonului câte o gaură de ventilaţie, care toate duc sus pe acoperişul-terasă. Ele sunt închise cu nişte garnituri rotunde, care pot fi scoase de pe acoperiş, fără să se bage de seamă din camere, deoarece plafoanele sunt foarte bine tapetate.
 - Încep să pricep.
 - Ei, vezi! Dumneata eşti acum un soi de diplomat...
 - Întocmai.
- Diplomaţii vor să audă şi să vadă. Dacă scoţi garniturile alea despre care ţi-am vorbit, atunci nu numai că poţi vedea tot ce se petrece în camere, dar poţi şi auzi tot ce se vorbeşte acolo.
 - Chiar şi atunci când se discută în şoaptă?
- Da, căci odăile sunt astfel construite încât ecoul se izbește de colțurile rotunjite și urcă până la găurile alea de ventilație.
 - Asta-i cât se poate de bine.
- Da, însă principalul vine abia acum: Împăratul cu adjutantul său și cei doi mareșali vor fi găzduiți la etaj.
 - Ah!
- Ei, vezi! Generalul Drouet tot acolo locuiește. Şi acum încă ceva, dragă domnule căpitan de marină din Berlin, vei fi servit de o singură persoană, și aceea sunt eu. Acum știi totul. Ești mulțumit?
 - Mai mult decât mulţumit.
- Dacă vei avea nevoie de mine, fie ziua sau noaptea, tragi de un șnur cu clopot, care se află în cămăruţa dumitale. Nu se aude nici un sunet, dar eu primesc jos în grajd un semn pe care nimeni nu-l înţelege. Îţi dai seama acum ce vrea baroana?

- Cred că bănuiesc.
- Ea dorește să te plimbi cât mai des pe acoperișulterasă... Pentru că, vezi dumneata, ea e de obârșie germană și tânărul conaș ține și el cu Germania, și cu asta ți-am spus tot ce era de spus. Acum, însă, pădurea s-a sfârșit și drumul duce prin câmp deschis. Ține-te după mine, domnule!

Vizitiul o luă înainte, iar Greifenklau îl urmă. Astfel, ajunseră curând la fermă, dar nu la intrarea principală, ci la cea din spate.

- Te pricepi la căţărat? întrebă Florian.
- Cred că da.
- Atunci încalecă gardul ăla!

Cât ai bate din palme fură dincolo și vizitiul zise:

- Am fi putut să trecem foarte bine pe poartă, dar n-aș vrea să dăm lămuriri curioșilor, care vor căuta să știe cine ești. De aceea, vino cu mine în grajd!
 - Păi era vorba să mergem la baron!
 - Ajungem noi și acolo!

Străbătură o grădină mare, până la peretele din spate al grajdului. Acolo era o uşiţă pe care Florian o deschise. Intră într-o încăpere în care se afla o ladă cu nutreţ. Vizitiul se aplecă şi trase un zăvor din partea de jos a acesteia. Lada se mişcă şi îndărătul ei, acolo unde stătuse lipită de perete, se ivi o deschizătură în formă de uşă.

- Asta-i scara în spirală, zise Florian.
- Şi spui că numai dumneata o cunoști? Dar poți fi lesne surprins aici.
- Ba deloc. Partea aceasta a grajdului e despărțită de celelalte și doar eu intru aici. Când închid afară, sunt în deplină siguranță. Așteaptă te rog câteva clipe!

Se apropie de ușa din față, pe care o deschise pe dinăuntru. Când ieși în curte, o încuie pe dinafară.

După câteva minute, vizitiul se întoarse... împreună cu baronul de Sainte-Marie. Acesta se repezi la Greifenklau șii strânse mâinile cu căldură.

- Fii bine venit, domnule căpitan! îi zise. Florian mi-a povestit pe scurt cele întâmplate. Îți datorez recunoștință nemărginită. Am auzit ce musafiri înalți primim, și asta nu mă bucură deloc, căci vom avea de lucru până peste cap. O să te mai vizitez curând, ca să-ți mulțumesc încă o dată.
- N-ai ce să-mi mulţumeşti, domnule baron spuse locotenentul. Îmi dai voie să-ţi înapoiez pistoalele, care mi-au fost de mare folos.
- Domnule căpitan, aceste arme nu le mai iau înapoi. Cu ajutorul lor, ai salvat oameni care îmi sunt nespus de dragi. Te rog din suflet să le păstrezi ca amintire a zilei de azi și ca dovadă a stimei mele pentru dumneata. Şi acum dă-mi voie să-ţi predau această chei.
- Mulţumesc, spuse Greifenklau, punând la loc pistoalele în buzunar și luând cheia.
- Florian o să te conducă în locuința dumitale. Mama va veni curând?
 - Aşa cred, răspunse Greifenklau.
- Şi, gândindu-se la convorbirea pe care o avusese în după-amiaza aceea cu frumoasa Berta Marmont, adăugă:
 - Cred că ai aflat că domnişoara Margot e rănită?
 - Din nefericire, da. Mi-a spus Florian. E grav?
 - Nu. Va veni însoţită de o infirmieră pricepută.
 - Cine e?
- O fată simplă, dar foarte cumsecade și pe deasupra frumoasă: fiica văduvei Marmont, care are o cârciumioară în pădure.

Romain de Sainte-Marie tresări puternic.

- Ce? întrebă el. Berta Marmont?
- Da, aşa cred c-o cheamă!
- Minunea lui Dumnezeu! Cum s-a putut întâmpla una ca asta?
- Am fost nevoiţi să oprim acolo, ca să facem un pansament, şi cu prilejul acesta fata s-a dovedit atât de pricepută încât doamna baroană a hotărât s-o invite la fermă.

- Vestea asta mă uimește. Dar n-am timp de pierdut. Cunoști împrejurările și nu-mi vei lua în nume de rău dacă te voi ruga să-mi acorzi câteva minute mai târziu. La revedere, căpitane.
 - Cu bine, domnule baron.

Greifenklau știa bine ce anume îl uimea atât de mult pe tânărul Sainte-Marie. Acesta fusese singurul mijloc de a-l ține pe Împărat departe de Margot și numai din acest motiv fusese invitată la ferma, unde altfel n-ar fi putut veni.

Florian dădu drumul stăpânului său, încuie ușa în urma lui și se întoarse apoi la Greifenklau. Aprinse un felinar de mână și-l ruga pe locotenent să-l urmeze.

Intrară în deschizătura care dădea pe scară. Treptele urcau în spirală și sus ajunseră într-un pod mic, care se afla deasupra grajdului, unde acesta avea legătură cu clădirea principală.

Din podul acesta o ușă ducea în casă.

- Ai cheia? ceru Florian.
- O luă din mâna locotenentului și deschise. Pătrunseră într-o cameră de mărime mijlocie, cu două ferestre. În fața intrării era o altă ușă.
- Asta e locuința dumitale, domnule căpitan, zise vizitiul.

Greifenklau își roti privirea în jur. Mobilierul era compus dintr-o canapea, o masă cu patru scaune, un pupitru de scris și un lavoar cu oglindă. Totul părea destul de confortabil. Vizitiul trase de o perdea lată și atunci ieși la iveală un pat. La capătul acestuia se afla scara în spirală despre care vorbiseră.

- Drumul spre acoperis? întrebă locotenentul.
- Da. Cheia dumitale se potrivește și aici.
- Şi uşa aceea de colo?
- Vino, domnule căpitan.

Florian deschise şi-l invită pe Greifenklau să intre. Părea budoarul unei doamne, căci aerul era îmbălsămat de un parfum fin.

- Cine locuiește aici?
- Ia ghici!
- Te pomeneşti că Margot!
- Întocmai. Dumneaei doarme aici și alături are camera de zi. Bagă de seamă, domnule căpitan, că atunci când ți sa repartizat această odaie, s-a ţinut cont de anumite circumstanțe. Trebuie să recunoaștem că nu e o locuință potrivită pentru un ofițer. Vei fi și dumneata obișnuit cu mai mult confort, dar când te gândești la avantajele pe care ți le oferă scara, o s-o ierți pe doamna baroană că ți-a oferit o locuință care nu e pe gustul dumitale. Şi te rog să nu mi-o iei nici mie în nume de rău.

Bravul vizitiu stătea acolo cu o privire atât de sinceră și plină de viclenie, totodată, și abordase un aer atât de superior, încât pe Greifenklau îl pufni râsul.

- Dar bine, Floriane...
- Ce e, domnule căpitan?
- Dumnezeu să te mai înțeleagă!
- Principalul e ca dumneata să mă înțelegi!
- Acum încep să mă luminez și eu la minte. Oricine te-a văzut stând acolo pe capră, ca pe un biet vizitiu lălâu, și te aude acum vorbind, nu te-ar mai putea recunoaște auzindute din nou. Maestrul de ceremonii al unui castel de nobili nu s-ar putea exprima mai bine ca dumneata. Și mutra dumitale de acum, atât de diferită față de aceea de dinainte! Floriane, Floriane, ești dat dracului!

Florian încuviință din cap.

— Ce să-i faci domnule, e nevoie și de asta câteodată. În general e bine să fii considerat mai prost decât ești în realitate. Nu prea e măgulitor. În schimb îți aduce numai avantaje. Şi acum să încuiem ușa de la odaia duduii Margot și să urcăm pe acoperiș.

Când se îndreptă spre scara în spirală, Greifenklau îl prinse de braţ:

- Floriane, mărturisește-mi ceva!
- Ce anume?

- Că numai dumneata ai avut ideea acestei odăi, a vecinătății și a neprețuitei priveliști de pe acoperiș.
- Eu?! spuse vizitiul. Păi să stii că nu te înșeli prea mult, domnule căpitan. Dă-mi voie să-ți spun adevărul: sunt si eu cineva în această casă. Vizitiul are adeseori un cuvânt chiar mai greu de spus decât tânărul stăpân. Mi-ai căzut cu tronc la inimă și domnisoara noastră Margot și mai mult. Sunteți o pereche cum nici îngerii din cer n-ar fi putut-o potrivi mai bine, și de aceea eu, care vă pot fi părinte, mam făcut ocrotitorul vostru. Si baroanei i-ai insuflat respect. Te-ai descurcat cu bandiții ăia ca nimeni altul și-apoi, după cum mi-a spus conița, curajul pe care l-ai dovedit față de Împărat e de neînchipuit. Ea încremenise de spaimă, dar în schimb ai crescut mult în ochii ei. La toate astea se mai adaugă faptul că suntem germanofili și că vroiam să-ți fiu de folos; și pentru că tot existau aceste instalații de spionare, am rugat-o pe conița să-ți dea această cameră, ceea ce a încuviintat cu bucurie. Dar, cel mai important lucru pe care l-a făcut este că a consimțit s-o aducă pe Berta Marmont. Era singurul fel în care domnișoara Margot putea fi scutită de prezenta Împăratului.
- la spune, nu-i așa că n-o prea are la inimă pe fetița aceea?
- Întocmai! Şi asta pentru că domnişorul nostru era cam îndrăgostit de dansa. Acum, însă, de când cu domnişoara Margot, nu mai e cazul....
 - Ce tot spui, Floriane?
- I s-au aprins călcâiele după dânsa. El habar n-are că ești logodnicul ei și a încuviințat să ți se dea această cameră pentru că e încredințat că ușa e totdeauna încuiată, că dumneata te gândești numai la politică și fata nu te interesează deloc.
 - Dar dacă, află cum stau lucrurile?
- Atunci o să se înfurie puţintel, dar apoi se va resemna, fără să-ţi poarte pică. Nu-i un om rău, dimpotrivă,

are inimă bună, atâta că e cam superficial de felul său. Nu trebuie să ai nici o grijă, deci. Acum să urcăm, însă!

Scara era închisă în partea de sus cu o placă de fier, care se putea deschide cu cheia primită de la baron. Acoperișul era plat și cu un parapet de piatră de vreo patru picioare înălţime.

— Să bagi de seamă, îi zise vizitiul, să nu te împiedici de găurile de aerisire! O să ți le arăt.

Îl luă de mână și-l duse de la o gaură la alta, arătându-i cum trebuiau deschise.

- Nu-ţi pot spune exact în ce camere vor fi cazaţi oaspeţii, dar când vei urca mai târziu pe terasă şi vei privi în jos, prin găuri, vei afla singur toate amănuntele. Te rog, însă, fii cu mare băgare de seamă.
 - Ca să nu fiu observat?
- Firește. Ai aici posibilități mari, dar vezi de te folosește de ele în așa fel încât dispozitivele alea secrete să rămână nedescoperite. Acum știi totul. Eu mă duc și voi purta de grijă să nu duci lipsă de nimic.

Coborâră de pe acoperiş, iar Greifenklau închise la loc deschizătura cu placa de fier. După ce Florian plecă la grajd, el stinse lumina din camera sa, ca să nu-şi trădeze prezenţa, apoi deschise fereastra, de unde putea observa pe cei ce treceau pe acolo.

Nu trecu mult și sosiră trăsurile. Curtea se umplu de larmă, dar lumina felinarelor purtate de servitori era prea slabă pentru ca locotenentul să poată vedea în amănunt ce se petrecea jos.

Ca să-şi omoare vremea, Greifenklau se întinse pe pat. Deocamdată, îşi zise el, nu-i era de nici un folos să stea la pândă. Abia după câtva timp urcă iar pe acoperiş şi se îndreptă spre ventilatorul cel mai apropiat de deschizătura scării. Era închis cu un fel de cep, care putea fi scos foarte ușor de sus. Îl trase ușurel și privi-prin gaură. Ceea ce văzu îl mişcă nespus.

Dedesubtul său văzu dormitorul Margotei. Tânăra fată zăcea, vegheată de mama ei. Din ordinul lui Napoleon, un medic militar, care făcea parte din cartierul general al lui Drouet și locuia la fermă, venise s-o îngrijească. Examinase rana și orânduise tratamentul de rigoare iar acum era gata de plecare.

- Nu există nici un fel de primejdie, îi spuse el doamnei Richemonte, căutând s-o liniştească. Fiica dumneavoastră se va însănătoși curând.
 - Vă mulţumesc, domnule doctor, răspunse bătrâna.

Cel mai bun lucru este odihna. Să evite orice efort! Rana nu e deloc gravă, dar femeile suportă mai greu temperatura decât bărbaţii.

După ce plecă, mama luă mâna fetei într-a sa:

- Scumpa mea copilă, sunt fericită că nu e nimic grav.
 Cu toate astea sunt îngrijorată, Margot.
 - Din cauza mea?
 - Firește.
- Nu trebuie să ai nici o grijă. Ai auzit ce spunea doctorul. Temerile mele sunt de cu totul altă natură.
 - La ce te gândeşti?
 - Hugo.... şopti ea.
- Baroana ne-a asigurat că nu i se poate întâmpla nimic. E atât de bine ascuns, încât nici un francez nu va putea da de dânsul.
- Nu la asta mă refer. Dar închipuie-ţi cât va suferi gândindu-se la Împărat.
- Vrei să spui că atenția pe care ți-a arătat-o Napoleon îl neliniștește?
- Da, mamă. E atât de bătătoare la ochi această atenție... încât mă îngrijorează nespus.
 - E un simplu capriciu, fetiţo. Atât şi nimic mai mult.
- Nu cred. Hugo i-a salvat pe Împărat și pe mareșali. Unuia care-ți salvează viața nu-i mulțumești în felul în care a făcut-o Napoleon, dară ar fi vorba de un simplu capriciu, cum zici tu.

- Dar nu cumva vei fi vrând să spui că... atenția Împăratului e de natură mai serioasă?
- Aş vrea să nu fie, dar sunt încredinţată că Hugo va crede altfel. Şi cu toate astea poate fi convins de dragostea şi credinţa mea.

Doamna Richemonte rămase pe gânduri. Mamei unei fete frumoase i se poate ierta când, pe temeiul acestei frumuseţi, clădeşte, o clipă, un castel în nori.

- Nimic nu te poate abate de la dragostea ta? întrebă dânsa.
- Absolut nimic! Oh, mamă, copila ta va fi foarte, foarte fericită.

Zicând acestea lipi de pieptul ei mâna mamei.

— Dar visurile nu trebuie confundate cu realitatea, Margot, zise doamna Richemonte. Viaţa e serioasă și proza ei e mai puternică decât poezia.

Frumoasa fată o privi cu ochi mari:

- Nu te pricep, mamă!
- Scumpa mea copilă, vreau să spun că Hugo e doar un tânăr ofițer.
 - Dar va avansa curând.
 - Niciodată, însă, nu va fi... Împărat.

Fata se înspăimântă.

- Mamă! exclamă dânsa.
- Nu te pripi, copila mea! Împăratul îți acordă simpatia sa. Știi tu ce înseamnă asta?
- Asta înseamnă că Dumnezeu mi-a dat darul frumuseții cu scopul de a-l face fericit pe cel pe care-l iubesc.
 - Vei respinge, deci, iubirea Împăratului?
- Firește, de îndată ce va deveni insultătoare. Ar fi cu putință să ai altă părere despre mine?

Tonul ei era trist și mustrător. Doamna Richemonte o privi adânc în ochi și zise:

- Singura mea dorință e să te văd fericită, Margot.
- Strălucirea exterioară nu înseamnă nimic pentru lume, răspunse fata.

- Te cunosc atât de bine, copila mea, și totuși ere credeam că aura dimprejurul persoanei unui Împărat ar putea să te impresioneze.
 - Strălucirea aceasta e pe cale să apună.
 - Crezi în căderea lui Napoleon?
 - Da.

În clipa aceasta ușa se deschise încetișor și Berta Marmont intră în odaie.

- Vă deranjez? întrebă, ea cu sfială.
- Deloc.
- Ce veşti ai fetiţo? întrebă doamna Richemonte.
- Domnul baron de Sainte-Marie e afară.
- Doreşte să vorbească cu mine?
- Întreabă dacă i se poate îngădui să exprime domnișoarei sentimentele sale de părere de rău pentru cele întâmplate. Fiind ocupat cu înalții săi oaspeți, nu i-a fost cu putință până acum să vină.
 - Tu ce zici, Margot?

Chipul fetei se împurpură. Aruncă o privire cercetătoare asupra patului și zise:

- Romain este gazda și ruda noastră. Îi datorăm atenție.
- Vrei să-l primeşti?
- Da. Să poftească!

Ultimele cuvinte fuseseră adresate Bertei, pe chipul căreia se putea citi o adâncă îngrijorare. Aruncă o privire neliniștită asupra bolnavei, apoi se îndepărtă. După o clipă intră baronul, care se înclină în faţa mamei şi fiicei.

— Iartă-mă, mătuşico, zise el, că am îndrăznit să vin. Dar eram atât de îngrijorat din pricina rănii verişoarei, încât vroiam să mă încredințez personal dacă într-adevăr îi merge mai bine.

Le vorbea cu atâta familiaritate, încercând să se apropie sufleteşte de ele, căpătând astfel dreptul de a manifesta o intimitate mai mare decât aceea ce i-ar fi fost permisă în împrejurări obișnuite.

— Slavă Domnului, mai bine decât ne-am așteptat.

- Poate vorbi?
- Nu i s-a interzis.

Se apropie încetișor de pat, luă mâna fetei și o duse la buze.

— Dragă Margot, nici nu-ți închipui cât de înspăimântat am fost când am auzit că ești rănită, zise el. În primul moment, aș fi dorit din toată inima ca glonțul să mă fi nimerit pe mine în locul dumitale.

Margot își trase încetișor mâna dintr-a lui.

- Doreai într-adevăr asta, în primul moment?
- Pe Dumnezeul meu!
- Dar în momentul următor?

El zâmbi stingherit.

— Îţi mulţumesc, scumpul meu vâr, şopti bolnava. Sunt încredinţată că ai spus adevărul.

El îşi ţinea privirea aţintită asupra ei. Nu se putea împotrivi de fascinaţia pe care frumuseţea ei o exercita asupră-i, şi nici nu îşi dădea osteneala să se stăpânească, îi mai luă o data mana şi o duse la buze.

Clipa în care am aflat ceea ce ți s-a întâmplat, îmi va rămâne neștearsă în memorie, ca una din cele mai importante din viața mea

- De ce?
- Pentru că atunci, întâia oară, am devenit conștient de adevăratele mele sentimente. Abia atunci mi-am dat seama cât îmi ești de dragă.
- Cred și eu că nu-ți este cu totul indiferent dacă verișoara dumitale e împușcată sau nu, zise doamna Richemonte, pe ton glumeț.

Ea intervenise în discuţie pentru că vroia să evite declaraţia de dragoste care plutea în aer, dar baronul nu-i sesiză intenţia.

— Oh, mătușico, n-o lua așa! Nu din punct de vedere general sau al legăturilor de rudenie dintre noi. Vroiam să zic că mi-am dat seama de faptul că inima mea aparține Margotei!

- Vere! exclamă bolnava, speriată.
- Da! spuse el. Sper că mă vei crede. Simt că nu pot trăi fără dumneata.

Se pregătea să se lase în genunchi înaintea patului. Iar renunță la asta văzând gestul fetei, care-l opri.

- Glumeşti! spuse ea.
- Să glumesc? Dimpotrivă, te rog să crezi că sunt mai serios ca oricând.

Fata zâmbi cu blândeţe.

- Îmi pare rău de dumneata, vere.
- De ce? întrebă el, mirat.
- Pentru că, în cazul acesta, va trebui să mori.

El o privi înmărmurit și se dădu un pas înapoi.

- Ce? Am auzit bine? Nu mă iubești?
- Ba te iubesc, doar eşti vărul meu.

Dânsul făcu un gest de supărare.

- Nu ca văr vreau să mă iubeşti, ci altfel... ca logodnic, ca soț!
- Atunci va trebui totuși să mori, răspunse ea, pe un ton de regret.
 - Pic din al şaptelea cer...
 - Vezi să nu-ți scrântești vreun picior...
 - Îţi baţi joc de mine?
- Nu, dragă vere. Dar, după cât se pare, erai prea sigur că vei putea deveni logodnicul meu. Trebuia să te întrebi înainte dacă nu te vei izbi de vreo piedică.
- Ce fel de piedică ar putea fi? Eşti cumva logodită, Margot?
 - Şi încă de mult.
- Ah! Individului ăluia am să-i sucesc gâtul... iartă-mă! Dar acum cred, într-adevăr, că glumești.

Ea dădu din cap cu seriozitate.

— Nu mi-o lua în nume de rău, dragă vere, dar ai procedat cam neprevăzător. Te compătimesc, dar sunt încredințată că, până la urmă, îți vei găsi și tu fericirea.

Doamna Richemonte îi puse uşurel mâna pe umăr.

- Te rog nu lua chestia asta prea în tragic! îl rugă ea. Cred că fiica mea nu se înșeală crezând în tăria dumitale sufletească mai mult chiar decât dumneata însuți.
 - Aşadar, într-adevăr, logodită?
 - Da, nu glumesc deloc…
 - De la Paris?
 - Da.
- Asta mă liniștește puţintel. Dacă ar fi cunoscut aici pe altcineva de care să se fi îndrăgostit, ar fi fost foarte dureros pentru mine. Dar, de vreme ce și-a dăruit inima înainte de a mă fi cunoscut, suferința mea e mai mică. Păcat, totuși, căci am fi fost foarte fericiţi împreună.

Spusese ultimele cuvinte cu atâta convingere, încât nici doamna Richemonte nu-și putu ascunde veselia, când răspunse:

- Sunt încredinţată de asta.
- Firește, firește! Dar cine e logodnicul acela, dacă-mi e îngăduit să întreb?

Cele două femei se uitară una la alta. Intuiau amândouă că nu era indicat acum să răspundă la această întrebare. Oricât de ușor se mângâiase baronul, se afla totuși sub înrâurirea primului refuz și s-ar fi putut răzbuna.

- Dă-mi voie să păstrez deocamdată tăcere în privința aceasta, spuse doamna Richemonte.
 - Pentru ce?
 - Consideraţii familiale...
- În cazul acesta, mă supun. Dar spuneți-mi cel puțin ce meserie are?
 - Ofițer.
 - Îmi închipuiam. Francez?
 - Nu, e german.
- Asta e deja și mai ușor de iertat. Mulţumesc pentru informație. Mama știe deja?
 - Da.
- De necrezut! Mi s-a părut întotdeauna că și ea își dorește să ne vadă uniți...

- Atunci, trebuie să-ţi destăinuiesc că mama dumitale a aflat abia azi despre logodnă.
 - Şi ce-a spus?
 - Ne-a felicitat.

El se scarpină după ceafă, apoi îi întinse mâna. Ea i-o ținu strâns și întrebă:

- Eşti supărat pe mine, Romain?
- Nu, deşi ar trebui să fiu. Dar acum trebuie să vă părăsesc, căci domnii ăia sus-puşi au nevoie de mine.
 - Ce face Împăratul?

Când l-am părăsit adineaori, tocmai se ridicase de la masă. A mâncat foarte puţin şi a ordonat mareşalilor să vină mai târziu la dânsul.

Baronul plecă.

În odaia alăturată se afla Berta Marmont. Privirea ei se aținti asupra lui întrebătoare și îngrijorată. Dânsul se opri, o privi o clipă și întrebă:

— De ce ai o figură atât de gravă?

Ea se ridică și răspunse:

- O infirmieră nu trebuie să fie veselă, domnule baron.
- De ce nu, de vreme ce însăşi bolnava e veselă?

Privirea ei se întunecă. Cine e vesel, trebuie să se simtă fericit, și fericit te simți mai ales atunci când iubești și ești iubit. Gândul acesta o străbătu ca un fulger și de aceea oftă când spuse:

- O invidiez pe domnişoara.
- Şi de ce, mă rog?
- E atât de bine să poți fi veselă!
- Dar pentru ce nu poţi fi şi tu veselă? o întrebă el, apucând-o de bărbie cu vârfurile degetelor.

Ea îşi trase capul.

- Ce motiv aş avea să mă simt fericită?
- Păi, același motiv pe care-l are verișoara mea.

Ea îl privi întrebător.

- Nu ghiceşti?
- Nu, domnule baron.

- Ce fericire mai mare poate exista pentru o fată, decât un logodnic?
- Domnişoara are un logodnic? exclamă ea, speriată. Cine... e?
 - Prostuţo! Crezi probabil ca eu sunt acela?
 - E... atât de imposibil?...
 - Da. Nu pot fi eu, pentru că e un altul.

Ea răsuflă adânc.

- Asta... nu pot crede.
- Şi de ce nu poţi crede, fetiţo?
- Numai dumneata poţi fi logodnicul...
- Crede-mă că nu-s!
- Si de ce nu?
- E drept că Margot e frumoasă, dar are inima puţin cam prea... aspră.
 - Aşa?
- Şi-apoi, chiar ruptă din soare să fie eu cunosc totuși alta, care-mi place mai mult.

Fata se făcu roșie ca para focului.

- Şi nu mă-ntrebi cine-i aceea? stărui el.
- Cum aş putea să întreb ceva care te priveşte doar pe dumneata.
- Tocmai tu ești singura care poate întreba, căci ești și aceea pe care eu unul, o găsesc mult mai frumoasă...
- Ah, lasă-mă! Nu merit să-ţi baţi joc de mine în felul acesta
- Să-mi bat joc? Ce-ţi dă în gând! Eşti de zece ori mai frumoasă ca cealaltă, spuse el, petrecându-i braţul în jurul mijlocului.
- Lasă-mă, domnule baron! zise ea în șoaptă. Vom fi auziți...
- Nu! răspunse el. O să te sărut atât de uşurel pe buzele tale frumoase, încât n-o să ne audă absolut nimeni.
 - Oh, nu, nu... te rog! Nu trebuie să se întâmple asta...
 - Şi de ce nu?
 - Dumneata eşti baron...

- Ei şi! O să fii baroana mea şi pace!
- Eu?
- Chiar tu și nimeni alta!

Îi prinse căpșorul în mâini și lipindu-și buzele de ale ei, o sărută de nenumărate ori. Era atât de adâncit în treaba asta, încât nu băgă de seamă când ușa se deschise, încetișor.

- Poftă bună! se auzi îndărătul lui.

Cei doi se despărţiră, înspăimântaţi.

— Împăratul! exclamă Berta, înlemnită și cât ai clipi din ochi se făcu nevăzută din odaie.

Tânărul baron rămase în fața Împăratului cu ochii în pământ, ca un elev prins cu lecția neînvățată.

- Se pare că ai gust, baroane, spuse Napoleon, cu zâmbetul lui ironic. Sper că-mi vei ierta întreruperea.
 - Maiestate...
- De altfel, n-aveam deloc intenția să vă stingheresc. Voiam să mă informez de starea frumoasei noastre rănite, și m-am gândit să trec o clipă pe-aici. Unde se află domnișoara Richemonte?
 - În odaia de alături. Maiestate.
 - E singură?
 - Nu; cu mama ei.
 - I-ai vorbit?
 - Da. De la dânsa veneam, Sire.
 - Deci nu-i oprită intrarea?
 - Doamnele vor fi fericite de vizita Maiestății Voastre.
- Anunță-mă! porunci Împăratul, în felul său scurt şi categoric.

Baronul se apropie de uşa şi, deschizând-o, strigă:

— Maiestatea Sa!

Napoleon putea fi foarte amabil și îndatoritor când vroia. Se înclină și zise pe un ton politicos:

— Vă rog să mă scuzați. Grija pentru domnișoara m-a făcut, poate, să comit o nepolitețe; dar am auzit că intrarea e permisă.

Doamna Richemonte se înclină până la pământ, iar Margot încercă să se ridice puţintel. Privirea arzătoare a Împăratului era aţintită asupra ei, iar fata citi într-însa ceva care o făcu că roşească.

- A fost medicul aici? întreba Corsicanul, trăgându-și un scaun aproape de pat.
- Ne-a părăsit de curând, Sire, răspunse doamna Richemonte.
 - Şi ce spunea?
- Ne-a asigurat că nu e nimic grav, dar a recomandat liniște deplină.
 - Acelaşi lucru mi-a spus şi mie.

Din nou îşi plimbă privirea, cercetător, de la mamă la fiica, de parc-ar fi încercat să le cântărească sentimentele, estimând gândurile fiecăreia, în parte, apoi zise:

— Domnişoara a fost rănită din cauza mea. Aceasta mă obligă la recunoștință. Îmi îngăduiți câteva întrebări?

Doamna Richemonte se înclină.

- Domnul Richemonte mai trăiește?
- Nu.
- Sunteţi văduvă, aşadar?
- Da, Sire.
- Datoria suveranilor e să ajute văduvele şi orfanii. Aveţi ceva proprietăţi, avere?
 - Suntem sărace, Sire.
- Ba, dimpotrivă, sunteți foarte bogată, doamnă. Cine posedă o fată ca a dumneavoastră, posedă o imensă avuție... Spuneți-mi, domnișoara e cumva logodită?
 - Da, Maiestate.

Fruntea i se încruntă, abia perceptibil.

— Cu cine?

Marelui cuceritor începea să-i devină indiferent dacă întrebările sale erau supărătoare sau nu.

- Cu un ofițer, răspunse mama.
- Un ofiţer tânăr?
- Da, Sire.

- De ce nu vă îngrijiți mai bine de viitorul fiicei dumneavoastră, doamnă? Domnișoara e frumoasă, spirituală, așa că ar putea ușor să aspire la ceva mai înalt.
 - Nu ti-ar face plăcere să apari la Curte, duduie?
- Sire, singura mea dorință e să fiu fericită, ocoli Margot răspunsul.
 - Intrând în cercurile acelea vei fi fericita.
 - Cutez să mă îndoiesc de asta, Sire.
 - De ce? întrebă, el, sfredelind-o cu privirea.
 - Prefer o fericire modestă, uneia strălucitoare.
- Dar poţi foarte bine să faci parte din cercurile acelea, fără să ieşi prea mult în evidenţă. Modestia adevărată e şi acolo preţuită. Dumneata ai suferit pentru mine, aşa că mă simt dator să-ţi port de grijă. Ai putea deveni soţia unui ofiţer superior şi o podoabă a societăţii.
- Sire, mama a avut cinstea să vă informeze că sunt deja logodită.
 - Am auzit, cu un ofițer tânăr.
 - Are înaintea lui un întreg viitor.
 - Îl iubeşti?
 - Din toată inima.

El își aținti privirea într-un colț al încăperii și zise abia după câteva clipe:

— Asta e frumos! Bine! Vreau să-l cunosc și să-l răsplătesc după merit. Cum îl cheamă?

Margot avu o tresărire de satisfacție.

— Maiestatea Voastră nu va putea face nimic pentru dânsul, zise ea...

Așa ceva nu i se întâmplase încă lui Napoleon Bonaparte. El, atotputernicul, nu putea face nimic pentru un ofițer... el, care făcuse mareșali, prinți și duci din fiii din popor?

- De ce nu, domnișoară?
- Nu serveşte în armată, răspunse ea, zâmbind.
- Atunci la marină?

— De fapt nici ofițer de marină nu e, ci căpitan al flotei comerciale.

Împăratul tresări puternic.

- Nu cumva o fi acel căpitan de Sainte-Marie?
- Ba da, Sire.
- Nu va fi soţul dumitale!

Rostise aceste cuvinte pe un ton care nu admitea replică dar Margot răspunse totuși calm:

- Pe ce își întemeiază Maiestatea Voastră această afirmație?
 - Mă voi opune eu! răspunse el, scurt.

Ea își sprijini capul în mână și-l privi pe furiș, ca și cum nici n-ar fi vorbit cu un Împărat.

- Maiestatea Voastră va avea în mine o supusă foarte neascultătoare.
- Şi domnişoara va face cunoştinţă cu un Împărat foarte aspru. Unde se află acum căpitanul acela?
 - Era în escorta Maiestății Voastre.
 - A fost îndepărtat. Voi pune să-l caute!

Spunând aceasta se ridică brusc, hotărât să nu i-o cedeze cu nici un chip pe Margot acelui tânăr oarecare.

- Până mâine te vei hotărî, domnişoară, dacă vrei să devii o ascultătoare supusă sau nu. Şi numai de dumneata depinde ca așa-zisul "logodnic" să fie iertat de dizgraţia care pe bună dreptate, a căzut asupra lui.
- Sire, aceasta dizgrație n-o să-l atingă, răspunse ea, cu un curaj nemaipomenit.
 - Eşti foarte îndrăzneață, domnișoară! strigă el, furios.
- Spun numai adevărul și nimic altceva, căci logodnicul meu se află acum în siguranță, dincolo de frontierele Franței, și va ști să vorbească despre întâmplările din seara asta după cum nu va ezita nici să-și pretindă logodnica de acolo.

Împăratul rămase mut. În felul acesta nu vorbise încă nimeni cu el. În cele din urmă, își recapătă graiul și zise:

- După cum văd, domnişoară, te bate gândul să intri intr-o mănăstire?
- Sire, răspunse ea, cred că orice cetățeană franceză are dreptul să dispună de soarta ei. Prin urmare, îmi port singură de grijă și nu voi îngădui nimănui să-mi hotărască viitorul.

El îi aruncă o privire sălbatică și zise:

— Sunteți foarte frumoasă, dar... foarte puțin inteligentă...

Ieşi din odaie, fără să salute măcar. Chipul său părea tăiat în piatră, cu acea expresie de efigie pe care-o căpăta de câte ori lua o hotărâre nestrămutată.

- Ce nenorocire! se tângui doamna Richemonte. Suntem pierdute!
 - Ba deloc! Am câştigat!
 - Cum asta?
- Împăratul poate iubi o fată săracă, din popor, dar nu una proasta. Dacă a avut intenția să mă atragă în apropierea sa, cu siguranță că acum a părăsit gândul acesta.
- Dea Domnul să fie așa, altfel suntem cu adevărat pierdute.
- Nu pentru noi mi-e teama, ci pentru Hugo. Împotriva lui se va îndrepta furia Împăratului.
 - Cred că se află în siguranţă.
- Acum nu mai e. Te rog, mamă, înștiințeaz-o îndată pe baroană despre cele petrecute, ca să ia măsurile necesare.

Doamna Richemonte părăsi în grabă odaia.

Greifenklau stătea pe acoperiș, în fața gurii ventilatorului, de unde urmărise toată scena. După ce plecase Împăratul, închise la loc deschizătura și se uită prin celelalte. Și astfel putu să privească în camera lui Napoleon, în care acesta tocmai intrase.

Să vină baroana! îl auzi pe Împărat poruncind.
 Servitorul ieşi imediat.

 — Să ştii că acum va întreba de mine, îşi zise Greifenklau.

Corsicanul stătea într-un fotoliu, cufundat în gânduri. Când intră doamna de Sainte-Marie dânsul ridică repede capul și o privi străpungător.

- Eşti o bună franţuzoaică? întrebă el.
- Cred că da, Sire.
- Vei avea prilejul să mi-o dovedești. De când e ruda dumitale, căpitanul acela de marină, logodnicul domnișoarei Richemonte?

Ea tresări puternic. Așadar aflase. De la cine?

- De câteva luni, răspunse dânsa, prevăzător.
- Unde a cunoscut-o?
- La Paris.
- E bogat?
- Da, răspunse calm.
- De când se află aici la dumneavoastră?
- De câteva zile.
- Unde poate fi găsit în momentul acesta?
- Asta nu știu. Sire.
- Ba ştii!

Părea că vrea s-o ucidă cu privirea. Ea continuă să-l privească drept în ochi și răspunse fără să se tulbure:

- Sire, am spus adevărul.
- Şi n-ai nici o idee?
- Bănuiesc că a trecut repede granița, pentru a se pune la adăpost de furia Maiestății Voastre.
 - Sigur nu e la fermă?
 - N-ar putea fi aici fără să știu și eu.
- Bine. Voi pune să se cerceteze imediat toate ungherele... Mai aveţi ceva să-mi spuneţi?
 - Nu, Sire.
 - Atunci puteți pleca.

Abia părăsise odaia, că Împăratul puse mâna pe clopot.

— Generalul Drouet! porunci el servitorului care intrase. Nu trecură nici două minute și generalul se înfățișă.

- Îţi aduci aminte de căpitanul acela despre care am discutat la masă?
 - Perfect, Sire.
- Doresc să pun mâna pe el. Poruncește imediat să se cerceteze toată ferma! Dacă nu e găsit aici, atunci să se trimită patrule de călăreţi în căutarea lui! Nu poate fi prea departe.

Făcu un semn de concediere, dar Drouet nu se clinti.

- Ei, ce mai e?
- Banditul prizonier a fost adus.
- Minunat! Altceva?
- Veşti de la duşman, Maiestate.
- A! De la care duşman? De la englezi sau de la prusaci?
 - Din ambele părți, Sire.
 - Cine le-a adus?
- Căpitanul Richemonte cel mai bun informator pe carelam.
- Richemonte? E cumva înrudit cu doamna Richemonte, care se află ca oaspete aici, la curte?
 - Tot ce se poate, nu știu.
 - Unde e căpitanul?
 - În cabinetul meu de lucru.
- Să vină imediat! După ce vei fi îndeplinit ordinul meu de adineaori, adu-i pe Ney şi Grouchy la mine!

Generalul se îndepărtă. După scurt timp servitorul îl anunță pe căpitanul Richemonte, pe care-l introduse.

Napoleon îl cerceta atent cu privirea, dar nu putu descoperi nici o asemănare între el și Margot.

- Unde eşti născut, căpitane?
- La Paris, Sire.
- Unde ai locuit în ultimul timp?
- La Paris.
- Erai în serviciu?
- Nu.
- De ce nu?

- Vroiam să-l servesc doar pe Împăratul meu, nu și pe regele care ne-a vândut dușmanilor.
- Frumos, căpitane! Devotamentul acesta va fi răsplătit. Ai rude?

Căpitanul tresări.

- Da, răspunse el, mamă și soră.
- Cum o cheamă pe sora dumitale?
- Margot, Sire.

Napoleon dădu din cap, apoi zise:

- Dar nu semeni deloc cu dânsa.
- Atât mama cât și sora îmi sunt vitrege, Maiestate.
- Unde se află ele?
- Aici, la fermă.

Nu putu da alt răspuns, căci își zise că Împăratul trebuie s-o fi cunoscut, între timp, pe sora lui.

- Dumneata ai venit aici întâmplător, ca să raportezi generalului Drouet, căpitane?
 - Da, Sire.
 - De unde ai venit?
 - De la Lüttich, Namur și Brüssel.
 - Când ai sosit?
 - Acum un sfert de ceas.
 - Ai vorbit cu mama și sora dumitale, căpitane?
 - Nu, Sire.
 - De ce nu?
 - Nici n-am avut timp, şi-apoi sunt certat cu dânsele.
 - Eşti certat?
- Da. N-au păstrat credință Patriei, Sire, și m-au făcut de rușine.
 - Ce? întrebă Napoleon, repede. Ce vrei să zici cu asta?
 - Sora mea s-a logodit cu un ofițer prusac.

Napoleon sări în sus de pe scaun, ca împins de un resort.

- Asta e o greșeală, căpitane. Ai fost rău informat. Sora dumitale e logodită cu un căpitan de marină din Marsilia.
 - Despre chestia asta, habar n-am!

- Acest marinar se numește Sainte-Marie și e rudă cu proprietara acestei ferme.
 - Nici asta n-am ştiut, Maiestate.
- Probabil pentru că nu întreții relații cu cele două doamne.
- M-am despărțit de ele abia de scurt timp. Afară de asta, le-am ținut mereu sub observație, chiar și aici.
 - Ciudat! Cum îl cheamă pe ofițerul acela prusac?
 - Hugo von Greifenklau.
 - Ce grad are?
 - Locotenent de husari.
 - Îl cunoști personal?
- Da. Şi trebuie să va spun, Sire, e un protejat al mareşalului Blücher.
 - Descrie-mi-l exact!
- E înalt şi bine legat, are păr blond, mustață puţin întoarsă, tot blondă, ochi albaştri, dinţi foarte sănătoşi şi o cicatrice mică, roşie, pe obrazul drept.

Napoleon se apropie de căpitan:

- Eşti sigur că nu te înşeli?
- Foarte sigur.
- Ah, au cutezat, aşadar, să mă inducă în eroare! Acest aşa-zis căpitan de marină nu e altul decât ofițerul acela de husari, favoritul mareşalului Blücher! A venit încoace ca să spioneze... Trebuie făcut totul ca să fie prins! O să-l spânzur! Înaintea lui, însă, îşi aşteaptă altul rândul. Rămâi puțin în vestibul, căpitane! Trebuie să mă duc îndată la Drouet şi mă întorc repede înapoi.

Greifenklau auzise totul, cuvânt cu cuvânt. Se sperie. Chestia putea lua o întorsătură primejdioasă, și se hotărî să-i prevină pe cei care-i erau dragi. Se duse în grabă în scara secretă și coborî, să vorbească cu Margot.

17. O percheziție bizară

După ce plecă de la Împărat, baroana alergă la rudele sale. O întâlni pe doamna Richemonte în fața ușii și o aduse înapoi în cameră.

- Nu te speria, Margot! spuse ea rănitei. Tocmai vin de la Împărat.
 - Asta înseamnă nenorocire, zise doamna Richemonte.
- Pare mai mare decât este în realitate. Împăratul a hotărât să se percheziționeze ferma, și să-l găsească pe căpitan.
 - Dumnezeule sfinte, vor izbuti?
 - Va fi cam greu.
 - Unde e ascuns?
 - Aproape de tot de voi.
 - Cu neputinţă! Unde?
- Aici! se auzi clar răspunsul lui Greifenklau care intră prin cealaltă ușă.
 - Hugo! exclamă Margot. Eşti lângă mine?
- Da. Însă să știți că ne aflăm cu toții în foarte mare primejdie.
- Ştim deja asta. Doamna baroană tocmai vroia să-ţi comunice.
- Oh, eu am aflat mai multe decât dânsa. Căpitanul Richemonte se află aici.
 - Albin, aici? exclamară mama și fiica, în același timp.
 - Da
- Dumnezeule, atunci suntem trădate! Cum a aflat de domiciliul nostru?
- Printr-un funcționar al băncii de la care doamna Richemonte își primește banii. Tocmai a fost la Napoleon, căruia i-a spus că logodnicul tău nu e un căpitan de marină franceză, ci un locotenent german.
 - Suntem pierdute!

- Încă nu! I-a descris Împăratului înfățișarea mea și n-a trecut cu vederea nici cicatricea pe care o am pe obraz. Dar cu toate acestea nu vi se poate face nimic. Trebuie să susțineți doar că logodna cu mine a fost desfăcută și că am fost înlocuit prin căpitanul de Sainte-Marie.
 - Asta e singura salvare! încuviință baroana.
- Oamenii mei îmi sunt cu toţii credincioşi. O să le dau de veste imediat şi, dacă vor fi chestionaţi, vor spune ca domnul căpitan de Sainte-Marie a fost aici în vizită.
- Atunci trebuie să daţi o descriere amănunţită a înfăţişării mele, spuse Greifenklau.
 - Firește! Unde e Împăratul?
- S-a dus la Drouet, cu siguranță ca să grăbească percheziționarea fermei.
 - Dumnezeule, dacă te vor descoperi! exclamă Margot.
 - N-o să-l găsească, o linişti baroana.
 - Eu mă tem totuși că voi fi găsit, spuse Greifenklau.
 - Cum aşa?
- Desigur că va fi cercetată și camera aceasta și atunci se va observa ușa care duce în camera mea. Acolo vor descoperi scara și ieșirea care duce pe acoperiș. Atunci...
- N-or să ajungă lucrurile până acolo! îi întrerupse baroana. Nu vor îndrăzni să intre în odaia bolnavei.
- Pentru ce nu? Împăratul a și fost aici, fără să-și facă prea multe scrupule. În primul rând, vor presupune că mă aflu în apropierea logodnicei mele, și vor scotoci, fără nici o jenă, peste tot.
- Ei, nici chiar în cazul acesta nu e încă nimic pierdut. Du-te în camera dumitale și sună-l pe Florian! Nu trebuie să-i zici decât să scoată scara, și vei fi la adăpost. Dar repede! Aud pași jos, ceea ce înseamnă că au și început căutările.

Greifenklau alergă în odaia sa, și sună. Florian se ivi imediat.

- Ce poruncești?
- Să scoți scara de colo!

- Ei, aş! Pentru ce?
- Napoleon a aflat că nu sunt căpitanul de Sainte-Marie ci un husar prusac, și a pus să se cerceteze casa.
 - Crezi c-or să vină şi încoace?
 - Bănuiesc.
 - Bine! Atunci o îndepărtăm deîndată.
 - E atât de uşor?
 - Nu trebuie decât să scoatem două şuruburi.
 - Şi unde-ai s-o pui?
 - Jos în grajd, sub bălegar.
 - Ieşirea spre acoperiş nu va fi, totuşi, descoperită?
- Nu. N-ai observat că placa de fier are exact aceeași culoare cu plafonul camerei dumitale?
- N-am observat. E drept însă că e întuneric de tot aici.
 Dar n-avem vreme de pierdut.
 - Atunci, urcă repede!
 - Cum, rămân pe acoperiş?
- Fireşte! Te urci şi închizi placa pe dinafară. Trebuie să rămâi pe acoperiş până trece primejdia. Îndată ce-mi va sta în putință, voi veni să-ţi dau de veste.

Căpitanul Richemonte rămase în vremea asta în vestibulul care dădea în odaia Împăratului. Când acesta se întoarse, zise:

- Banditul din pădure a fost judecat și e dus acum la spânzurătoare. A venit vremea să ne ocupăm de spionul neamţ. Percheziţia fermei a început. Dacă mai e aici, n-o să ne scape. O să-l recunoşti, căpitane?
- Fără nici un dubiu. De altfel, se află pe aproape un al doilea, care-l cunoaște tot atât de bine ca și mine.
 - Cine e acesta?
 - Baronul de Reillac.
 - Aici la fermă?
 - Nu, la Sedan.
- Atunci îl putem chema. Dar, ia spune-mi, cum s-au cunoscut sora dumitale şi Greifenklau acela?
 - Maiestate, asta nu știu.

- Cine a dat încuviinţarea pentru logodnă?
- Mama mea vitregă.
- În pofida faptului ca el e neamţ?
- Ea însăși are sânge german în vine.
- Atunci trebuie să fim cu atât mai prudenţi. Nu s-a putut găsi nici un francez capabil să cucerească inima surorii dumitale?

Căpitanul își dădu seama că Împăratul era personal interesat de Margot și își zise că ar putea folosi această situație în avantajul său. Pe de altă parte i se oferea încă un prilej de răzbunare.

- Acest locotenent de husari, zise dânsul, mi-a stricat unul din cele mai bune planuri.
 - Care anume?
- Tatăl meu a hotărât pe patul de moarte ca Margot să devină soția celui mai bun prieten al său și al meu, baronul de Reillac...
 - Baronul de Reillac? Furnizorul armatei?
 - Da, Sire.
 - Dar sora dumitale n-a vrut?
 - Din păcate, nu.

Un zâmbet misterios lumină trăsăturile Împăratului. Rămase câtva timp cu privirea aţintită în gol, apoi întrebă:

- Baronul a renunţat, între timp, la mâna surorii dumitale?
- Deloc. Lucrurile s-au întâmplat astfel: mama și fiica au fugit din Paris, Reillac m-a ajutat să le găsesc și nu e defel dispus să-și abandoneze intențiile.
- Trebuie să recunoaștem că n-a ales tocmai rău. Sora dumitale ar putea fi o podoabă a celor mai elegante saloane pariziene. Am fost gata să-i netezesc drumul, ea însă a refuzat.
- E cu putință? exclamă Richemonte, profund consternat. Să respingi o astfel de favoare? Dacă Maiestatea Voastră ar binevoi să-mi încredințeze mie

sarcina de a o convinge, sunt încredințat că voi birui încăpățânarea surorii mele.

- Te vei izbi de o împotrivire foarte dârză.
- Având puteri depline din partea Împăratului meu, nu m-aș teme de aceasta împotrivire.
- N-o să te izbeşti doar de îndărătnicia surorii dumitale, ci şi de cea a mamei acesteia.
- Mama e destul de înțelegătoare și are îndeajuns experiența vieții, ca să-și dea seama ce comoară neprețuită reprezintă favoarea Împăratului.

Napoleon zâmbi batjocoritor.

- În primul rând, să vedem dacă izbutim să punem mâna pe ticălosul de Greifenklau. Din câte știu eu, baronul de Reillac nu e, nici el, prea tânăr.
 - Are aproape cincizeci de ani, Sire.
- Părerea mea e că aspiră la mâna surorii dumitale numai ca să se poată mândri cu dansa.
 - Tot ce se poate, Sire.
- Să sperăm, totuși... Așadar, baronul ar avea încuviințarea dumitale?
 - I-am și dat-o.
 - O să-i vorbești?
 - Da.
 - Când?
 - Mâine, când voi fi la Sedan.
- Bine, atunci te însărcinez pe dumneata cu rezolvarea acestei chestiuni.

Căpitanul se înclină și zise:

- Sire, viaţa mea aparţine Împăratului.
- Sunt încredințat de asta, răspunse Napoleon. Dar, vei fi știind, căpitane, că există unele lucruri despre care nu se vorbește.

Richemonte se înclină, mut.

— Şi pe care le rezolvi fără instrucțiuni prealabile...

Căpitanul se înclină din nou.

- Îți pot spune doar că, în calitate de Împărat, sunt tutorele tuturor orfanilor.
- E unul din privilegiile cele mai frumoase ale Coroanei,
 Sire.
- Şi e de la sine înţeles că nu doresc să-mi exercit tutela prin violenţă. O femeie frumoasă trebuie şi merită să fie menajată...
 - Până la o anumită limită, Sire.
 - Las totul în seama inteligenței dumitale.
 - Sper să găsesc mijloacele cele mai nimerite, Sire.
- Bine! Nu uita, deci, să comunici baronului de Reillac că sunt dispus să-l consider logodnic al surorii dumitale.
 - Mâine va primi această veste fericită.
- Îi interzic însă a se apropia de dânsa fără permisiunea mea. Ai înțeles?
 - Se va supune, deşi nu-i va veni uşor.
 - Va fi obligat!
 - Maiestate, nu-mi pot lua o astfel de răspundere.
 - De ce?
- Având în vedere relaţiile proaste pe care le am cu sora mea, precum şi toate celelalte îndatoriri...
- Aș! îl întrerupse Împăratul. Vei relua raporturile cu sora dumitale, iar alţii vor primi ordin să-ţi ducă la îndeplinire celelalte îndatoriri, despre care vorbeşti.
- În cazul acesta, nimic nu va mai sta în calea îndeplinirii dorințelor Maiestății Voastre.
- Așa să faci! Cartierul general va părăsi în curând ferma *Jeannette*, dar voi lăsa aici o gardă.

Căpitanul se înclină.

— Comanda acesteia o vei prelua dumneata, urmă Împăratul. Voi comunica cele necesare generalului Drouet. În afară de instrucțiunile pe care le vei căpăta de la dânsul, va trebui să-mi comunici zilnic în scris despre starea surorii dumitale. Dacă se va întâmpla ceva deosebit, trimiți un curier special!

- Maiestate, sunt fericit că mă onorați cu atâta încredere, totuși trebuie să-mi explicați mai clar care-mi sunt împuternicirile.
- E foarte simplu: sora și mama dumitale îți vor deveni prizoniere, firește, nu pe față, ci în modul cel mai discret cu putință.

În clipa aceea fu anunțat Drouet. El intră imediat.

- Prins? întrebă Napoleon.
- Din păcate, încă nu, Sire. N-a fost descoperită nici o urmă.
 - Asta înseamnă că s-a căutat prost.
 - Camerele doamnelor n-au fost cercetate.
 - Care doamne?
 - Baroana și cele două doamne Richemonte.
 - Şi ce mai aşteptaţi?!
- Nu trebuie să luăm în considerație starea domnișoarei?

Napoleon lăsă capul în pământ, apoi zise:

— Singurul menajament pe care-l pot îngădui, este ca percheziția în camera ei să n-o facă persoane străine, ci fratele ei. Căpitane, se adresă el apoi acestuia, surâzând, căci în felul acesta înțelegea să se răzbune pe Margot, care-l refuzase pe dânsul, te vei duce imediat în încăperile rudelor dumitale și vei proceda acolo la o cercetare cât mai amănunțită.

Richemonte se înclină:

- Îmi îngădui să observ că, în pofida zelului și atenției noastre, cercetările pot rămâne fără rezultat și germanul acela de negăsit. Ferma aceasta veche are ascunzători multe. Ca să mergem la sigur ar trebui să găsim pe cineva care cunoaște bine casa.
- Slujitorii nu vor consimţi să-şi trădeze stăpânii, spuse
 Drouet.
 - Eu cunosc totuși pe cineva, zise Richemonte.
 - Cine anume?
 - Vizitiul Florian.

- Tocmai ăsta pare a fi cel mai credincios dintre toți.
- Așa pare, domnule general. În realitate, mie îmi este mult mai credincios decât baroanei sau baronului de Sainte-Marie.
- Baronul ăsta pare să fie un individ cam uşuratic, zise Napoleon.
 - E cunoscut ca un om nestatornic, răspunse căpitanul.
- Astfel de oameni sunt slabi și se lasă lesne intimidați. Va trebui procedat cu oarecare asprime, pentru ca baronul să mărturisească adevărul. Generale, l-am numit pe căpitanul Richemonte comandant al gărzii la ferma *Jeannette*. Va merge acum la baroana și la fiul ei, precum și la doamnele Richemonte, și le va aduce la cunoștință ordinele mele.
 - Aceste măsuri, atât de aspre... începu generalul.
- ...sunt foarte întemeiate! întregi Napoleon. Cine ţine ascuns un spion prusac, se face vinovat de trădare de ţară, ceea ce în timp de război, se pedepseşte cu moartea. Să vină vizitiul despre care ai vorbit dumneata, căpitane!

Richemonte transmise această poruncă unui servitor. Nu trecu mult și Florian intră sfios în odaie

- Tu eşti vizitiul baroanei?
- Chiar eu, Maiestate.
- Eşti de mult în serviciul ei?
- Foarte demult.
- Eşti mulţumit de dânsa?
- Hm... mormăi bătrânul, învârtindu-și șapca în mână. Nu cine știe ce... zise în cele din urmă.
- Dacă-ți vei dovedi vrednicia, îți putem oferi ceva mai bun.
 - De mult vroiam eu să-mi iau tălpășiţa...
- Bine, dacă vrei să fii un om făcut, fii sincer și spune dacă cunoști vreun neamţ, ofiţer de husari, găzduit, în taină aici, la ferma.
 - Aşa ceva nu cunosc, Maiestate.
 - Spui adevărul?

- Da.
- Poate ca omul acesta a fost aici sub un alt nume?
- Mi-ar fi bătut la ochi. În ultima vreme, au fost numai oameni pe care-i cunoşteam bine.
- Cunoști cumva vreo rubedenie de-a baroanei care e căpitan de marină?
 - Cunosc.
 - E în vizită aici?
- A fost. E domnul care i-a curățat atunci pe bandiții ăia.
 - Venise de mult timp aici?
 - De câteva zile.
 - A stat mult împreună cu domnișoara Margot? Florian făcu o mutră de tâmpit și lăsă capul în jos.
 - Hm... da! râse el, prostește.
 - De ce râzi?
 - Păi... erau amorezați.
 - Unde-i el acum?
 - S-a cărat!
 - Ne îndoim de asta. O fi ascuns pe-aici.
- Ascuns? Asta nu se poate. Eu ştiu mai bine,
 Maiestate.
 - Zău? Şi de ce, adică, ştii tu mai bine?
 - Pentru că mi-a spus chiar el.
 - A! în sfârşit, o urmă! Ce-a spus?
 - Că șterge putina.
 - Dar n-a șters-o imediat!
 - Ba chiar imediat.
 - Asta e de necrezut.
- Şi totuşi, chiar aşa a făcut. Când am oprit colo, la cârciuma din pădure, eu m-am aţinut ceva mai pe lături, şi atunci el s-a apropiat de mine şi mi-a şoptit că trebuie s-o şteargă, pentru că... pentru că...

Vizitiul se prefăcu jenat.

— Hai dă-i drumul! îl zori Napoleon. Îţi ordon să spui tot adevărul. De ce trebuia să fugă? Ce spunea?

Florian părea tulburat și rușinat peste măsură:

- Zicea... că trebuie să plece... pentru că... pentru că... Maiestatea Sa vrea s-o aibă el pe duduia Margot, și că... din pricina dumneaei v-ați luat la ceartă...
 - Tâmpenie! râse Napoleon, dispreţuitor.
- Da, aşa spunea. Şi mai zicea că dacă rămâne, e pierdut. Nu vroia, însă, ca iubita lui şi baroana să aibă de suferit, de aceea nu mai are timp de pierdut.
 - Încotro?
- Mi-a spus s-o înştiinţez pe coniţa că o ia mai întâi spre Luxemburg, după aceea se duce la Köln. Când m-a părăsit s-a îndreptat spre Douzy.
 - Spui adevărul?
 - De ce-aş minţi?
 - Altceva n-a mai zis?
 - Ba da... Că o să se întoarcă.
 - Când?
 - Atunci când... când... Nu pot spune asta, Maiestate.
 - De ce nu poţi spune?
 - O să vă supărați.
 - Îţi ordon să spui!
- Păi... spunea că se va reîntoarce negreșit atunci când Maiestatea Voastră va mânca bătaie de la Puterile Aliate.

Napoleon se străduia să-și stăpânească furia.

- Asta-i tot ce știi despre el?
- Ba mai e ceva.
- Şi anume?
- Două lucruri. Spunea să le transmit doamnelor și domnului baron regretele sale, iar duduii Margot, o mie de sărutări.

Generalul Drouet izbucni în râs dar Împăratul rămase serios și întrebă:

- Şi altceva?
- Să fiu cu ochii în patru şi să-i raportez mai târziu tot ce-am văzut.
 - Ce anume să-i raportezi?

- Dacă Împăratul se duce des la duduia și dacă o sărută mult.
 - Omule, văd că eşti sincer! exclamă Napoleon.
 - De, Maiestate, sunt și eu om cu frica lui Dumnezeu.

Florian dădea acum de înțeles că luase exclamația de indignare a Împăratului drept laudă și se împăuna ca un erou.

- Aşadar, eşti încredinţat că a şters-o?
- Păi, l-am văzut plecând.
- Dar se poate să te fi păcălit.
- Pe mine? Ala! Greu de crezut!
- Se și vede! zise Napoleon batjocoritor. Cu toate astea este cu putință să nu se fi dus la Douzy, ci să se fi ascuns pe aici, pe undeva. Nu există locuri care să poată servi drept ascunzători?
 - Ba sunt foarte multe.
 - Unde?
 - În porumbar, de pildă.
 - Prostie.
- Apoi magazia de lapte. Mă ascund și eu uneori pe acolo.
- Bine, bine! spuse Napoleon, arătându-i ușa. Poți pleca!

Florian dădu să plece, dar când ajunse la uşă se întoarse și zise:

— Dar slujba aia nouă. Maiestate? Vă rog să nu mă uitați!

Şi se făcu nevăzut.

Împăratul se adresă căpitanului Richemonte:

— Ne-ai recomandat un diplomat foarte viclean, domnule. E tot atât de mărginit pe cât de sincer și sunt încredințat că ne-a spus adevărul.

Cu totul altfel ar fi vorbit Napoleon, dacă ar fi bănuit că prin gura ventilatorului din plafon se uita în jos și auzea totul tocmai acela pe care se străduiau din răsputeri să-l prindă.

- Cu toate astea e foarte posibil ca cel căutat să se afle aici, zise el. Misterul care-l înconjoară trebuie lămurit repede. Trebuie să aflăm dacă acel căpitan de marină și locotenentul de husari sunt una și aceeași persoană. Misiunea aceasta ți-o încredințez dumitale, căpitane. Poți pleca!
- Nu port uniformă, domnule general, se adresă Richemonte lui Drouet. Pot căpăta o escortă pentru misiunea mea?
 - Ia atâția oameni de câți ai nevoie.

Căpitanul plecă. O bucurie nemărginită pusese stăpânire pe dânsul. Dintr-o dată, devenise stăpân pe situație. Doamna Richemonte și soră-sa erau în mâinile sale, iar dacă Margot devenea iubita Împăratului, atunci norocul lui era asigurat; Reillac însuși va fi pus cu botul pe labe și obligat să-l trateze cu menajamente pe favoritul lui Napoleon.

Coborî la corpul de gardă, unde-și alese câțiva oameni care să-l însoțească. După aceea se duse la baronul de Sainte-Marie.

- Mă cunoști? îl întrebă el.
- Nu! răspunse tânărul, mirat de această intrare bruscă.
- Eu sunt căpitanul Richemonte, ruda celor două musafire ale dumitale.

Nădăjduise să-l vadă pe baron foarte surprins, dar Sainte-Marie îl privi nepăsător.

- Ce doreşti? întrebă tânărul.
- Sunt trimis de Împărat. Ești prizonierul meu!

Dar Sainte-Marie era pregătit:

- Prizonierul dumitale? Cum adică? Mai bine zis, pentru care motiv?
- Eşti bănuit de trădare de patrie. Adăpostești un spion în casa dumitale.

Romain înălță din umeri:

— Îl cauţi aici?

- O să-l găsesc, chiar dacă nu în camera dumitale. în tot cazul prin apropiere, pe undeva. Cel mai bun lucru ar fi să mărturisești deschis.
 - Sunt obligat să ascult insultele dumitale?
- Voi pune o santinelă în fața ușii dumitale, cu ordinul să tragă îndată ce vei încerca să părăsești camera.
 - N-am nici un motiv să fug. Pleacă!

Richemonte își dădu seama că nu făcuse nici o impresie asupra tânărului, și asta îl cam necăji. Dar ceea ce nu-i izbutise la baron, îi va reuși cu atât mai mult la mama acestuia. Fără să se anunțe, intră la dânsa.

Baroana îl întâmpină cu o surprindere bine jucată.

- Domnule, se pare că ați greșit odaia, îi zise. Căutați probabil pe vreunul din servitorii mei. El zâmbi cu superioritate:
 - Dumneavoastră sunteți baroana de Sainte-Marie?
 - Da.
 - La dumneavoastră veneam.
 - Cine sunteți? întrebă ea rece.
- În orice caz numele meu nu vă este necunoscut. Sunt căpitan în armata imperială și mă numesc Richemonte.
 - Richemonte? Nu vă cunosc.
- Atunci îmi daţi voie să vin în ajutorul memoriei dumneavoastră. N-aveţi cumva două musafire care poartă acelaşi nume?
 - Ba da.
 - Păi, eu sunt fiul uneia și fratele celeilalte.
- Știu de la doamna Richemonte că are un fiu vitreg. Dar relațiile dintre ei sunt de așa natură încât prezența acestuia nu-mi poate face plăcerea, mai ales când se dovedește a fi cu desăvârșire străin de cele mai elementare reguli ale bunei-cuviințe.
- Şi cu toate astea va trebui să vă resemnaţi cu prezenţa mea, răspunse căpitanul, ţâfnos.
- Nu veţi fi vrând să insinuaţi că mi-am pierdut drepturile de stăpână a casei?!

- Ba tocmai asta vreau să spun. Vin la dumneavoastră în calitate oficială.
- Confundaţi probabil gradul de căpitan cu acela de gardian. Deduc asta din felul dumneavoastră de a va purta.

Era prea de tot. Richemonte izbucni:

- Mă aflu aici în calitate de împuternicit al Împăratului și vă rog stăruitor să păstrați politețea cuvenită! Altminteri, s-ar putea să regretați amarnic.
- Ca împuternicit al Împăratului? Aș putea să văd procura?
- N-am nevoie să vă arăt nici o hârtie. Dovada mea se află în faţa uşii.

O deschise și arătă soldații.

- E drept, asta-i de ajuns, zise baroana. Sunt totuși foarte curioasă să aflu, cărei împrejurări se datorește faptul că Maiestatea Sa mă cinstește cu o gardă de onoare.
- Dacă-i considerați pe oamenii aceștia drept gardă de onoare, atunci vă înșelați profund. Sunt, dimpotrivă, paznici în toată puterea cuvântului, care au menirea să împiedice fuga prizonierilor mei.
 - Mă uimești, domnule. Încearcă să fii mai explicit.
- Există un singur motiv, dar foarte serios. El se numește trădare de țară. Adăpostiți aici, în mod tainic, un dușman al patriei, și asta se pedepsește cu moartea.
 - Un duşman al patriei? La cine anume vă referiți?
- La un anume Greifenklau, ofițer de husari, prusac. Unde-l țineți ascuns?
 - Întrebarea dumitale e nerușinată.
 - Dacă nu-mi răspundeți, voi fi nevoit să cercetez.
 - Cercetează!
 - Bine! Arătaţi-mi odăile dumneavoastră!
 - N-ai decât să cauţi singur, cât pofteşti!
- Te avertizez, doamnă, c-ai să-ţi regreţi atitudinea. Nu sunt obișnuit cu tonul pe care-l foloseşti. Voi căuta!
 - Dar nu vei găsi nimic.

- Vrei, într-adevăr, să ne faci să credem, că așa-zisa dumitale rudă și salvatorul Împăratului, e un marinar francez?
- Crezi sau nu, puţin îmi pasă. Vărul meu l-a salvat întradevăr pe Împărat de la moarte. Cât priveşte mulţumirile, iată că le primeşte, cu vârf şi îndesat!

Richemonte deschise singur odăile locuite de baroană și le cercetă cu luare-aminte. Dar firește că nu găsi pe nimeni.

- Sper să-l găsesc la o doamnă mai tânără, zise el, batjocoritor. Vizita mea a luat sfârșit.
 - Îmi face multă plăcere.
- Cu toate astea, însă, noi nu ne-am încheiat, deocamdată, socotelile. Te opresc să părăsești această cameră! Las aici o santinelă, care are ordin să tragă asupra dumitale, de îndată ce vei încerca să-mi încalci dispozițiile.
- Deocamdată, trebuie să mă supun, dar îmi rezerv dreptul de a mă plânge și nădăjduiesc din toată inima că, măcar acum, îmi vei face plăcerea de a mă părăsi.
- Firește, doamnă. O persoană acuzată de înaltă trădare nu e o companie agreabilă pentru un ofițer.

Ieşi, dând ordin unui soldat s-o păzească pe baroană, însoțit de ceilalți oameni se îndreptă spre odăile doamnei și domnișoarei Richemonte.

Şi acolo era aşteptat.

Îndată ce plecase de la Împărat, Florian, vizitiul, trecuse prin grajd în camera lui Greifenklau. După îndepărtarea scării care ducea pe acoperiș, la locotenent, procedă la fel și cu jumătatea de jos a treptelor, care duceau din ascunzătoarea grajdului, în sus. Dăduse de-o parte și pe aceasta, îngrămădind, în locul ei, bălegar și paie. Jumătatea de sus a scării grajdului o lăsă însă neschimbată.

— Aşa! mormăi el, mulţumit. Dacă i-o da în gând individului să cerceteze şi aici o să vadă dumnealui cum miroase când îţi vâri nasul unde nu-ţi fierbe oala.

Închise capacul și se postă la pândă.

Richemonte găsi goală odaia mamei sale. Bătrâna era la Margot, când intră el acolo.

— Bună seara, mamă! salută dânsul batjocoritor. Ți-am făcut o surpriză deosebită, nu-i așa?

Se aşteptase să le vadă uimite şi se miră nevăzând pe chipul lor decât o expresie de nemărginit dispreţ.

— Ce poftești? întrebă doamna Richemonte.

Margot se întoarse cu faţa spre perete. Îşi propusese să nu schimbe nici o vorbă cu el.

- Să vă văd şi să vă dau bună ziua, fireşte, răspunse el, luând loc, ca unul care era de-al casei.
 - Ei, ne-ai văzut, ce mai vrei?
- Vreau să vă previn de o primejdie mare și să vă atrag atenția asupra unui noroc și mai mare care vă așteaptă.
- Dacă tu ești acela care aduce veștile, primejdia poate fi o adevărată fericire, iar norocul, o nenorocire în adevărata putere a cuvântului.
- Te înșeli grozav, dragă mamă. N-am venit spre binele meu, ci ca mijlocitor din partea Împăratului.
 - Maiestatea Sa n-are nevoie să trimită un mijlocitor.
 - Vizita altcuiva v-ar fi fost mai plăcută, probabil?
- Orice vizită ne este mai plăcută decât a ta. Dar chestiunea pentru care se pare c-ai venit, e rezolvată deja.
 - Cum asta?
- Noi ne-am despărțit de tine. Nu ne interesează problemele tale și ținem neapărat să nu te interesezi nici tu de ale noastre.
- Ai vorbit foarte lămurit, dar, din păcate, nepotrivit cu împrejurările de față.
 - Despre ce fel de împrejurări vorbești?
- În primul rând, sunteți obligate să țineți seamă de voința Împăratului.
 - Şi în al doilea rând?
- În al doilea rând aflaţi că, acum o jumătate de ceas, am fost investit comandant al gărzii de la ferma Jeannette.
 - Cine te-a înălţat la gradul acesta?

- Împăratul însuși.
- Împăratul are nevoie de o unealtă și te-a găsit pe tine, însă va fi în zadar. Vom opune planurilor tale aceeași împotrivire ca odinioară, la Paris.
- Bine! Vorbeşti de planurile mele. Sunt îndeajuns de bărbat să pot mărturisi deschis că am anumite planuri în ceea ce o priveşte pe Margot. Împăratul îi acordă o atenție deosebită și vreau ca lucrul acesta să fie folosit atât spre binele ei, cât și al meu. Dacă se împotrivește, atunci nu voi avea încotro și va trebui să uzez de forță. O voi face fără nici o șovăială.
 - Te știu în stare de orice, dar nu ne temem de tine.
- Nu vă temeţi? Vă bizuiţi cumva pe ajutorul lui Greifenklau ala al vostru? Vax! El, un locotenent prusac, faţă în faţă cu Napoleon Bonaparte, puternicul Împărat al Franţei!
 - Tronul său nu e deloc sigur.
- Speraţi cumva că va fi bătut? Vă pot da cuvântul meu că bădăranul acela de mareşal, "Înainte" cum i se spune, nu va călca a doua oară la Paris. Marşul a şi început. Duşmanii Franţei vor fi seceraţi până la unul. Şi-apoi, Greifenklau nici nu va avea prilejul să lupte împotriva noastră, căci îl vom spânzura ca spion, înainte de a fi fost tras primul glonte.
 - Ridicol.
 - Tocmai mă pregătesc să-l caut. Unde l-ați ascuns?
 - Bănuiești că se află la fermă?
 - E ascuns aici şi-l voi găsi.
 - Caută-l!
- Asta o să și fac. Vă atrag atenția că e mai bine pentru voi să mi-l predați de bunăvoie.
 - Aşa ceva n-am face, nici chiar dacă ar fi ascuns la noi.
- Atunci vă declar prizonierele mele și n-aveți voie să părăsiți odăile voastre fără încuviințarea mea.
 - Puţin ne pasă nouă de asta.

— Ba o să vă pese! Ca să vă dovedesc că nu glumesc, o să vă pun o santinelă la uşă, cu ordinul să tragă asupra voastră îndată ce veți încerca să ieșiți afară.

Bătrâna se apropie atunci de el și întrebă, cu ochi scăpărători de mânie:

- Vorbeşti serios?
- Da.
- Vrei să ne tratezi pe noi, rudele tale cele mai apropiate, ca pe niște prizoniere?
 - Mă siliţi la aceasta.
- Dumnezeu are să te pedepsească! Eşti un om fără inimă, o piază rea și pedeapsa Lui o să te ajungă.
- O voi aștepta cu răbdare. Înainte de asta, însă, voi cerceta puţintel pe aici, pe la dumneavoastră.

Percheziționă atent cele două camere, fără să dea însă de vreo urmă a locotenentului. Deodată observă ușa care dădea în odaia lui Greifenklau.

- Unde duce uşa aceasta?
- Nu știu, răspunse doamna Richemonte. Este încuiată de partea cealaltă.
- După toate aparențele, o cameră înfundată, încuiată pe dinăuntru. Cred că mă aflu pe calea cea bună. Va trebui deschisă.

Bătu într-însa, dar nu primi nici un răspuns.

— Cine-i acolo? strigă dânsul. Totul rămase tăcut.

Apăsă pe clanță și ușa se deschise.

— Aşadar, nu e încuiată. M-ai minţit, mamă. E suspect. Voi cerceta în amănunţime.

Chemă un soldat și luă lumină. Intrând în încăpere, văzură cele câteva mobile, dar nimic altceva. Deschizătura din tavan era atât de bine închisă, încât n-ar fi putut-o descoperi.

— Nu e nimeni?! strigă căpitanul. Dar văd aici încă o ușă. Încotro duce?

Dădu soldatului lumânarea și deschise.

— E un pod cu fân! Ne aflăm deasupra grajdului. Aici trebuie să fie o ascunzătoare.

Ceru să i se lumineze și începu să caute. Găsi scara îngustă, care ducea în jos, spre ascunzătoarea lui Florian.

— Pe aici a coborât. Repede după el!

În vreme ce soldatul îi lumina din spate, el începu să coboare treptele. Una... două... trei... patru... Deodată... Richemonte căzu în gol, rostogolindu-se de-a berbeleacul.

— Mii de draci! răcni el.

Căzuse pe ceva moale și foarte urât mirositor.

- Ptiu! Unde mă aflu? strigă el. Luminează încoace: Soldatul se lăsă pe vine și întinse făclia cât putu mai jos.
- Lipseşte partea de jos a scării şi am căzut în bălegar. Leagă lumânarea de cureaua sabiei şi dă-i drumul în jos! Nu văd nici o ieşire aici.

Când primi lumânarea, căpitanul zări ușa care ducea din cămăruță în grajd.

— Acum pot ieși! strigă el. Du-te înapoi la camarazii tăi și așteaptă până te chem!

Florian stătuse ascuns în grajd, împreună cu câinele său ciobănesc. Acesta, auzind mai întâi zgomotul, apoi glasul, scoase un mârâit ameninţător.

— Sst! făcu vizitiul. Strici tot hazul!

Richemonte deschise uşa care ducea în cămăruţă şi intră în grajd, fără să-l observe nici pe vizitiu, nici câinele din colţ.

— Înhață-l și culcă-l la pământ! șopti Florian.

Dulăul se năpusti asupra căpitanului și cât ai clipi din ochi îl trânti la pământ. Richemonte scoase un ţipăt, dar nu cuteză să-l repete, căci simţi colţii câinelui la gâtul său.

După ce Florian se încredință că francezul se afla prins fără nădejde de scăpare și că lumina se stinsese fără să aprindă ceva, se strecură încetișor din ungherul său, deschise ușa care dădea în grădină și părăsi pe furiș grajdul. Apoi, înaintând cu pași de pisică, ajunse neobservat în curte.

Napoleon aștepta cu nerăbdare rezultatul cercetărilor.

De la Cartierul general din Sedan venise un adjutant la fermă, aducând vești importante. Se ținu un consiliu de război secret. Dar pe acoperiș, Greifenklau stătea în fața gurii ventilatorului și auzea fiecare cuvânt care se vorbea jos. În felul acesta fu martor al întregului plan care se elabora. Napoleon se dovedi și de astă dată un maestru greu de învins în războaie și un bun cunoscător al împrejurărilor și persoanelor cu care avea de-a face.

- Plecarea! ordonă el.

După o scurtă odihnă vroia să se ducă el însuşi la Maubeuge, ca să-și adune acolo trupele. După terminarea consiliului, Ney porni în grabă călare la Sedan, ca să ia măsurile cuvenite.

Drouet și Grouchy erau și ei pregătiți de plecare. În tot cursul nopții curierii sosiră și plecară, o ordonanță venea după alta, și nimeni n-ar fi crezut cu o zi înainte că mica fermă *Jeannette* va deveni locul unde au luat naștere planurile de care atârna soarta întregii Europe.

Dar, după acest important consiliu de război, gândurile lui Napoleon se întoarseră iarăși la Margot și la căpitanul Richemonte. Se miră că nu-l vede venind și trimise după dânsul.

Servitorul se întoarse curând, raportând că domnul căpitan nu era de găsit nicăieri. Se porniră cercetări amănunțite, și, în cele din urmă, fu descoperit în grajd, sub colții câinelui.

- Împuşcaţi javra! zise unul din soldaţi, pregătindu-se să ducă arma la ochi.
- Stai! strigă un altul. Ce vrei să faci? Câinele o să-l omoare pe căpitan îndată ce vei îndrepta pușca asupra lui. Trebuie să găsim un om de care să asculte.

Unul din argați se apropie și zise:

- Nu ascultă decât de Florian.
- Să vină imediat!

Dar vizitiul cel şiret nu se grăbi prea tare. Sosi abia când grajdul era plin de oameni care ţineau să vadă spectacolul.

- Ce s-a întâmplat? întrebă el, cu nevinovăție. Mi s-a spus că dulăul meu l-a înhățat pe spion.
 - Cheamă câinele la tine.
- Încetișor, încetișor! Mai întâi trebuie să-l vedem pe domnul căpitan ca să ne încredințăm dacă e cu adevărat dumnealui.
- Omule, îţi arde de joacă? Sau vrei poate să laşi pe un căpitan al Gărzii imperiale să fie sfâșiat de colţii câinelui tău?
- Nu cred ce spuneți dumneavoastră. Un căpitan al vechii gărzi nu se furișează ca un hoț în grajdurile oamenilor.
- Câinele va fi împuşcat, ca pedeapsă că s-a dat la un ofițer al marelui nostru Împărat.
- Lăsaţi-o mai domol! Câinele meu nu şi-a făcut decât datoria. Cine se va lega de el, va avea de-a face cu mine şi cu colţii lui. Luaţi aminte, e un veritabil câine de Pirinei, puternic ca un urs, deştept ca o vulpe şi iute ca un fulger. V-aş sfătui să nu faceţi prostii!

Luă din mâna unui argat felinarul și se apropie de grupul care era obiectul atenției tuturor.

Când dulăul îşi recunoscu stăpânul, începu să dea din coadă, dar nu-şi desprinse colții de la gâtlejul căpitanului.

— Ei, Tigrule, pe cine ai înhăţat? întrebă Florian, aplecându-se să vadă. Drace, e adevărat! Păi ăsta e chiar căpitanul Richemonte! Dă drumul, Tigrule! Domnul acesta nu e hoţ, ci un individ vajnic ca şi tine.

Câinele ascultă de poruncă și se dădu înapoi. Richemonte se ridică, clătinându-se. Era mai mult mort decât viu și o paloare cadaverică îi acoperea fața.

- Împușcați dihania! fură primele lui cuvinte.
- Vă sfătuiesc de bine, domnule căpitan, spuse vizitiul, câinele e dresat să se repeadă la acela care ar face un cât de mic gest duşmănos. Dar cum de-aţi ajuns în grajdul ăsta?
 - Căutam fugarul.
- Tocmai aici? Păi nu i-am spus chiar eu Maiestății Sale că a șters-o de mult? Dumnezeule, cum arătați, domnule căpitan!
 - Am căzut de sus.
 - De unde de sus?
 - De pe afurisita aia de scară din pod.
- Tiii! Cum aţi ajuns acolo? E numai o jumătate de scara. Dar aşa păţesc toţi cei ce nu dau crezare oamenilor cinstiţi. Şi acum arătaţi ca... ca... în sfârşit ca! Şi mirosiţi ca... ca... în sfârşit, ca!
- Maiestatea Sa vă invită să veniți imediat la el! zise trimisul lui Napoleon.
 - La Împărat? Sfinte Dumnezeule, în halul ăsta?
- Puteți merge la postul de gardă, vă curățați repede de murdărie și îmbrăcați deocamdată uniforma unui soldat, în vremea asta eu voi raporta Maiestății Sale ce vă face să întârziați.

Mulţimea curioasă se împrăştie repede şi, când Florian se văzu singur cu câinele, îl mângâie drăgăstos pe blană.

— Ai procedat bine, Tigrule! Individul ăla a trecut prin frigurile morții și asta are să-i fie învățătură de minte.

După câtva timp, Richemonte apăru înaintea Împăratului, care se uită la el batjocoritor, și zise cu un zâmbet ușor:

- Din câte aud, căpitane, ai devenit un martir al cauzei noastre.
 - E drept, Maiestate, atâta doar că nu în spirit religios.
- Simt și eu că mirosul care exală din dumneata nu e tocmai de tămâie. Ce rezultate aduci?

- Din păcate, încă nici unul. Din cauza accidentului a cărui victimă am fost, m-am văzut împiedicat să-mi urmez cercetările.
 - La cine ai fost?
 - Întâi la baronul Romain de Sainte-Marie.
 - Ce spunea ăsta?
- A negat. Mi-am îngăduit să-l arestez în cameră și să-i postez o santinelă în fața ușii.
 - Bine! Mai departe!
 - După aceea m-am dus la mama lui. Şi ea a negat.
 - Ai arestat-o și pe dânsa?
 - Da.
- Hm! Ai cam exagerat. Totuși, sunt oaspetele ei. Unde te-ai dus apoi?
 - La sora mea.

Chipul lui Napoleon se însufleți.

- Cum aţi găsit-o pe tânăra domnişoară, întrebă el, vizibil încordat.
 - Stătea în pat. Maică-sa era și ea acolo.
 - Cum au întâmpinat veştile dumitale?
 - Margot nu a rostit nici un cuvânt.

Împăratul se posomorî iarăși.

- Pare să aibă o mare putere de voință, zise el. Dar cea mai frumoasă podoabă a femeii este blândețea caracterul blajin. Ce informații ți-a dat mama?
 - Nici una. Nici n-a mărturisit, nici n-a negat.
 - Mândră ca fiică-sa! Să fie vina trimisului?
 - A mea? Nu, Sire.
- Poate, totuși. Ești pe picior de război cu ele, astfel nu te puteai aștepta la efuziuni sentimentale.
- Îmi dau cuvântul de onoare, Maiestate, că voi ști să mă fac ascultat. Trebuie doar să punem mâna pe neamțul ăla și asta nu poate fi chiar atât de greu.
 - Mai crezi și acum că se află aici?
 - Nu mai știu sigur ce să cred.
 - Cum adică?

- Dacă s-ar mai afla aici, ar fi trebuit să le simt liniștea.
- Şi n-ai observat nimic?
- Câtuşi de puţin.
- Şi unde te-ai dus după aceea?
- Din camera Margotei, o ușă duce în încăperea alăturată. Am intrat acolo și am ajuns în podul unui grajd, care părea foarte potrivit pentru o ascunzătoare. Dar nu era nimeni acolo.

Căpitanul Richemonte povesti apoi ce i se întâmplase. Napoleon îl ascultă până la sfârșit, apoi zise:

- Prima dumitale încercare n-a corespuns dorințelor mele. Sper că ostenelile dumitale viitoare vor fi încununate de mai mult succes.
- Sire, îmi pun toate puterile la dispoziția Maiestății Voastre.
- S-au mai făcut cercetări și în altă direcție? întrebă Împăratul.
- Da. Vin de la postul de garda, unde am aflat ca domnul general Drouet a pus să se cerceteze toată ferma. Dar și asta a fost în zadar.
- Atunci, să se oprească toate aceste cercetări nefolositoare. Cel mai bun lucru e ca doamnele să fie ținute departe unele de altele. Ocupă-te de asta, căpitane. Gândurile mele le cunoști. Şi ca să excludem orice surprize, este necesar s-o căsătorim pe domnișoara Margot cât mai curând cu putință.

Richemonte se înclină:

- Mi-aş îngădui să cer o mică indicație, Maiestate.
- Mi-aţi vorbit despre baronul de Reillac.
- Da, Şire.
- O iubește pe sora dumitale?
- Şi-a dat toată osteneala să mă încredințeze de asta.

Conform obiceiului său, Napoleon își împreună mâinile la spate și începu să umble gânditor prin odaie. După câtva timp se opri înaintea lui Richemonte și-l prinse de nasturele uniformei.

- Presupun că mă pot bizui pe dumneata?
- Viaţa mea aparţine Maiestăţii Voastre.
- Te vei pricepe să îndeplinești împuternicirea mea, dacă te voi autoriza s-o folosești numai în caz de absolută nevoie?
 - Cred că da, Sire.
- Atunci îți spun că sora dumitale trebuie să devină soția baronului de Reillac chiar peste câteva zile.
- Voi îndeplini porunca, Maiestate, deși sunt încredințat că voi întâmpina o împotrivire dârză.
 - Din partea cui?

În primul rând din partea surorii mele.

- O vei birui, căci ești fratele ei. Apoi?
- Din partea... autorităților, răspunse Richemonte, șovăind.

Napoleon se încruntă.

- Autoritatea sunt eu! zise el.
- Sunt convins de aceasta, Sire. Dar am nevoie de "da"ul ei, și mă tem că nu-l va rosti nici în ruptul capului.
 - Aşteaptă!

Se duse la masă, luă o foaie de hârtie și scrise ceva pe dânsa. O trecu apoi căpitanului și zise:

— Citeşte!

Richemonte se supuse. Abia își aruncă privirea pe hârtie, că pe chipul său se întipări o expresie de bucurie, satanică.

- E de ajuns? întrebă Împăratul.
- Toţi se vor grăbi să îndeplinească porunca Maiestăţii
 Voastre.
 - Cred și eu. Mai dorești ceva?
- Nimic, decât să mă pot bucura și pe viitor de încrederea Împăratului meu.
- Asta depinde de dumneata. Eu știu să răsplătesc pe servitorii credincioși. Îndeplinirea misiunii dumitale e legată de cheltuieli. Voi da ordin să ți se pună la dispoziție

mijloacele trebuitoare în orice caz însă, înainte de plecare, voi căuta să te mai văd.

- Pot pleca mâine la Sedan, la baronul de Reillac, Sire?
- Da. Însă ai grijă, ca în lipsa dumitale să nu fie călcată nici una din măsurile pe care le-ai luat.

Împăratul se așeză iarăși la masa de scris, în vreme ce Richemonte plecă, după ce făcu o plecăciune adâncă. Acum era sigur de izbândă. Avea în mâini una din acele harții în fața cărora autoritățile cele mai înalte trebuie să se plece, împotriva cărora nu există nici o împotrivire, nici un apel, și față de care toate paragrafele legilor trebuie să amuțească.

Greifenklau nu scăpase nici un cuvânt din convorbirea aceasta. Așteptă până când îl văzu pe Împărat pregătinduse să plece la culcare, apoi se ridică de pe burtă.

Cât p-aici să scoată un ţipăt, căci văzu pe cineva stând lângă dânsul.

- Pst! zise omul. Nu te speria!
- Ah, Florian! Credeam că ai luat scara!
- Păi am și luat-o. E la loc sigur. Dar ţi-am spus că mai este și un drum principal spre acoperiș.
- Ce noroc că nu s-a gândit nimeni să se folosească de el, ca să mă caute pe mine aici!
- Așa e. Tocmai ceea ce era la mintea cocoșului, au trecut ăia cu vederea. Dar am fost totuși destul de prevăzător să păstrez cheia.
 - Aş fi fost pierdut.
- Nu încă, domnule locotenent. Stăteam la pândă şi ţiaş fi dat un mijloc să dispari.
 - Ce fel de mijloc?
 - Uite-l!

Se dădu câțiva pași înapoi și ridică un obiect lung, în care Greifenklau recunoscu o scară.

— Cu ajutorul acestei scări ai fi putut-o șterge înapoi, în camera dumitale, zise vizitiul. Dar, firește că trebuie să fim prevăzători și de acum încolo. Împăratul este nemilos și rapid în hotărârile sale. Cât despre banditul ăla bătrân,

dumnealui nu se mai poate plânge de nici un fel de durere. Îl poţi vedea clătinându-se în bătaia vântului, colo, la marginea pădurii.

- Brrr!
- Da, brrr! Dar ia spune, ai făcut vreo treabă pe la găurile alea de ventilație?
 - Firește.
 - Ceva folositor?
- Da. Acum trebuie să vorbesc cu domnișoara Margot și cu mama ei. Pot cuteza?
 - De ce nu?
 - E o santinelă în fața ușii.
- Dar nu în odaie. Vei vorbi încet. Dar stai, mă duc jos și o să intru în vorbă cu dumnealui, ca să-i abat atenția. Spune-mi, ai de gând să mai rămâi mult la fermă?
 - Deloc. Trebuie s-o șterg imediat.
 - Nu cumva chiar în noaptea asta?
 - Ba da.
 - E prea primejdios.
 - Pentru ce?
 - Au fost trimişi călăreţi în căutarea dumitale.
- N-are a face, eu tot plec. Trebuie să mă duc imediat la mareșalul Blücher. E foarte important.
 - Atunci se schimbă lucrurile.
 - Bine ar fi dacă m-aș putea deghiza.
- De ce să nu poţi? Ah, tocmai mi-a venit o idee. Ştii dumneata ce ţi s-ar potrivi mai bine?
 - Ia spune!
 - Îţi pui uniformă de ofiţer francez.
 - Nu e rea ideea. Dar de unde o iau?
 - O furi.
 - S-o fur?
- Păi ce! Altfel cum s-o căpătăm? Sau vrei cumva să faci o vizită vreunuia din domnii generali și să-l rogi să-ți împrumute o uniformă?

- Ai dreptate. Dar cine să fie păgubașul? Trebuie să fie cam de statura mea.
 - Chiar și este.
 - Cine?
 - N-ai nimic împotrivă să devii maior?
 - Absolut deloc.
- Atunci, uite ce: adjutantul care a sosit acum, e maior de dragoni. A călărit de i-a ieşit sufletul și s-a dus îndată să se culce. Sforăie ca un ferăstrău și n-o să se trezească prea ușor. Mă strecor în odaia lui și-i iau uniforma.
 - Dar dacă te prinde?
 - Spun și eu că vreau să-i curăț hainele.
 - Nu-i rău. Dar cal de unde iau?
 - Nici asta nu-i prea greu de găsit.
- Bine. Dar încă nu știi nimic: Margot și mama ei trebuie să vină cu mine.
 - Asta-i bună! exclamă vizitiul.
 - Da, e foarte necesar.
 - Şi de ce, mă rog?
- Împăratul vrea s-o căsătorească zilele astea cu baronul de Reillac.
- Pe ăla să-l ia dracu'! Dar domnișoara Margot n-o să zică "da" nici în ruptul capului.
- Va fi silită. Richemonte are ordinul Împăratului în buzunar.
- Atunci chiar că doamnele trebuie s-o șteargă, și chiar în noaptea asta. Se pricep la călărit?
 - Da. Mi se pare că le-am auzit vorbind despre asta.
 - Numai ca bărbații nu călăresc la fel ca femeile...
 - Să le deghizăm şi pe ele?
 - Fireşte! Vor fi servitorii dumitale.
 - Hm! Dar cum stăm cu îmbrăcămintea?
 - Se va face!
 - Floriane, Floriane!
- Lasă, lasă! Din dragoste pentru dumneata și domnișoara Margot sunt în stare să fur catedrala Notre-

Dame din Paris și s-o transport până în Siberia.

- Dar caii?
- O să mă îngrijesc de doi cai pentru cucoane. Încotro vă veţi îndrepta?
 - Trebuie să merg la Lüttich sau Namour.
 - Atât de mult nu vor putea rezista cucoanele.
 - Da, e cam departe.
- Nu-i numai asta. Şoseaua e ocupată de armată, și cele două "ordonante" vor fi recunoscute imediat că-s femei.
- Aş putea s-o iau pe drumuri ocolite, dar trebuie să mă grăbesc cât mai mult ca să ajung la timp la mareşalul Blücher.
- Ce-i de făcut? întrebă vizitiul, îngândurat. De, poatemi vine vreun gând bun. Am la Gedinne un cumătru, care e un om minunat. Locuiește singur-singurel la marginea pădurii, și n-ai a te teme de vreo trădare.
 - Doamnele ar putea poposi acolo?
 - Da, în vizită... ca niște rude îndepărtate.
 - De, ce să zic! E francez?
 - E născut olandez și nu-i prea are la inimă pe franțuzi.
- Dar să las femeile singure, într-un loc străin! Războiul s-ar putea întinde până acolo.
 - Cu atât mai bine.
 - Cum adică?
- Germanii vor învinge, iar dacă trupele lor vor ajunge până acolo, doamnele vor fi în deplină siguranță. Şi apoi, dacă dorești voi rămâne cu ele.
 - Va îngădui baroana?
 - Fără îndoială. Dar eu nici măcar n-o voi întreba.
 - De ce?
- Hm! Cred că e mai bine ca stăpânii să nu afle nimic.
 În felul acesta n-au nici o răspundere.
- Ai dreptate. Așadar mă duc acum să vorbesc cu Margot. Întrebarea e dacă se simte în stare de un asemenea drum.

- La nevoie omul frânge şi fierul. Cred c-o s-o scoatem la capăt. Acum e ora cinci. Nu ştiu cum călăresc coniţele, şi afară de asta vom fi nevoiţi s-o luăm şi pe drumuri lăturalnice. Trecem prin Sedan şi Bouillon, apoi o luăm spre stânga, prin munţi. Dumneata vei putea ieşi mai târziu iar în şosea, ca s-ajungi repede unde trebuie să ajungi.
- Bine, s-a făcut! Cel mai important lucru este ca cele două doamne să fie cât mai departe de acest ticălos căpitan Richemonte. Gedinne ăla e un loc izolat?
- Cât se poate de izolat. Cumătrul meu are o cămăruţă la etaj și acolo vor putea locui fără ca cineva să afle de prezenţa lor. Acum mă duc s-o fac pe hoţul de haine. Dumneata ia scara și du-te de-o vizitează pe domnișoara Margot!

Florian plecă pe furiș. Greifenklau deschise capacul scării prin care putea ajunge în odaia sa, coborî scara și, cât ai clipi, se și afla în fața ușii de la camera iubitei sale. Auzi șoapte înăbușite, semn că nici Margot și nici mama ei nu se culcaseră încă. Deși nu putea desluși cuvintele, se încredința că în odaie nu se afla nici o persoană străina.

Apăsă clanța și crăpă puțintel ușa.

— Pst! Tăcere! sopti el.

Când îl văzu, chipul palid al fetei se împurpura iar ochii îi sclipeau de bucurie.

- Hugo! exclamă ea, întinzându-i mâinile.
- Dumnezeule, ce curaj! şopti doamna Richemonte. O santinelă se află în fața ușii.
 - Obisnuieste să intre?
- Până acum n-a făcut-o, dar asta nu înseamnă că n-ar putea-o face oricând.
 - O să-l împiedicăm.

Se apropie de ușă, în vârful picioarelor, și puse zăvorul.

- Dacă bagă de seamă că am pus zăvorul, vor fi cu atât mai bănuitori, zise mama.
- Nu face nimic. Înainte de a deschide ei, am dispărut de mult.

- Încotro? întrebă Margot.
- Pe acoperiş.
- Eşti la adăpost acolo?
- Pe deplin. Florian veghează asupra mea. Dar spunemi, scumpo, cum îţi merge?
 - Eram foarte slăbită, acum însă mă simt iar în puteri.
 - Ai dureri?
- Nu, dar sunt foarte îngrijorată din pricina ta. Mă tem că vei fi prins.
 - N-avea teamă! N-or să mă prindă.
- Sper și eu. Vei rămâne aici până ce va trece primejdia.
 - Din păcate, asta e cu neputință, Margot.
 - De ce?
- Pentru că trebuie să plec chiar în noaptea asta. Mi se oferă posibilitatea de a face un mare serviciu prietenului nostru.
 - Cărui prieten?
 - Mareşalul.
 - Oh! Bătrânului Blücher! Pentru asta trebuie să pleci?
- Da. El m-a trimis încoace, pentru a afla planurile duşmanilor noştri. Acum trebuie să mă înapoiez cât mai degrabă la dânsul.
 - Ai aflat ceva?
- Lucruri foarte importante despre planurile lui Napoleon.
 - Ce noroc! Firește, în cazul acesta trebuie să pleci.
- Dar câte pericole te vor pândi! Ce mult aş vrea să le împart cu tine!
 - El o mângâie uşurel pe păr și răspunse:
- Ce-ai zice dacă ți s-ar împlini această dorință, scumpa mea?
 - Ce vrei să zici?
 - Ai avea curajul să mă însoțești?
- Oh, alături de tine m-aș arunca și în vâltoarea luptei. Dacă ar fi nevoie, aș ști să mă arăt destul de tare.

- Atunci, dă-mi voie să-ți spun că tocmai asta va trebui să faci.
- Ce vorbeşti? interveni doamna Richemonte. Crezi că am putea fi nevoite să părăsim ferma?
 - Din nenorocire, da.
 - Motivul?
- Margot e amenințată de o mare primejdie, din partea Împăratului. Probabil că știi, mamă, că fiul dumitale vitreg a devenit comandant al gărzii de aici?
 - Ne-a spus-o chiar el însuși.
- În această calitate, a căpătat puteri nelimitate și toți trebuie să-l asculte necondiționat. Iar Împăratul i-a poruncit să vă țină aici prizoniere.
- Dar asta numai fiindcă a intrat la bănuieli în ceea ce te privește pe dumneata.
- Ba nu, ci pentru că vor s-o căsătorească pe Margot cu baronul de Reillac.
 - Cu omul acela? exclamă fata, îngrozită.
 - Da.
 - Cine vrea să mă silească?
 - Fratele tău, din însărcinarea Împăratului.
 - Nici un Împărat n-are putere să facă aceasta.
- Totuși, scumpa mea, am văzut că Napoleon i-a dat fratelui tău o procură. În acest caz, autoritățile îi stau la dispoziție, pentru a te sili, într-un fel sau altul la acest mariaj. Mâine căpitanul va pleca la Sedan ca să-l informeze pe Reillac.
 - Ocroteşte-mă, Hugo!
- Te voi ocroti din toate puterile, Margot, dar va trebui să părăsim ferma împreună.
 - Încă în noaptea asta?
 - Da.
 - Bine, atunci plecăm.

Doamna Richemonte se făcuse palidă ca varul.

— Să mai vedem! zise ea, şovăind. Nu mă îndoiesc deloc de adevărul celor spuse de dumneata, fiule, totuși, ai auzit

cu urechile dumitale?

- Da.
- Şi nu există nici un alt mijloc decât fuga?
- Eu, cel puţin, nu văd altul.
- Dar cum am putea evada? Suntem doar prizoniere păzite.
 - Mai există şi altă ieşire din locuinţa aceasta.
 - Şi trebuie să plec și eu?
 - Da.
 - Şi unde o să ne duci? La Blücher?
- Asta e cu neputință, deocamdată. Împăratul a dat ordin de plecare trupelor și mâine vor fi toate pe drum așa că nu vom putea ajunge prea departe. Florian mi-a recomandat un om de treabă, la care veți fi în siguranță. Tot Florian ne va însoți.
 - Încotro?
 - La Gedinne.
- Asta înseamnă că trebuie să trecem prin Sedan, unde se află francezii. Nu crezi că e prea primejdios?
 - Nu, căci voi fi ofițer francez.
 - Şi noi?
 - Servitorii mei!

Doamna Richemonte se uită surprinsă la el.

- Servitorii dumitale? Îţi arde de glume?
- Ba sunt cât se poate de serios. Va trebui să va îmbrăcați bărbătește, pentru că, mâine dimineață, îndată ce se va descoperi fuga voastră, vor fi căutate pretutindeni două femei.
 - Dar cum călătorim? În trăsură?
- Nu, căci asta ar fi prea bătător la ochi și greu în același timp. Vom călări.
 - În haine bărbăteşti?
 - Da!

Doamna Richemonte nu se lăsă convinsă chiar cu una, cu două, în schimb Margot acceptă planul eu însuflețire.

— Când plecăm? întrebă ea.

- Florian ne va înștiința. Dar nu te simți prea slăbită pentru o astfel de călătorie?
 - Nu. Sunt în deplinătatea puterilor.
 - Dea Domnul să nu te înșeli!
- Verişoara mea ştie toate astea? întrebă doamna Richemonte.
- Nu. Nimeni nu trebuie să afle nimic, astfel încât nimeni să nu poată fi tras la răspundere.

Uşa prin care intrase Greifenklau se deschise încet şi Florian intră înăuntru cu un pachet mare de haine.

- Aici avem tot ce ne trebuie, şopti el.
- Uniforma mea de maior? întrebă locotenentul.
- Da, și încă două costume pentru doamne.
- O, să se potrivească? întrebă Margot.
- Hm... asta nu pot garanta. Le-am ciordit pe întuneric și n-am mai avut timp să iau măsura.
- Le-ai furat? exclamă doamna Richemonte, speriată. De ce-a trebuit să le furi?
 - Pentru că altminteri nu le-aș fi putut căpăta.
- Nu te îngriji de asta, mamă! zise Greifenklau. Fugim ca să scăpăm de prizonierat și de multe altele. La război ca la război, vorba ceea! Dar văd și haine femeiești aici!
- Da, răspunse Florian. Am adus pentru fiecare din conițe câte o rochie, așa cum poartă în ținutul acela fiecare fată cu stare.
 - Şi pe astea le-ai ciordit?
- Nu; chiar atât de specialist în hoții nu sunt. Le-am împrumutat numai oleacă.
 - De la cine?
 - De la cârciumăreasă.
 - Şi i-ai trădat planul nostru?
- Atât de prost mă crezi? I-am spus doar că vreau să fac o farsă cuiva și m-a crezut.
 - Dar de ce era nevoie de îmbrăcăminte femeiască?
- Lucrul e foarte simplu: în timpul zilei conițele nu vor putea păcăli pe nimeni cu hainele lor bărbătești. Acestea-s

bune numai pentru trecerea prin Sedan; mai încolo vom vedea. Şi-apoi, dumnealor trebuie să intre în Gedinne în haine femeieşti. Acum mă duc să văd cum punem mâna pe căişorii de care avem nevoie.

- Crezi c-ar fi cu putință ca domnul căpitan Richemonte să ne mai viziteze o dată în noaptea asta? întrebă bătrâna.
 - Sunt aproape sigur.
 - Dar atunci o să vadă hainele astea.
- Nu, căci o să-l rog pe domnul locotenent... pardon, maior, să le ia cu dumnealui pe acoperiş, și să mă aștepte și pe mine acolo. Vi le-am adus aici numai ca să le vedeți.

Plecă. Greifenklau se întoarse și el după câteva clipe pe acoperiș, luând hainele cu dânsul, și se așeză cât mai confortabil, în asteptarea vizitiului.

Se apropia miezul nopții când un călăreț opri în fața porții.

- Cine-i? întrebă santinela.
- Furnizorul armatei, Reillac.
- Puteţi trece!

Baronul intră în curte și coborî de pe cal. După ce-l legă, se duse la postul de gardă, dar cum intră înăuntru se dădu surprins un pas înapoi.

— Dumneata aici căpitane? întrebă dânsul.

Căpitanul Richemonte bântuia prin preajmă fiindcă-şi propusese să nu se culce deloc, ci să dea târcoale mereu fermei, sperând ca Greifenklau să-i pice, totuşi, odată şi odată în mână.

- Dar dumneata de unde-ai mai apărut, baroane? replică Richemonte.
- Am aflat că Împăratul a tras aici și am pornit îndată încoace, ca să-l rog să-mi acorde o întrevedere.
 - În problema furniturilor? râse căpitanul.
- Firește. Vroiam să preiau comenzile cartierului general. Nu credeam să te găsesc aici, căpitane.
- Eu mă aflu pretutindeni unde e rost să-ţi fac un serviciu, răspunse Richemonte.

— Dumneata mie? întrebă Reillac, privindu-l mirat.

Şi uimirea nu-i era deloc neîntemeiată, căci până atunci dânsul fusese acela care-i făcuse servicii căpitanului.

- Da, eu dumitale.
- Şi ce fel de serviciu?
- Dacă vrei să afli, urmează-mă în locuinţa mea.
- Ai o locuință aici?
- Dar ce-ai vrea, ca în calitatea mea de comandant al gărzii, să nu pot locui unde mi-e postul?
 - Comandant al gărzii? La fermă?
 - Întocmai.
- Şi eu oare te credeam prin apropierea posturilor duşmane!
 - De acolo m-am întors. Dar hai să mergem!

Îl luă de braţ şi-l duse în camera pe care şi-o alesese. Acolo îşi aprinse o ţigară şi, cu aerul unui om conştient le puterea lui, se trânti pe canapea.

— Ia loc, baroane! spuse el cu condescendenţă.

Reillac se așeză încetișor și-l măsură din cap până în picioare pe tovarășul său de ticăloșii.

- Căpitane, zise el, s-a întâmplat ceva cu dumneata. De unde și până unde ai ajuns comandant al gărzii la fermă?
- Ei, asta-i bună! Mai bine, lasă-mă să te întreb de unde și până unde ai devenit dumneata furnizor al armatei?
 - Eu am banii necesari pentru calitatea asta.
 - Iar eu am talentul necesar pentru calitatea cealaltă.
- Măi să fie! Nu te mai recunosc, omule! Cum se face asta?
- O să afli, fii fără nici o grijă. În orice caz, de azi încolo nu mai am nevoie de banii dumitale.
- Asta s-o spui oricui, dar nu mie! În toată viaţa dumitale n-a fost o singură zi în care să n-ai nevoie de bani.
- Din păcate, e foarte adevărat ce spui, dar acum s-au schimbat lucrurile.
- Atunci, te pomenești c-a sosit și vremea să-mi achiți polițele alea!

- Tocmai la asta mă gândeam.
- Prietene dragă, pentru așa ceva ai nevoie de bani, nu glumă!
 - Casa Împăratului îmi stă la dispoziție.
 - Aiurezi, dragă căpitane.
 - Eşti un mare măgar, scumpe baroane.
 - Oho!
- Păi da, pentru că nu mă crezi în stare să dau și eu o dată o lovitură. Crezi dumneata că Împăratul mi-ar fi încredințat așa, fără nici un motiv, slujba asta de răspundere?
- E drept. Trebuie să-i fi făcut servicii însemnate. Pot întreba de ce natură sunt?
- Deocamdată asta rămâne secret. Îți pot spune doar, că timp de câteva zile m-am aținut prin apropierea cartierului general duşman.
 - Hm... restul nu-i greu de ghicit!
- Chestia cu comanda gărzii am priceput-o, dar pe aceea cu puşculiţa imperială încă nu.
- Puţin îmi pasă ce şi cât poţi dumneata înţelege din toate astea! Dar pentru că mi-ai făcut unele servicii, îmi permit să te întreb dacă ţi-aş putea fi de folos, într-un fel sau altul.

Baronul făcu ochii mari.

- Se pare c-ai devenit grozav de influent, căpitane.
- Chiar sunt.
- Păi atunci, plătește-ți întâi polițele.
- O voi face curând.
- Sau... mi-ar mai fi plăcut... și poate că și dumitale... hm!...
 - Spune!
- Să nu jucăm teatru, căpitane! Cunoști prea bine intențiile mele.
- Ținând seamă de favorurile înalte de care mă bucur acum, aceste intenții nu mai sunt fără speranță de realizare.

- Ce vrei să spui cu asta?
- Până acum nimic. Deocamdată să discutăm lucrurile pe scurt. Mai dorești să te căsătorești cu sora mea?
- Pe toţi dracii! Îţi baţi joc de mine? Ziua şi noaptea numi iese din gând femeia aceea, şi dacă aş întrevedea o cât de mică posibilitate...
 - Ce-mi dai dacă te ajut să-ți vezi visul cu ochii?
 - Rup polițele.
 - Ce folos ar avea sora mea, de pe urma acestui mariaj?
 - La moartea mea rămâne cu o pensie princiară.

Căpitanul râse în hohote.

- Scumpe baroane, din câte-o cunosc eu pe Margot, puţin îi pasă de pensia dumitale! Şi-apoi, cu tenacitatea care te caracterizează, te pomeneşti că trăieşti o sută de ani! Nu, prietene, pun condiţia ca, după ce vei fi trecut în lumea drepţilor, sora mea să rămână singura moştenitoare.
 - Căpitane, ceri cam mult.
- Dar nici dumneata nu ceri mai puţin. Margot valorează mai mult decât orice avere.
 - Am mai putea vorbi despre asta.
- Să vorbim? Nu, baroane, dă-mi voie să-ţi spun că nam chef să-mi pierd timpul cu palavre.
 - Vrei fapte? Fii explicit!
 - Îi vei face un testament...
 - De acord: după nuntă.
- Nu, înainte. După aceea ar putea fi prea târziu, iar eu vreau să fiu cât mai sigur cu putință.
 - Bun! Mai departe?
 - Rupi toate polițele mele.
 - Fireşte, după nunta.
 - Nu, tot înainte! Nu cedez o iotă din pretențiile mele.
- Nici eu. Ce mă fac dacă rup azi polițele şi aflu mâine că din toată combinația nu s-a ales iarăşi nimic?
 - Îţi dau garanţii.
 - Ce fel?
 - Ti-e de ajuns ordinul de căsătorie al Împăratului?

- Dragul meu, Împăratul are acum alte griji decât să se ocupe de căsătoria baronului de Reillac.
 - Te înșeli! Poți rupe polițele fără grijă!
- Doar nu vei fi vrând să zici că Împăratul va da acest ordin?
 - Nu, căci l-a și dat.

Cuvintele acestea fuseseră rostite pe un ton atât de hotărât, încât baronul sări de pe scaun.

- Ce-ai spus?
- Sunt gata să-ţi arăt ordinul scris al Împăratului şi să mă conformez lui numai după ce vei fi îndeplinit cele două condiţii.
 - Anume?
- Îmi dai imediat în scris că sora mea devine singura dumitale moștenitoare, și te înapoiezi la Sedan ca să-mi aduci polițele, și asta chiar înainte de a se lumina de ziuă.
 - De ce graba asta?
- Pentru ca Împăratul pleacă de dimineață. Nu pricepi că vreau să i-l prezint pe logodnicul surorii mele?

Ochii baronului scânteiară:

- Într-adevăr, căpitane?
- Pe cuvântul meu de onoare.
- Bine îți dau în scris ceea ce-mi ceri, îndată ce-mi vei arăta ordinul Împăratului. După aceea plec imediat la Sedan să-ți aduc polițele.
 - Şi promiţi c-ai să-ţi respecţi făgăduielile?
 - Fireşte!
 - Atunci, uită-te aici!

Căpitanul scoase portvizitul și dintr-însul hârtia pe care i-o dăduse Napoleon. Baronul i-o smulse din mână și înghiți rândurile cu ochii holbați, apoi ținu documentul contra luminii, ca să-l examineze.

— E veritabil! zise el, triumfător. Margot va fi a mea. În sfârşit! În sfârşit! Cum o să-mi mai plătească pentru câte mi-a făcut!

— Răzbună-te cât poftești, căci o merită cu prisosință! Dar acum fii bun și dă încoace hârtia!

Îi luă lui Reillac decretul împărătesc:

- N-ai citit că mi s-a dat împuternicire să iau măsurile trebuitoare?
 - Ba da.
 - Şi ai îndeplinit condițiile puse de mine?
 - Trebuie să le îndeplinesc imediat?
- Da, căci vreau să mă folosesc de prezența Împăratului.
- Atunci, adu nişte hârtie! În ce formă vrei să-ţi dau declaraţia?
- Cât se poate de scurtă. Spui într-însa că sora mea e singura dumitale moștenitoare, deoarece intenționezi să te căsătorești cu ea.

În agitația de care era stăpânit, văzându-se în preajma realizării celui mai fierbinte dor al său, baronul nu se mai gândi să recitească cele ce-i dictase căpitanul și puse semnătura și data dedesubt.

- Bun! E de-ajuns! zise Richemonte. Privirea lui se aţinti ca aceea a unei fiare de prada asupra acestui document important, pe care-l împături apoi și-l puse în portvizit.
- Dar, ia spune, zise el, știi ce i s-a întâmplat azi Împăratului pe drum?
 - Am auzit la Sedan. A fost atacat.
 - Ce se spunea acolo despre felul cum a fost salvat?
- Lucruri extraordinare. Cică un tânăr i-ar fi salvat viața, un adevărat Roland, care i-a secerat pe bandiți cum seceri spicele.
- Ei, da! Şi ştii cine a fost eroul? Nimeni altul decât locotenentul Greifenklau.

Baronul făcu ochii mari și abia izbuti să îngâne:

— Grei... fen... klau? Câinele acela afurisit l-a salvat pe Împăratul nostru? Cu neputință! Auzisem c-ar fi fost un căpitan de marină din Marsilia.

- Ba chiar Greifenklau a fost. E drept că s-a dat drept căpitan de marină, pentru că se aținuse ca spion pe aici. Am cercetat toată ferma ca să dăm de el.
 - Şi n-a fost găsit?
 - Din nenorocire, nu.
 - Ce păcat!
- E drept. Eu însumi am primit de la Împărat sarcina să-l caut, dar nici sforțările mele n-au dus la nici un rezultat. Însă cu prilejul acesta am făcut o observație; îl cunoști pe vizitiul Florian?
 - Da. L-am mituit chiar eu.
- Ferește-te de el. Mi s-a jucat un renghi și numai el poate fi vinovatul. Pe de altă parte, să știi că nici nu-i chiar atât de idiot pe cât vrea el să pară.
 - Dar pe mine m-a servit mult.
- Dar, în taină, te-o fi păgubit, desigur, și mai mult. O să am eu grijă de dânsul. Uite, de pildă, în seara asta am băgat de seamă că tot umbla forfota de colo-colo. Presupun că pune ceva la cale. Te pomenești că lucrează mână-n mână cu Greifenklau acela.
 - Nu se poate!
- Vom vedea. Acum să punem punct, căci am pierdut deja prea mult timp. Trebuie să ne despărțim.
 - Pentru ce?
- Trebuie să văd dacă nu pun totuși mâna pe neamțul ăla și de aceea mă învârt neîncetat împrejurul fermei. Cu prilejul acesta l-am observat și pe Florian ăla al dumitale, care mi-a devenit nespus de suspect.
- Atunci să nu te mai reţin, căpitane. M-aș bucura și eu dacă ai reuși să pui mâna pe Greifenklau. Plec acum înapoi la Sedan, să-ţi aduc poliţele. La revedere!
 - Cu bine!

Baronul plecă și căpitanul rămase cu auzul încordat, până ce pașii se pierdură în depărtare. Apoi murmură răsuflând din adâncul pieptului: "În sfârşit, îl am la mână! Afurisitele alea de polițe vor fi distruse și chestia cu moștenirea... ah, scumpul meu baron, asta e o afacere minunată!"

Şi, fredonând un şlagăr parizian, ieşi încetişor afară, ca să-și continue rondul.

Cu puţin timp înainte Florian se urcă pe acoperiş, unde îl aștepta Greifenklau.

- Cred, Floriane, că e vremea să plecăm! zise locotenentul.
- Ba nu, răspunse vizitiul. Eu mă cam tem că ne va fi cu neputință s-o ștergem.
 - Ce? spuse Greifenklau, speriat.
- Pentru că Richemonte ăla are draci azi. Umblă de colo-colo, ca și cum ar bănui ceva.
- O să se plictisească, tot dând târcoale. Să mai avem puţintică răbdare.

Mai trecu un ceas.

Florian apăru din nou, iar Greifenklau îl auzi scoţând o înjurătură.

- Ce s-a întâmplat?
- Acum am avut puţintel răgaz, răspunse vizitiul. A sosit un călăreţ cu care căpitanul a stat de vorbă până mai adineauri. M-am folosit de timpul acesta ca să duc caii în grădină. Cu trei am izbutit, dar al patrulea mai e încă în grajd.
 - Căpitanul mai dă târcoale?
 - Ba bine că nu.
- Am putea face ceva. Cât durează să aduci al patrulea cal în grădină?
 - Vreo cinci minute.
 - Putem pleca de acolo fără să fim auziţi?
- Da, de îndată ce se deschide poarta mare pe dinăuntru.
 - Pe unde se plimbă căpitanul?
 - Mai mult pe dinafară, prin jurul clădirii.
 - Câinele dumitale nu ne-ar putea fi de vreun folos?

- Ba cum nu! La asta nu m-am gândit.
- Ei, vezi! Să-l ţină sub labele sale până vom fi noi departe.
- Voi avea grijă îndată de asta. Deocamdată, schimbăte, domnule Greifenklau, și du și doamnelor îmbrăcămintea. Costumul pe care-l porți și hainele dumnealor vor fi învelite în mantale. Toate celelalte lucruri rămân aici.

Florian se duse apoi la grajd și dezlegă câinele din lanţ.

— Vino, Tigrule! îl îndemnă el. Îl mai înhați o dată pe individul ăla greţos, dar încetişor, ca să nu se producă larmă. Şi-apoi o să ne însoţeşti, căci eşti băiat viteaz şi ne poţi fi de mare folos.

Vizitiul ieşi afară cu dulăul și se așeză la pândă în spatele unei clădiri învecinate.

După vreun sfert de ceas auzi paşi uşori. Cu tot întunericul îl recunoscu pe căpitan, pe care-l lăsă întâi să treacă, apoi îi şopti câinelui:

— Pe el!

Animalul făcu câteva sărituri înainte, după care se auzi un țipăt, o bufnitură și un mârâit, apoi totul reintră în tăcere.

Vizitiul se simți acum în siguranță, cât despre nedoritul spion, îl știa strașnic supravegheat. Se întoarse în grajd, luă calul și-l duse în grădină. Acolo îi legă pe toți împreună de căpestre și-i duse afară, la un tei singuratic, care se afla la oarecare depărtare de fermă.

După ce făcu treaba aceasta, Florian se duse iar în cămăruţa sa, ca să ia tot ce credea necesar, apoi se urcă pe acoperiş, unde-l găsi pe Greifenklau în uniformă de ofiţer francez.

- A mers totul bine? îl întrebă locotenentul.
- Da. E în labele câinelui. Cum stau cucoanele?
- Sunt gata. Treaba a mers mai repede decât credeam.
- Atunci mă duc să le iau.

Coborî repede scara şi le aduse pe cele două femei deghizate. Trase scara după el şi o sprijini de horn, ca să pară că fusese folosită de un coşar. Apoi închise gaura de ventilație.

Acum vă rog să mă urmaţi! zise el.

Sub conducerea lui cei trei străbătură acoperișul, coborâră în curte și de aici ajunseră cu bine pe câmp.

- Unde-s caii? întrebă Greifenklau. Credeam c-o să-i găsim în grădină.
- I-am dus ceva mai departe, căci mi s-a părut mai înțelept.

Florian îi conduse pe toți la teiul singuratic, unde dădu fiecăruia câte un armăsar.

- Mai așteptați o clipă! Trebuie să-i dau drumul căpitanului.
 - De ce?
- Fiindcă vreau să iau câinele cu mine. Ne poate fi de folos.

O luă înapoi și, când ajunse în apropierea locului unde zăcea Richemonte, începu să meargă nepăsător, prefăcându-se că tocmai ar fi cotit după colţ.

— Hei! Ce-i asta? întrebă dânsul. Tu eşti, Tigrule? Ce-ai mai ciordit acolo? Ia să văd.

Se apleacă și scoase o exclamație.

— Ah! un individ! Care vasăzică Greifenklau ăla a fost totuși aici și mi-a picat în capcană. Ce bine am făcut că am stat la pândă! Ia stai, tu, băiete, că acuș te dau pe mâna căpitanului Richemonte! Scoală-te, dar să nu care cumva să încerci s-o ștergi, căci dulăul meu te-nhață iar, cât ai clipi din ochi, și atunci nu mai garantez pentru dumneata. Așa să știi! Dă-i drumul, Tigrule! Dar fii cu ochiii-n patru!

Câinele ascultă porunca și Richemonte se ridică.

- Mii de draci! înjură el. E a doua oară când mi se întâmplă asta.
- Aoleu! Dumneavoastră eraţi, domnule căpitan?
 exclamă Florian.

- Da, eu sunt! I-ascultă, omule, de ce lași câinele să umble așa, liber?
 - Pentru că vreau să mi-l prindă pe Greifenklau.
 - Păi singur spuneai c-a șters-o!
- Aşa e, dar Maiestatea Sa zicea că poate tot mai e pitit pe aici, pe undeva. Mă supără mult faptul c-am fost mințit de neamțul acela și de aceea îmi dau toată osteneala să pun mâna pe dânsul.
- Mai bine ţine-ţi javra legată de lanţ şi nu te mai arăta aşa zelos. Din pricina asta am avut de suferit şi de două ori am fost la un pas de moarte.
 - Da, Tigru e un câine minunat.
- Să-l ia dracu'! Iar tu ai face mai bine să te duci la culcare decât să pui în primejdie viaţa oamenilor.
 - Nu fiţi atât de aspru, domnule.
 - Ce, ţi se pare că nu meriţi?
- Tot ce se poate. Dar vedeți că Tigrul meu ar putea crede că vă certați cu mine și lui atât îi-trebuie; numai ce-l vedeți că vă culcă iar la pământ.
 - Javră afurisită! Ţine-l bine, căci vreau să plec!
- Cred că ar fi bine și pentru dumneavoastră să vă culcați, domnule căpitan. Nemții ăștia nu merită chiar atâta osteneală, zău așa.

Richemonte se îndepărtase câţiva paşi, apoi se opri.

- Ce vrei să zici cu asta? întrebă el.
- Nimic altceva decât ceea ce am spus, domnule căpitan.
- I-ascultă, mi se pare că joci teatru cu mine. Bagă de seamă să nu te prind că umbli cu cioara vopsită, că n-o să-ţi meargă deloc bine.
- Da, dar până acum aţi avut de-a face doar cu un biet câine prost!

Furios, Richemonte se îndepărtă, iar vizitiul se grăbi sajungă la cei trei tovarăși ai săi.

— Ai fost cam neprevăzător, zise Greifenklau. Mai bineai fi fluierat câinele, decât să te duci într-acolo și să te arăți individului.

 Păi vreau să ştie şi el cine şi-a bătut joc de dânsul, altminteri toată povestea n-are nici un haz.

Încălecară și porniră.

Se făcuse târziu. Cele două femei nu erau obișnuite să călărească bărbătește, astfel că nu străbătuseră încă nici jumătatea drumului și începu să mijească de ziuă.

- Trebuie să ne grăbim, altminteri ne paște primejdia de a fi opriți la Sedan, spuse vizitiul.
- Da, se face deja lumină, zise Greifenklau. Şi uite şi un călăreț care-şi încrucişează drumul cu al nostru.

Florian își încorda privirea, dar îl recunoscu abia când individul era deja foarte aproape de dânșii.

- Aoleu! Știi cine e? Baronul de Reillac.
- Zău? Până aici ne-a fost! Nu există vreun drum lăturalnic pe care să putem apuca? Da, chiar el e. Acum îl recunosc și eu.
 - Din păcate, nu, răspunse vizitiul.
- Atunci nu avem de ales. Înaintăm în galop, chiar pe dinaintea lui, fără să ne sinchisim de dânsul. În felul acesta, n-o să ne recunoască.
- Așa e! încuviință Florian. În afară de asta, voi încerca să-i distrag atenția.

Îndemnară caii la galop şi când Reillac fu destul de aproape, Florian îşi dădu osteneala să pară că abia se ţine în şa. Izbuti prin aceasta să-l facă pe baron să-şi abată privirea de la ceilalţi trei, dar nu înainte de a le azvârli, totusi, o ocheadă curioasă.

- Floriane? încotro cavalcada asta?
- La Sedan, domnule Reillac, răspunse vizitiul, prefăcându-se că are de furcă cu calul. Niște însărcinări din partea doamnei baroane.
 - Şi ce-i graba asta?
 - Caii-s de vină; aleargă.
 - Cine-i ofițerul, cu cei doi tineri?
 - Habar n-am.

- Păi nu eraţi împreună?
- Ba cum nu, atâta tot că nu-i cunosc. Sănătate, domnule baron!

Prinse calul de căpăstru și o zbughi după ceilalți.

Acest mic incident le făcu pe femei să se obișnuiască cu galopul. O ținură întruna așa și, nici când intrară în Sedan, nu-și încetiniră goana. La pod stătea o santinelă care prezentă arma. Trecură prin oraș, priviți, cu multă curiozitate de sute de ofițeri și soldați, și ieșiră în același tempo pe șoseaua care duce la Bouillon.

Numai că, pe măsură ce se apropiau, își încetineau și galopul, căci cele două amazoane se simțeau deja foarte obosite.

Greifenklau o privi cu îngrijorare pe Margot, care devenise foarte palidă și, când trecură prin Bouillon, începu să se clatine în șa. El se grăbi s-o sprijine și îi zise:

- A fost o încercare prea grea pentru tine... Te doare rana?
- Nu răspunse ea, încercând să zâmbească. Sunt doar puţin obosită.
- Aici e un han unde am fi putut coborî să ne odihnim puţintel, dar oamenii mă cunosc. Ai mai putea rezista două minute, până ieşim din oraș?
 - Încerc.
 - Stai să te ajut...

Se aplecă spre dânsa, încercuindu-i mijlocul cu braţul, tocmai la timp, căci ea se dezechilibra şi, fără ajutorul lui, ar fi căzut, de bună seamă.

Apă! ceru biata fată.

Greifenklau sări jos de pe cal, o luă în braţe şi o duse la râuleţul din apropiere. Era atât de ocupat cu dânsa, încât nu observă că doi oameni se aflau acolo, pe pajişte, un hangiu bătrân şi nevasta lui, pe care, de altfel, îi cunoştea, căci tot la dânşii poposise când mai trecuse pe acolo.

— Ia te uită, bărbate! zise femeia, sprijinindu-se în greblă. Soldatul ăluia îi vine rău. E și prea tânăr pentru

armată!

— Da, încuviință omul. Dar ofițerul pare a fi om de treabă. Îl dă jos de pe cal. Ah, îl duce chiar la apă!

Deodată, bătrâna îl prinse de braţ pe moşneag.

- Ia privește-l pe ofițer, moșule! Nu ți se pare că-l cunoști de undeva?
 - Cu siguranță că l-am mai văzut cândva.
 - Fără îndoială că l-ai văzut. Chiar la noi.
- La noi n-a tras niciodată un maior, spuse bătrânul, frecându-se la ochi.
 - Pe vremea aceea nici mu era maior.
 - Atunci, ce naiba era?
- Muzicant! Nu-ți amintești de el? I-am povestit istoria cu caseta de război.
- Da, da, da! Care vasăzică dumnealui e ofițer. Ne-a înșelat! De ce, oare?

Bătrâna îl prinse încă o dată de braţ pe bărbatul ei şi-l strânse cu toată puterea.

- Ce s-a întâmplat, babo? întrebă el.
- Nu vezi? Soldatul ăla e o fată.
- Visezi!
- Visez? Nu observi părul acela frumos și lung, care s-a despletit acum?
 - Hm! Ciudat!

Margotei îi trecu repede slăbiciunea. Apa era curată și gustoasă, iar copila se învioră, ridicându-se în picioare.

- Îţi mulţumesc! şopti dânsa. Mă simt bine.
- Dar de călărit nu mai poţi călări.
- Ba, poate că da! Ajută-mă să încalec!

El o ajută și fata se ținu bine. Din păcate, însă, doamna Richemonte începu și ea să dea semne de slăbiciune. Nu se plângea încă, dar atitudinea ei arăta că simțea nevoia de odihnă.

Dintr-o dată, Florian o coti la stânga, prin același loc pe unde o luase și Greifenklau, când îi urmărise pe cei doi hoți ai casetei.

- Încotro vrei să mergi, Floriane? îl întrebă el, surprins, pe vizitiu.
- În munți, după cum ți-am spus. În felul acesta scăpăm de urmăritori. Conițele pot descăleca și se pot odihni mai ușor aici, decât în șoseaua deschisă.

O luară înainte pe drumul de munte, iar când ajunseră la coliba părăsită a cărbunarului, doamna Richemonte zise:

— Oh, vă rog, daţi-mi răgaz măcar cinci minute să mă odihnesc.

Florian o ajută să descalece. Ea se așeză în mușchiul moale și răsuflă adânc. Greifenklau se gândi c-ar fi bine să-i destăinuiască logodnicei sale ascunzătoarea casetei de război.

- Încotro o luăm acum? întrebă dânsul.
- Mereu înainte, peste munte, răspunse Florian.
- Vom trece pe lângă o prăpastie adâncă, un fel de văgăună săpată printre stânci.
 - Vrei să descaleci și tu, Margot?
 - Nu, scumpul meu.
- Atunci hai s-o luăm noi înainte până la văgăuna aceea. Mama va veni cu Florian, îndată ce se va simţi mai bine.
 - De ce?
 - Îţi voi explica mai târziu.

Călăriră încetișor mai departe, unul lângă altul. El își întipărise bine în minte direcția și ajunse la intrarea în peșteră.

- Să descălecăm! zise dânsul.
- Ai devenit atât de misterios, Hugo!
- Ai dreptate, dragă Margot!
- Aşadar, cunoşti ţinutul acesta?
- Da, îl cunosc, fără doar și poate. De-abia alaltăieri am mai trecut pe-aici și trebuie să-ţi spun că văgăuna asta a fost teatrul uneia din cele mai însemnate întâmplări din viaţa mea. Îţi voi spune despre ce e vorba, la faţa locului. Haide!

Descălecară, Greifenklau legă caii de un copac și o duse pe logodnica sa în inima peșterii.

19. Demonul aurului

Văzându-l pe vizitiul Florian că o ia la sănătoasa, fără săi fi dat lămuririle cerute, baronul de Reillac privi după dânsul și-și zise:

"Hm! cu siguranță că s-a petrecut ceva la fermă! Dar ceo fi? în orice caz, pe ofițerul ăsta l-am mai văzut eu... E foarte tânăr pentru gradul de maior. Şi cei doi soldați îmi par şi ei puţin cunoscuţi..."

Îşi încorda memoria, dar fără nici un rezultat. "Aş! De ce să-mi mai frământ mintea degeaba! Voi afla totul deîndată ce voi ajunge." Şi zise toate astea cu voce tare, de parcă ar fi vrut să se lămurească pe sine însuşi că nu e cazul să-şi facă griji suplimentare.

Calul, simţindu-şi stăpânul agitat şi auzindu-l vorbind, o luă la galop, şi astfel merse până începu să se vadă ferma, când deodată călăreţul îl opri brusc.

"Ei, drace! exclamă el. Richemonte nu prea avea încredere în Florian. Te pomenești că iar ni s-au stricat socotelile. Repede, înainte! Trebuie să mă încredințez!"

Dădu pinteni calului și nu se opri decât în curte. Sări repede jos și se năpusti în odaia căpitanului, pe care-l găsi stând treaz pe canapea.

- Ai și venit? întrebă Richemonte, căscând.
- Precum vezi.
- Ai adus poliţele?
- Da. Însă nu-s încă sigur dacă e cazul să le rup.
- Cum asta?

Abia acum îl privi mai atent pe baron și băgă de scamă că acesta era neliniștit la culme.

- Ce ai? îl întrebă. S-a întâmplat ceva?
- Mă tem că da. Răspunde-mi repede la câteva întrebări!
 - Cu plăcere.

- S-a dat între timp de urma lui Greifenklau?
- Nu.
- Mama și sora dumitale mai sunt aici?
- Păi unde-ai vrea să fie?
- Foarte misterios! Florian se mai află și dânsul la fermă?
 - Fereşte. Nu e mult de când am vorbit cu el.
- Atunci află că a şters putina. Şi eu am vorbit cu dânsul.
 - Unde?
- Pe drumul dintre Raucourt și Sedan. Era însoțit de un maior de dragoni și doi tineri.
 - Venea de la fermă?
 - Da.
- Nu se află decât un singur dragon aici. A adus niște informații noaptea trecută, iar acum doarme dus.
- Tot ce se poate; pentru că dragonul pe care l-am văzut eu era chiar Greifenklau al vostru, în persoană.

Căpitanul Richemonte sări în sus, împins parcă de un resort.

- Ce tot spui, baroane? Nu cumva te înșeli?
- Nu mă înșel deloc. Neamțul a trecut în galop pe dinaintea mea, astfel că a fost nevoie de ceva timp, până să-mi cadă fisa.
- Mii de draci! Te-ai fi putut lua după dânsul și l-ai fi putut aresta. Acum mi-a scăpat.
- Şi cei doi indivizi de asemenea. Aş dori din toată inima să mă înşel, dar semănau cu mama şi sora dumitale...

Richemonte se făcu alb la față.

- Nu vei fi vrând să spui... îngăimă el.
- Ba tocmai asta vreau să zic: că acest prusac afurisit a cutezat să se strecoare în Cartierul nostru general și în imediata apropiere a Împăratului, ca să-mi răpească logodnica de sub ochi.
 - E cu neputinţă!
 - Încredinţează-te!

— Aşa e. Vino cu mine!

Cei doi bărbaţi se îndreptară spre camera Margotei.

- S-a întâmplat ceva? întrebă Richemonte santinela.
- Nu
- Ai auzit vreun zgomot?
- Defel.

Baronul și căpitanul se priviră surprinși, și răsuflară ușurați. Richemonte cercetă mai departe:

- A fost cineva străin în odaie?
- N-am auzit nimic! răspunse soldatul.
- Să intrăm! spuse căpitanul

Puse mâna pe clanță și deschise brusc.

— Nu-i nimeni înăuntru! Dar mai e ușa aceea secretă de colo.

Ajunse în odaia care fusese a lui Greifenklau, dar nici aici nu descoperi nimic. Înaintă apoi până la scara care ducea în grajd și de pe care căzuse în bălegar.

— Fără îndoială că pe aici au coborât. Ticălosul de Florian i-a ajutat și l-a ținut pe neamț ascuns pe undeva prin apropiere. Trebuie să vedem dacă baroana ori fiu-său au vreo idee de cele petrecute.

Urmat de Reillac, alergă în camera doamnei de Sainte-Marie. Santinela stătea nemișcată în fața ușii.

- Prizoniera mai e înăuntru?
- Da. Tocmai am vorbit cu dânsa.
- Ce anume?
- A venit la uşă şi a cerut să vină fata, s-o ajute la îmbrăcat.
 - E aici fata asta?
 - Tocmai a sosit.
 - Să vedem!

Deschise ușa. Baroana stătea în fața oglinzii, într-un capot de casă. Zărindu-i pe cei doi bărbați, se ridică surprinsă.

— Îmi daţi voie, domnule...

— Doamnă, aţi părăsit în cursul nopţii această cameră? întrebă Richemonte, fără să salute.

Ea îl măsură dispreţuitor cu privirea, și zise:

- Domnule, cum îţi permiţi să intri, fără să te anunţi şi fără să saluţi, în odaia unei doamne?
- Nu-i un lucru neobișnuit, atunci când doamna respectivă e prizonieră. Ați auzit întrebarea mea și vă rog să-mi răspundeți.

Ea îi întoarse spatele și rămase tăcută.

— Trebuie să vă spun că mama și sora mea au fugit în noaptea asta...

Doamna de Sainte-Marie tresări, totuși continuă să tacă.

— ...iar dumneavoastră sunteți bănuită că le-ați dat o mână de ajutor, urmă Richemonte, pe un ton aspru.

Ea nu răspunse nici de data asta. Furia căpitanului spori și mai mult, așa că, apropiindu-se de dânsa, strigă:

— Ți-ai pierdut graiul, cucoană?! Vom găsi noi curând mijlocul de a te face să vorbești!

Nici amenințată astfel, baroana nu găsi de cuviință să răspundă.

Atunci interveni Reillac, apucându-l pe Richemonte de braţ şi trăgându-l după sine.

— Camera are doar o singură ieşire, zise el. Soldatul spunea că doamna n-a părăsit-o, și sunt de părere că-l putem crede. Să mergem la baron!

Ieşiră și se duseră la parter, unde se afla apartamentul tânărului baron de Sainte-Marie. Santinela de aici spuse de asemenea că prizonierul nu părăsise încăperea. Totuși, cei doi dădură buzna în odaie, fără să bată.

Baronul stătea întins pe canapea, palid și ostenit ca după o noapte de insomnie. Când îi văzu intrând, se ridică.

— Ești învinovățit de a fi complicele unei întâmplări care poate abate asupra dumitale o pedeapsă grea, începu căpitanul, cu asprime. Sper, deci, că vei fi suficient de inteligent ca să-mi răspunzi sincer și pocăit la toate întrebările.

- Pocăit? spuse Romain, surprins. Nu știu să fi făcut ceva de care să-mi pară râu.
- Vom vedea! Ai părăsit camera aceasta în cursul nopții trecute?
 - Nu.
- Ai schimbat semne cu cineva, ori ai avut orice alt fel de legături?
 - Nu.
 - Dar știi ce s-a întâmplat, totuși?
- Ştiu doar că în cursul nopţii am izbutit să citesc o carte până la sfârşit. Atât şi nimic altceva.
- O să-ţi spun eu, cu toate că sunt absolut sigur că nu eşti chiar atât de inocent cum pretinzi; doamna şi domnişoara Richemonte au fugit.

Romain făcu un gest de nespusă surprindere.

- La întrebarea asta vei putea răspunde dumneata însuți.
 - Pe onoarea mea că n-am nici cea mai mică idee.
 - Nici că vizitiul vostru a plecat cu ei?
- De unde să știu? În fața ușii mele stă o santinelă. Am fost complet izolat.
 - Nu te cred.
- Nu mă crezi când îţi dau cuvântul de onoare? Ştii ce înseamnă asta, domnule?
- Nu înseamnă nimic altceva decât că, eu, în calitate de anchetator, n-am voie să mă încred în spusele acuzatului. Altminteri, aş da dovadă de cea mai mare imprudență.
 - Mă iei drept mincinos, deci?
 - Da.
- Atunci cred că știi ce-mi datorezi în calitate de ofițer: va trebui să-mi dai satisfacție.
- Nici nu-mi trece prin gând. În momentul de față nu ești altceva decât prizonierul meu.

Baronul de Sainte-Marie se duse într-un colţ al camerei, unde se afla un baston, îl luă și îi zise:

- Nu ești dumneata omul care să mă poată numi pe mine acuzat ori prizonier. Te întreb doar atât: vrei sau nu să-mi dai satisfacție?
 - Ţi-am mai spus-o: nici prin cap nu-mi trece.
 - Atunci, vei fi silit.

Zicând acestea, tânărul ridică bastonul, gata să lovească. Richemonte se dădu însa repede înapoi și arătă înspre santinelă:

— Stai! Un singur pas dacă mai faci și omul acesta își va descărca pistolul în dumneata!

Baronul se opri, chibzui o clipă, apoi azvârli bastonul.

— Domnule, eşti un laş fără pic de onoare. Dar, adăugă el repede, văd colo pe cineva cu care mă voi putea înțelege.

Napoleon se sculase și tocmai ieșea pe poartă. Romain îl zărise și, înainte de a putea fi împiedicat, deschise fereastra.

Sire! Maiestate! strigă dânsul.

În agitația de care era cuprins, nu-și dădu seama că era ceva neobișnuit să te adresezi în felul acesta Împăratului. Napoleon se întoarse, totuși, și veni mai aproape. Fruntea i se încruntă.

- A, baronul! Ce poftești! întrebă el scurt și aspru.
- Dreptate, Sire!
- Ţi se va face!

Se pregătea să-și vadă de drum, dar Sainte-Marie strigă iarăși:

- Am fost închis pe nedrept. Acum, sunt tratat în modul cel mai neruşinat cu putință. Mi-a fost întinată onoarea, fără nici un motiv, și mi se refuză orice mijloc de apărare. Cer să fiu ascultat!
 - Tinere, eşti foarte îndrăzneţ. Vin îndată!

Şi se întoarse din drum. Richemonte şi Reillac îl traseră înapoi de la fereastră, dar era prea târziu.

- Nebunule, ce-ai făcut? întrebă Reillac.
- Împăratul! Ah, vine Împăratul! exclamă Richemonte.

Se făcuse alb ca varul. Avusese în paza lui pe cele două fugare, iar acum i se făcu negru înaintea ochilor gândinduse cum va întâmpina Napoleon vestea dispariției lor.

- Da, vine! zise Sainte-Marie. Dar eu, unul, n-am de ce mă teme de dânsul!
- Poţi să te duci dracului! Dar dacă vei fi bănuit de complicitate cu fugarele, ori eu am în acest sens o dovadă, să ştii că nu te aşteaptă nici pe dumneata clipe uşoare!

În același moment, santinela prezentă arma. Se apropia Împăratul. Intră încetișor și aruncă o privire scrutătoare asupra celor de față.

- Căpitane Richemonte, ce s-a întâmplat? întrebă el.
- Sire, ceva ce n-aș putea comunica Maiestății Voastre decât în camera Sa, răspunse cel întrebat.
 - Vorbeşte aici! zise Napoleon, poruncitor.

Căpitanul abia izbuti să îngâne:

- Prizonierele au fugit, Sire.

Ochii Corsicanului aruncau fulgere.

- Care prizoniere? întrebă el.
- Mama şi sora mea.

Împăratul se întunecă la obraz. Se apropie repede de fereastră și privi afară, ca și cum ar fi observat ceva deosebit acolo. Făcu însă aceasta numai ca să-și ascundă sentimentele și să câștige timp pentru a se liniști. Când se întoarse, chipul său era iarăși neclintit, ca de bronz.

- Când au fugit? întrebă el.
- În zorii zilei.
- Cum s-a întâmplat?
- Tocmai pentru a cerceta acest lucru am venit încoace,
 Maiestate. Fără ajutorul cuiva, ele n-ar fi putut evada.
 - Când s-a observat dispariţia lor?
- Domnul baron de Reillac le-a întâlnit pe drumul care duce la Sedan.
 - Şi nu le-a oprit?
 - Nu le-a recunoscut, căci erau deghizate în soldați.
 - Erau singure?

— Nu, le însoțea vizitiul Florian, iar în fruntea trupei se afla locotenentul acela german, Greifenklau.

Împăratul strânse buzele. Trecu câtva timp până să-și redobândească stăpânirea de sine.

- Dar n-aveau o santinelă la uşă? întrebă el, aproape batjocoritor.
 - Ba da, Maiestate.
 - Şi acela dormea?
- Nici vorbă, Maiestate. Cu ajutorul vizitiului, prizonierele au ajuns în grajd și apoi s-au făcut nevăzute.
 - Ceea ce înseamnă că odaia lor avea o a doua ieşire?
 - Fireşte, Sire.
 - Şi acolo nu păzea nimeni? Nu.
 - Cunoșteai această a doua ieșire?

Întrebările Împăratului se succedaseră cu atâta repeziciune, încât căpitanul abia prididea să-i răspundă. Acum, însă, se poticni.

- Ei, spune! porunci Napoleon.
- Da, o cunoșteam! zise Richemonte, cu greutate.
- De ce n-ai pus să fie păzită?
- Pentru că o știam impracticabilă. Erau aceleași scări de pe care m-am prăbușit eu.
 - Şi ce cauţi aici?
- Am venit să-l interoghez pe baron, după ce am fost la mama sa.
 - Ce spune dânsa?
 - Că nu ştie nimic.
- Dar, dumneata, baroane? se adresă Bonaparte tânărului.
- Nici eu nu știu nimic, răspunse acesta. I-am dat cuvântul meu de onoare, dar el m-a făcut mincinos, iar când i-am cerut satisfacție, m-a insultat din nou, în modul cel mai ordinar cu putință.

Împăratul îl privi pe Richemonte cu o expresie nedefinită pe figură.

- Aşadar, cele două santinele şi-au făcut datoria?
 întrebă dânsul.
 - Da, Maiestate.
- Camera baroanei are doar o singură ieşire, aceea care era păzită?
 - Da.
 - Şi asta de aici la fel?
- Da, precum se poate încredinţa lesne Maiestatea Voastră.
- În cazul acesta, numai dumneata ești vinovat de dispariția prizonierelor, pentru că n-ai pus să se păzească scara. Meriți să te pedepsesc aspru.

Căpitanul se făcuse pământiu de spaimă. Napoleon se gândi puţin, apoi zise:

- Totuși, acum avem probleme mult mai însemnate decât aceasta. Dac-au dispărut, treaba lor! Baronul de Sainte-Marie și mama lui, însă, sunt, în orice caz, nevinovați. Arestul la cameră se ridică: sunteți liberi amândoi!
- Maiestate, vă mulţumesc! exclamă baronul. Am avut întotdeauna încredere în dreptatea Împăratului meu!

Napoleon nu dădu atenție acestei efuziuni, ci se întoarse spre Richemonte:

— Problema e rezolvată, deci. Trimite santinelele de aici și du-te apoi în odaia dumitale! Baronul de Reillac te va însoți.

Se întoarse și plecă.

Cei doi îl urmară. Când ajunseră în odaia căpitanului, acesta spuse:

- Ce zici de asta, baroane?
- Afurisită poveste!
- Şi cum m-a mai făcut de râs în faţa mucosului aceluia! Cât despre muieri putem să ne luăm la revedere!
 - Greu de crezut.
 - Pe ce te bazezi?

- Sunt încredințat că nepăsarea Împăratului e aparentă. A avut intenția să-i facă pe baron și pe mama sa să se creadă în siguranță și nu m-aș mira dacă peste câteva minute vei fi chemat la dânsul.
 - Drace! Te pomeneşti că ai dreptate!
- Firește! Ne-a ordonat să ne retragem în camera dumitale... Cu ce alt scop decât să fim la dispoziția lui când ne-o chema?
 - Mor de necaz, nu alta! Este...

Se întrerupse, căci ușa se deschise brusc și... intră Împăratul.

Cei doi se ridicară speriați. Napoleon își aținti privirea asupra lui Reillac.

— Baroane, am auzit că o iubeşti pe duduia Margot. E adevărat?

Reillac se înclină.

- E logodnica dumitale?
- Încă nu.

Cu glas tăios, Napoleon decretă:

- Ba este! O spune Împăratul însuși, iar căpitanul Richemonte are chiar o confirmare scrisă. Așadar, ţi-a fugit logodnica. Care-i datoria dumitale?
 - Să alerg în căutarea ei, răspunse repede Reillac.
 - Aşa e. Sper că o vei face cât mai grabnic.
- Cu plăcere, Maiestate. Dar celelalte datorii ale mele, atât de importante...
 - Care anume?
 - Sunt furnizorul armatei, Maiestate.
 - N-ai nici un înlocuitor?
 - Ba da.
- Atunci, grăbește-te! Sper că vei izbuti să le ajungi cât mai repede pe fugare. Povestește pe scurt cum și unde le-ai întâlnit.

Baronul raportă cele observate și Împăratul îl urmări cu atenția încordată. Apoi se întoarse cu o mișcare rapida spre Richemonte.

- Căpitane! zise el pe acel ton tăios, de care se temeau atâția.
 - Sire! răspunse Richemonte, aproape tremurând.
 - Ţi s-a pretins satisfacţie?

Căpitanul se înclină afirmativ.

— Ai refuzat-o?

Aceeași înclinare. Inima lui Richemonte bătea nebunește.

— Ai lăsat să dispară oameni pe care eu însumi ți i-am încredințat. Știi ce înseamnă asta?

Sudoarea curgea șiroaie de pe fruntea căpitanului.

- Adineaori ziceam că te iert. M-a silit prezenţa baronului de Sainte-Marie. Dar, în ochii mei, ai încetat să fii ofiţer şi, cu atât mai puţin, om de onoare. Pleacă şi dumneata în urmărirea fugarelor şi să nu îndrăzneşti să apari fără ele. Dacă vei avea succes, abia atunci vei putea spera să te tratez cu mai multă blândeţe. Eşti sigur că locotenentul acela german se află împreună cu Margot?
 - Da, Maiestate.
- Adu-mi-l viu sau împuşcă-l îndată ce-l întâlneşti! Pe doamne, însă, trebuie să le am, negreșit!
 - Vom pleca fără întârziere.
 - Încotro?
- Mai întâi la Sedan unde cred că vom afla în ce direcție au luat-o. Cred că Maiestatea Voastră ne va permite să luăm cu noi și câțiva oameni.
- Ce idee! Ai nevoie de un regiment ca să poţi prinde două femei? Vrei să atragi atenţia lumii asupra acestei... urmăriri? Trei-patru oameni îţi voi da, totuşi. Dacă veţi călări bine, le veţi ajunge în cel mai scurt timp.

Se întoarse și ieși repede afară.

- Vezi c-am avut dreptate? spuse Reillac. A venit chiar el însuși, în loc să ne cheme la dânsul. Acum s-o ștergem!
- Firește! încuviință Richemonte. Trebuie să plecăm imediat, căci asta e singura noastră salvare.

Napoleon tocmai se îndrepta spre scara care ducea la apartamentul său, când se deschise o ușă care-l izbi în cap.

— Ce porcărie! Cine a... se auzi un glas furios din cameră.

Un bărbat bărbos, îmbrăcat numai în cămaşă, se ivi, drăcuind de zor. Era maiorul de dragoni căruia Florian îi șterpelise uniforma.

Napoleon își duse mâinile la cap.

— Dumnezeule! Câtă neatenție!

Maiorul observă abia atunci pe cine izbise cu uşa şi exclamă înspăimântat:

- Ah, Împăratul!
- Da, chiar Împăratul! Te sfătuiesc ca pe viitor... Ah! Maiorul Marbeille!
- Vă rog să mă iertați, Maiestate... îngăimă ofițerul, îmi căutam uniforma, pe care nu știu cine a luat-o.

Napoleon îşi dădu imediat seama despre ce era vorba.

- Ţi-a fost furată, spuse el, abia stăpânindu-și râsul, în faţa bărbosului în neglije.
- Furată? Pe Dumnezeul meu, pe hoţul acela am să-l spânzur...
 - Întâi să vedem dacă vrea să se lase spânzurat.
 - Dar ce mă fac eu?
- Împrumută-ţi până una-alta o uniformă şi închide uşa, domnule maior!

Zicând acestea, Împăratul se îndepărtă. Marbeille, însă își dădu abia atunci seama de starea în care fusese surprins.

"Drace! zise el. În cămașă! La taclale cu Împăratul! O să sun îndată să mi se aducă alte haine, apoi pornesc în căutarea hoţului!"

După câteva minute doar, Reillac și Richemonte părăseau ferma călare, urmați de trei cavaleriști, și toți împreună o luară în galop întins spre Sedan. Aflară mai întâi că cei căutați trecuseră pe acolo, iar la ieșirea din oraș li se spuse că se îndreptaseră către Bouillon.

Urmăritorii galopară mai departe.

Înaintau mult mai repede decât Greifenklau, care trebuise să țină seamă de cele două femei. Într-un timp relativ scurt ajunseră la Bouillon. Când ieşiră din sat, zăriră două persoane pe câmp și opriră.

- Sunteți de pe aici? întrebă Richemonte.
- Da, domnule
- Cine sunteți?
- Eu sunt proprietarul hanului din sat, iar dumneaei e nevastă-mea.
 - De când lucrați aici?
 - De vreo trei ceasuri.
 - N-au trecut nişte călăreţi?
 - Ba da.
 - Câţi erau?
 - Patru.
 - Militari?
 - Trei militari; un ofițer de dragoni și doi soldați.
 - Cine era al patrulea?
 - Trebuie să fi fost un țăran.
 - N-aţi observat nimic deosebit la dânşii?

Cei doi se priviră unul pe altul.

- Să-i trădăm? şopti el.
- Hm! Cine poate ști cum e mai bine! răspunse ea, tot în șoaptă.

Richemonte îi observă şuşotind nehotărâți, și le spuse:

- Vin din însărcinarea Maiestății sale Împăratul. Trebuie să-mi spuneți adevărul, dacă nu vreți să fiți pedepsiți. Răspundeți deci: ce vi s-a părut în neregulă la acești călăreți?
 - Ei... răspunse bătrânul, șovăind.
 - Spune!
 - Unul dintre soldați era... femeie.

- De unde ştiţi asta?
- Pentru că i s-a despletit părul când maiorul o ajuta să coboare de pe cal. Probabil că i se făcuse rău, căci a dus-o la apă și i-a dat să bea.
 - Au rămas mult timp aici?
 - Nu. După câteva minute, au pornit mai departe.
 - Încotro? Desigur că spre Paliseul.
 - Ba nu, ci spre stânga, în munți.
- Drace! Ce caută acolo? îi șopti căpitanul lui Reillac. Vor să ne scape cu tot dinadinsul.
- Da! încuviință baronul. Prin munți și păduri ne va fi greu să-i urmărim. Din păcate, nu suntem indieni și nu ne pricepem a citi urme de picioare omenești sau copite de cai. Dar de luat după ei, trebuie să ne luăm.
 - Asta fără doar şi poate.
 - Şi întorcându-se spre hangiu, Richemonte întrebă:
 - Călăreau repede, indivizii aceia?
 - Nu, foarte încet.
 - Au stat de vorbă cu voi?
 - Deloc. Dar pe maior îl cunoaștem.
 - Da? Cum îl cheamă?
 - Asta nu știu. De curând a dormit o noapte la noi.
 - Era în uniformă atunci?
 - Nu. S-a dat drept muzicant din Paris.
- Asta-i o minciună! Aflați că e un spion prusac foarte periculos. Încotro duce drumul pe care au luat-o ei?
 - În pădure, spre o colibă mică de cărbunar.
 - Şi mai departe? Spre nici un oraş sau sat?
 - Nu.
 - Asta-i prost. Cât e de când au fost aici?
 - Vreo jumătate de ceas.
- A! Atunci poate că tot îi mai prindem înainte de a intra în pădure.
- Dacă o să vă îndemnați caii, se poate să-i mai găsiți la colibă.
 - Atunci, la drum!

Dădu pinteni calului și-l îndrumă pe cărarea îngustă și abruptă. Ceilalți îl urmară.

Era greu să te cațări pe acolo, dar cei doi urmăritori nuși cruțară caii, izbutind astfel să micșoreze considerabil distanța.

Richemonte privea cu încordare înaintea sa și își struni calul tocmai când era cât pe ce s-o cotească pe după o tufă.

- Ce e? întrebă Reillac.
- Ia te uită!

Şi arătă cu mâna înainte. Baronul își îndreptă privirea în direcția indicată.

- Drace! striga el. Asta trebuie să fie coliba cărbunarului.
 - Mai e vorbă! Şi cei doi care stau pe iarbă!
 - Afurisitul ăla de Florian.
- Dar soldatul de lângă el? Ăla care stă cu spatele la noi?
 - Ah, s-a întors puţin! Richemonte, aia-i maică-ta!
- Chiar aşa! Cine s-ar fi gândit vreodată c-o s-o văd costumată astfel? Dar unde or fi ceilalţi doi?
- Greifenklau și Margot? Cu siguranță că înăuntrul colibei.
 - Nu cred! zise căpitanul, cu îndoială. Nu le văd caii!
- Ai dreptate. Să se fi despărţit special, ca să-i inducă în eroare pe urmăritori?
- Aş, de unde? Or fi luat-o puţin înainte. Sunt doar îndrăgostiţi.
 - Să-i ia dracul! Ce ne facem?
- Foarte simplu: dăm buzna peste dânșii, în așa fel încât viteazul ăla de Florian să nu se poată apăra.
- Mai bine ar fi să ocolim călare coliba, pe furiș, apoi ne apropiem încetișor și-i atacăm pe la spate.
 - Ai dreptate. Înainte!

Făcură un ocol și ajunseră astfel în spatele colibei. Descălecară și se furișară încetișor mai aproape. Cei doi, care stăteau pe iarbă, nu bănuiau ce primejdie îi amenință. Nici câinele nu adulmecă nimic, deoarece vântul bătea din partea opusă.

- O să puteți merge mai departe, doamnă? întrebă
 Florian.
- Cred că da, răspunse doamna Richemonte. M-am odihnit puţintel! Şi cred că putem porni. Dar îi vom găsi pe tineri?
 - Fireşte.
 - La ce văgăună spuneau că ne aşteaptă?
 - O cunosc eu. Să vă ajut să urcați în şa?
 - Te rog, Floriane!

Se ridică de pe iarbă și vizitiul vru să facă același lucru, dar nu mai apucă, deoarece fu înhățat de șase brațe puternice și culcat la pământ, după ce mai întâi câinele fu amețit de o lovitură puternică cu patul puștii. Alte patru brațe o înhățară pe doamna Richemonte.

- Aşa! în sfârşit, am pus mâna pe voi! zise căpitanul.
 Bătrâna se întoarse spre el.
- Albin! Dumnezeule, e Albin! exclamă ea, înspăimântată.
- Da! zise el batjocoritor. Chiar eu, împreună cu viitorul dumitale ginere, care a venit să-și recupereze logodnica.
- Ticăloşilor, daţi-mi drumul! strigă Florian, făcând o sforţare supraomenească pentru a se elibera.

Zadarnic, însă, căci ce putea face el, de unul singur, împotriva tuturor?

- Resemnează-te, băiete! îi spuse Reillac. Altminteri n-o să-ti meargă bine. Ești un mincinos și un trădător.
- Ce tot spui dumneata! Plec la plimbare cu cine-mi place, răspunse vizitiul.
- N-ai decât, numai că plimbarea asta de azi o să ţi se aplece. Unde-i Greifenklau?
 - Nu știu.
 - Dar Margot?
 - Cu el.

Florian nădăjduia că locotenentul va izbuti să scape, împreună cu logodnica sa, de urmăritori.

- Ascultă, omule, răspunde ca lumea, altfel mănânci bătaie! Unde pot fi găsiţi cei doi?
 - Nu ştiu. N-aveţi decât să mă bateţi.
- Pentru asta e timp şi mai târziu. De altfel, te înşeli dacă-ţi închipui cumva că n-o să-i găsim. Văgăuna aceea despre care vorbeai, nu poate fi prea departe.
- Pe aici au trecut, interveni Richemonte, arătând spre pământ. Se văd urmele.
 - Aşa e! zise şi Reillac. N-o să ne fie greu să-i urmărim.
- Vroiau s-o aștepte pe mama și pe scumpul de Florian.
 Așa că avem timp să mergem pe jos.
- Asta e cel mai bun lucru. Călare e greu de înaintat. Dar să avem grijă mai întâi ca păsărelele astea două să nu ne zboare iarăși.

Vizitiul și doamna Richemonte fură legați. Soldații căpătară poruncă să-i păzească, după care căpitanul și baronul porniră pe urmele lui Greifenklau.

Acestea se întipăriseră destul de adânc în pământul moale al pădurii, pentru a fi recunoscute ușor, și astfel cei doi ajunseră curând la locul unde erau legați caii.

Richemonte îi zări mai întâi. Îl apucă de braţ pe tovarăşul său şi-l trase înapoi.

- Stai! zise el. Vezi colo caii?
- Îi văd. Dar unde or fi călăreţii?
- Pe aproape, în orice caz.
- Îi aşteptăm aici?
- Nu; am eu o idee mai huna.
- Şi anume?
- Probabil că vor să cerceteze văgăuna.
- Dar pentru asta trebuie să aibă un motiv.
- Întocmai, iar motivul acesta nu poate fi decât tainic, de vreme ce s-au dus acolo singuri.
 - Ar fi interesant să aflăm cine știe ce minunăție.

— Tot ce se poate. S-o luăm spre marginea de sus a văgăunii, dar încetişor și cu băgare de seamă.

Făcură așa și-l zăriră îndată pe Greifenklau, în fața căruia stătea Margot, pe o piatră. Părea că-i povestește ceva foarte interesant, căci ea asculta cu luare-aminte.

- Uite-i colo! şopti Reillac.
- Da. Oare ce-i povesteşte? De-am putea auzi!
- De ce nu?!
- Ai dreptate. Lângă dânșii sunt niște tufe, îndărătul cărora ne putem piti.
 - Îl împuşcăm?
- Ar fi un sfârşit prea bun pentru câinele ăsta. Mai bine să-l luăm prizonier, ca să-l putem admira apoi atârnând în ştreang!

Izbutiră să se furișeze neobservați până la tufele mai sus pomenite, unde se lăsară pe vine, ţinându-şi răsuflarea. Se aflau atât de aproape de cei doi tineri, încât putură auzi fiecare cuvânt.

- Aşadar, asta e chiar caseta de război despre care povestise hangiul? tocmai întreba Margot.
 - Fără nici o îndoială.
 - Ştii ce conţine?
 - O avere uriașa!
 - Şi cine mai cunoaşte locul acesta?
- Câteva persoane, care au informații vagi; însă nimeni afară de mine nu știe precis unde e îngropată.
 - Şi la ce-ţi foloseşte această informaţie?
- Voi aștepta, deocamdată, sfârșitul războiului și abia după aceea voi ști ce-i de făcut.
- Te rog arată-mi și mie locul, dragă Hugo! Aș vrea să știu cum te simți când stai pe o comoară ascunsă.
 - Îţi voi împlini dorinţa, Margot! Vino!
- O luă de mână și o duse chiar acolo unde îngropase caseta.
- Aici, Margot, zise el, te afli pe o comoară foarte mare. Nădăjduiesc că duhurile celor morți pentru dânsa o vor

păzi de lăcomia celor vii, astfel încât ea nu va mai cădea în mâinile vreunui tâlhar.

Spunând acestea, se întoarse puţintel spre dreapta, ca să arate exact spaţiul unde erau îngropaţi ucigaşul cu victima sa şi, cu acest prilej, privirea îi căzu pe tufele îndărătul cărora stăteau la pândă căpitanul şi baronul.

- Drace, m-a văzut! şopti Richemonte.
- Mi se pare că da, se sperie Reillac.
- Totuşi, nu. Continuă să vorbească cu Margot, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Se vede că i-a luat Dumnezeu lumina ochilor.

Dar Richemonte se înșela amarnic. Greifenklau îi observase pe amândoi, dar avu stăpânire de sine și urmă liniștit:

- De altminteri, asta nu-i singura comoară pe care o cunosc.
 - Cum aşa? întrebă Margot, surprinsă.
- Da, scumpa mea. În ziua aceea am avut un noroc teribil. Bandiţii ăia făptuiseră totodată şi un furt de diamante. Nestematele sunt îngropate tot aici, în apropiere.
 - Unde?
 - Nu departe de ieşirea din văgăună.
 - Ce minunății aflu astăzi! Ce-o să faci cu ele?
 - Mai târziu le voi înapoia adevăraților stăpâni.
- Nu mă mir că gândești astfel, Hugo! Dar un altul, în locul tău, ar fi fost ispitit să și le însușească.
- Eu, însă, îmi cunosc datoria, care îmi impune să păstrez secretul comorii. Aceste nestemate au fost îngropate atât de prost, încât o simplă întâmplare poate duce la descoperirea lor. De aceea am venit încoace, pentru ea, împreună cu tine, să le ascundem mai bine.
 - Si unde vrei să le duci?
- M-am gândit să le îngrop împreună cu caseta de război. Nimeni n-ar putea bănui vreodată că aici se ascunde o astfel de comoară. Eşti de acord?

- Fireşte.
- Atunci, aşteaptă aici, Margot, până mă înapoiez. Mă duc să aduc diamantele.
 - Cât vei zăbovi?
 - Vreo zece minute.
 - E prea mult. Dacă am fost urmăriţi?
- Nimeni nu va bănui că am urcat în munți. Suntem în deplină siguranță.
 - Mă tem de fratele meu.
 - Eu nu.
- Dar eu n-aș vrea să rămân singură nici măcar zece minute aici, unde sunt îngropați cei doi morți. Ia-mă te rog și pe mine!
- Bine, fie! Peste zece minute vom fi înapoi, iar îngroparea comorii nu va dura mai mult de cinci minute, așa că peste un sfert de ceas putem porni iarăși la drum.

O luă de mână și o conduse către ieșirea din văgăună, unde se aflau caii, care însă nu mai puteau fi văzuţi din ascunzătoarea urmăritorilor.

Richemonte și Reillac se priviră unul pe altul.

- Repede după ei! șopti baronul, pregătindu-se să părăsească ascunzătoarea.
 - Stai! Nu face prostii, baroane! zise căpitanul.
 - Cum adică?!
- În primul rând ne-am putea da de gol, și atunci comoara ar fi pentru totdeauna pierdută. Dacă vrei să luăm nestematele, va trebui să așteptăm aici.
 - Ai dreptate.
 - Dar, ia spune, ai auzit totul?
 - Fiecare cuvânt.
 - Şi crezi?
 - Fără doar şi poate!

Ochii căpitanului scăpărau de lăcomie. El, care de dragul banilor făcuse atâtea în viaţa lui, se afla acum în faţa unei comori, care era destul de mare ca să-i poată scăpa de o mie de ori de toate necazurile. Numai că, la

izvorul acestei bogății se mai afla cineva care vroia să se înfrupte și dânsul... Cum ar fi putut îngădui una ca asta? Iar omul de lângă dânsul, nu era, oare, păstrătorul acelor polițe, care-i cășunaseră lui atâtea ceasuri de amărăciune? N-o făcuse pe Margot singura lui moștenitoare? Or, ea l-ar putea moșteni doar dacă...

Un gând sinistru fulgeră prin mintea lui Richemonte, devenind repede hotărâre de neclintit.

- Ce zici de povestea asta? întrebă el.
- Minunat! Cine-ar fi putut bănui că aici se află îngropată o casetă de război!
 - Şi cât de frumos ne-a desconspirat Greifenklau locul!
- Admirabil, căpitane, admirabil! Da cum o fi ajuns el să afle taina aceasta?
- Cine știe! Dacă am fi sosit mai devreme, desigur că am fi aflat. Dar asta n-are nici o importanță. Întrebarea e ce vom face?
- Păi, e foarte simplu. Mai întâi punem mâna pe ei, fără să le dăm a înțelege că i-am spionat. Îi aducem pe toți patru la Împărat, și apoi...
 - Ei, şi apoi?
 - Apoi luăm caseta.
- Dacă vrem să procedăm astfel, nu trebuie să-i arestăm aici.
 - De ce nu?
- Pentru că atunci vor ști că i-am pândit, și poți să-ți iei adio de la casetă!
- Ai dreptate. Cel mai bun lucru va fi deci să așteptăm să îngroape diamantele, apoi vom vedea ce e de făcut.
- Aşa e! Poate n-ar strica nici să ne ascundem ceva mai adânc în frunziş, căci am putea fi lesne observaţi.
 - Da, haide!

Reillac o luă înainte, urmat de Richemonte, care însă rămase puţin în urmă, pentru a-şi aduce planul la îndeplinire. Vârî mâna în buzunar şi scoase un cuţit de vânătoare, care era o lamă în formă de pumnal.

- Şi ce vom face cu caseta de război, când vom pune mâna pe ea? îl întrebă pe celălalt, ca să-i abată atenția.
- Firește c-o împărțim, răspunse baronul. Ziua de astăzi e cea mai fericită din viața noastră.
- Nici nu-mi dă prin gând s-o împart. Am nevoie de toți banii pentru mine singur!
- Zău?! exclamă Reillac, dând să-şi întoarcă repede capul. Îţi închipui c-o să-ţi las toată comoara?
 - Da.
 - Ha-ha-ha, atât de nebun nu sunt, pentru că...
- Şi gemu adânc, căci tocmai în clipa aceea cuţitul căpitanului îi pătrunse prin spate în inimă. Trupul i se încordă câteva clipe, apoi rămase înţepenit pentru totdeauna.
- Aşa, dragă domnule baron! rânji Richemonte. Acum nu mai avem nimic de împărţit. L-ai distrus pe tatăl meu, iar pe mine ai încercat să mă nenoroceşti! Dacă am ajuns cum am ajuns, e din vina dumitale. Şi asta-ţi este pedeapsa! Împăratului îi voi spune că te-a înjunghiat Greifenklau, în luptă. Caseta de război şi diamantele vor fi ale mele, de asemenea şi poliţele.

Desfăcu haina mortului și cotrobăi prin buzunare. Găsi o pungă doldora și un portvizit plin cu bancnote. Luă totul cu mâinile tremurând de emoție.

— Am câştigat partida! A lăsat-o pe Margot moștenitoare unică și, cum ea se află în mâinile mele, eu voi fi, de fapt, adevăratul stăpân. Acum n-are decât să vină Greifenklau și să îngroape diamantele. Îl voi culca la pământ cu un glonte, îndată ce voi vedea că și-a isprăvit treaba.

Aşteptând sosirea locotenentului, vârî prada în buzunare. Dar abia termină, că și auzi o împuşcătură.

— Ce să fi fost? se întrebă el, tresărind. O împuşcătură! Drace! Încă una... şi încă una! Trei! Veneau dinspre partea unde se află coliba cărbunarului. Ce s-o fi întâmplat acolo? Trebuie să aflu!

Ieşi repede dintre tufe şi alergă către ieşirea văgăunii.

- Caii au dispărut! murmură el.
- Şi, bătându-se cu palma peste frunte, adăugă:
- Pe toţi dracii, Greifenklau m-a tras iarăşi pe sfoară! Caseta e aici, dar povestea cu diamantele a inventat-o numai ca să poată şterge putina cât mai discret şi fără să dea de bănuit. Fără îndoială că m-a observat printre crengi. Dar n-am sfârşit unul cu altul, domnule Greifenklau. Mai avem o socoteală, laolaltă...

Îşi scoase amândouă pistoalele şi alergă spre coliba cărbunarului, aţinându-se pe după copaci. Bănuiala lui se dovedi întemeiată.

Când Greifenklau o luase de mână pe Margot și ajunsese cu ea la cai, îi dezlegă în grabă, îndemnând-o:

- Repede pe cai, Margot, repede!
- Ce s-a întâmplat?! întrebă ea, surprinsă de înfățișarea lui, care se schimbase brusc
 - Îţi voi spune mai târziu.
- O ridică în şa, încălecă și dânsul, apoi luă calul ei de căpăstru și-l duse pe un drum ocolit, înapoi spre colibă.
 - Ne întoarcem? întrebă ea, din ce în ce mai surprinsă.
- Trebuie să-i salvăm pe ceilalți, răspunse el. Au fost dibuiți.
 - Dumnezeule sfinte! De unde poţi să ştii asta?
- Ştiu. Ia ghici pe cine am văzut adineaori, când îţi povesteam despre caseta de război?
 - Pe cine? întrebă ea înspăimântată.
- Pe fratele tău. Se afla în tufiș și lângă el am mai zărit un individ, fără să-l pot recunoaște, însă. Au dat de urma noastră, s-au luat după noi și ne-au spionat. Acum știu și ei taina noastră și, cu siguranță, ne-ar fi luat prizonieri, dacă n-aș fi inventat istoria cu diamantele.
 - Asta ai inventat-o?
- Am povestit-o numai ca să ne salvăm. Ei ne-au îngăduit să ne îndepărtăm, gândindu-se că vor pune stăpânire și pe aceasta comoară.

- Dumnezeule! Mama! Hugo, ce-i de făcut?
- De vreme ce urmăritorii se află deja în văgăună, cu siguranță că maică-ta și Florian au fost deja prinși...
 - Atunci sunt pierduţi...
- Încă nu. Trebuie să aflu câți sunt. Te las aici și mă duc în recunoaștere.

Ajunseră la un copac stufos, care nu era departe de coliba cărbunarului. Opriră caii.

- Nu mă părăsi, te rog! imploră fata.
- Fii fără grijă! o linişti el. Te afli în siguranță, iar eu mă voi întoarce foarte curând.
- Atunci du-te, Hugo! Dar gândeşte-te la mine! Dacă vei fi prins, toată străduința noastră a fost zadarnică...

El descălecă și porni pe furiș spre colibă. Când se apropie îndeajuns, o zări pe doamna Richemonte la pământ, legată fedeleș; lângă ea zăcea Florian, de asemenea legat, și amândoi erau păziți de trei soldați.

— Bieții de ei! își zise dânsul. Dar nu-i pot cruța.

Ajunse cu bine până la peretele colibei, care se afla în partea opusă, și scoase amândouă pistoalele. Le trase cu toată luarea-aminte piedica, dar zgomotul acesta nu scăpă urechilor obișnuite cu războiul ale francezilor.

— Cine-i acolo? întrebă unul din ei, venind repede după colţ.

În aceeași clipă, glontele lui Greifenklau îl nimeri în frunte și înainte ca ceilalți doi să se poată folosi de arme, avură parte de aceeași soartă.

- Domnul locotenent! exclamă Florian, plin de bucurie.
- Oh, fiul meu! oftă și doamna Richemonte.
- Am avut noroc! râse Greifenklau, tăind legăturile prizonierilor. Mai sunt?
 - Doar căpitanul și Reillac, răspunse Florian.
 - Atunci repede pe cai, înainte de a se întoarce ei.

Încălecară, cât ai clipi din ochi și porniră cu toții spre locul unde aștepta Margot. Auzise împușcături și fu cuprinsă de cea mai cumplită spaimă, dar, zărindu-i pe cei dragi, chipul i se lumină îndată.

- Cine a tras? întrebă dânsa.
- Eu, răspunse Greifenklau.
- Asupra cui?
- Mai târziu! Mai târziu! N-avem timp de discuţii. Veniţi după mine!

Călări în frunte, înapoi spre văgăună. Dacă n-ar fi făcut ocolul de mai înainte, ar fi dat nas în nas cu Richemonte, care gonea către colibă. Când Greifenklau coti în văgăună, Florian întrebă mirat:

- Ce naiba căutăm aici?!
- Nu întreba, ci fă ce fac eu! Trebuie să bătătorim puţin iarba. Dar repede!

Îşi îndreptă calul spre locul în care fusese ascuns Richemonte și zări o baltă de sânge.

— Ia te uită! Sânge! Ce înseamnă asta?

Florian sărise de pe cal și se apropie prevăzător:

— Un mort! exclamă el.

Cele două femei întoarseră capetele într-o parte, cutremurându-se. Descălecă și Greifenklau, care încă nu pricepea ce se întâmplase. Traseră cadavrul din tufiș și-l întoarseră cu fața în sus.

- Reillac! îl recunoscu Florian.
- Da, Reillac! încuviință Greifenklau.

Se aplecă să-l cerceteze, apoi zise:

— E cât se poate de mort! Înjunghiat în spate, până în inimă. Ceasornicul și punga au dispărut. Ghiciţi cine e ucigașul!

Bătrâna mama scoase un țipăt de groază.

— Richemonte! continuă Greifenklau. Îmi dau seama și motivul pentru care l-a ucis. Dar acum n-avem timp. Glontele său ne-ar putea nimeri oricând, pe la spate, așa cum îi e obiceiul. Să plecăm. Mortul poate rămâne pe loc.

Locotenentul își purtă o vreme calul prin jurul locului unde se afla îngropată caseta de război, apoi dădură pinteni cailor și se îndepărtară.

20. După Waterloo

În ziua de 14 iunie, puţin timp după cele povestite mai înainte, un tânăr călăreţ gonea în cea mai mare grabă pe drumul care ducea de la Lüttich la Namcur. Era îmbrăcat civil, dar câte un ofiţer prusac dintre cei care mişunau peacolo îl saluta, respectuos, când îi trecea pe dinainte.

Odată ajuns, întrebă de cartierul mareșalului Blücher. I se arătă și, acolo, se anunță și fu deîndată primit.

Cu toate că era înconjurat de câțiva ofițeri superiori, Blücher ieși vesel în întâmpinarea noului venit.

- Greifenklau, băiete! exclamă el. Ce naiba cauţi peaici?! M-ai căutat cumva la Lüttich?
- Da. Excelență. Încă nu aflasem că ați mutat cartierul general la Namour.
- A fost nevoie de asta, căci începe, băiete! O să fie bătaie, o bătaie grozavă. Dar cine o s-o ia pe coajă, lista nu se poate ști încă... Ori, poate vei fi având tu vreo bănuială?
- Nici eu nu știu. Dar cine ar merita-o, cu vârf și îndesat, da, asta că pot spune precis!
 - Ia spune!
 - Excelenţa Voastră.
- Ce? se miră bătrânul mareşal. Eu, să mănânc bălaie? Cine a spus o asemenea tâmpenie?!
 - Împăratul însuși.
- Ce vorbeşti! Păi, în cazul ăsta, chiar că și-a pierdut de tot mințile, ceea ce în treacăt fie zis, nici nu-i o noutate chiar atât de mare! Şi cui, mă rog, i-a spus?!
 - Lui Ney, Grouchy și Drouet.
- A! Ăştia sunt unul şi unul, pe care o să-i am în labă. Eşti cumva înrudit cu vreunul dintre dânşii, de-ai aflat ce-şi vorbesc?!
 - N-am onoarea aceasta, Excelenţă.
 - Mai ştii?! Prea eşti bine informat...

- I-am spionat.
- Unde?
- La ferma *Jeannette*.
- Acolo unde ţi-ai dus logodnica? Bonaparte e tot acolo?
- Da, Excelenţă.
- Şi ce-mai are de gând?!
- Păi, printre altele, să-mi fure iubita, Excelență!
- Ai căpiat: se vede cât de colo!
- Fapt este că i-a făcut Margotei o declarație de dragoste în toată regula.
- Mii de bombe! În loc să-şi facă rost de o pereche de papuci de pâslă şi de un sfârşit bun! Ia povesteşte!
- Excelență, povestirea tuturor acestor întâmplări ne-ar răpi un timp prea prețios. N-ar fi mai bine să raportez întâi despre intențiile strategice ale lui Napoleon, care fac necesară luarea unor hotărâri imediate?
 - Firește! Vorbește! Are de gând să atace?
 - Da.
 - Când?
 - Mâine sau cel mai târziu, poimâine.
- Bun! Cu cât mai devreme, cu atât mai bine. Dar pe cine va ataca?
 - Pe Excelența Voastră.
 - Nu pe Wellington?
- Nu. Cunosc şi motivul pentru care vă va ataca întâi pe dumneavoastră. Excelenţă.
 - Să auzim, băiatule!
- Spunea că Excelența Voastră ia cu multă uşurință hotărâri pripite, în vreme ce Wellington stă de chibzuiește lucrurile cu mai multă luare-aminte. Dacă l-ar ataca pe acesta, atunci mareșalul Blücher i-ar sări repede în ajutor...
 - Asta e drept! O să vadă el pe dracu'!
- Dacă vă atacă, însă, pe dumneavoastră, Wellington ar putea sta pe gânduri, până ce prusacii vor fi bătuţi măr!
- Pe Dumnezeul meu, individul ăla nici nu e chiar atât de bun pe cât credeam. Are multă dreptate.

Greifenklau povesti apoi tot ce auzise la fermă și mai târziu, în cursul călătoriei sale. În urma acestor rapoarte fură necesare măsuri imediate, care îi răpiră mareșalului tot timpul, astfel încât abia spre seară avu puţin răgaz pentru locotenent.

Atunci, fiecare își luă pipa, iar Greifenklau povesti întâmplările din ultimele zile. Blücher îl întrerupse adesea cu câte o înjurătură, o observație hazlie sau o întrebare, care-i dovedeau interesul. După ce locotenentul sfârși, interlocutorul său întrebă:

- Crezi, aşadar, că Richemonte v-a urmărit și mai târziu?
 - Da. Excelenţă.
- Ceea ce înseamnă că Margot n-ar fi în siguranță nici la Gedinne?
 - Aşa e, deşi Florian o păzeşte.
- Hm! Ceea ce mi-ai povestit pare un adevărat roman... Dar, fiindcă nu-i ficțiune, trebuie luat foarte în serios! Nu știm ce va aduce ziua de mâine, de aceea flecare trebuie să- și facă datoria. Tu nu faci nici o excepție de la regulă...
 - Dă-mi prilejul. Excelenţă.
- Îndată, băiete! Şi ştii ce va trebui să faci, înainte de toate?
 - Vă rog să-mi spuneţi.
 - Trebuie să lupți ca să poți păstra fata.
 - Excelenţă!
- Bine, bine! Ştiu ce vrei să spui. Numai că în vreme ceți pui la adăpost fericirea, poţi face şi patriei un serviciu. Înţelegi la ce mă gândesc?
 - La caseta de război?
- Da. Crezi că Richemonte va încerca să pună mana pe dânsa cât mai repede cu putință?
 - Da.
 - În cazul acesta e nevoie să i-o luăm înainte.
 - Dar cum? Locul se află în ţara duşmană.
 - Va fi în curând al nostru.

- Însă până atunci, caseta se poate duce dracului. Ar trebui păzită, cel puţin până vom apărea noi!
- Asta e prea primejdios, sau chiar de-a dreptul imposibil, Excelență.
 - Ai vreo idee mai bună?
- Cred c-ar fi de-ajuns s-o scoatem de-acolo și s-o punem în alt loc, unde ar putea rămâne până la sfârșitul războiului, fără ca Richemonte s-o mai poată dibui.
 - Ai dreptate, tinere. Vrei să te însărcinezi tu cu asta?
 - Din toată inima.
 - Dar de ce n-ai făcut-o până acum?
- N-avem ajutoare. Pentru o asemenea misiune, am nevoie de câţiva oameni foarte credincioşi, care să poată păstra o desăvârşită discreţie...
 - Pe ăștia ți-i voi da eu. De câți ai nevoie?
 - Cu şase cred c-o voi scoate la capăt.
- Bine, îi vei avea. Alegeţi-i singur! Cum vei proceda, te priveşte. Şi, ca să te răsplătesc, îţi promit că voi avea grijă ca asasinatul acela murdar, făptuit de Richemonte asupra tovarăşului său, să nu rămână nepedepsit.

După câteva zile sosi în Gedinne un individ zdrenţăros, a cărui îmbrăcăminte abia putea să-i acopere goliciunea. În schimb își înfășurase capul cu o sumedenie de zdrenţe, care alcătuiau un turban deosebit de caraghios.

În faţa cârciumii se opri, părând că meditează în ce fel ar putea bea ceva pe gratis. Cineva dinăuntru îi bătu în geam.

— Intră, băiete, dacă ți-e foame! zise un glas puternic.

Zdrenţărosul nu aşteptă să fie rugat a doua oară. Intră şi găsi acolo câţiva dintre clienţii obişnuiţi ai cârciumii. Singur, cel care-l chemase, nu era de prin partea locului.

Toţi ochii se aţintiră asupra lui. Oamenii dădură din cap, oarecum nemulţumiţi, iar cârciumarul se interesă:

- Omule, cine eşti?
- Un biet savoiard, răspunse străinul.

- Ce cauţi aici?
- Ştiu şi eu?! Domnul acesta m-a chemat înăuntru. Cârciumarul se adresă atunci celuilalt:
- Domnule, de ce-mi aduci astfel de oameni în local? Cel întrebat era un om încă tânăr, chipeş și arătos.

Îl privi pe cârciumar cu superioritate și zise:

- Mă cunoști?
- Nu.
- Ai auzit de furnizorul armatei, baronul de Reillac?
- Milionarul? Pe ăla îl cunoaștem toți, cel puțin după nume.
- Ei bine! El a dispărut fără urmă, iar eu am fost însărcinat de Împăratul nostru să-l caut, deoarece se bănuiește că a fost ucis.
 - Atunci vei fi fiind de la poliție?
- Nu, sunt avocat. Dacă l-am chemat înăuntru pe acest om, e pentru că am citit pe chipul lui nevoia, foamea și setea, așa ca-mi iau răspunderea faptului.
- Ai dreptate, domnule. Fă ce-ţi place! Vezi numai ca individul să aibă hârtiile în regulă!
 - Asta se va face îndată.
 - Şi, adresându-se vagabondului, adăugă:
 - Ce meserie ai?
- Aveam un maimuţoi şi o marmotă, cu care băteam drumurile până în Olanda, răspunse cel întrebat, în dialect savoiard. Dar am căzut în mâinile prusacilor, şi ăştia mi-au luat atât animalele cât şi banii pe care-i aveam. Acum caut s-ajung acasă.
- Cere să ți se dea de mâncare pe socoteala mea, și stai colea jos, lângă mine!

Savoiardul primi invitația cu o plăcere vădită și, când i se aduse mâncarea, o înghiți cu lăcomie. Avocatul începu cu dânsul o convorbire banală. Atâta doar că, uneori, coborau vocea atât de mult, încât nu mai puteau fi auziți de cei din preaimă.

- Sunt toate împreună? întrebă avocatul la un moment dat, când nimeni nu le dădea atenție.
 - Toate! răspunse vagabondul.
 - Şi uneltele?
 - Sunt în pădure, domnule caporal.
- Nu mai îmi zice aşa! Mă surprinde cât de desăvârşit îți joci rolul.
 - Nu e greu. Unde-l găsesc pe domnul locotenent?
 - În căsuța aceea singuratică de la marginea pădurii.
 - Ce nume poartă?
- Întrebi de Florian! Restul vine de la sine. Ordinele locotenentului le aduci la locul de întâlnire. Acum plec. Şi nu mai forfoti nici tu prea multă vreme pe-aici.

Presupusul avocat plăti consumația și plecă. Savoiardul făcu la fel, după scurt timp. Abia părăsise odaia, că un nou client intră. Acesta privi în jurul său și zise pe un ton ales:

— Îl caut pe primar, mi s-a spus c-ar fi aici.

Unul din cei de față se ridică și răspunse:

- Eu sunt primarul, domnule. Ce doriţi?
- O informaţie.
- Cine sunteţi?
- Căpitanul Richemonte.
- La ordinele dumneavoastră.
- S-a înmulțit în ultimul timp populația comunei dumitale?
- Da, asta cam aşa e... Acum două săptămâni am avut o naștere.
- Ha-ha-ha! râse Richemonte. Dar nu mă interesează nou-născuţii, ci dacă nu cumva s-au instalat ceva străini pe aici, pe la voi.
 - Asta nu, domnule căpitan.
 - Vizitele vă sunt anunțate?
 - Da.
 - Şi s-a anunţat cineva?
 - În ultimul timp, nu.

- Hm! Caut trei persoane, două femei și un servitor; femeile sunt mamă și fiică. Trebuie să se fi ascuns prin ținutul acesta și l-aș răsplăti bine pe acela care mi-ar da relații.
 - Mi-aţi putea descrie cum arată aceste persoane?
 - Fata e foarte frumoasă...
- Ciudat! Astăzi toți vin numai să caute. Mai adineauri a fost aici un avocat din Paris, care căuta și el pe cineva.
 - Pe cine?
- Pe baronul de Reillac, furnizorul armatei, care cică ar fi dispărut.

Căpitanul făcu fețe-fețe.

- Încotro a plecat avocatul acela?
- Nu ştiu, domnule.
- Armată mai e prin locurile astea?
- Nu. Dat fiind că Împăratul a câștigat alaltăieri bătălia de la Ligny, toate trupele au fost retrase. Comandați ceva?
 - Un pahar cu vin.

Căpitanul se așeză și își bău în tăcere vinul. Părea muncit de gânduri.

După ce părăsi cârciuma, porni la drum, vorbind singur, cu voce tare; stătu locului, merse mai departe și iar se opri.

— Ce ghinion! mormăi el. Armata câștigă bătălie după bătălie, iar eu aici nu mă pot arăta în faţa Împăratului. Cum au putut să-mi scape afurisitele alea? Cel puţin pe Greifenklau de aş putea pune mâna!

Merse mai departe, dar iar se opri, îngândurat.

— Caseta aceea de război o să mă despăgubească de toate. Dar o fi cu adevărat îngropată o casetă acolo? De ce nu m-aș lămuri măcar în privinţa aceasta în loc să tot alerg degeaba după Margot! Reillac zace acolo neîngropat... Dacă îl vor găsi? Cei trei grenadieri au murit într-adevăr, toţi? Oricare dintre ei ar putea fi un martor împotriva mea, iar eu nici măcar nu sunt sigur... Azi mai rămân pe-aici, dar mâine în zori pornesc către peşteră, ca să rezolv măcar o treabă...

Ciuli urechile, căci i se păru că aude ceva ca un tunet îndepărtat.

— S-or fi bătând iarăși? se întrebă el. Ucideţi-vă cât vreţi, dar lăsaţi-mi mie caseta!

Presupunerea sa era întemeiată. În ziua aceea 18 iunie 1812, avea loc cea mai înverşunată bătălie, aceea de la Waterloo.

La marginea pădurii se afla o căsuţă frumuşică. Proprietarul, prieten şi rudă cu Florian, se declară imediat dispus să le primească şi să le ascundă pe cele două femei. În ultimele zile fireşte că nu-i fusese deloc uşor, căci fuseseră încartiruiţi o sumedenie de soldaţi prin zonă şi i se repartizaseră şi lui câţiva în gazdă. De aceea fusese nevoit să le ascundă pe femei în pivniţă. Acum însă ele se aflau însă în odaia din turnuleţul casei, în vreme ce el stătea cu Florian în grădiniţă, la taclale.

Deodată, își întrerupseră vorba și ciuliră urechile.

- Ai auzit, Floriane? întrebă proprietarul casei.
- Da, de câteva ori până acum.
- Pare-ar fi un cutremur.
- Nu, seamănă mai degrabă cu un tunet. De la amiază tot aud.
 - Să fie vreo bătălie?
 - Fără îndoială.
 - Atunci, nemţii vor fi încă o dată bătuţi.

La aceste cuvinte îl privi pe vizitiu cercetător cu coada ochiului.

- De ce iarăși nemții?
- Aşa îmi dau eu cu părerea.
- Aşa ţi-ar conveni, poate?
- Ba nu. Știi că nu-s francez, dar pentru că și tu te arăți atât de misterios față de mine, o să-mi fie îngăduit să mă joc și eu nițel de-a v-ați ascunselea.
- Fără să izbutești, însă. Știu că ești un băiat de treabă...

- Atunci de ce n-ai încredere în mine?
- Ce motiv ai să te plângi de mine?
- Am. N-am observat, oare, chiar azi-dimineață că se află în pădure indivizi străini, care privesc din când în când încoace?
- Eu n-am observat nimic, răspunse Florian, cu toată sinceritatea.
- Atunci, spune-mi cine a fost domnul acela pe care l-ai adus la mine cu cucoanele?
- Hm! E drept că nu ţi-am spus până acum... dar ştiu că pot avea încredere în tine. E un neamţ.
 - Un german? Mare curaj a avut.
 - Într-adevăr. E un adevărat viteaz. O să-ţi povestesc.

Şi începu să-i povestească, în timp ce celălalt asculta cu multă luare-aminte. Când Florian sfârși, olandezul zise:

— Cam miroase a roman, dar eu te cred, totuși. Ia te uită, vine unul cu un căruţ... Vreun ambulant dintr-ăia. Ia să vedem ce are de vânzare.

Omul care se apropia încet de casă avea părul și barba roșii, era neglijent îmbrăcat și trăgea după dânsul un cărucior cu patru roți.

Când ajunse în fața grădinii, duse mâna la șapcă și salută.

- Ce ai de vânzare? întrebă proprietarul.
- Nimic, răspunse străinul. Eu cumpăr, nu vând.
- Şi ce cumperi?
- Oase, fier vechi, cositor și altele asemenea. N-aveți ceva pentru mine?

La auzul acestui glas, Florian privi cu multă luareaminte la străin și împreună mâinile.

- E cu putință, domnule?! spuse el. Zău că ești de nerecunoscut. Peruca și barba asta te schimbă cu totul.
 - Dar cine e? întrebă cumătrul său.

Florian se repezi la străin și-i scoase șapca și peruca.

— Uită-te și dumneata, cumetre!

În fața celor doi se afla... Greifenklau.

— Presupun, zise el, adresându-se olandezului, că Florian ți-a spus deja că sunt german.

Înainte ca omul să poată răspunde, fereastra odăii de sus se deschise brusc și se auzi glasul Margotei:

- Hugo, scumpul meu Hugo! Pot veni jos?
- Nu, draga mea, rămâi acolo, căci vin eu la tine! răspunse el, zâmbind fericit.

Cât ai clipi din ochi intră în casă și începu să sară treptele, câte trei o dată... Ea îi deschise ușa și-i căzu în brațe.

- Te-am văzut venind, dar nu te-am recunoscut, spuse Margot! O, ce urât eşti!
 - Dac-ai ști pe lângă cine-am trecut!
 - Hai, spune-mi!

Greifenklau intră cu ea în odăiță, o salută pe bătrână, apoi arătă afară pe fereastră.

- Îl vezi pe omul acela care înaintează spre Paliseul?
- Îl văd.
- E fratele tău.
- Căpitanul? exclamă ea, speriată. Şi zici că nu te-a recunoscut?
- Nu. Şi-o fi spus că m-a văzut cândva, căci s-a uitat lung după mine, dar de recunoscut cu siguranță că nu m-a recunoscut.
- Ar fi fost o mare nenorocire, căci ne caută mereu. Proprietarul spunea că întreabă pretutindeni de două femei și un servitor. Dar spune-mi, iubitule, ce te aduce înapoi aici?
- Mareșalul m-a trimis să pun caseta de război la adăpost. Trebuie să-i caut alt loc, pentru ca fratele tău să n-o găsească. De aceea, am cerut să mi se trimită încoace oameni, care vor veni azi.
 - E adevărat că prusacii au pierdut o bătălie?
- Da, la Ligny. În schimb, vor câştiga azi, una cu atât mai importantă. Ai auzit zvon de lupte?
 - Da. Pe unde?

- La miazăzi de Brussel, pe lângă Waterloo.
- Dar dacă nu ies victorioși Aliații?
- Sunt convins că vor învinge.
- Cum te-a primit mareşalul?

Greifenklau începu să povestească și asta îl făcu să nu-l observe pe savoiardul care se apropia de casă. Când acesta îi zări pe cei doi oameni care stăteau în grădiniță, salută foarte politicos și întrebă:

- Nu locuiește aici un domn Florian?
- Eu sunt ăla, răspunse vizitiul. Străinul îl privi cu luare-aminte.
 - Trebuie să mă informezi despre cineva.
 - Cine e acel cineva?

Savoiardul îi șopti ceva la ureche.

- Ah! zise vizitiul. Care vasăzică, ești inițiat! Îl cauți pe domnul locotenent Greifenklau.
 - E aici?
 - Tocmai a venit mai adineauri. Vrei să-i vorbești?
 - Da.
 - Îl voi chema!

Urcă și-l aduse pe tânărul ofițer.

Când acesta îl zări pe savoiard, izbucni în râs.

- Minunat, Heinz! Nimeni n-ar putea bănui în tine un prusac! Ce ai să-mi raportezi?
 - Că au sosit cu toții! Iar uneltele le am eu.

Apoi adresându-se cumătrului lui Florian:

- Pot pune la adăpost trăsurica mea la dumneata?
- Mai e vorbă!
- Afară de oase și fier vechi, mai am acolo ceva muniție și puști, de care vom avea nevoie. Auziți canonada? Sencurcă lucrurile, nu glumă!
 - Dea Domnul ca Aliaţii să învingă, zise Florian.
- Poţi fi sigur, iar marşul nostru triumfal va avea loc mai devreme ca data trecută.

Din convorbirea pe care o legă cu stăpânul casei, Greifenklau își dădu seama că putea avea deplină încredere într-însul. Se înapoie apoi la cele două femei, cu care mai stătu de vorbă. Margot se vindecase aproape complet și se bucura în sinea ei că Hugo nu lupta și el astăzi.

- Ce va face Napoleon, dacă va învinge? întrebă ea.
- Va deveni imediat stăpân al Rinului.
- Şi dacă învingem noi?
- Atunci vom fi până intr-o săptămână la Paris și vom impune o pace care nu va mai putea fi încălcată! Şi mai știi ce-o să se întâmple după aceea. Margot?
 - Ce? întrebă ea, roşind.
 - Îţi vei face intrarea triumfală în Berlin.

Către miezul nopții, locotenentul se duse la locul de întâlnire din pădure, unde-l găsi pe Heinz și pe alți cinci bărbați vânjoși și plini de curaj, care-l așteptau.

Aduseră căruța cu armele și porniră la drum.

Sosiră la poalele colinei în zori de zi, și începură să urce. Merseră și merseră, prin pădurea calmă și pustie și izbutiră să ajungă la văgăuna cu pricina fără a fi descoperiți de cineva.

— Aici e! zise Greifenklau. Rămâneţi de pază, până mă înapoiez. Voi căuta un loc potrivit, care nu trebuie să fie la prea mare depărtare.

Cine l-ar fi văzut acum pe locotenent, nu l-ar fi luat drept un ofițer prusac, căci purta iar peruca și barba roșie, întocmai după cum și ceilalți erau deghizați.

După ce Greifenklau se îndepărtase, oamenii se aciuiră între tufe așteptând înapoierea lui.

— Ptiu drace, ce rău pute aici! zise unul. Dumnezeule, un cadavru!

Se apropiară. Era corpul lui Reillac.

— Åsta o fi baronul ăla francez despre care povestea domnul locotenent, spuse caporalul. Zicea că o să încheie proces-verbal despre asta.

Greifenklau se întoarse după mai mult timp.

— Dezgropaţi! ordonă el.

Scoaterea la iveală a casetei se făcu repede, datorită iscusinței celor şapte camarazi, care împletiră la repezeală și o targă de rămurele, cu ajutorul căreia fu transportată la locul nou ce i se alesese. După aceea, locotenentul întocmi o schiță, ca să poată găsi locul mai târziu. Erau numai indicații vagi, care n-ar fi putut folosi unui străin, căci un plan exact nu se încumetă să alcătuiască.

Se făcuse amiază. Oamenii îmbucară ceva apoi se întoarseră la văgăună, să închidă la loc groapa.

Căpitanul Richemonte nu stătuse nici el cu mâinile în sân. Înarmat cu o sapă se dusese în zori de zi în munți. Avea de gând să-l îngroape pe Reillac și să se încredințeze apei de existenta casetei.

Ajuns la văgăună, se îndreptă spre locul știut, dar deodată rămase țintuit locului, recunoscând după marginile ei netede, groapa în care fusese comoara.

- S-a dus! exclamă el. Vin prea târziu... Ah!
- O mare speranță i se năruise și se simțea sfâșiat de oboseală și deznădejde.
- Asta s-a întâmplat de curând, își zise el, apoi, căci pământul e proaspăt de tot. Cine să fi fost aici?

Privi de jur-împrejur, dar nu putu găsi nimic după care să se poată orienta.

Înciudat, lovi cu piciorul în pământ.

"S-a dus și speranța asta! scrâșni el. Desigur, iarăși Greifenklau! Oh, cât aș vrea să pun mâna pe el!"

Tocmai în vremea asta se întoarse locotenentul la văgăună. Nici nu s-ar fi gândit să întâlnească acolo pe cineva, de aceea rămase înmărmurit când zări lângă groapa deschisă un om agitând braţele ca un disperat. Făcu semn oamenilor săi să-l urmeze încet și înainta, în vârful picioarelor. Recunoscându-l pe căpitan, îi puse mâna pe braţ.

- Cu cine vorbeşti aici, domnule Richemonte?
 Celălalt se întoarse repede şi îngălbeni de spaimă.
- Cine... cine eşti dumneata? îngăimă el.

— Căutător de comori, ca și dumneata, dar ceva mai norocos, răspunse locotenentul. Dar bine că te-am găsit. Ia apropie-te de cadavrul acela! Îl cunoști?

Richemonte se uită acum mai bine la celălalt și scrâșni:

- Mii de draci! Greifenklau!
- Da, eu sunt. Dar n-avea grijă, că nu-ţi voi face nici un rău. Oricum, eşti fratele vitreg al viitoarei mele soţii, de aceea nu vreau să fiu eu judecătorul dumitale. Dar trebuie să-mi mărturiseşti că eşti ucigaşul acestui om.
 - Pe dracu o să mărturisesc!

Zicând acestea, se sili să scape din strânsoarea braţelor lui Greifenklau, dar zadarnic.

- Cel puţin recunoşti că acest cadavru este al prietenului dumitale Reillac? întrebă locotenentul.
 - Ce mă interesează pe mine cadavrul?
- Fie şi aşa! Dar atunci, vei îngădui să te căutăm puţintel prin buzunare. Ţineţi-l, băieţi!

Cu toată împotrivirea lui fu ținut atât de strâns, încât nu izbuti să se mişte. Spumega de furie, dar nu-l putu totuși împiedica pe Greifenklau să-i scoată din buzunar portofelul și portvizitul celui ucis. Amândouă aveau pe ele numele și stema baronului.

— Asta-i de-ajuns! zise locotenentul. N-avem nevoie de mai mult. Voi păstra aceste obiecte și le voi prezenta acolo unde trebuie. Luați-i armele și trageți-i un picior în spate, băieți! Asta-i tot ce-i putem oferi!

Ordinul fu îndeplinit întocmai.

Cadavrul fu cercetat și îngropat. Se întocmi un scurt raport la fața locului, care fu semnat de-cei de față, și pe care Greifenklau îl băgă apoi în buzunar. După care se ordonă înapoierea.

Richemonte era ca năucit. Nu îndrăznise să rostească nici un cuvânt și chiar lovitura de picior o primi fără să crâcnească. Când ajunse la poalele muntelui, totul i se păru un vis. Apoi, însă, își reveni și rămase locului.

— Răzbunare! Răzbunare! Acum știu totul! murmură dânsul. Pe ticălosul acesta deghizat l-am văzut îndreptânduse spre coliba aceea singuratică. Acolo trebuie să fie Dulcineea lui.

Începu să meargă atât de repede, încât ajunse la Gedinne încă înainte de a se lumina de ziuă. Nimeni nu dormea în comună. Un grup de soldați fugari, care se mai afla acolo, adusese vestea că Împăratul fusese bătut și că Franța era pierdută. Tânguielile și blestemele nu mai conteneau. Căpitanul vru să se folosească de această coincidentă. Se alătură oamenilor și le spuse că vrea să le dea pe mână șapte spioni germani. Logodnica șefului acestora se afla în casa singuratică de la marginea pădurii.

Locuitorii comunei nu se lăsară atât de uşor câştigaţi pentru această cauză; în schimb soldaţii, sub conducerea lui Richemonte, se îndreptară imediat spre casa cu pricina, o ocupară şi luară prizonieri pe cei dinăuntru. În timp ce câţiva rămaseră acolo de pază, ceilalţi se duseră înaintea "spionilor" ca să-i nimicească. Prusacii socotiseră mai nimerit să rămână de-acum împreună. Greifenklau încuviinţă asta, apoi se îndepărtă de ei. Astfel porniră la drum, târând căruţul după dânşii, când, deodată, detună o salvă şi toţi şase se prăbuşiră la pământ, loviţi de moarte.

Fratele Margotei îi cercetă și zise:

 Şeful nu e printre aceştia. O să vină şi el. Nu trebuie să ne scape.

Se înșela însă. Pe drum, Greifenklau își dădu seama că Richemonte îl observase când se dusese la căsuţa din pădure, și asta îl îngrijoră nespus. De aceea, se despărţi de oamenii săi și o porni repede, înainte, tăind drumul în linie dreaptă, și scăpând de privirile urmăritorilor săi.

Ajuns în apropierea căsuţei, realiză, imediat cele petrecute. Dar mai observă ceva, și anume că ocupanţii nu puteau fi prea mulţi. În schimb, o patrulă de husari se apropia călare dinspre marginea pădurii.

Se apropie de căsuţă şi intră. Santinela de la uşă vru să-l oprească, dar în aceeaşi clipă locotenentul auzi glasul logodnicei sale, care striga după ajutor. Îşi trase repede pistoalele şi dădu buzna înăuntru, unde o văzu pe Margot luptându-se cu patru soldaţi. Stăpânul casei şi Florian zăceau legaţi într-un ungher, iar doamna Richemonte era leşinată. Patru împuşcături detunară, cei patru soldaţi se prăbuşiră. Dar santinela intrase înăuntru după locotenent.

Margot scoase un ţipăt de prevenire, care-l făcu pe Greifenklau să se întoarcă repede. Dar era prea târziu. Paloşul francezului spinteca aerul și căzu pe capul locotenentului, care căzu la pământ, cu Margot lângă el.

Între timp patrula prusacă ieșise din pădure. Ofițerul care o comanda se opri și privi în jur. Auzi cele patru împuşcături din casa apropiată și în același timp un țipăt de spaimă.

Ce-i asta? Acolo se petrec lucruri ciudate! strigă el.
Poate că e nevoie de ajutorul nostru. Înainte, băieţi!

Dădură pinteni cailor, descălecară și pătrunseră înăuntru, în momentul acela, francezul care-l lovise în cap pe Greifenklau sări pe fereastră, nădăjduind, în ultimul moment, să se salveze. Dar ofițerul de husari își dădu seama dintr-o privire ce se întâmplase și slobozi după el un glonte, care nu-și greși ținta.

Florian şi gazda fură dezlegaţi şi aflară că un detaşament important de prusaci se îndrepta spre Gedinne, astfel că nu mai aveau de ce să se teamă acum. Povestiră pe scurt cele întâmplate şi, la ordinul ofiţerului, le transportară sus pe cele două femei.

Rana lui Greifenklau era gravă. I se făcu un pansament provizoriu, care trebuia să ţină vreun ceas, până aveau să vină prusacii, şi un medic se va ocupa de dânsul.

Când veni medicul și examina pe rănit, clătină capul cu seriozitate, dar dădu un răspuns liniştitor Margotei, care-și revenise, deși nu-i îngădui să-și vadă logodnicul. Richemonte nu se mai întoarse la casa din pădure, căci auzise pe drum despre sosirea prusacilor și preferă să evite primejdia. Astfel că nu află nimic nici despre rănirea gravă a duşmanului său de moarte.

21. Ultima bucurie a lui Blücher

După bătălia de la Waterloo, bătrânul mareşal supuse Franţa pentru a doua oară. Parisul fusese cucerit şi se încheie o nouă pace, care-l costă pe Napoleon tronul şi libertatea. El fu deportat în insula Sfânta Elena, de unde nu era atât de uşor să se întoarcă înapoi, ca de pe insula Elba.

Greifenklau nu putuse lua parte la această înfrângere a marelui Corsican. Luni de zile rămase ţintuit în pat, de pe urma rănii grave pe care o căpătase. Multă vreme zăcuse fără cunoștință și abia târziu de tot izbuti să le recunoască pe cele două femei care stăteau de veghe la căpătâiul său: doamna Richemonte și Margot.

Din clipa aceea, starea sa începu să se îmbunătățească, își putu aminti ziua în care se oprise la căsuța singuratică, unde viteazul Florian o pusese la adăpost pe Margot. Mai încolo, însă, totul rămăsese învăluit în ceață și, în pofida tuturor sforțărilor, memoria refuza să-l ajute. Şi asta, chiar în pofida faptului că medicii îl declarară complet restabilit.

Știa bine că venise aici ca să mute caseta de război întrun loc mai sigur. Avea la dânsul și schiţa respectivă, dar era incapabil s-o folosească. Mai avea și raportul pe care-l întocmise cu privire la uciderea baronului, care fusese semnat și de însoţitorii săi. Dar când se întâmplaseră toate acestea?

După însănătoşire, cel dintâi drum pe care-l făcu fu la văgăună, în locul unde stătuse caseta la început. Scormonind pământul dădu peste mormintele celor doi bandiți, dar îi fu totuși cu neputință să-și aducă aminte ce se petrecuse în cursul celor vreo douăsprezece ore dinaintea rănirii sale.

Începu cercetări despre cei șase oameni care îl ajutaseră la dezgroparea casetei, și află că nici unul din ei nu se mai înapoiase, vreodată, acasă. Astfel se văzu nevoit să plece la

Berlin, fără a fi putut descurca, în vreun fel, iţele întregii afaceri.

În apropierea Crăciunului, Blücher veni în capitală. Greifenklau se duse la dânsul:

- Bună dimineața, băiete! zise mareșalul. Am auzit c-ai încasat o izbitură în cap și că puțin a lipsit să nu treci dincolo, pe urmele prietenului tău, Reillac!
 - Da, a fost o lovitură, nu glumă! răspunse locotenentul.
- Dar, vorba proverbului: Scula rea nu piere! Asta am constatat-o și la mine de sute de ori.
 - Totuşi, a fost cumplit, Excelenţă!
- Da, o astfel de lovitură nu e glumă. Te-au doftoricit, însă bine de tot... Trebuie să recunosc asta, cu toate ca eu n-am să dau niciodată voie vreunui doctor să-și experimenteze leacurile pe pielea mea! în felul acesta, nădăjduiesc să ajung mult mai ușor la Sfântul Petru!
- Tot ce se poate, Excelență. Dar nu numai lovitura aceea m-a necăjit.
 - Ei! Dar ce-a mai fost?
 - Două lucruri!
 - S-auzim!
- În primul rând, că n-am putut participa mai departe la campanie.
- Ai dreptate. Asta trebuie să fi fost, într-adevăr, cât se poate de neplăcut. Dar trebuie să te resemnezi, n-ai încotro.
- Şi izbuteşti chiar, spuse Greifenklau, când ignori anumite întâmplări!

Blücher își scutură pipa de colțul mesei, astfel că scrumul care încă ardea căzu pe covor; apoi privi pe furiș la locotenent și zise:

- Anumite întâmplări? Care sunt astea?
- Păi, răspunse Greifenklau, șovăitor, avansarea aia ratată, de pildă.

Bătrânul clătină capul.

- Hm... da, asta e adevărat, zise el. Așa ceva te poate face să te iei singur la palme! Atâta că asta n-ar fi o ocazie de tot pierdută! Tu ne-ai adus servicii de mare preţ, ne-ai fost de folos de zece ori mai mult decât dacă ai fi fost combatant. Dă-mi voie să-ţi port eu de grijă, fiule! Cuvântul bătrânului Blücher încă mai valorează ceva! Nu ești de aceeași părere?
 - Ba da, Excelenţă.
- Ei, vezi? Nici nu te-aș sfătui să dai cu piciorul unei recomandări venite de la mine. În astfel de chestiuni sunt un om de onoare. Dar, care-i celălalt motiv pentru care ești necăjit?!
 - Caseta de război. Excelenţă.
- Caseta de război? Ei, drace, așa e! Îmi aduc aminte că te-am trimis cu câțiva oameni ca să pui la adăpost pușculița aia veche. Înapoi nu te-ai mai întors, iar eu am fost nevoit să merg mai departe, tot mai departe, pe urmele lui Napoleon, ca să-i arăt ce pot. Pe urma am auzit că ai fost rănit. Ce s-a făcut cu caseta?
 - Tocmai asta nu ştiu nici eu, Excelenţă.
- Nu? întrebă Blücher, mirat. Care vasăzică ai fost rănit înainte de a fi ajuns la ea?
 - Ba nu; mai târziu.
 - Dar atunci, nu mai înțeleg nimic...
 - De găsit, am găsit-o în orice caz.
 - Şi ai îngropat-o în altă parte?
 - Cred că da.
- Crezi? Ia ascultă, băiete, ce fel de vorbe sunt acestea? Aici nu ești la biserică, să crezi sau să nu crezi...
 - Aşa e, dar vedeţi că am uitat.
- Ai uitat? Chestia cu caseta? Mai băiete, cum ai putut uita așa ceva?

Greifenklau arătă cicatricea roșie care se întindea peste tot capul, până la rădăcina nasului, și zise:

- N-am încotro, Excelență, nu-mi mai pot aduce aminte!
- Rana? Mii de bombe! Te-a făcut să-ţi pierzi memoria?

- Din nenorocire! Noaptea dinaintea rănirii mele a rămas o enigmă perfecta!
 - Nu ţi-ai dat osteneala îndeajuns, băiete!
- Ba încă ce mult m-am chinuit! Zile și nopți de-a rândul am stat treaz și mi-am stors creierii, dar ce să fac, amintirea n-a vrut să reînvie.
- Asta-i ciudat! Dar ai fost acolo sus, unde era îngropată caseta? Şi au fost și oamenii cu tine?
 - În orice caz.
 - Şi aţi scos-o afară?!
- Cred că da. După ce m-am însănătoşit, m-am dus acolo și am constatat că nu mai este.
 - S-o fi descoperit altul?!
 - Tot ce se poate.
 - Cum adică?
 - Ar fi putut-o lua căpitanul Richemonte!
 - A, ăla? A fost acolo, sus?

Greifenklau păru stingherit și înălță din umeri.

- Mai mult ca probabil.
- Iarăși vorbe dintr-astea! Drace! Măi băiete, măi, nu-s deloc mulțumit de tine. Ce fac eu cu atâtea probabilități?! Certitudini vreau, nu supoziții!
- Vă pot da şi certitudini, Excelenţă. E aproape sigur că eu am fost acela care a dezgropat caseta, căci am întocmit o schiţă care cred că este a locului unde am îngropat banii a doua oară. Asta e.

Mareșalul luă hârtia și o privi cu atenție.

- Dracul să mai priceapă! zise el. Aici stejari, colo fagi, ici o cruce, probabil locul unde aţi îngropat puşculiţa!... Ascultă-mă, băiatule, în toată pădurea aia, cum să te poţi descurca având la mână doar amărâta asta de fiţuică?!
 - Am căutat zile întregi, dar n-am găsit locul.
 - Şi nici copacii ăia, băiatule?
- Nu; nu-mi pot aminti în ce direcţie am pornit atunci de la văgăună.

— Asta e o istorie afurisită, care poate face să ţi se stingă până şi pipa!

O puse de-o parte, deși tocmai o umpluse și-i dăduse foc. Cu schița în mână, începu să umble de colo până colo prin odaie, apoi o aruncă pe masă.

- De, în orice caz tu nu ești vinovat. Lovitura aia de paloș ți-a cam stâlcit creierul, băiete! Nu-i nimic de făcut în privința asta. Dar unde sunt ceilalți care au fost cu tine? Aia și-o fi putând aminti.
- Am căutat să dau de ei, dar am constatat că nici unul nu mai e în viață.
- Ducă-se dracului de treabă! Au căzut în luptele de mai târziu?
- Nu cred; mai degrabă chiar în ziua aceea. Casa care ne adăpostise a fost asediată de francezi; atunci am fost și eu rănit. Husarii prusaci, aceiași care ne-au sărit în ajutor, au găsit ulterior câțiva oameni împușcați, tocmai atâția câți am avut eu cu mine.
- Nu s-a găsit asupra lor nimic care să fi putut servi la stabilirea identității?
 - Nu, căci au fost jefuiți până la piele.
- Prost! Totuși, avem cel puţin mângâierea că n-am putea căpăta caseta nici chiar dacă ai şti precis unde se află îngropată.
- De ce? Dac-ar fi aşa, eu nu cred c-ar fi deloc greu s-o iau, Excelenţă.
- Ar fi curată hoţie, băiete. Se află pe pământ francez. Dar, spuneai că acel căpitan Richemonte a fost şi el acolo sus, în munţi? De unde deduci asta?
- Pentru că am aici o hârtie din care reiese că el l-a asasinat, acolo, pe baronul de Reillac. Eu însumi am fost martor. Stă negru pe alb aici că noi am descoperit cadavrul și că Richemonte se afla alături de el. Sunt trecute și obiectele pe care le avea la dânsul, dar care aparţinuseră baronului.
 - Dar cred că i le-aţi luat, nu? Unde sunt?

- Le-am găsit mai târziu la mine și le mai am.
- Dar, din câte știu, Richemonte v-a scăpat și el!
- Poate că încă i-am mai putea da de urmă!
- Crezi?! Ah, da! Ai dreptate! Ar putea fi găsit cadavrul lui Reillac?
 - Desigur.
- Hm! Nu e rea ideea. Avem și dovezi, anume ceea. Ce ai văzut tu semnăturile voastre, apoi obiectele care-i aparţinuseră lui Reillac și pe care le-aţi luat voi căpitanului.
 - Măi sunt şi alte dovezi, Excelenţă.
 - Anume?
- Margot a primit de la el o scrisoare prin care îi comunică...

Blücher îl întrerupse repede:

- Margot! Drace! La fetișcana asta dulce nici nu m-am gândit. Ce idiot sunt! Unde se află acum?
 - Aici, la Berlin, împreună cu maică-sa.
 - Zău? Păi să știi că trebuie să le vizitez numaidecât.

Greifenklau spuse, stingherit:

- Tocmai aveam de gând s-o invit pe Excelența Voastră...
 - Da! S-a întâmplat ceva deosebit?
 - Cam aşa ceva... Urmează să ne căsătorim.
 - Nuntă? Vrei să te însori cu Margot, băiatule? Când?
 - Poimâine e cununia.
- Chiar poimâine? Mii de tunete și fulgere! Cum pot eu procura atât de repede un dar?! Dar... ia stai... mi se pare că am acasă un vătrai, un cărucior de copil... ba chiar și un buchet de flori de tei! I-ascultă, domnule, de ce n-am fost înștiințat mai din vreme?
 - Excelența Voastră abia a sosit la Berlin.
- Asta e drept. Dar ia spune, ai vreun cavaler de onoare? Cine e?
 - Sublocotenentul Wilmersdorf.
- Von Wilmersdorf? întrebă mareșalul. Drace! De ce tocmai ăsta?

- E un bun prieten de-al meu.
- Prostii! Pun pariu că nici n-are deloc stofă de cavaler... Bagă de seamă, dacă eram cu cincisprezece ani mai tânăr, aş fi dorit-o pe Margot pentru mine. Dar, pentru că am ghinionul de a fi moșneag, mi se cuvine măcar o mică compensație. Eu însumi voi fi cavalerul tău de onoare, tinere. Ai priceput?!
 - Ordonaţi, Excelenţă!
- Ia mai termină cu vocabularul asta! Mai ales în chestiunile care n-au nici o legătură cu armata și disciplina militărească. Ia spune, ai ceva împotrivă?!
- Excelență, n-ar fi doar o mare onoare ci și o nemărginită bucurie...
- Păi vezi! îl întrerupse Blücher. În sfârșit, îți vine mintea la cap. Așadar eu o conduc pe Margot la altar, iar sublocotenentul ăla, Wilmersdorf, n-are decât să conducă câinii unde o pofti. Dar parcă începuseși să spui că Richemonte i-a scris ceva logodnicei tale?
 - Da, de trei ori. Dar ea nu i-a răspuns.
 - Unde se află acum?
 - E pentru două săptămâni la Strasbourg.
 - Aveţi adresa lui?
 - Da. Aşteaptă acolo răspunsul.
 - Asta-i bine. Ştim unde poate fi găsit. Dar ce scrie?
 - Îi cere Margotei să mă părăsească şi să vină la ei.
 - E nebun, individul.
- Are un pretext bun. Margot e săracă, dar el va face din ea o moștenitoare putred de bogată, dacă mă părăsește pe mine și se duce la dânsul.
 - Moștenitoarea cui?!
 - A lui Reillac!

Blücher tresări surprins.

- Reillac? Fireşte, e mort. Aşadar pe dumnealui să-l moștenească! Cum vine asta? Fă-mă să înțeleg!
- Vă aduceţi aminte. Excelenţă, când v-am spus că Napoleon a văzut-o pe Margot?

- Da, a pus un ochi pe dânsa, ori chiar pe amândoi.
- Planul Împăratului era s-o căsătorească, împotriva voinței ei, cu Reillac, înlesnindu-i astfel accesul la curte.
- Aha, pentru ca dumnealui să aibă prilejul de a o apuca din când în când de fuste?! Acuma... pe Sfânta Elena, cred că i-a trecut pofta...
- Richemonte era amestecat în asta. El scrie că Reillac a murit, fără să lase vreun moștenitor apropiat, și că dânsul, căpitanul, are în mână încuviinţarea scrisă a Împăratului pentru căsătoria Margotei cu baronul.
 - Aha! Pe atunci, asta avea valoare de logodnă.
 - Apoi, Reillac a lăsat un testament.
 - Da? Atunci tot există un moștenitor. Cine e?
 - Chiar Margot.
 - Margot?! De unde şi până unde?
- Reillac și-a cumpărat, ca să zic așa, logodnica tocmai prin acest testament.
 - Ce noroc! zise Blücher, batjocoritor.
- Dimpotrivă, ar fi o adevărată rușine pentru Margot să primească...
- Aşa e, băiete. Eşti un tânăr de nădejde, care ştie ce-i onoarea. Ce spune fata despre toate acestea?
 - Ea nu vrea să știe nimic despre moștenire.
- Bravo! E drept că n-aveţi nici unul din voi avere, dar voi avea eu grijă să avansaţi repede şi să nu înduraţi lipsuri.

Chipul lui Greifenklau se întunecă.

- O! Excelență, zise el, cred ca avansarea nu mai e cu putință.
 - Ce-ai spus? zise Blücher.

Locotenentul arătă pentru a doua oară cicatricea și spuse:

- Din cauza asta.
- Ei, drace! O cicatrice onorabilă nu e nici pe departe o pată rușinoasă, ci dimpotrivă...

Greifenklau zâmbi cu amărăciune.

- N-a spus chiar Excelența Voastră mai adineauri că lovitura aceea mi-a cam stâlcit creierul?
 - Ei, aş! Glumeam, doar...
- Ştiu asta, şi totuşi e tragic de serios. Memoria mea a suferit şi nu mă mai pot bizui pe ea.
- A suferit numai în ceea ce priveşte povestea casetei de război.
- Până acum, da. Dar mă poate părăsi în orice clipă, în chestiuni care pot fi de cea mai mare însemnătate în ce privește serviciul.
 - Cine spune asta?
- Medicii care m-au tratat și care acum vor avea să hotărască în calitate de specialiști asupra viitorului meu. Voi fi nevoit să-mi iau rămas-bun...
 - Ai înnebunit, băiatule?
 - Deja mi s-au făcut niște aluzii.

Blücher se duse la fereastră, privi o clipă afară, şi, după ce îşi recăpătă stăpânirea de sine, se întoarse. Obrajii i se înroşiseră şi ochii îi erau umeziţi, când spuse, pe un ton, în aparenţa foarte liniştit.:

- Care vasăzică ți s-au făcut aluzii ca să-ți dai demisia din armată? Un ofițer atât de tânăr și plin de speranțe! Ce-ai hotărât?
 - Să mă supun.
 - Mii de bombe. Şi de ce, mă rog?!
 - Pentru că, altminteri, voi fi demis.
 - Asta se va întâmpla doar peste cadavrul meu!
- Vă sunt foarte recunoscător, Excelență. Dar îmi dați voie să vorbesc deschis?
 - Dă-i drumul!
- Intervenția Excelenței Voastre ar fi destul de convingătoare ca să fiu menținut, dar va trebui totuși mai târziu să lupt cu împrejurările și cu superiorii.
- Da, da, știu ce vrei să spui! Ai avea de contracarat o mulțime de uneltiri din acelea mărunte și împotriva cărora

eu nu te-aș putea ocroti. Trebuie să-ţi dau dreptate, băiatule. Așadar ești hotărât să demisionezi?

- Ferm hotărât.
- Din partea mea n-ai decât s-o faci. Dar când?
- Cât mai curând cu putință.
- Cât timp îi trebuie minții tale suferinde, pentru a compune o demisie?
 - Aş putea-o scrie chiar astăzi!
 - Şi ce mai aştepţi?!
 - Excelență, mi-aş îngădui o părere...
- Taci! Aici numai eu îmi dau cu părerea! izbucni bătrânul. Fă-o scurtă! Ai colo cerneală, hârtie și condei! Așează-te și scrie-ți petiția! Dar cât mai pe scurt! în vremea asta, eu o să-mi mai aprind o pipă. Hai, dă-i drumul!

Greifenklau se supuse. Luă pana și se pregătea să scrie, când mareșalul îl opri:

- Stai! Cum gândeşte omul mai bine: cu sau fără pipă.
- Cu.
- Atunci îndoapă-ţi una înainte de a începe mâzgăleala. Haide, ia de aici!

Locotenentul fu nevoit să asculte. Își umplu o pipă olandeză, o aprinse, apoi începu

- Stai! interveni bătrânul pentru a doua oară. Cui i-o adresezi?
- După cum prevede regulamentul: comandantului regimentului.
- Prostii! Pe tine nu te privesc prevederile regulamentului. Vor să scape de tine și să aibă și încuviințarea ta pe deasupra. Cu asemenea indivizi nu e cazul să corespondezi!
 - Dar cui să mă adresez atunci, Excelenţă?
- Ia ascultă, domnule, chiar trebuie să-ţi dau mură-n gură? Mie îmi scrii şi nimănui altcuiva.
 - Trecând peste toate celelalte instanțe?
 - Da, domnule!
 - Dacă Excelența Voastră ordonă...

— Da, îţi ordon! Şi acum începe odată! Dar îndeasă-ţi mai întâi tutunul în pipă, ca să-ţi vină mai uşor inspiraţia!

Greifenklau începu să scrie. Îşi dădu toată osteneala să facă asta cât mai repede, totuşi după douăzeci de minute puse condeiul de-o parte.

— Citește!

Locotenentul se ridică de pe scaun și începu:

- Către Excelența Sa, domnul mareșal...
- Stai! tună Blücher. Ce naiba-i asta?!
- Titulatura, Excelență...
- Ia mai du-te naibii, băiete, zău așa! Vreau să le arăt oamenilor ălora că între noi există o relație de prietenie și tu îi tragi întruna cu titulatura! Câte rânduri are petiția ta?
 - Vreo cincizeci.
- Sfinte Sisoe, cincizeci! E nevoie de atâta vorbărie?
 Stai jos şi ia altă hârtie. O să-ţi dictez eu.

Greifenklau se supuse. Blücher îşi reaprinse pipa, care se stinsese, începu să umble de colo până colo prin odaie, şi, după câtva timp, începu:

- În ce zi suntem azi?
- În 22.
- A, da, răspoimâine e Crăciunul. Care vasăzică te însori tocmai de Crăciun? Mă bucură și-mi convine. Ai înmuiat bine pana?
 - Da.
- Atunci dă-i drumul: "Berlin, la 22 decembrie 1815. Prietenului și protectorului meu Gebhard Leberecht von Blücher!" Ești gata? Ei, mai departe: "Dragă prietene și camarad de campanie! Am căpătat o lovitură a dracului peste cap și de aceea mi se cere să-mi dau demisia din armată ceea ce, cu toate regretele, sunt nevoit să accept. Mi-e mai plăcut s-o depun în mâinile tale decât în ale altora, căci, tu știi, mai bine decât oricine, că mi-am făcut datoria. Devotatul tău, Hugo de Greifenklau, locotenent." Ei, acum știi cum se face o demisie?
 - Excelenţă, cum puteam eu să scriu aşa ceva?

— Uite-așa! Ia arată-mi-o! Ai presărat nisip pe deasupra? Sau scrum, tot aia e!

Blücher luă hârtia și zise:

- Până una-alta, ai un scris chiar mai frumos decât al meu! Ia ghici, cine va citi asta?
 - Habar n-am, Excelență.
 - Habar n-ai? Prostule, cine altul decât Regele?

Greifenklau tresări:

— Excelență, zise el, șovăind, în cazul acesta, cu prinsul ar trebui exprimat prin alte cuvinte.

Blücher se încruntă.

- Ce vrei să spui cu chestia asta? Îţi închipui, cumva, că nu-s în stare să redactez o petiţie?
- Excelentă, se grăbi Greifenklau, surâzând, sunt cât se poate de convins...
- Sau că nu-s capabil s-o dictez? îl întrerupse mareşalul. Petiția asta e o capodoperă stilistică și Regele o va aprecia la adevărata ei valoare. Şi cu asta, basta! Dar acum mai departe: ce facem cu Richemonte? Punem ori nu mâna pe dânsul?!
- Nu ştiu dacă e cu putință. Strasbourgul aparţine Frantei.
 - Ei, aș! Ce titulatură poartă în Franța capul justiției?
 - Procuror general.
- Bine! Îi voi scrie acestui domn procuror general. Şi vreau să văd dacă lui îi dă mâna să nesocotească o cerere a bătrânului Blücher! Ce i-aţi luat lui Richemonte când l-aţi găsit lângă cadavrul victimei sale?
- Punga și portvizitul lui Reillac. Pe ele se află numele și stema sa.
- Asta-i de ajuns. Ați îngropat cadavrul și cred că ai mai putea găsi locul, nu?
 - Fără îndoială.
- E cu putință să ți se ceară să te duci acolo. Ai fost martor ocular la crimă?
 - Nu.

- Asta-i prost! Poate nega.
- Ba nu. L-am văzut împreună cu Reillac. După nici zece minute m-am înapoiat și nu l-am mai găsit pe căpitan, în schimb baronul zăcea înjunghiat la pământ. Trupul îi era cald. Îi lipseau obiectele pe care le-am găsit apoi la Richemonte.
- Atâta ar putea fi, totuși, de ajuns. Dar cum o fi ajuns testamentul în mâinile căpitanului?
- Poate că e fals. Dacă e într-adevăr veritabil, atunci trebuie că Reillac o fi avut vreun motiv temeinic să i-l încredințeze.
- Asta e adevărat, zise Blücher, Richemonte n-are nici un fel de avere?
 - Nu. În schimb foarte multe datorii, după cum știți.
- Atunci trebuie să fie al dracului de neplăcut pentru dânsul să aibă în mână o avere enormă, din care nu poate căpăta nici o centimă.
 - De aceea vrea s-o atragă pe Margot la dânsul.
- Da, vrea să ridice moștenirea în numele ei, și pe urmă să șteargă putina. N-o să-i meargă, însă! Poimâine voi fi la voi, unde vom discuta totul și apoi vom trece la acțiune. Acum te poți căra, băiatule! Transmite-le complimentele mele lui Margot și mamei sale. De demisie mă îngrijesc eu. La revedere!
 - La revedere, Excelenţă!

Greifenklau plecă. Întrevederea cu bătrânul mareșal îl binedispuse, făcându-l să se întoarcă la ai săi mai încrezător și mai plin de curaj.

Într-adevăr, era sărac. Mica moșie, pe care-o considera avutul său, nu le-ar fi putut înlesni decât un trai foarte modest. Şi totuși, când se uita în ochii Margotei, atât de fericiți și de încrezători, era sigur că soarta fusese, totuși, deosebit de generoasă cu dânsul!

Sosise Crăciunul și, o dată cu el, ziua mult așteptată a nunții celor doi.

Când sosi mareșalul, oaspeţii se strânseseră deja demult. Bătrânul își pusese cea mai strălucitoare uniformă și, la apariţia sa, toţi cei prezenţi se simţiră înfioraţi de o adiere de tinereţe şi prospeţime.

- Bună ziua, tuturor! strigă el, vesel, rotindu-şi privirea în jur. Aşa mai zic şi eu! Asta-i Crăciun, nu glumă! Ce n-aş da să mă mai simt, măcar o dată, tânăr! Dar unde e domnul acela, von Wilmersdorf?
 - Aici, Excelenţă!

Blücher îl măsură din cap până-n picioare și zise:

— Care vasăzică, chiar dumneata ești banditul care-ai vrut să fii cavaler de onoare în locul meu!

Sublocotenentul se simţi stingherit, dar îşi adună curajul şi răspunse:

- Cer iertare, Excelență, n-am avut nici cea mai mică intenție de a sta în calea superiorului meu. Mă retrag supus.
- Aşa se şi cuvine! Numai că eu ştiu să fiu şi generos, la nevoie! Unde e duduia Margot?
 - În odaia de alături.
- De fapt, trebuia să mă duc s-o iau. Îţi permit să te duci dumneata în locul meu!

Sublocotenentul se îndepărtă. Blücher îi salută pe toţi ceilalţi, iar când o văzu intrând pe Margot, făcu o mutră grozav de surprinsă.

- Mii de bombe! exclamă el. Să fii chiar dumneata, în persoană, tânăra noastră Margot?!
- Şi se plecă în faţa ei, de parc-ar fi fost o adevărată prinţesă. Ca un cavaler desăvârşit, îi duse mâna la buze, o privi drăgăstos în ochi şi zise vădit mişcat:
- Domnişoară, știi dumneata că bătrânul Blücher nu va mai trăi mult? Chiar dacă nu las să se vadă, sunt totuși încredințat că doamna aceea cu coasa întinde încetișor mâna spre mine. Nu voi mai avea multe bucurii de acum încolo, dar vă mărturisesc sincer că asta de acum e una dintre cele mai mari pe care le-am avut vreodată în viață.

Cuvintele acestea întristară pe toţi cei de faţă şi, poate c-ar fi picurat şi câteva lacrimi, dacă bătrânul n-ar mai fi presărat şi câteva vorbe de duh, îndulcind atmosfera...

Se răspândise vestea că însuşi mareşalul ceruse să fie cavaler de onoare la nunta lui Greifenklau. Astfel, la biserică se adunase un public atât de numeros, cum numai la sărbători mari puteai să mai vezi. Tinerii prezenţi îl pizmuiau pe locotenent pentru frumoasa franţuzoaică pe care şi-o adusese ca pradă de război. Dar nu era nimeni care să nu-i dorească din toată inima fericirea atât de greu câştigată. Şi toţi se bucurau că Blücher călcase protocolul rigid al înaltei societăţi, urmându-şi doar glasul inimii, de dragul unui biet locotenent.

După ce se sfârși cununia și preotul îi binecuvântă pe cei doi, mareșalul îl luă pe Greifenklau de mână și-i zise.

— Băiatule, aceasta e soția ta. Prețuiește-o ca pe cea mai valoroasă nestemata a pământului.

Sărută mireasa, apoi îi luă mâna:

— Copila mea, alesul tău e un bărbat destoinic, îi zise el. Chiar dacă viața îi va refuza ceea ce merită, tu îl poţi face să se simtă fericit, căci privirea caldă a femeii iubite îndepărtează toate relele din lume.

Vorbele lui răsunară în toată biserica și produseră o impresie mai puternică decât predica pastorului.

Pe urmă, oaspeţii se adunară la masă şi glumele continuară să curgă, spumoase ca şampania, din gura mareşalului cu inimă de copil.

Spre sfârșit, se ridică și bătu în pahar. Imediat se făcu tăcere în jur și toate privirile se ațintiră asupra sa.

— Copii, începu el, am epuizat astăzi toate urările obișnuite într-o astfel de zi. De aceea, voi continua cu o rugăminte. Înainte, însă, am să-l rog pe Greifenklau să umple paharele! Şi acum ascultaţi, oameni buni! Am ajuns celebru, se vorbeşte despre mine, iar mâzgălitorii de hârtie vor găsi o mulţime de întâmplări de povestit, adevărate ori mincinoase. Scolarii îmi vor citi numele în cărtile de

istorie... cu sau fără folos. Tot ce am izbutit să îndeplinesc cu ajutorul spadei, a lui Dumnezeu și a soldaților mei, va fi, mai devreme sau mai târziu, stricat tocmai de acești jalnici "scârța-scârța" pe hârtie, după cum fiecărui delir îi urmează o destindere, și fiecărui an de entuziasm, câțiva de amărăciune. Mă tem că ceea ce am câștigat cu sânge, va fi stricat, iarăși, cu cerneală...

Făgăduielile vor fi încălcate, în ciuda faptului că sângele unui popor e prea preţios pentru a fi risipit zadarnic. Va veni, însă, nu mă îndoiesc, şi ziua adevărului. Atunci, am să vă rog să vă reamintiţi de mine, să ridicaţi şi să goliţi în amintirea mea un pahar şi să povestiţi, copiilor şi nepoţilor voştri, despre bătrânul Blücher, mareşalul care ar fi preferat să snopească în bătăi întregul congres vienez, întocmai cum au făcut francezii dincolo de Rin.

Efectul acestor cuvinte fu de nedescris. Toţi erau emoţionaţi până la lacrimi. Bătrânul îşi dăduse drumul amărăciunii; vorbise ca un profet care dezvăluie concetăţenilor săi viitorul, lăsându-le, totodată, un testament pe care-l vor transmite copiilor şi nepoţilor... Paharele fură golite într-o atmosferă de adâncă reculegere.

Dar tot Blücher readuse buna dispoziție. Arătând spre o masă pe care erau așezate darurile de nuntă, el zise:

— Acum priviţi olecuţă într-acolo, copii. Veţi fi crezut că, în focul cuvântării, am uitat tocmai ceea ce ora mai important. Să ştiţi că vă înşelaţi. În ciuda faptului că nu-s bogat şi că paralele, multe, puţine, mi-au alunecat, deseori, prea lesne printre degete, m-am gândit să dăruiesc ceva acestor tineri...

Scoase din buzunarul hainei un plic mare, pe care îl înmână miresei. Ea îl luă cu sfială, și vru să mulţumească, dar el o întrerupse:

— Stai! Nu vreau s-aud nimic! Am să vă spun doar ca Regele s-a amuzat copios citind o anumită demisie, iar eu am știut să-i speculez în mod inteligent buna dispoziție. Asta-i tot ce trebuia să știți. Şi acum rămâneți cu bine! Fiți fericiţi şi, în măsura posibilităţilor, amintiţi-vă măcar din când în când de mine.

Se ridică de pe scaun și cât ai clipi din ochi dispăru în întunericul nopții. Hugo alergă după dânsul, dar bătrânul o luase la picior cu o repeziciune tinerească și urcă repede în trăsura care-l aștepta, nu departe de casă.

Când locotenentul se înapoie la oaspeţii săi, toţi erau curioşi să afle ce conţine plicul. Îl deschise, scoase dintrînsul două hârtii, citi una dintre ele, apoi o înmână Margotei.

— Demisia mea! zise dânsul, cu un zâmbet, în care bucuria se amesteca cu durerea.

Ea îl privi îngrijorată în ochi.

— Citeşte, te rog, scumpa mea! o îndemnă el.

Fata citi și, când fu gata, zise cu mulțumire vădită:

- E într-adevăr demisia ta, dragul meu, dar arată cât se poate de onorabil.
 - Şi ca un fel de avansare, adăugă el.
- La gradul de căpitan de cavalerie, cu permisiunea de a purta uniforma. Asta nu-i chiar de colea...
 - Şi cealaltă hârtie? întrebă doamna Richemonte.

Greifenklau o desfăcu și pe aceasta. După ce o citi, chipul său se însenină, și zise:

— Uite, dragă Margot, încă ceva ce-i datorăm bătrânului nostru prieten.

Ea luă hârtia și citi rândurile.

- E cu putinţă? întrebă surprinsă.
- Ce este? Ce?! exclamară toţi oaspeţii.
- Un dar, răspunse ca, un dar regesc, cum nici în vis nu ne-am fi putut dori. Pentru serviciile importante aduse în război de Hugo, Maiestatea Sa îl face proprietarul moșiei Breitenheim.

Asta stârni senzaţie. Îl întrebară pe Greifenklau în ce constau aceste servicii, importante şi Hugo povesti cum îi spionase pe Napoleon şi pe mareşalii săi, având astfel

posibilitatea să-l informeze pe Blücher și pe Wellington despre intențiile și planurile Împăratului. Apoi adăugă:

- Ăsta e un dar care ne va scoate din toate nevoile, dragă Margot. Se cuvine să-i fim foarte recunoscători Maiestății Sale, căci ne-a oferit mai mult decât meritam. Bunul mareșal mi-a exagerat vrednicia. Cel mult dacă mă gândisem la o avansare. Dar știi tu în ce constă adevărata valoare a acestui dar?
 - Nu ştiu.
- În faptul că moșia Breitenheim e învecinată cu a mea. Cred că atât Regele cât și mareșalul s-au gândit la asta. Demisia mă întristase mai mult decât am lăsat să se observe. Abia acum sunt împăcat cu noul meu destin, căci am căpătat un alt câmp de activitate, care-mi va oferi posibilitatea de a mă dovedi, în continuare util.

Viitorul dovedi că Greifenklau intuise corect avantajele şansei ce i se oferise.

Audiența la Rege avu loc chiar într-una din zilele următoare. Firește că tânăra pereche se duse și la Blücher, ca să-i mulțumească.

Cu prilejul acesta, mareșalul aduse vorba despre căpitanul Richemonte. La nuntă, ocolise intenționat subiectul, din pricina musafirilor.

- Să fac să fie urmărit pe cale judiciară? întrebă el.
- Ar merita-o cu prisosință, răspunse Greifenklau.
- Dar dumneata ce părere ai, doamnă Greifenklau? E pe jumătate fratele dumitale.

Tânăra şovăi câteva clipe, apoi răspunse:

- Ura şi blestemele mele îl vor urmări, oricum, pretutindeni. Vi se pare că sunt prea aspră?
 - Câtuşi de puţin. Dar cum gândeşte mama dumitale?
- La fel ca mine. A fost piaza noastră rea şi nici acum nam încetat să ne temem de dânsul.
- Bine, atunci îl vom face inofensiv. Voi merge chiar astăzi la ambasadorul Franței, ca să-i expun cazul.

Își ținu făgăduiala și ambasadorul îl asigură că va transmite celor în drept, și cât mai repede, cele aflate. Dar lucrurile luară o cu totul altă întorsătură.

Greifenklau primi o somație din partea justiției, și i se ceru să dea o declarație și să depună obiectele luate de la căpitan și procesul-verbal redactat la văgăună.

- Unde se află Richemonte? întrebă Greifenklau.
- La Strasbourg, în arest preventiv.
- În cazul de faţă, însă, denunţul vine din străinătate, iar germanii nu sunt prea îndrăgiţi de francezi.
- Se poate să aveţi dreptate, deşi eu, ca slujbaş public, n-ar trebui să recunosc asta. Doriţi să fac o remarcă în acest sens?
- Vă rog să atrageți atenția autorităților că Richemonte este un om foarte primejdios, capabil să scape de sub orice pază și să-și continue șirul fărădelegilor.
- Voi atrage atenţia, cu toate că de data asta, Richemonte nu se va osteni să fugă...
- Vreţi să spuneţi că, până la urmă, va scăpa basmacurată?
- Hm! Pot spune numai că în această chestiune, foarte... romantică, totul e cu putință...

În cursul lunilor următoare se dovedi că funcționarul nu greșise în presupunerile sale. Greifenklau află că Richemonte fusese transportat la Sedan și de acolo în munți. Hugo așteptă zadarnic să fie chemai pentru a depune mărturie. Tribunalul din Berlin primi o comunicare în care scria negru pe alb că indicațiile reclamantului fuseseră pe deplin îndestulătoare pentru a găsi locul unde fusese îngropat baronul de Reillac.

După câtva timp, Greifenklau fu chemat în faţa autorităţilor, unde i se aduse la cunoştinţă că Richemonte nu făcuse deloc un secret din vizitele sale la văgăună. Dimpotrivă, indică exact unde se afla cadavrul lui Reillac, întorcând, însă, totul pe dos prin declaraţia sa. El spuse că locotenentul şi spionul german fusese acela care-l

asasinase și jefuise pe baron. Stăruia ca acesta să fie arestat și să i se facă proces.

Ce putea să răspundă Greifenklau? Pe vremea crimei fusese într-adevăr acolo, luase în stăpânire obiectele furate, și tot el fusese acela care-l îngropase pe baron. Din fericire, Margot și doamna Richemonte îi întăriră spusele. De asemenea și Florian, care-l urmase în Germania, și era acum în slujba lui, depusese mărturie pentru dansul. Totuși, n-ar fi scăpat fără unele neplăceri, dacă mareșalul Blücher nu și-ar fi pus în cumpănă cuvântul în favoarea protejatului său.

Justiția franceză ajunse, în consecință, la următoarea concluzie: Există doi bănuiți, un german și un francez, aceștia se învinovățesc reciproc. Germanul e cel mai împovărat. Cu toate acestea, justiția țării sale nu vrea să întreprindă nimic împotriva lui. Prin urmare, nu i s-ar putea lua nici justiției franceze în nume de rău dacă va suspenda urmărirea judiciară împotriva lui Richemonte. Și consideră cazul ca făcând parte dintr-acelea care nu pot fi lămurite.

Moștenirea lui Reillac fu atribuită unor rude îndepărtate, iar căpitanul Richemonte fu pus în libertate.

Nu se găsise la dânsul nici o urmă din testamentul baronului și din autorizația imperială pentru logodna acestuia cu Margot. Când i se arătară scrisorile adresate de el surorii sale vitrege, răspunse cu semeție că inventase basmul acesta, ca s-o salveze pe sora sa de la o căsătorie dezonorantă. Nu voia ca dânsa să devină soția ucigașului prietenului său.

Şi, din acel moment, căpitanul Richemonte dispăru fără urmă.

Puţin timp după asta, Margot şi Hugo primiră vizita baronului de Sainte-Marie. El venise împreună cu soţia sa, Berta Marmont, care îi dăruise un fiu. Copilul căpătă de nași pe soţii Greifenklau şi pe doamna Richemonte. Baroana de Sainte-Marie, își învinsese orgoliul,

înzestrându-l pe Romain cu toate cele necesare unui trai lipsit, de griji.

Vremea trecu... După câţiva ani, Margot născu şi dânsa un băieţaş, care căpătă numele de Gebhard Leberecht, spre marea bucurie a bătrânului Blücher. Tot el ţinu morţiş să fie naşul acestui vlăstar ce avea să-i ducă numele mai departe. De altfel, a fost ultima bucurie ce i-o rezervase soarta, căci mareşalul se săvârşi din viaţă la 77 de ani, plâns de întreaga ţară şi, mai cu seamă, de Margot şi Hugo von Greifenklau.

Sfârşitul volumului I

Editura PALLAS
Bucureşti - sector 1
Piaţa Presei Libere nr. 1
Corp central, etaj 8, camera 860
Telefon 222.48.60
Pentru corespondenţă
Editura Pallas
Căsuţa poştală 33—99

Coli de tipar: 27
Bun de tipar: 08.10.1998
Tiparul executat la Imprimeria
"ARDEALUL" Cluj-Napoca
B-dul 21 Decembrie nr. 146
Comanda nr. 80151

ULTIMA IUBIAE AL LUI NAPOLEON.

Cu volumul de față se deschide un nou ciclu de aventuri din creația inegalabilă a lui Karl May, având ca fundal istoric tumultoasa epocă napoleoneană. Rivalitatea dintre baronul Reillac și căpitanul Hugo de Greifenklau, aflat în trupele germane ce ocupaseră Parisul, este provocată de pasiunea amândurora pentru frumoasa şi tânăra Margot. Intrigile și uneltirile baronului, în complicitate cu Albin de Richemonte, fratele vitreg al lui Margot, sunt dejucate de curajosul ofițer german. Situația se complică într-un mod cu totul neprevăzut, deopotrivă pentru Margot și Hugo, atunci când Napoleon se întoarce de pe insula Elba, fiind primit în triumf de francezi. Continuarea acestui pasionant roman o găsim în următorul volum, intitulat:

RĂZBUNĂTORII

Lei 19.500 + 400 T.L. = 19.900

- Denumire dată trupelor de cavaleriști în armata Prusiei și în cea austro-ungară. (n.e.)
- Pharao = (sec. XVII-XVIII), joc de cărți la care se putea trișa foarte ușor; pe una din cărți era tipărit un faraon.
 - Biribi = ital. biribisso = joc al hazardului.